

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Ψυχολογίας
Π.Μ.Σ. Κλινικής Ψυχολογίας

«Η πρακτική του chemsex στη σύγχρονη Ελληνική πραγματικότητα: Η τελετουργική διεργασία για τη διαχείριση της έλλειψης και η συνάντηση με τον άλλον, μέσα από την εμπειρία των συμμετεχόντων»

Αποστολίδου Άννα

Μεταπτυχιακή Διατριβή που υποβάλλεται στο καθηγητικό σώμα για η μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων απόκτησης του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλινικής Ψυχολογίας» του Τμήματος Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ελλάδα, Αθήνα

2020

Φύλλο Εξέτασης

Επόπτρια: Κανελλοπούλου Λίσσυ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Μέλος: Φιλία Ίσαρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Μέλος: Ντιάνα Χαρίλα, Μέλος ΕΔΠ

Ημερομηνία:

Βαθμός:

Με το παρόν σημείωμα η συγγραφέας βεβαιώνει ότι το περιεχόμενο της παρούσας εργασίας αποτελεί προσωπικό έργο και ότι έχει πραγματοποιηθεί κατάλληλη αναφορά σε εργασίες τρίτων προσώπων στα σημεία εκείνα που ήταν απαραίτητο, σύμφωνα με τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

*Σε εκείνους που υπομένουν το περιθώ(ό)ριο
υποβαστάζοντας και διαφυλάττοντας
το κοινωνικό όριο*

Ευχαριστίες

Σκεπτόμενη τα λόγια του Freud περι ηθικής «Οι άνθρωποι είναι πολύ πιο ηθικοί από όσο πιστεύουν και πολύ πιο ανήθικοι από όσο μπορούν να φανταστούν» και αναλογιζόμενη την κοινωνία της κρίσης -οικονομικής αλλά κυρίως αξιακής- στην οποία εντασσόμαστε και βιώνουμε ο καθένας μέσα από τη δική του προσωπική ιστορία, ξεκίνησε να με απασχολεί το θέμα των «μειονοτικών» ομάδων και τα κριτήρια βάσει των οποίων τις ονομάζουμε και τις φέρουμε στο λόγο μας με αυτό τον τρόπο, καθώς η λέξη μειονότητα ενέχει κάτι αρκετά οξύμωρο, συμπονετικό αλλά και ακραία βίαιο. Ταυτόχρονα, η φαινομενικά τυχαία συνάντηση με ανθρώπους μέσα από την ίδια την LGBTQ+ κοινότητα, αλλά και με τον εξαιρετικό συνάδελφο κο Αντώνη Πούλιο, τον οποίο είχα την τιμή και την τύχη να έχω διδάσκοντα και στα χρόνια των προπτυχιακών σπουδών μου, που με ενέπνευσαν και ώθησαν στη διαμόρφωση, τη διεξαγωγή και τη συγγραφή της παρούσας εργασίας. Πρωτίστως λοιπόν θα ήθελα να ευχαριστήσω τόσο τους καθηγητές του μεταπτυχιακού προγράμματος της κλινικής ψυχολογίας και την κα Άννα Χριστοπούλου διευθύντρια του μεταπτυχιακού όσο και την τριμελή επιτροπή για τη συνεισφορά τους σε αυτό το πλούσιο ταξίδι γνώσης, κυρίως όμως την επόπτη της εργασίας μου, κα Λίσσυ Κανελλοπούλου, και το συνεπόπτη κο Αντώνη Πούλιο που στάθηκαν δίπλα μου και με εμπιστεύτηκαν προσφέροντας μου την ευκαιρία για ερευνητικό πειραματισμό και ήταν πάντα εκεί, τόσο ως επιστήμονες αλλά κυρίως με την βαθιά ανθρώπινη υπόστασή τους. Ένα ακόμα μεγάλο ευχαριστώ αισθάνομαι ότι οφείλω και θέλω να προσφέρω σε όλους τους δικούς μου ανθρώπους, φίλους, οικογένεια και συναδέλφους που παρέμειναν δίπλα μου απαλύνοντας και στρογγυλεύοντας το άγχος, την ανησυχία και τα όποια αιχμηρά μου σημεία. Ξεχωριστά χρειάζεται να ευχαριστήσω τη Θετική Φωνή και τον κο Γιώργο Παπαδοπετράκη για την ευκαιρία και την εμπιστοσύνη να υλοποιήσω το παρόν ερευνητικό εγχείρημα. Τέλος, δε θα μπορούσα σε καμία περίπτωση να παραλείψω όλους εκείνους τους ανθρώπους που συμμετείχαν στην ερευνητική διαδικασία και παρότι δεν τους γνωρίζω προσωπικά, παρά μονάχα μέσα από τα λόγια τους, τους ευχαριστώ για το μοίρασμα και το θάρρος να αφηγηθούν όλες αυτές τις εμπειρίες και τα βιώματα.

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή.....	11
Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική ανασκόπηση & Ερευνητικοί Στόχοι.....	14
2.1. Ιστορική αναδρομή της χρήσης ουσιών.....	16
2.2. ΛΟΑΤΚΙ+ πληθυσμός και χρήση ουσιών.....	18
2.3. Φύλο, Ταυτότητα φύλου, Σεξουαλικός προσανατολισμός και ΑΣΑ.....	19
2.4. Το φαινόμενο chemsex: Ψυχαγωγική χρήση ουσιών στο σεξ.....	21
2.5. Επιπτώσεις του chemsex: Προβληματική ή μη συμμετοχή.....	27
2.6. Ψυχοδραστικές ουσίες.....	30
2.7. Chems: Ουσίες σχετιζόμενες με το chemsex.....	32
2.7.1. Μεθαμφεταμίνη-Κρυσταλλική Μεθαμφεταμίνη.....	32
2.7.2. Μεφεδρόνη.....	36
2.7.3. GBH: Gamma-Hydroxybutyrate/GBL: Gamma-Butyrolactone.....	39
2.8. Chemsex και σύγχρονος κοινωνικός δεσμός.....	43
2.8.1. Η γέννηση της σεξουαλικότητας, το έμφυλο σώμα και το μη κανονικό της σεξουαλικότητας.....	45
2.8.2. HIV: Η ασθένεια της μη κανονικής σεξουαλικότητας.....	50
2.8.3. Το ομιλ-όν σώμα: Σύγχρονη συμπτωματολογία και Chemsex.....	54
2.9. Ερευνητικοί Στόχοι.....	58

Κεφάλαιο 3: Μεθοδολογία.....	60
3.1. Μεθοδολογική προσέγγιση.....	60
3.2. Δείγμα.....	64
3.2.1. Δειγματοληψία – Κριτήρια συμπερίληψης και αποκλεισμού.....	64
3.2.2. Χαρακτηριστικά Συμμετεχόντων.....	66
3.3. Μέσα Συλλογής Δεδομένων-Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων.....	66
3.3.1. Μέσα Συλλογής Δεδομένων.....	67
3.3.2. Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων.....	69
3.4. Κωδικοποίηση και Ανάλυση των Δεδομένων.....	71
Κεφάλαιο 4: Αποτελέσματα.....	73
4.1. Εθιστική Λύση.....	75
4.1.1. Ο εθισμός στον σύγχρονο πολιτισμό.....	76
4.1.2. Αυτοδιάθεση.....	77
4.1.3. Η μη έλλειψη.....	78
4.2. Η γέννηση και η διαστάσεις της ιεροτελεστείας.....	80
4.2.1. Τα στάδια της ιεροτελεστείας.....	81
4.2.2. Πλαίσιο ύπαρξης και εμπειρέξεως.....	82
4.2.3. Η τελετουργία της χρήσης.....	85
4.3. Παράγοντες ενεργοποίησης, ενίσχυσης και απομείωσης της χρήσης.....	87
4.3.1. Ψυχολογική Κατάσταση.....	88

4.3.2. Παρ-ουσία ή απ-ουσία του άλλου.....	89
4.3.3. Triggers.....	92
4.4. Το σεξ υπό το πρίσμα της χρήσης.....	94
4.4.1. Άλλος εαυτός.....	95
4.4.2. Σεξουαλικές πρακτικές.....	97
4.4.3. Συνάντηση με τον άλλο.....	102
4.4.4. Υπεραπόλαυση.....	103
4.4.5. Σώμα ως φθαρτό όριο.....	105
4.5. Το αντικείμενο φετίχ.....	107
4.5.1. Χρήση.....	108
4.5.2. Επανάληψη 1 ^{ης} φοράς.....	109
4.5.3. Πορνογραφία.....	110
4.5.4. Bareback.....	111
4.6. Έξοδος από τη χρήση.....	114
4.6.1. Κριτήρια διακοπής.....	115
4.6.2. Ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο.....	116
4.6.3. Μείωση βλάβης.....	120
4.6.4. Παράγοντες παρεμπόδισης διακοπής.....	121
4.7. Παρεμβάσεις: Νέος κοινωνικός Άλλος.....	123
4.7.1. Ενδυνάμωση κοινότητα gay αντρών.....	124

4.7.2. Νέες υπηρεσίες υγείας.....	125
4.7.3. Εξειδίκευση επαγγελματιών υγείας.....	126
Κεφάλαιο 5: Συζήτηση.....	128
5.1. Σύνοψη των ερευνητικών ευρημάτων.....	128
5.2. Περιορισμοί της έρευνας.....	141
5.3. Αντί επιλόγου.....	142
Βιβλιογραφικές παραπομπές.....	145
ΠΑΡΑΤΗΜΑ Α.....	161

Περίληψη

Η παρούσα ποιοτική πιλοτική έρευνα επιχειρεί να διερευνήσει τη βιωμένη εμπειρία συμμετοχής σε chemsex διαδικασίες, υπό το πρίσμα τόσο της ιεροτελεστικής διάστασης που η χρήση και η σεξουαλική συνεύρεση λαμβάνει εντός τους όσο και της όποιας προοπτικής αναδεικνύεται για αποταύτιση από αυτές. Στην έρευνα αυτή συμμετείχαν πέντε ενήλικες ομοφυλόφιλοι άντρες (26-44 ετών), μεσαίου κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου, οι οποίοι είχαν εμπλακεί σε chemsex δραστηριότητες. Έχοντας διασφαλίσει τα δεοντολογικά προαπαιτούμενα, οι εν λόγω ενήλικες συγκρότησαν την ομάδα εστίασης (focus group) της συγκεκριμένης έρευνας, από τις συζητήσεις της οποίας προήλθε το συλλεχθέν αφηγηματικό υλικό. Για την ανάλυσή του ακολουθήθηκαν οι κανόνες που προβλέπει η ερμηνευτική φαινομενολογική ανάλυση, η οποία και συμπληρώθηκε αναστοχαστικά από μια ψυχαναλυτική προσέγγιση και σύνθεση. Από την ανάλυση αναδείχθηκε ο πολυδιάστατος χαρακτήρας που η ουσία και η διαδικασία της χρήση της επιτελούν για τους εμπλεκόμενους, τόσο σε ενδοψυχικό όσο και σε διαπροσωπικό επίπεδο. Ο τελετουργικός χαρακτήρα που διέπει τη χρήση και τη σεξουαλική πράξη φάνηκε να δομεί (αλλά και να επιβάλλει) για εκείνους ένα πλαίσιο ανήκειν, απαλλαγμένο από αναστολές και από το τραύμα που γεννά εντός τους η μη-κανονική σεξουαλικότητα. Παράλληλα, η αναδειχθείσα φетиχοποιημένη ποιότητα που αποκτά μια σειρά πρακτικών εντός του chemsex χώρου (ουσία, διαδικασία της χρήσης, πορνογραφία, σεξ χωρίς προφυλάξεις) μοιάζει για τους συμμετέχοντες να λειτουργεί διπλά: τόσο ως απάντηση στο υπόρρητο σύγχρονο κοινωνικό αίτημα για απάρνηση της έλλειψης, όσο και ως διαπραγμάτευση της σχέσης- συνάντησής τους με τον Άλλο. Τέλος, η εμπλοκή των συμμετεχόντων στις υπό μελέτη δραστηριότητες φάνηκε να αναδύει τον πολυσύνθετο χαρακτήρα της ταυτότητας που καταλήγουν να ενδύονται (χρήστης, «πρεζάκι», ομοφυλόφιλος), και μέσα από την όποια επανεγγραφή επιχειρούν, μερικώς να επαναλαμβάνουν ή/ και να ανθίστανται σε αυτό που πάντα θα διαφεύγει της εγγραφής του υποκειμένου στη σεξουαλικότητα.

Λέξεις-Κλειδιά: Chemsex, μη κανονική σεξουαλικότητα, εθιστική λύση, τελετουργία

Abstract

The present pilot qualitative research aimed to study the experience of homosexual men participating in chemsex activities, through the lens of the ritualistic nature that drug use and sexual intercourse are embedded with into them, as well as the possible prospect for disassociation from those practices. The sample consisted of five adult (26-44 years old) middle-classed homosexual men who had taken part to chemsex intercourses. Having safeguarded the ethical prerequisites, the participants constituted the focus group of the present study, from the conversations of which the collective narratives derived. Those narratives were analysed according to Interpretive Phenomenological Analysis's guidelines and were reflectively enriched with a psychoanalytic approach. The hermeneutic analysis highlighted the multidimensional role that drugs and their use signify for the participants, both intrapsychically and interpersonally. The ritualistic manner that regulates both the drug use and the sex act during the chemsex activities seemed to shape (but also impose) a sense of belonging for the participants. At the same time, the emerged fetishized dimension given to a number of practices met into the chemsex sphere (drugs and their use, pornography, unprotected sex) appeared to act in a double way; partly as an answer to the secretive contemporary social imperative/ dictate for renunciation of the ellipse, and partly as a mediate to the relationship-encounter with the Other. Lastly, the participants' involvement in chemsex activities seemingly arised the complex figures of the identity they end up with (drug user, junkie, homosexual), through which partly they repeat or resist against what always slips out of the subject's inscription to sexuality.

Key words: chemsex, non-normative sexuality, addiction, rituals

Εισαγωγή

«Η κατανάλωση αναπαράγει την ανάγκη»

Karl Marx

Η περίοδος του τελευταίου σταδίου του καπιταλισμού, έχει θέσει τα θεμέλια μιας πορείας που διακρίνεται από τη έννοια του ανορίστου, με τις όποιες επακόλουθες επιπτώσεις αυτό ενέχει για τη διαδικασία της συμβολοποίησης και της διαμόρφωσης ταυτότητας του υποκειμένου (Μάτσα, 2012). Η δυσφορία στον πολιτισμό, για την οποία έκανε λόγο ο Freud (2005), μοιάζει να είναι παρούσα σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε και να ωθεί συνεχώς σε νέες οδούς διαφυγής. Αυτή η δυσφορία, που εκφράζεται στα συμπτώματα της σημερινής κοινωνίας, φέρεται ως απόρροια της ανατροπής του λόγου του Κυρίου από τον λόγο του Καπιταλιστή, δύο έννοιες για τις οποίες έκανε λόγο ο Lacan (2014) και θα αναλυθούν εκτενέστερα στο κύριο μέρος της παρούσας εργασίας. Η επικράτηση του Καπιταλιστικού Λόγου στο σύγχρονο κοινωνικό και κατ' επέκταση εσωτερικό γίνεσθαι μοιάζει να συνοδεύεται από την υπόσχεση της αδιαμεσολάβητης πρόσβασης στο αντικείμενο της επιθυμίας, το οποίο εκπροσωπείται σήμερα, εντός του καπιταλιστικού συστήματος, από μια ατελείωτη σειρά προσφερόμενων αγαθών (Πούλιος, 2018), φέροντας το υποκείμενο σε άμεση και συνεχή επαφή με το αντικείμενο της επιθυμίας του, η απόκτηση του οποίου εξαρτάται αποκλειστικά από το ίδιο. Η επιθυμία, γενεσιουργός δύναμη ζωής του υποκειμένου, ωθείται σε έναν αδιέξοδο λόγο, κενό νοήματος, που στερεί τη συμβολική διάσταση του αντικειμένου και οδηγεί στην αποξένωση της μεταξύ τους σχέσης.

Στη σύγχρονη πραγματικότητα, η επικρατούσα ιδεολογία του νεοφιλελευθερισμού παράγει ένα υποκείμενο που πιστεύει ότι μπορεί να απελευθερωθεί από την έλλειψη, για την οποία πια δε γίνεται λόγος. Ένα υποκείμενο, δηλαδή, πιο συμπαγές και ολοκληρωμένο (Κανελλοπούλου, 2017). Την ίδια στιγμή, η υπερπροσφορά προϊόντων και αντικειμένων προς κάλυψη και ικανοποίηση αυτής της έλλειψης, καταλήγει να στερεί από το υποκείμενο το πεδίο των αναπαραστάσεων αφού το υποκείμενο είναι σε θέση να έχει πρόσβαση στο ίδιο το αντικείμενο της επιθυμίας στη σφαίρα της πραγματικότητας. Έτσι, το φαντασιακό εξορίζεται δίνοντας τη θέση του στο πραγματικό, το οποίο ίσως και να είναι πιο πραγματικό από αυτό που μπορεί να αντέξει κανείς. Παγιδευμένο στην υπερ-απόλαυση της καταναλωτικής

κοινωνίας, το υποκείμενο καθίσταται το μόνο υπεύθυνο για την ευτυχία του, με την αποτυχία να το τοποθετεί σε ένα εσωτερικό και εξωτερικό περιθώριο και αδιέξοδο.

Σύμφυτη ή συγγενής της έννοιας του περιθωρίου είναι και αυτή των διακρίσεων, οι οποίες λειτουργούν ως μέσο καθορισμού και διαχείρισης των υποκειμένων εντός του κοινωνικού πλαισίου. Σήμερα περισσότερο από ποτέ, στον κοινό λόγο συναντάται ο «άρρωστος», ο «ξένος», ο «φτωχός», ο «ομοφυλόφιλος» κλπ., λέξεις που συνθέτουν κατηγορίες εντός των οποίων εμπεριέχονται εκείνοι που αποκλίνουν από το κοινωνικό σύνολο. Σε μια προσπάθεια, επομένως, προσέγγισης και προσαρμογής εκ νέου στο νορμοθετημένο κοινωνικό ιστό επαναφέρεται στο προσκήνιο το σώμα ως μοναδικό όριο προς ανάκτηση, το οποίο καθίσταται ως τόπος απόλαυσης του Άλλου (Laurent, 2012· Πούλιος, 2018).

Σε μια κοινωνία χωρίς κανένα όριο, οι επιλογές του υποκειμένου είναι πραγματικά ελάχιστες, παρότι καλύπτονται υπό το πέπλο μιας άνευ όρων και ορίων ελευθερίας. Η επαναφορά του πραγματικού μέσω του σωματικού ορίου, ίσως και να αποτελεί τη μόνη διέξοδο. Την ανωτέρω υπόθεση φαίνεται να υποστηρίζει και μεγάλο μέρος της επικρατούσας συμπτωματολογίας της σύγχρονης εποχής, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από την τοξικομανία, τις αυτοκτονικές τάσεις ή εν γένει τα περάσματα στην πράξη και τις κάθε μορφής βίαιες εκφορτίσεις, οι οποίες συν τοις άλλοις λειτουργούν ως τρόποι που εφευρίσκει το υποκείμενο για την παραπλάνηση της απόλαυσης.

Βέβαια, αυτό που γίνεται εύκολα αντιληπτό είναι πως οι υπό υιοθέτηση πρακτικές για την επαναπροσέγγιση του συμβολικού διαφέρει από άτομο σε άτομο και από ομάδα σε ομάδα. Μια από αυτές τις πρακτικές είναι και το chemical sex («chemsex»), το οποίο αναφέρεται στην εκούσια πρόσληψη ψυχοδραστικών ουσιών, πριν ή κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής συνεύρεσης, που μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ομαδικό, δυαδικό ή και ατομικό επίπεδο. Το ανωτέρω φαινόμενο συναντάται συχνότερα στην κοινότητα των ομοφυλόφιλων και αμφιφυλόφυλων αντρών (GB-MSM) και των αντρών που κάνουν σεξ με άντρες (ΑΣΑ) παρά σε εκείνη των ετερόφυλων (Bourne, Reid, Hickson et al. 2015· Wong, Kwan, Lee, Lau, Lee 2020· Todd, 2016). Την τελευταία δεκαετία, μάλιστα, η πρακτική του chemsex έχει προσελκύσει έντονα το ενδιαφέρον των μέσων μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ) και της πολιτικής σκηνής, κυρίως με αφορμή τις ανησυχίες που εκφράζονται από τις δομές δημόσιας υγείας σχετικά με τα αυξημένα ποσοστά διάγνωσης του ιού HIV και άλλων σεξουαλικώς μεταδιδόμενων νοσημάτων (ΣΜΝ). Παρά το γεγονός ότι η χρήση

ψυχοτρόπων ουσιών για ψυχαγωγικούς σκοπούς και κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής συνεύρεσης δεν αποτελεί ένα νέο κοινωνικό φαινόμενο (Desai, Bourne, Hope, Halkitis, 2018), το chemsex φαίνεται να παρουσιάζει σημαντικά σημεία διαφοροποίησης από τις προηγούμενες τέτοιου είδους πρακτικές, με τις σημαντικότερες να αφορούν στον εμπλεκόμενο πληθυσμό, τις ουσίες που είναι παρούσες στη χρήση, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους διαμορφώνεται το πλαίσιο του.

Η πρακτική του chemsex αποτελεί ένα πολυδιάστατο φαινόμενο, του οποίου η κατανόηση, σύμφωνα με τον Hickson (2018), μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την εις βάθος θέαση και αντίληψη της σχέσης μεταξύ της αυξανόμενης εμφάνισης του φαινομένου με τα ευρύτερα χαρακτηριστικά της σεξουαλικής ή και ομοφυλοφιλικής ζωής, και του κοινωνικού πλαισίου εντός του οποίου η τελευταία εδράζεται και εκφράζεται.

Η συμμετοχή, σε τέτοιες πρακτικές, μοιάζει να επηρεάζεται από μια σειρά ψυχολογικών, κοινωνικών και πολιτισμικών παράγοντων, η εξέταση των οποίων κρίνεται απαραίτητη για τη βαθύτερη κατανόηση και κατ' επέκταση την καλύτερη διαχείριση των επιβλαβών συμπεριφορών με τις οποίες αυτή συνδέεται.

Εντός του ανωτέρω πλαισίου, σκοπός του παρόντος ερευνητικού εγχειρήματος, το οποίο πραγματοποιείται σε συνεργασία με τον κο Αντώνη Πούλιο, τον κο Παπαδοπετράκη και το Σύλλογο Οροθετικών Ελλάδος: «Θετική Φωνή», είναι η συστηματική διερεύνηση του φαινομένου, μέσω εφαρμογής μιας πιλοτικής ποιοτικής έρευνας για τη νοηματοδότηση της εμπειρίας των ίδιων των συμμετεχόντων, καθώς και η σκιαγράφηση των υποκειμενικών αναγκών των τελευταίων, με σκοπό αφενός την εις βάθος θέαση και κατανόηση του εσωτερικού, ενδοψυχικού βιώματος και αφετέρου την καλύτερη κατάρτιση των ειδικών ψυχικής υγείας. Στα επόμενα κεφάλαια θα γίνει αναφορά στο πλαίσιο του chemsex, καθώς και στους παράγοντες που συμβάλλουν στη συμμετοχή στην εν λόγω πρακτική, υπό το πρίσμα μιας ψυχοδυναμικής οπτικής.

Κεφάλαιο 2

Βιβλιογραφική ανασκόπηση & Ερευνητικοί Στόχοι

2.1. Ιστορική Αναδρομή της Χρήσης Ουσιών

Οι ψυχοτρόπες ουσίες είναι γνωστές και ευρέως χρησιμοποιούμενες από τότε που οι άνθρωποι άρχισαν να οργανώνονται σε συλλογικά κοινωνικά συστήματα. Οι ανθρωπολογικές μελέτες τοποθετούν τη χρήση ουσιών πολλά χρόνια πριν, σε ιατρικές διαδικασίες, θρησκευτικές, μυστικιστικές τελετές και τελετουργικά λαών, όπως οι Πέρσες, οι Σουμέριοι, οι Άραβες, οι λαοί της Νότιας Αμερικής και οι Έλληνες (Hart & Ksir, 2012). Σε κείμενα των Σουμέριων γίνονται αναφορές στη χρήση όπιου. Στην αρχαία Ελλάδα, ο θεός του ύπνου, ο Μορφέας, είχε ως σύμβολο την παπαρούνα, ενώ ο Όμηρος έκανε αναφορές στο ποτό «νηπεθές», το οποίο είχε ως βασικό συστατικό το όπιο. Μάντεις, όπως η Πυθία, έκαιγαν φύλλα και από τις αναθυμιάσεις τους έδιναν στο λαό χρησμούς και προφητείες. Στην αρχαιότητα, οι ουσίες ήταν άρρηκτα συνδεδεμένες με τους θεούς, τις τελετουργίες και τα θεϊκά δώρα προς την ανθρωπότητα. Για τους Έλληνες ήταν το κρασί, για τους Σκύθες το χασίς, τα φύλλα της κόκας για τους λαούς του Περού, τα μανιτάρια για τους Αζτέκους και ο καπνός για τις Ινδιάνικες φυλές της Αμερικής.

Η χρήση ψυχοτρόπων ουσιών λοιπόν αποτελούσε μια κοινωνικά αποδεκτή συμπεριφορά, η οποία μάλιστα ήταν προνόμιο εκλεκτών, ιερέων και αρχηγών, χωρίς ωστόσο να είναι αυθαίρετη ή/και αποκομμένη από τον υπόλοιπο λαό. Με το πέρασμα των χρόνων, οι ουσίες πέρασαν από τους εκλεκτούς και στους «κοινούς θνητούς», αρχικά στο πλαίσιο τελετουργιών και θρησκευτικών τελετών και έπειτα, με την αποκαθήλωση της θεϊκής υπόστασης και την τοποθέτηση του ατόμου στο επίκεντρο της κοινωνίας, πέρα από αυτά, οριζόμενα ως μια κοινωνική συνθήκη. Η άφιξη των Ευρωπαίων και των ιεραποστόλων στις φυλές των ιθαγενών, προκάλεσε αλλαγή των υπαρχουσών κοινωνικών συνθηκών, με την απαγόρευση της χρήσης και την προσπάθεια για αφανισμό των φυτειών να είχε ως αποτέλεσμα την αποδέσμευση και μετακίνηση της χρήσης ουσιών από την παράδοση και την εγκαθίδρυση μιας άλλης, ξέχωρης από τις θρησκευτικές-κοινωνικές τελετουργίες διαδικασίας.

Η ραγδαία ανάπτυξη της βιομηχανίας και η εγκαθίδρυση του καπιταλιστικού συστήματος ανέδειξαν τη χρήση, την κατάχρηση και την εξάρτηση από τις ουσίες σε

κοινωνικό φαινόμενο. Η αλλαγή των σχέσεων παραγωγής και ο καταμερισμός της εργασίας, επαναπροσδιόρισαν τις ανθρώπινες σχέσεις, θέτοντας στο σχεσιακό πυρήνα το προϊόν. Αρχικά, η χρήση περιορίστηκε στην εργατική τάξη, ως ένας τρόπος διαχείρισης της εξαθλίωσης, μέσω της ανακούφισης του σωματικού και ψυχικού πόνου που βίωναν οι εργάτες. Σταδιακά, όμως, διαμορφώθηκαν οι κατάλληλες συνθήκες εξάπλωσης του φαινομένου μέσω της μαζικής παραγωγής, ζήτησης και κατανάλωσης.

Το 19^ο αιώνα στη Γερμανία, ο χημικός Felix Hoffman, απομονώνοντας ένα συστατικό του οπίου, παράγει τη μορφίνη, μία ουσία που αρχικά χρησιμοποιήθηκε για την αντιμετώπιση του εθισμού από το αλκοόλ και το όπιο, καθώς και ως αναλγητικό, στο πλαίσιο της ιατρικής, για την ανακούφιση από τους έντονους, χρόνιους ή μη, σωματικούς πόνους. Ωστόσο, αργότερα διαπιστώθηκε η εθιστική της δράση και μάλιστα, μετά το πέρας του εμφυλίου πολέμου στην Αμερική, γίνεται λόγος για το «σύνδρομο του στρατιώτη» εξαιτίας της αυξημένης κατάχρησης μορφίνης από τους άνδρες του στρατού. Στα τέλη της ίδιας δεκαετίας, η φαρμακευτική εταιρεία Bayers κυκλοφόρησε ένα νέο χημικό σκεύασμα, την ηρωίνη, για την αντιμετώπιση του έντονου βήχα, αλλά και του εθισμού από τη μορφίνη. Όπως αποδείχθηκε, εκ των υστέρων, η νέα αυτή ουσία ήταν εξίσου εθιστική και την ίδια περίπου περίοδο εμφανίστηκε στο προσκήνιο και συγκεκριμένα στο ιατρικό πεδίο ο όρος τοξικομανία. Το 1943, οι χιτλερικές γερμανικές αρχές, HOECHT, επέβαλαν την παραγωγή μεθαδόνης για την απεξάρτηση των εθισμένων στρατιωτών από την ηρωίνη, καθώς μετά το πέρας του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, σημειώθηκαν υψηλά ποσοστά εξάρτησης από την ανωτέρω ουσία.

Από τη δεκαετία του '60 και μετά, η χρήση ουσιών άρχισε να λαμβάνει και το χαρακτήρα της «διασκέδασης», υπό τη μορφή που είναι γνωστή και σήμερα. Μετά το πέρας της εποχής των hippies, ουσίες όπως η κάνναβη, το LSD και η κοκαΐνη προσλαμβάνονταν από μεγάλο μέρος του πληθυσμού ανά τον κόσμο, με τις μικρότερες ηλικίες να σημειώνουν υψηλότερα ποσοστά. Η σεξουαλική επανάσταση τη δεκαετία του '60, η μουσική και η μόδα της χλιδής της δεκαετίας του '80 συνέβαλε στην εξάπλωση του φαινομένου. Οι αστέρες του κινηματογράφου, της ροκ και ραπ σκηνής προωθούσαν τον ιδανικό τρόπο ζωής και διασκέδασης και οι δεκαετίες του '80 και το '90 έχουν συνδεθεί στενά με τη χρήση ψυχοτρόπων ουσιών, όπως το ecstasy, το LSD, η κοκαΐνη και οι αμφεταμίνες.

Τέλος, η χρήση ουσιών στο πλαίσιο της διασκέδασης συνεχίζει να κερδίζει έδαφος ακόμα και σήμερα, καθώς τόσο η εμφάνιση στην αγορά νέων συνθετικών ψυχοδραστικών ουσιών, οι οποίες μάλιστα διατίθενται σε όλο και χαμηλότερο κόστος όσο και η ανάπτυξη της τεχνολογίας καθιστά την αναζήτηση και την πρόσβαση σε αυτές μια πιο εύκολη διαδικασία προσφέροντας ταυτόχρονα αυτό που απουσιάζει, τη συνάντηση με τον άλλον, τόσο σε πραγματικό-διαπροσωπικό όσο και σε ενδοψυχικό επίπεδο.

2.2. ΛΟΑΤΚΙ+ πληθυσμός και χρήση ουσιών

Τα διεθνή ερευνητικά δεδομένα υποδεικνύουν αυξημένα ποσοστά χρήσης ψυχοδραστικών/ψυχοτρόπων ουσιών από τα άτομα της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας σε σχέση με το γενικό πληθυσμό, γεγονός που ενδεχομένως συνδέεται, συν τοις άλλοις, και με τον τρόπο δόμησης του σχεσιακού εντός του ευρύτερου ετεροκανονικού κοινωνικού πλαισίου (Allen & Mowbay, 2016· Maxwell, Shahmansesh, Gafos, 2019· Shmidt, Bourne, Weatherburn et al., 2016· Torres, Bastos, Kamel et al., 2020). Άλλωστε τις προηγούμενες δεκαετίες η χρήση ουσιών στην ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα αποτελούσε μια διαδεδομένη συμπεριφορά και έναν κοινό τόπο πραγματικής διαπροσωπικής και ψυχικής συνάντησης και διασκέδασης εντός του πληθυσμού (Evans, 2019· Παπαδοπετράκης & Παπατριανταφύλλου, 2019· Stuart, 2019). Σε μια πληθώρα ερευνών, επίσης, γίνεται λόγος για το χρόνιο μειονοτικό στρες που βιώνουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, το οποίο μοιάζει να επιφέρει μια σειρά αρνητικών επιδράσεων στην ψυχική τους υγεία (Meyer, 2003· Mereish, O' Cleirigh & Bradford, 2013), με τις έρευνες να υποστηρίζουν ότι η περιθωριοποίηση και η καταπίεση που υφίστανται δύνανται να οδηγήσουν στην ανάπτυξη αισθημάτων απομόνωσης και μοναξιάς αλλά και σε πολλές περιπτώσεις στην ανάδυση αυτοκτονικού ιδεασμού (Diaz, Ayala, Bein, Henne & Marin, 2001· Clements-Nolle, Marx & Kartz, 2006). Η χρήση ουσιών λοιπόν δύναται και να αποτελεί μια -από τις ελάχιστες- οδό διαχείρισης του χρόνιου στρες και των δυσφορικών συναισθημάτων που συνοδεύει τον αυτοπροσδιορισμό των ατόμων της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας (Hughes, Matthews, Razzano, & Aranda, 2002).

Παρά το γεγονός ότι η χρήση δε συνεπάγεται αυτομάτως την κατάχρηση ή/και την εξάρτηση από τις ουσίες, καθώς μοιάζει τέτοιου είδους συμπεριφορές να αποκτούν περισσότερο έναν πιο εφήμερο και περιστασιακό χαρακτήρα, στην προσπάθεια των

εμπλεκόμενων να διαχειριστούν τις δυσκολίες τους, ωστόσο το χρόνιο στρες και η δράση των ψυχοτρόπων ουσιών συχνά μπορεί να οδηγήσουν σε προβληματική ή/και καταστροφική για τα άτομα χρήση, η οποία ενίοτε δύναται να κυμαίνεται από την έκπτωση της λειτουργικότητας σε διάφορους τομείς της καθημερινότητας ως τον εθισμό, την εξάρτηση ή/και το θάνατο από αυτές (Mereish et al., 2013· Smith & Tasker, 2018· Evans, 2019).

Ιστορικά, οι ψυχοδραστικές ουσίες, στο χώρο της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας, ξεκίνησαν να κερδίζουν έδαφος μετά τη σεξουαλική επανάσταση, που έλαβε χώρα τη δεκαετία του '60. Η ιστορική εξέγερση στο Stonewall, στις 27 Ιουνίου 1969, καθώς και οι προσπάθειες και οι αγώνες των ατόμων της κοινότητας για την αποπαθολογικοποίηση της ομοφυλοφιλίας, με την αφαίρεσή της, τελικά, από την κατηγορία των σεξουαλικών διαταραχών, στη νέα έκδοση του διαγνωστικού εγχειριδίου DSM (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) το 1973, συνέβαλαν στη διαμόρφωση μιας πιο συνεκτικής πολιτικής ταυτότητας και στην ανάδυση της επιθυμίας για συσπείρωση και εμφάνιση στο κοινωνικό περιβάλλον. Την επιθυμία αυτή ήρθαν να καλύψουν οι ουσίες, που κυκλοφορούσαν ελεύθερα σε χώρους κοινωνικής εστίασης, όπως bar, clubs, δημόσια λουτρά κλπ. Παρά το έδαφος που είχε κατακτηθεί μέσα από τους αγώνες της κοινότητας, οι ομοφυλόφιλοι και τα άλλα μέλη της κοινότητας συνέχιζαν να αποτελούν μια μειονοτική ομάδα του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου και ο κοινωνικός στιγματισμός τους ωθούσε όλο και περισσότερο στη χρήση ουσιών, σε ένα πλαίσιο απελευθέρωσης και διαχείρισης του περιθωρίου, της εσωτερικευμένης ομοφοβίας, της θλίψης και της ντροπής. Η στροφή προς τη χρήση έμοιαζε να καταργεί την αντίληψη της ομοφοβικής κοινωνίας και επέτρεπε την ελεύθερη έκφραση στο σχεσιακό και σεξουαλικό πεδίο (Παπαδοπετράκης & Πούλιος, 2019).

Η επιδημία του HIV/AIDS, το 1980, και η ποινικοποίηση της ομοφυλοφιλικής σεξουαλικής συνέντευξης μέχρι και το 1986, επέτεινε και ενίσχυσε τα συναισθήματα θλίψης, ντροπής και φόβου των ατόμων της κοινότητας, ωθώντας σε αναζήτηση νέων οδών διαφυγής, μία εκ των οποίων ήταν και οι ουσίες. Τη δεκαετία του '90, παρά την ανάπτυξη ιατρικών μεθόδων και την κυκλοφορία νέων φαρμακευτικών σκευασμάτων για την αντιμετώπιση του HIV/AIDS, αλλά και την προσπάθεια αποστιγματισμού των πασχόντων και κατ' επέκταση της κοινότητας των ομοφυλοφίλων, η χρήση εντός αυτής συνεχίζεται ως μόνος δρόμος διαφυγής. Παράλληλα, η άνθιση της τάσης χρήσης ουσιών σε sex parties, τα οποία λάμβαναν χώρα τόσο στην ομοφυλόφιλη όσο και στην

ετερόφυλη κοινότητα, έδωσαν στη χρήση μια ακόμα πιο ελκυστική μορφή (Παπαδοπετράκης & Πούλιος, 2019). Τις επόμενες δεκαετίες, η τεχνολογική ανάπτυξη, η άνοδος της χρήσης του διαδικτύου και η εμφάνιση εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης και γνωριμιών έκαναν ακόμη πιο εύκολη από τη μία την αναζήτηση και εύρεση των ψυχοδραστικών ουσιών αλλά και την οργάνωση και την πρόσβαση σε τέτοιου είδους πλαίσια, ένα εκ των οποίων είναι και αυτό του chemsex.

2.3. Φύλο, Ταυτότητα Φύλου, Σεξουαλικός Προσανατολισμός και ΑΣΑ

«Είμαστε όλα Zak»

*Σύνθημα από την πορεία στη μνήμη
του Ζακ Κωστόπουλου/Zackie Oh*

Δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε και στο εισαγωγικό κεφάλαιο της παρούσας εργασίας, οι chemsex πρακτικές τείνουν να εμφανίζονται με μεγαλύτερη συχνότητα στην ομάδα των ΑΣΑ, είτε εκείνοι δηλώνουν ανοιχτά είτε όχι τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους, κρίνεται σημαντική μια σύντομη αναφορά στα σημεία ορισμού και διαφοροποίησης των εννοιών φύλο, ταυτότητα φύλου, έκφραση φύλου και σεξουαλικός προσανατολισμός, με σκοπό την βαθύτερη κατανόηση του έντονα ετερογενούς πληθυσμού που εμπλέκεται στις εν λόγω διαδικασίες.

Σήμερα, η γλώσσα και οι όροι που χρησιμοποιούνται για τα ζητήματα φύλου, των ΛΟΑΤΚΙ+ και μη ταυτοτήτων και της σεξουαλικότητας βρίσκονται σε μία συνεχή εξέλιξη, αλλαγή και αναπροσαρμογή, διαδικασίες που έχουν ως βασικό σκοπό τον αποστιγματισμό και την αποπαθολογικοποίησή τους. Οι προσπάθειες για τον επαναπροσδιορισμό των ανωτέρω εννοιών δύναται πολλές φορές να οδηγεί σε σύγχυση και να γεννά ερωτήματα αναφορικά με τη χρησιμότητα και τελικά την αναγκαιότητά τους. Το γεγονός ότι στην αναζήτηση της διεθνούς βιβλιογραφίας αλλά και στον κοινό λόγο, οι όροι και οι έννοιες αυτές συνεχίζουν να συγχέονται και να ταυτίζονται προσδιορίζοντας τα υποκείμενα με έναν αυθαίρετο και γενικό τρόπο φαίνεται να οδηγεί στη διατήρηση και διαιώνιση των στερεοτύπων και στον εκ νέου στιγματισμό των ατόμων, θέτοντας για ακόμη μία φορά τις ΛΟΑΤΚΙ+ ταυτότητες στο περιθώριο.

Το φύλο και η ταυτότητα φύλου είναι δύο πολυσυζητημένες έννοιες που έχουν αποτελέσει και αποτελούν μέχρι και σήμερα πεδίο έντονης διχογνωμίας και διαμάχης εντός της ερευνητικής κοινότητας. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Αμερικάνικης Ψυχολογικής Εταιρείας (2012) για τον ορισμό της έννοιας φύλο κρίνεται απαραίτητος ο διαχωρισμός μεταξύ των όρων sex και gender, που στην ελληνική γλώσσα αντιστοιχούν στη λέξη φύλο. Ο όρος sex αναφέρεται στον προσδιορισμό του φύλου βάσει των βιολογικών-ανατομικών χαρακτηριστικών που συνδέονται με το φύλο και περιλαμβάνει αφενός τα πρωτογενή χαρακτηριστικά όπως τα εσωτερικά και εξωτερικά αναπαραγωγικά όργανα, τις γονάδες, τα επίπεδα ορμονών του φύλου και τα χρωμοσώματα και αφετέρου τα δευτερογενή χαρακτηριστικά όπως η ανάπτυξη του στήθους, η τριχοφυΐα, η κατανομή του λίπους και της μυϊκής μάζας στο σώμα κλπ. (Ellis, 2019· Παγάνης, 2020). Βάσει αυτών των πρωτογενών χαρακτηριστικών το φύλο κατηγοριοποιείται εντός του διπόλου αρσενικό ή θηλυκό, με τις όποιες προσπάθειες πραγματοποιούνται σήμερα να ενταχθεί στο δίπολο αυτό και η κατηγορία των intersex ατόμων. Από την άλλη πλευρά, ο όρος gender μοιάζει να παραπέμπει περισσότερο «στο σύνολο των αντιλήψεων, των συναισθημάτων και των συμπεριφορών που ένα συγκεκριμένο πολιτισμικό πλαίσιο συνδέει με το βιολογικό φύλο», πρόκειται δηλαδή για την κατασκευή μιας κοινωνικής ταυτότητας (APA, 2012).

Η ταυτότητα φύλου, από την άλλη, αναφέρεται στην εσωτερική, υποκειμενική αίσθηση και τη συνολική εμπειρία του ατόμου αναφορικά με το φύλο του και υπό αυτό το πρίσμα ο προσδιορισμός της μοιάζει να ακολουθεί περισσότερο μια φασματική προσέγγιση πέραν εκείνης του διπόλου άντρας-γυναίκα (APA, 2006). Παρά το γεγονός ότι για τους περισσότερους ανθρώπους η ταυτότητα φύλου αναμένεται να ταυτίζεται με το φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννησή τους βάσει των βιολογικών-ανατομικών χαρακτηριστικών, αυτό σε καμία περίπτωση δεν είναι καθολικό και μοιάζει να μην ισχύει απαραίτητα για όλα τα άτομα. Πιο συγκεκριμένα, για τα άτομα εκείνα που η ταυτότητα φύλου συμπίπτει με το φύλο που τους αποδόθηκε στη γέννηση χρησιμοποιείται ο όρος cisgender (cis), ενώ ο όρος transgender (trans), που στα ελληνικά μεταφράζεται ως διεμφυλικός, χρησιμοποιείται για εκείνα που η ταυτότητα φύλου δεν ταυτίζεται με το φύλο που προσδιορίζεται και ονοματίζεται βάσει βιολογικών χαρακτηριστικών και κριτηρίων. Αναφορικά με την έννοια της φασματικής προσέγγισης, για τον προσδιορισμό της ταυτότητα φύλου, γίνεται φανερό ότι ενώ κάποια άτομα, είτε cis είτε trans, βιώνουν την ταυτότητά τους

και αυτοπροσδιορίζονται βάσει του διπόλου άντρας-γυναίκα, για κάποια άλλα η ταυτότητα φύλου τοποθετείται εκτός αυτού και για τον προσδιορισμό τους χρησιμοποιείται ο όρος non binary, ο οποίος λειτουργεί ως όρος ομπρέλα που εμπεριέχει όλες τις εκφράσεις φύλου εκτός του διπόλου άντρας-γυναίκα (agender, gender fluid κλπ) (Ellis, 2019). Αναφερόμενοι στην ταυτότητα φύλου χρειάζεται να γίνει σαφές ότι ο προσδιορισμός αυτής δε συνεπάγεται αυτομάτως τον σεξουαλικό προσανατολισμό των ατόμων (Levitt, 2019).

Συγγενής ή/και συμπληρωματική με την έννοια του φύλου και της ταυτότητας φύλου είναι και εκείνη της έκφρασης φύλου, η οποία αναφέρεται σε όλες εκείνες τις συμπεριφορές και τα χαρακτηριστικά μέσα από τα οποία τα άτομα εκφράζουν το φύλο τους με χαρακτηριστικά παραδείγματα το ντύσιμο, τον τρόπο κίνησης και ομιλίας κλπ.

Ως προς την έννοια του σεξουαλικού προσανατολισμού, που συχνά τείνει λανθασμένα να συνδέεται με το φύλο και την ταυτότητα φύλου, αναφέρεται στη συναισθηματική και τη σεξουαλική έλξη την οποία βιώνει ένα άτομο για άλλα άτομα (Παγάνης, 2020). Η αναφορά αφενός στις συναισθηματικές διαπροσωπικές σχέσεις και αφετέρου στις σεξουαλικές σχέσεις γίνεται καθώς, ενώ αναμένεται κοινωνικά αυτά τα δύο πεδία έλξης να ταυτίζονται, αυτό δε συμβαίνει πάντα ούτε ως προς τον βαθμό της έλξης ούτε ως προς τα άτομα που θα την αισθανθεί κανείς. Για παράδειγμα, μια cis γυναίκα δύναται να έλκεται σεξουαλικά από τους άντρες (cis και trans) αλλά οι ρομαντικές-συναισθηματικές σχέσεις που συνάπτει να είναι αποκλειστικά με γυναίκες. Έτσι λοιπόν μοιάζει περισσότερο να υπάρχει μια ποικιλία ταυτοτήτων, που ορίζονται από την ταυτότητα φύλου του εκάστοτε ατόμου και των ατόμων για τα οποία αυτό αισθάνεται έλξη. Οι πιο συνήθεις σεξουαλικές ταυτότητες που συναντώνται στον κοινό λόγο είναι οι ετερόφυλοι/ες, οι ομοφυλόφυλοι άντρες (gay) και ομοφυλόφυλες γυναίκες (lesbian) και οι αμφιφυλόφυλοι/ες (bisexual).

Τέλος, όπως γίνεται αντιληπτό βάσει των ανωτέρω ορισμών και διαχωρισμού των εννοιών, ο πληθυσμός των αντρών που κάνουν σεξ με άντρες (ΑΣΑ) αποτελεί μια μεγάλη και ετερόκλητη ομάδα ατόμων, cis και trans ατόμων, που αυτοπροσδιορίζονται ως προς την ταυτότητα φύλου τους ως άντρες. Ωστόσο, ως προς το σεξουαλικό προσανατολισμό τους δύναται να αυτοπροσδιορίζονται είτε ως ομοφυλόφιλοι είτε όχι, αλλά ταυτόχρονα μοιάζει να αισθάνονται σεξουαλική έλξη για άτομα με την ίδια ταυτότητα φύλου. Παρά το γεγονός ότι στην πλειοψηφία τους τα άτομα που εντάσσονται στον πληθυσμό των ΑΣΑ είναι ομοφυλόφυλα ή αμφιφυλόφυλα, δεν

αποκλείεται σε καμία περίπτωση η συμπερίληψη και των υπόλοιπων ταυτοτήτων, όπως για παράδειγμα ετερόφυλοι ή πανσέξουαλ άντρες.

2.4. Το φαινόμενο chemsex: Ψυχαγωγική χρήση ουσιών στο σεξ

*«Κάθε βράδυ η καμπάνα των σκελιών τους
με φωνάζει στον εσπερινό του πάρκου»*

Ντίνος Χριστιανόπουλος

Η σεξουαλικοποιημένη χρήση ουσιών (Sexualized Drug Use - SDU), η χρήση δηλαδή παράνομων και μη ουσιών στο σεξ, μοιάζει να αποτελεί βασικό παράγοντα, αλλά και δείκτη επικινδυνότητας στο σεξ, κυρίως στο χώρο των αντρών που κάνουν σεξ με άντρες (ΑΣΑ) (Desai et al., 2018). Η SDU δεν αποτελεί ένα νέο κοινωνικό φαινόμενο, ιδίως για τα άτομα της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας (Bourne, Ong, Pakianathan, 2018· Halkitis, 2011), καθώς όπως προαναφέρθηκε η χρήση ουσιών στο ευρύτερο πλαίσιο της διασκέδασης αλλά και συγκεκριμένα σε εκείνο του σεξ έχει συνδεθεί με τις ΛΟΑΤΚΙ+ ταυτότητες και σεξουαλικότητες και ιδίως με τους ΑΣΑ.

Την τελευταία δεκαετία, η ερευνητική κοινότητα και οι υπηρεσίες υγείας έχουν εστιάσει έντονα το ενδιαφέρον τους στη συστηματική διερεύνηση μιας νέας μορφής της SDU, το chemsex, με την πλειοψηφία των ευρημάτων να υποστηρίζει ότι η τελευταία τείνει να εμφανίζεται με μεγαλύτερη συχνότητα στην κοινότητα των αμφιφυλόφιλων, ομοφυλόφιλων και γενικά των αντρών που συνευρίσκονται σεξουαλικά με άλλους άντρες (ΑΣΑ), χωρίς απαραίτητα αφενός να αυτοπροσδιορίζονται ως ομοφυλόφυλοι (Desai et al., 2018· Bourne et al., 2018· Hegazi, Lee, Whittaker et al., 2017· Race, 2015· Torres et al., 2020) και αφετέρου να αποκλείεται και η συμμετοχή οποιασδήποτε άλλης ταυτότητας φύλου και σεξουαλικής έκφρασης σε τέτοιου είδους πρακτικές.

Η νέα αυτή μορφή της SDU, η οποία είναι ευρέως γνωστή με την ονομασία chemical sex, chemsex, Party n Play (PnP), Intensive Sex Partying ή chemfun – με τους τρεις τελευταίους όρους να συναντώνται κυρίως στην περιοχή των ΗΠΑ, της Αυστραλίας και του Hong Kong (Kong & Laidler, 2018) αντίστοιχα – αναφέρεται στην εκούσια και προκαθορισμένη πρόσληψη συγκεκριμένων ψυχοδραστικών ουσιών, πριν ή κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής συνεύρεσης, η οποία δύναται να

πραγματοποιείται σε ομαδικό, δυαδικό ή και ατομικό επίπεδο (Bourne, Reid, Hickson, Torres-Rueda & Weatherburn, 2015 · Hegazi et al., 2017· Edmundson, Heinsbrock, Glass, et a., 2018· Stuart, 2019). Βασικός σκοπός του chemsex είναι η ενίσχυση και η διευκόλυνση της σεξουαλικής συνεύρεσης, με την ταυτόχρονη επιμήκυνση της χρονικής διάρκειάς της, τη δυνατότητα εξερεύνησης και συμμετοχής σε μια πλειάδα σεξουαλικών πρακτικών, που επιτελείται κυρίως εξαιτίας της άρσης αναστολών που προσφέρουν οι ψυχοτρόπες ουσίες, καθώς και της διερεύνησης της ευρύτερης σεξουαλικής ή/και έμφυλης ταυτότητας εντός ενός οικείου περιβάλλοντος (Amario, 2016· Smith, 2017· Edmundson et al., 2018· Maxwell et al., 2019· Πούλιος, 2020). Σύμφωνα με τον Bourne και τους συνεργάτες του (2015/2018), ένας από τους βασικούς σκοπούς της χρήσης είναι η ανάγκη και η επιθυμία για διατήρηση, παράταση και ενίσχυση του σεξουαλικού βιώματος, εντός ενός αποστιγματισμένου πλαισίου αναφορικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών και τη διάγνωση της οροθετικότητας. Το εν λόγω φαινόμενο, όπως προαναφέρθηκε, τείνει να εμφανίζεται με μεγαλύτερη συχνότητα στον πληθυσμό των ΑΣΑ, ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσδιορισμού, από ό,τι σε εκείνους που επιλέγουν για σεξουαλικούς συντρόφους άτομα του αντίθετου φύλου, με τις έρευνες να υποστηρίζουν, μάλιστα, ότι οι πρώτοι έχουν τρεις φορές περισσότερες πιθανότητες να εμπλακούν σε διαδικασίες χρήσης παράνομων και μη ουσιών από τους αποκλειστικά ετερόφυλους άντρες (Maxwell et al., 2019 αναφορά σε Office of National Statistics, 2014). Παρόλα αυτά, χρειάζεται να διευκρινιστεί ότι η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών από ΑΣΑ δεν συνεπάγεται αυτομάτως και απαραίτητως την εμπλοκή σε chemsex διαδικασίες (Bourne et al., 2018).

Παρά το γεγονός λοιπόν ότι η χρήση ουσιών στο πλαίσιο της διασκέδασης (recreational use) και της διαπροσωπικής επαφής δεν αποτελεί ένα αποκλειστικά σύγχρονο κοινωνικό φαινόμενο (Desai et al., 2018· Halkitis, 2011· Race, 2015) το οποίο λαμβάνει χώρα μόνον εντός της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας και των ΑΣΑ, η πρακτική του chemsex παρουσιάζει σημαντικά σημεία διαφοροποίησης από άλλου τέτοιου είδους εκδηλώσεις, με τις πιο σημαντικές να αφορούν σε δύο βασικά πεδία και συγκεκριμένα στις προσλαμβανόμενες ψυχοτρόπες ουσίες και στον τρόπο δόμησης του ιδιαίτερου αυτού πλαισίου. Αναλυτικότερα, οι chemsex δραστηριότητες έχουν συνδεθεί στενά με τη χρήση συγκεκριμένων ψυχοδραστικών ουσιών, με προεξάρχουσες, μια σύνθετη καθινόλη, τη μεθυλομεθιδόνη/μεφεδρόνη (methedrone), την κρυσταλλική μεθαμφεταμίνη (crystal-meth), και το γ-hydroxybutyrate (GHB) και

τον αγωνιστή της, τη γ -butyrolactone (GBL), γνωστά με την ονομασία G (Bourne et al., 2015· Bourne et al., 2018· Maxwell et al., 2019· Public Health England, 2015· Stuart & Weymann, 2015· Stuart, 2019). Οι δύο πρώτες ταξινομούνται στην κατηγορία των ισχυρών διεγερτικών, ενώ το G στην κατηγορία των κατασταλτικών ουσιών, με βασικά χαρακτηριστικά και των τριών τη δημιουργία αισθήματος ευφορίας, την αύξηση και την ενίσχυση της σεξουαλικής συμπεριφοράς και την άρση αναστολών (Abdularhim & Bowden-Jones, 2015· Giorgetti et al., 2017· Kong & Laidler, 2018· Πούλιος, 2020). Βιβλιογραφικά, οι προαναφερθείσες ουσίες απαντώνται με τον όρο «chems» - συντομογραφία της αγγλικής λέξης chemical (Stuart, 2019), που στα ελληνικά μεταφράζεται ως χημικό- και οι εμπλεκόμενοι, συνήθως, τείνουν να επιδίδονται σε συνδυαστική χρήση (polydrug use) των ανωτέρω ουσιών με άλλες παράνομες και μη ουσίες όπως το αλκοόλ, η κοκαΐνη, η κεταμίνη, τα poppers (ακυλονιτρώδη), η κάνναβη, το MDMA και το ecstasy, με σκοπό κυρίως τόσο την ενίσχυση των θετικών επιδράσεων ή και την αντιστάθμιση των ανεπιθύνητων αντιδράσεων της εκάστοτε ουσίας όσο και τη διαχείριση του come down, δηλαδή της κατάστασης στην οποία επέρχεται το άτομο μετά το πέρας της επίδραση της ουσίας (Bourne, 2014/2015· Stuart, 2019). Στη συνδυαστική χρήση, επίσης, δύναται να χρησιμοποιούνται και φάρμακα για την ενίσχυση της στυτικής λειτουργίας (πχ Viagra κλπ), τα οποία προσφέρουν εκτεταμένης διάρκειας σεξουαλικές συναντήσεις κατά τις οποίες είναι πιθανό να εκδηλωθούν σεξουαλικές συμπεριφορές υψηλού κινδύνου, αλλά και ψυχιατρικά φάρμακα για τη συναισθηματική ρύθμιση, όπως αγχολυτικά και αντικαταθλιπτικά (Giorgetti et al. , 2017· Edmundson et al., 2018· Maxwell et al. , 2019)

Ένα ακόμη βασικό σημείο διαφοροποίησης της ανωτέρω πρακτικής είναι ο τρόπος με τον οποίο οι συμμετέχοντες τείνουν να διαμορφώνουν το πλαίσιο της σεξουαλικής συνάντησης και της χρήσης. Παρά τα ερευνητικά ελλείμματα ως προς τους παράγοντες δόμησης του πλαισίου φαίνεται ότι, η ανάπτυξη της τεχνολογίας και η διαδεδομένη χρήση των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης (hook-up apps) όπως π.χ. το Grindr και το Romeo, έχει επιτρέψει τη διαμόρφωση ενός ανώνυμου διαδικτυακού πεδίου μέσω του οποίου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση στην εύρεση και αγορά παράνομων ουσιών, στην αναζήτηση ερωτικών συντρόφων βάσει των κριτηρίων που εμπεριέχονται στους προσωπικούς λογαριασμούς και, τέλος, στην οργάνωση και την ενημέρωση για τις εν λόγω συναντήσεις (chemsex parties) καθώς και των ατόμων που λαμβάνουν μέρος σε αυτές (Bourne et al., 2018· Gillard, Simms,

Jenkins et al., 2015· Hegazi et al., 2016· Stuart, 2016). Ο απρόσωπος και ανώνυμος χώρος του διαδικτύου επιτρέπει στα άτομα την ελεύθερη έκφραση των σεξουαλικών επιθυμιών τους, που συνήθως κωδικοποιούνται με εικονίδια (Stuart, 2019), ενώ ταυτόχρονα προσφέρεται ένα πλαίσιο ασφάλειας από τις κατά μέτωπο ομοφοβικές συμπεριφορές και επιθέσεις (πχ slut shaming) ή και την αμηχανία που προκαλεί η ενημέρωση ως προς τη διάγνωση της οροθετικότητας ή/και άλλων ΣΜΝ.

Οι χώροι διεξαγωγής ποικίλουν και παρ' όλο που οι συμμετέχοντες, συνήθως, επιλέγουν να οργανώνουν τις συναντήσεις σε ιδιωτικού χώρους, για να είναι σε θέση να ελέγχουν τα άτομα που εμπλέκονται σε αυτές ή και να αποφεύγουν τα αδιάκριτα βλέμματα ή τις επιθέσεις της αστυνομίας, δεν είναι σπάνιο να πραγματοποιούνται και σε μέρη κοινωνικής συναναστροφής, όπως χώροι νυχτερινής διασκέδασης (night clubs), σάουνες (saunas) ή ακόμη και σε εξωτερικούς χώρους (πχ πάρκα). Το χρονικό πλαίσιο δεν είναι καθορισμένο και μπορεί να κυμαίνεται από μερικές ώρες μέχρι μέρες, κατά τη διάρκεια των οποίων οι συμμετέχοντες λαμβάνουν ένα συνδυασμό ψυχοδραστικών ουσιών και συνευρίσκονται σεξουαλικά, συνήθως, με διάφορους συντρόφους, οι οποίοι εναλλάσσονται ανάλογα με τη συνολική διάρκεια της οργανωμένης συνάντησης (Smith & Tasker, 2018), χωρίς ωστόσο να αποκλείεται το ενδεχόμενο δυαδικής συνεύρεσης, στο πλαίσιο ή μη συντροφικής σχέσης.

Τα ποσοστά αλλά και ο τρόπος εμφάνισης του φαινομένου ποικίλουν και επηρεάζονται άμεσα και έμμεσα από μια σειρά κοινωνικών, πολιτισμικών και πολιτικών συνθηκών (Maxwell et al., 2019· Stuart 2019). Σύμφωνα με τα ερευνητικά δεδομένα, υψηλότερα ποσοστά τείνουν να εμφανίζονται σε χώρες του δυτικού κόσμου, ενώ στις ανατολικές περιοχές οι αριθμοί είναι σημαντικά χαμηλότεροι. Πιο συγκεκριμένα, στις ΗΠΑ τα ποσοστά εμφάνισης chemsex ανέρχονται στο 43% και η χρήση κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης είναι πιο διαδεδομένη από τις άλλες ουσίες (Benotsch, Lance, Nettles & Koester, 2012· Bourne et al., 2018· Maxwell et al., 2019), ενώ στην Ευρώπη μοιάζει να κυμαίνονται μεταξύ 13% με 27% (Druckler, van Rooijen & de Vries, 2018· Glynn, Byrne, O' Dea et al., 2018· Hammound, Vaccher, Bourne et al., 2018· Hampel, Kusejko, Kouyoset al., 2019· Hegazi et al., 2016). Ωστόσο, όπως ειπώθηκε και νωρίτερα, είναι πιθανό να εντοπίζονται διαφορές ακόμη και εντός της ίδιας γεωγραφικής περιοχής, με χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτό της Ευρώπης, όπου στο Ηνωμένο Βασίλειο τα ποσοστά ανέρχονται στο 32%, ενώ στην Ολλανδία στο 18% με 29%. Παράλληλα ενώ στις ανατολικές χώρες τα ποσοστά που σημειώνονται είναι περίπου 0% με 14%, τα τελευταία χρόνια σε Ασιατικές χώρες παρατηρείται αύξηση

του φαινομένου (Maxwell et al., 2019). Αναλυτικότερα, στην Κίνα σημειώνεται ποσοστό 28%, στην Ταϊλάνδη 18%, ενώ στο Βιετνάμ και τη Μαλαισία τα ποσοστά είναι 14% και 7% αντίστοιχα (Lim, Akbar, Wickersham, Kamarulzaman & Altice, 2018). Στα Βαλκάνια τα ποσοστά εμφάνισης είναι σημαντικά χαμηλότερα. Σε έρευνα που διεξήχθη από τους Schmidt, Bourne, Weatherburn, Reid, Marcus & Hickson (2016), στην οποία συμπεριέλαβαν 44 χώρες, φάνηκε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά σημειώθηκαν στις βαλκανικές χώρες, με το Βουκουρέστη να εμφανίζει 0,8%, ενώ 0,7% και 0,4% σημείωσαν το Βελιγράδι και η Σόφια αντίστοιχα. Στην Ελλάδα, η όποια ερευνητική προσπάθεια, αναφορικά με τις chemsex πρακτικές, έχει διενεργηθεί από το Σύλλογο Οροθετικών Ελλάδος «Θετική Φωνή» και τα ποσοστά που σημειώνονται ανέρχονται στο 17,4% σε οροαρνητικά άτομα και στο 22%-30,2% σε οροθετικά άτομα, γεγονός που ενισχύει την υπόθεση από τα προϋπάρχοντα ερευνητικά ευρήματα ότι τα άτομα που ζουν με τον HIV τείνουν να εμπλέκονται σε μεγαλύτερο ποσοστό στις εν λόγω πρακτικές (Πούλιος, 2020).

Η κατανόηση των παραγόντων συμμετοχής σε chemsex διαδικασίες είναι ένα αρκετά ευρύ και κατ' επέκταση δύσκολο πεδίο, το οποίο χρήζει περαιτέρω διερεύνησης, καθώς η συστηματική μελέτη του chemsex φαινομένου ξεκίνησε μόλις την προηγούμενη δεκαετία, περίπου το 2008-2009. Οι υπάρχουσες ερευνητικές προσπάθειες και οι υπό διαμόρφωση θεωρίες τείνουν να συνδέουν τα αυξημένα ποσοστά εμπλοκής με ουσίες και με την πρακτική του chemsex με το άγχος που ενέχει ο στιγματισμός του σεξουαλικού προσανατολισμού αλλά και η προσβολή από τον ιό του HIV (Stuart, 2019). Οι συμμετέχοντες αναφέρουν ότι η λήψη ουσιών διευκολύνει την κοινωνική και σεξουαλική διαπροσωπική επαφή ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους και την αυτοεικόνα τους, ειδικά κατά την κοινωνική συνδιαλλαγή και τη σεξουαλική συνεύρεση (Bourne et al., 2018· Giorgetti et al., 2017· Torres et al., 2020). Αναλυτικότερα, φαίνεται ότι οι ουσίες διευκολύνουν την ανάπτυξη ενός οικείου πλαισίου, εντός του οποίου οι εμπλεκόμενοι έχουν τη δυνατότητα διαπροσωπικής επαφής, αποδεσμευμένοι από την εσωτερικευμένη ομοφοβία, το φόβο και τη ντροπή που συνοδεύει το σεξουαλικό προσανατολισμό ή και τη διάγνωση του HIV και τον κοινωνικό στιγματισμό. Επιπλέον, οι ουσίες μοιάζει να ενισχύουν την αυτοπεποίθηση και να περιορίζουν σημαντικά τα αρνητικά συναισθήματα, το φόβο απόρριψης και τις ανησυχίες αναφορικά με τις σεξουαλικές τους επίδοσεις (Hegazi et al., 2016· Smith & Tasker, 2017· Stuart, 2019).

Οι υπάρχουσες μελέτες φαίνεται να έχουν επικεντρωθεί σημαντικά στη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ του chemsex και της επικινδυνότητας που η εν λόγω πρακτική ενέχει για τους εμπλεκόμενους (). Βιβλιογραφικά υποστηρίζεται ότι η συμμετοχή σε chemsex πρακτικές αυξάνει τις πιθανότητες για υιοθέτηση επικίνδυνων συμπεριφορών κατά τη σεξουαλική συνεύρεση. Ειδικότερα, το chemsex έχει συνδεθεί στενά με την αύξηση της ενδοφλέβιας χρήσης ουσιών – η οποία είναι γνωστή με την ονομασία *slamming* (Giorgetti et al., 2017· Hegazi et al., 2016· Maxwell et al., 2019), με σκοπό την επιτάχυνση της έναρξης αλλά και την επαύξησή της επίδρασής τους, από συμμετέχοντες οι οποίοι δεν εμπλέκονταν προηγουμένως σε τέτοιου είδους διαδικασίες. Σύμφωνα με τον Maxwell και τους συνεργάτες του (2019), οι οροθετικοί συμμετέχοντες τείνουν να εμπλέκονται συχνότερα σε ενδοφλέβια χρήση και να μοιράζονται τα σύνεργά τους σε σχέση με τα οροαρνητικά ή τα αδιάγνωστα άτομα. Πέραν της ενδοφλέβιας χρήσης, πληθώρα συμμετέχοντων αναφέρουν ότι κατά τη διάρκεια της χρήσης αυξάνονται οι πιθανότητες συμμετοχής σε πιο παράτολμες σεξουαλικές δραστηριότητες και πρακτικές συμπεριλαμβανομένων της συνεύρεσης με πολλαπλούς συντρόφους χωρίς απαραίτητα τη χρήση προφυλακτικού, το μη συναινετικό σεξ, την εμπλοκή σε πρακτικές *fisting* χωρίς τη λήψη των απαραίτητων μέτρων, με αποτέλεσμα τραυματισμών, τη μειωμένη ή/και ασυνεπή τήρηση της αντιρετροϊκής αγωγής και την επαναλαμβανόμενη χρήση Pre Exposure Prophylaxis (PrEP) και Post Exposure Prophylaxis (PEP). Η μειωμένη ή/και η απουσία χρήσης προφυλακτικού στο σεξ φαίνεται να αποτελεί μία από τις βασικότερες αιτίες αύξησης των ποσοστών των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων (ΣΜΝ) και ιών μεταδιδόμενων μέσω του αίματος, όπως ο HIV (Bourne et al., 2018· Hegazi et al., 2016· Maxwell et al., 2019). Μάλιστα, τα διεθνή ερευνητικά δεδομένα αναφέρουν αυξημένα ποσοστά απροφύλακτου σεξ, εντός του chemsex πλαισίου, σε άτομα που έχουν διαγνωστεί με HIV -χωρίς να είναι πάντα σαφές αν η ορομετατροπή συνέβη κατά την εμπλοκή σε chemsex ή η διάγνωση προϋπήρχε της δραστηριοποίησης εντός πλαισίου- έναντι των οροαρνητικών εμπλεκόμενων (Daskalopoulou et al., 2014· Edmundson et al., 2018· Hammound et al., 2018· Hibbert, Brett, Porcellato & Hope, 2019· Melendez-Torres, Bourne, Reid et al., 2018· Pakianathan, Whittaker, Lee et al., 2018· Rosinska, Gios, Nöstlinger et al., 2018· Schmidt et al., 2016). Τέλος, δεδομένου ότι στις chemsex δραστηριότητες η συνδυαστική χρήση ουσιών είναι αρκετά συχνή -αν όχι και δεδομένη- η άγνοια που φαίνεται πολλές φορές να κυριαρχεί σχετικά με τις εμπλεκόμενες ουσίες και την αλληλεπίδρασή τους δύναται να επιφέρει απρόβλεπτες

συνέπειες, όπως στις περιπτώσεις εκείνες που υπάρχει σε υπερδοσολογία (overdose), η οποία με τη σειρά της ενέχει τον κίνδυνο της σωματικής κατάρρευσης και μπορεί να οδηγήσει μέχρι και στο θάνατο (Hammound et al., 2018).

Ωστόσο, στο σημείο αυτό κρίνεται σημαντικό και απαραίτητο να σημειωθεί ότι η εμπλοκή σε chemsex διαδικασίες δε συνεπάγεται απαραίτητα και την κατάχρηση ή/και την εξάρτηση από τις ουσίες ούτε και τη συμμετοχή και την υιοθέτηση επικίνδυνων σεξουαλικών πρακτικών από τους συμμετέχοντες, καθώς πολλές φορές η συμμετοχή μπορεί να λαμβάνει έναν περιστασιακό, περιφερικό χαρακτήρα στη ζωή των ατόμων, χωρίς να υπάρχει η διάσταση του προβληματικού. Στο παρακάτω κεφάλαιο θα γίνει προσπάθεια για μια συνοπτική αναφορά στις αρνητικές επιπτώσεις που ενέχει η συμμετοχή σε chemsex πρακτικές και στις περιπτώσεις που η εμπλοκή δύναται να είναι προβληματική.

2.5. Οι επιπτώσεις του chemsex: Προβληματική ή μη συμμετοχή

*“...and we are in bed
together
laughing
and we don't care
about anything”
Charles Bukowski*

Η συμμετοχή σε chemsex διαδικασίες, όπως και σε κάθε άλλη συνθήκη που είναι παρούσες οι ψυχοδραστικές ουσίες, ενέχει αρκετούς κινδύνους, οι οποίοι δύναται να επιφέρουν και να προκαλέσουν μια σειρά σωματικών ή/και ψυχικών προβλημάτων στα άτομα που εμπλέκονται σε τέτοιου είδους δραστηριότητες. Ωστόσο, πολλές φορές, οι κίνδυνοι είτε δεν είναι είτε δεν γίνονται αντιληπτοί ως τόσο σοβαροί και οι συμμετέχοντες μοιάζει να παραμένουν περισσότερο αγκιστρωμένοι στην επιθυμία για συμμετοχή και διατήρηση των θετικών εμπειριών που η εν λόγω πρακτική ενέχει, χωρίς να συνυπολογίζουν τις βλάβες και τους ενδεχόμενους κινδύνους που δύναται να προκύψουν σε περιπτώσεις λανθασμένης διαχείρισης ή προβληματικής χρήσης.

Λαμβάνοντας υπόψιν την ανωτέρω περιγραφή για την πρακτική του chemsex, αλλά και τον ορισμό που δίνει ο Bourne και οι συνεργάτες του σε ένα από τα άρθρα

τους (2015) γίνεται ξεκάθαρο ότι η χρήση των ψυχοδραστικών ουσιών αποτελεί μια προκαθορισμένη και περιχαρακωμένη συνθήκη, η οποία στοχεύει στην ενίσχυση της σεξουαλικής και κατ'επέκταση της σχεσιακής επαφής και απόλαυσης. Βάσει αυτών των στοιχείων, η συμμετοχή στις εν λόγω δραστηριότητες σε καμία περίπτωση δε συνεπάγεται αυτόματα την κατάχρηση, την εξάρτηση από τις ουσίες ή/και απαραίτητα την εμφάνιση και την υιοθέτηση επικίνδυνων για το άτομο συμπεριφορών, καθώς ενδέχεται η εμπλοκή να είναι περιστασιακή, όσο το δυνατόν ελεγχόμενη, με τη λήψη προστατευτικών για τους συμμετέχοντες μέτρων. Ωστόσο, ακόμη και όταν η εμπλοκή λαμβάνει έναν πιο περιστασιακό χαρακτήρα, τα άτομα που συμμετέχουν είναι απαραίτητο να διαθέτουν κάποιες βασικές γνώσεις και δεξιότητες διαχείρισης προκειμένου να είναι σε θέση να ελαχιστοποιήσουν τους ενδεχόμενους κινδύνους και τις αρνητικές συνέπειες. Στις δεξιότητες αυτές συμπεριλαμβάνονται η γνώση μείωσης βλάβης, η αναγνώριση και επικοινωνία των προσωπικών ορίων αλλά και των ορίων των άλλων, η ικανότητα για αυτοφροντίδα και η παροχή φροντίδας στους άλλους, καθώς και η δυνατότητα άντλησης ευχαρίστησης χωρίς την παρουσία των ουσιών.

Παρά το γεγονός ότι αφενός δεν υπάρχει ένας σαφής αλλά κατά γενική ομολογία καθολικός ορισμός για την παρουσίαση της προβληματικής διάστασης του chemsex και αφετέρου οι εν λόγω δραστηριότητες λαμβάνουν ένα πιο περιστασιακό και ελεγχόμενο χαρακτήρα, χρειάζεται να τονιστεί ότι οι ψυχοδραστικές ουσίες που χρησιμοποιούνται και ορίζουν το πλαίσιο του chemsex είναι ιδιαίτερα εθιστικές και τα επίπεδα ανοχής του οργανισμού τείνουν να αυξάνονται με ταχύτατους ρυθμούς, γεγονός που ενδεχομένως αυξάνει την πιθανότητα κατάχρησης και εξάρτησης, ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που η χρήση γίνεται -συστηματικά- ενδοφλεβίως (slamming) (Giorgetti et al., 2017· Πούλιος, 2020a· Torres et al., 2020· Stuart, 2019). Δεδομένης, λοιπόν, της φύσης των ουσιών οι κινδύνους που εμφανίζονται κατά την εμπλοκή σε chemsex μοιάζει να εκτείνονται σε ολόκληρο το φάσμα της ζωής των συμμετεχόντων. Πιο συγκεκριμένα, στους κινδύνους συμπεριλαμβάνονται η απώλεια όρεξης για φαγητό και η μείωση του σωματικού βάρους, η αφυδάτωση, η μειωμένη χρήση προφυλακτικού, η μετάδοση ΣΜΛ, η απουσία υιοθέτησης συμπεριφορών ασφαλέστερου σεξ και χρήσης, η εξάρτηση, η επικίνδυνη αλληλεπίδραση των ουσιών, η τοξίκωση, η απουσία τήρησης της αντιρετροϊκής αγωγής, η απρόβλεπτη αλληλεπίδραση των ουσιών με τον οργανισμό του εκάστοτε συμμετέχοντα συνήθως λόγω αδιάγνωστων σωματικών προβλημάτων, καθώς και η εμπλοκή σε σεξουαλικές συνευρέσεις χωρίς συναίνεση λόγω της ελλειμματικής ή και την απουσία κρίσης υπό

την επήρεια των ουσιών (Amaro, 2016· Bourne et al., 2015· Giorgetti et al., 2017· Glynn et al., 2018· Maxwell et al., 2019· Torres et al., 2020). Τα ευρήματα αναφέρουν αύξηση των ΣΜΝ, όπως η γονόρροια, η Ηπατίτιδα Β και C και ο HIV, η οποία μοιάζει να συνδέεται από τη μια, με τα μειωμένα ποσοστά χρήσης προφυλακτικού κατά τη σεξουαλική επαφή (Acosta, 2010· Bourne et al., 2018· Plankey et al. 2007), αλλά και με τη χρήση των ίδιων συνέργων κατά την πρόσληψη των ψυχοδραστικών ουσιών (βελόνα, καλαμάκι), καθώς και των ίδιων σεξουαλικών βοηθημάτων χωρίς την τήρηση των απαραίτητων κανόνων υγιεινής. Επίσης, η εισαγωγή της ενδοφλέβιας χρήσης (slamming) στη διαδικασία, ειδικότερα από τα άτομα εκείνα που δεν είναι εξοικειωμένα με την εν λόγω πρακτική, δύναται να οδηγήσει σε βλάβες στο φλεβικό και μυϊκό σύστημα. Στις σωματικές βλάβες συμπεριλαμβάνονται ακόμη και τα προβλήματα στην περιοχή του πρωκτού (φλεγμονή, ρήξη βλεννογόνων του πρωκτού κ.α.) εξαιτίας της εκεταμένης ορθοπρωκτικής χρήσης ουσιών (booty bumping) και της υιοθέτησης σεξουαλικών πρακτικών απουσίας των κατάλληλων προστατευτικών μέτρων (fisting), καθώς και των αλλεπάλληλων σεξουαλικών συνευρέσεων, οι οποίες αρκετές φορές ενέχουν το στοιχείο της βιαιότητας ή και την απουσία συναίνεσης. Τα άτομα συνήθως παρουσιάζουν αλλαγές στο σωματικό βάρος τους, απώλεια όρεξης και ύπνου, με αποτέλεσμα να αισθάνονται έντονη κόπωση κατά τη διάρκεια της ημέρας, αστάθεια, δυσκολία στην τήρηση της αντιετρωϊκής αγωγής και ορθή παρακολούθηση των προβλημάτων υγείας που ενδεχομένως παρουσιάζουν (πχ καρδιαγγειακά προβλήματα, άσθμα κλπ). Επιπλέον, η συνδυαστική χρήση (polydrug use) ενέχει τον κίνδυνο της υπερδοσολογίας και κατ'επέκταση των απρόβλεπτων για το άτομο παρενεργειών, αλλά και των απρόβλεπτων αλληλεπιδράσεων μεταξύ των ουσιών, που μπορεί να οδηγήσουν μέχρι και τη σωματική κατάρρευση και το θάνατο (Bourne, 2015· Edmundson, 2018· Giorgetti, 2017· Maxwell, 2019). Ο κίνδυνος εμφάνισης των ανωτέρω αυξάνεται όταν η χρήση και η συνολικότερη εμπλοκή σε chemsex πρακτικές λαμβάνει προβληματικό χαρακτήρα και παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει ένας σαφής ορισμός για την προβληματική διάσταση, βιβλιογραφικά οι ενδείξεις αυτές περιλαμβάνουν την αδυναμία εμπλοκής σε σεξουαλική συνεύρεση και άντληση ευχαρίστησης από αυτή χωρίς την παρουσία των ουσιών, μειωμένο ή και απουσία ενδιαφέροντος από άλλες δραστηριότητες που μέχρι τότε ήταν παρούσες στη ζωή του ατόμου, αδυναμία ελέγχου της χρήσης, απώλεια του κοινωνικού δικτύου και της εργασίας, εμφάνιση έντονου άγχους, θλίψης και ευερεθιστότητας (Fawsett, 2016· Evans, 2019· Smith & Tasker, 2017· Plateau et al., 2019). Τα ανωτέρω συχνά

συνοδεύονται και από την εμφάνιση προβλημάτων σε ψυχολογικό επίπεδο με τα δεδομένα να παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά αγχωδών διαταραχών, διαταραχών διάθεσης, βραχεία ή μη ψυχωτικά επεισόδια, εμφάνιση αυτοκτονικού και παρανοϊκού ιδεασμού και ετερο- ή αυτο-επιθετικές συμπεριφορές κατά τη διάρκεια της επίδρασης των ουσιών ή και του come down (Evans, 2019· Giorgetti et al., 2017· Glynn et al., 2018· Maxwell et al., 2019· Smith & Tasker, 2017). Οι συμμετέχοντες, επίσης, αναφέρουν σημαντική απώλεια διάθεσης και έντονο άγχος στην καθημερινότητά τους, το οποίο τείνουν να διαχειρίζονται μέσω της απόσυρσης και απομόνωσης, με ό,τι η στάση τους αυτή συνεπάγεται για το στενό διαπροσωπικό, κοινωνικό και επαγγελματικό τομέα της ζωής τους. Αναλυτικότερα, φαίνεται ότι οι εμπλεκόμενοι τείνουν να δυσκολεύονται στη διατήρηση των στενών διαπροσωπικών σχέσεων (συντροφικών, φιλικών, οικογενειακών), αλλά και να αντιμετωπίζουν προβλήματα με το ευρύτερο κοινωνικό δίκτυο, μιας και αρκετοί από αυτούς αναφέρουν προβλήματα με το νόμο λόγω της χρήσης ουσιών, αντιπαραθέσεις και συγκρούσεις στο χώρο διαμονής τους εξαιτίας της οργάνωσης chemsex parties ή και στους χώρους διασκέδασης λόγω της συμπεριφοράς που εκδηλώνουν υπό την επήρεια ουσιών. Τέλος, η έκπτωση των γνωστικών ικανοτήτων, ιδίως της συγκέντρωσης και της προσοχής λόγω της συχνής και παρατεταμένης χρήσης ουσιών, αλλά και η απώλεια διάθεσης και κινήτρου, η έντονη κόπωση εξαιτίας των πολύωρων συναντήσεων, καθώς και τα επακόλουθα των ουσιών κατά το come down οδηγούν σε μείωση παραγωγικότητας και κινήτρου για επαγγελματική ανέλιξη και συχνές και αναίτιες απουσίες από τον εργασιακό χώρο, το οποίο δύναται να οδηγήσει σε συγκρούσεις εντός του εργασιακού πλαισίου, αλλά και σε απώλεια της εργασίας και κατ' επέκταση των οικονομικών απολαβών.

2.6. Ψυχοδραστικές Ουσίες (Psychoactive Drugs)

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) ορίζει τις ψυχοδραστικές/ ψυχοτρόπες ουσίες (psychoactive/psychotropic drugs) ως εκείνα τα χημικά σκευάσματα, η δράση των οποίων εντοπίζεται κυρίως στο κεντρικό νευρικό σύστημα (ΚΝΣ) του εγκεφάλου και επηρεάζει και μεταβάλλει την λειτουργία του, σε γνωστικό και συναισθηματικό επίπεδο, προκαλώντας τόσο βραχυπρόθεσμες όσο και μακροχρόνιες αλλαγές στο πεδίο της γνωστικής αντίληψη, της διάθεσης, της

συμπεριφορά και της συνείδηση. Οι βασικές κατηγορίες ταξινόμησης των ψυχοδραστικών/ψυχοτρόπων ουσιών είναι οι παρακάτω τρεις:

1. **Κατασταλτικές Ουσίες (Depressant Drugs):** Στην κατηγορία των κατασταλτικών ουσιών εντάσσονται κυρίως τα σκευάσματα εκείνα, που χαρακτηρίζονται από ετερόκλητη χημική δομή και η δράση τους μοιάζει να επιβραδύνει τη δραστηριότητα του κεντρικού νευρικού συστήματος, με αποτέλεσμα τη μειωμένη ικανότητα εγρήγορσης και ανταπόκρισης στα περιβαλλοντικά ερεθίσματα, την επιβράδυνση της αναπνοής και του καρδιακού ρυθμού. Σε αυτή την κατηγορία συμπεριλαμβάνονται ουσίες όπως το αλκοόλ, η κάνναβη, τα βαρβιτουρικά, η κωδεΐνη, η φαιτανύλη και η ομάδα των ηρεμιστικών σκευασμάτων και των βενζοδιαζεπίνων (Bierman, 2003).
2. **Διεγερτικές Ουσίες (Stimulant Drugs):** Οι διεγερτικές ουσίες αυξάνουν τη λειτουργία του κεντρικού νευρικού συστήματος, προσφέροντας ένα έντονο αίσθημα φαινομενικής ευεξίας και διαύγειας, καθιστώντας το άτομο σε μια έντονη σωματική και ψυχική διέγερση (Κοκκέβη, 2011). Στα διεγερτικά φάρμακα ταξινομούνται ουσίες όπως η νικοτίνη, η καφεΐνη, η κοκαΐνη, η κρυσταλλική μεθαμφεταμίνη, οι αμφεταμίνες και το ecstasy .
3. **Παραισθησιογόνες Ουσίες (Hallucinogens):** Οι ουσίες αυτές μοιάζει να φέρνουν το άτομο σε μια κατάσταση βίωσης μιας εμπειρίας, η οποία αποκλίνει σημαντικά ή και δεν υπάρχει στην πραγματικότητα. Παραδείγματα ουσιών αυτής της κατηγορίας είναι το LSD, το peyote, η ψιλοκυβίνη (psilocybin), η κεταμίνη, η φενκυκλιδίνη (PCP) και η salvia divinorum.

Αναφορικά με τη χρήση των ψυχοδραστικών ουσιών, θεωρείται σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν περιορίζεται αποκλειστικά στο χώρο της διασκέδασης και της εξάρτησης, καθώς στην πλειοψηφία τους οι ανωτέρω ουσίες είχαν και ακόμα και σήμερα έχουν χρησιμοποιηθεί εκτενώς στο πεδίο της ιατρικής για την αντιμετώπιση μιας σειράς φυσιολογικών και ψυχιατρικών καταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα, διάφορες κατασταλτικές ουσίες, όπως η μορφίνη και η ηρωίνη, έχουν χρησιμοποιηθεί, στο παρελθόν, ως αναλγητικά για την αντιμετώπιση του χρόνιου και μη πόνου και ως αναισθητικά για τη διεξαγωγή χειρουργικών επεμβάσεων, ενώ παράλληλα και ουσίες όπως η αμφεταμίνες και τα παράγωγά της συνέβαλαν σημαντικά στην αντιμετώπιση των διαταραχών διάθεσης, της ναρκοληψίας, της κατατονίας και ακόμα και σήμερα

εμπεριέχονται σε φαρμακευτικά σκευάσματα για την αντιμετώπιση της Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ).

Συνεπώς, γίνεται φανερό ότι οι ψυχοδραστικές ουσίες δύναται να χρησιμοποιηθούν είτε στο ευρύτερο πεδίο της ιατρικής είτε στο πλαίσιο αναζήτησης και εδραίωσης μιας ψυχαγωγικής συνθήκης. Υπό αυτή την οπτική είναι αναμενόμενο ότι κάποιες από αυτές θεωρούνται, από τις κρατικές αρχές, νόμιμες, ενώ κάποιες άλλες παράνομες, χωρίς ωστόσο να υπάρχει μια γραμμική αντιστοιχία ανάμεσα στο πλαίσιο του νόμου και το είδος της ουσίας. Η προηγούμενη πρόταση, ίσως γίνει πιο κατανοητή, αν αναλογιστεί κανείς τις ψυχοδραστικές ουσίες που λαμβάνουν χώρα στην προσπάθεια διαμόρφωσης ενός πλαισίου διασκέδασης. Συγκεκριμένα, σε τέτοιου είδους πλαίσια μπορεί κανείς να συναντήσει ουσίες όπως ο καπνός, το αλκοόλ, η κοκαΐνη, η κρυσταλλική μεθαφθεταμίνη (crystal-meth), το ecstasy, το MDMA κλπ, ουσίες δηλαδή που αυξάνουν τη σωματική και ψυχική διέγερση, προσδίδοντας στο άτομο ένα έντονο αίσθημα ευφορίας και διαμορφώνοντας ένα πλαίσιο κατάλληλο για διαπροσωπική επαφή και κοινωνικοποίηση. Από τα παραπάνω φαίνεται ότι ανακύπτει η ανάγκη αναπλαισίωσης της κοινωνικής κατασκευής που περιστοιχίζει τη χρήση των ψυχοδραστικών ουσιών που εμπλέκονται στο χώρο της διασκέδασης, καθώς σε αυτή την κατηγορία δεν περιλαμβάνονται μόνο ουσίες, οι οποίες είναι κρατικά απαγορευμένες, όπως για παράδειγμα οι αμφεταμίνες και η κοκαΐνη, αλλά και ουσίες όπως ο καπνός και το αλκοόλ που είναι από τις πιο ευρέως γνωστές και προσλαμβάνουσες ουσίες και μάλιστα έντονα συνδεδεμένες με το πλαίσιο της κοινωνικής συναναστροφής.

2.7. Chems: Ουσίες Σχετιζόμενες με το Chemsex

2.7.1. Μεθαφθεταμίνη – Κρυσταλλική Μεθαφθεταμίνη (Crystal-Meth)

Η μεθαφθεταμίνη, παράγωγο της αμφεταμίνης, ταξινομείται στην κατηγορία των διεγερτικών ουσιών (DSM 5, 2013), με τη δράση της να εντοπίζεται στο ΚΝΣ της εγκεφαλικής λειτουργίας. Η μεθαφθεταμίνη και τα παράγωγά της κατέχουν τη δεύτερη θέση, μετά την κάνναβη, στις πιο συχνά χρησιμοποιούμενες παράνομες ουσίες στον κόσμο (Ransow, 2013).

Ιστορικά, η αμφεταμίνη παρασκευάστηκε το 1887, από τον Ρουμάνο χημικό Lazar Edeleanu, στο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου και αρχικά κυκλοφόρησε με την ονομασία φαινυλισοπροπυλαμίνη. Πρόκειται για μία ουσία, η οποία ξεκίνησε να μελετάτε εκτενώς στην αρχή της δεκαετίας του 1930 και χορηγούταν για τη θεραπευτική αντιμετώπιση διαταραχών όπως η ναρκοληψία, η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητας (ΔΕΠΥ), το άσθμα και ως συμπλήρωμα διατροφής για τη ρύθμιση ή/και την απώλεια του σωματικού βάρους. Στο διάστημα μεταξύ των δεκαετιών '30 και '40, η χορήγηση αμφεταμίνης επεκτάθηκε και στον ψυχιατρικό χώρο για τη διαχείριση διαταραχών όπως η σχιζοφρένεια, ο εθισμός από καπνό και μορφίνη, αλλά και φυσιολογικών παθήσεων όπως τα καρδιαγγειακά προβλήματα, η χαμηλή αρτηριακή πίεση και ο επίμονος λόξυγγας (Douglas, Burke, Perrochet, Stamper & Noursi, 2000· Suetani, 2017).

Η παραγωγή της μεθαμφεταμίνης τοποθετείται το 1893, έξι, μόλις, χρόνια μετά την εμφάνιση της αμφεταμίνης, από τον Ιάπωνα φαρμακόλογο Nagai Nagayoshi, με την προσθήκη εφεδρίνης. Η εκτεταμένη χρήση της ξεκίνησε την περίοδο του Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, κατά τη διάρκεια του οποίου οι Ιαπωνικές, οι Γερμανικές και οι Αμερικανικές αρχές παρείχαν την εν λόγω ουσία στους στρατιώτες με σκοπό την ενίσχυση της σωματικής και ψυχικής αντοχής και της εγρήγορσης των πολεμικών δυνάμεων, χρησιμοποιώντας μάλιστα για την προώθησή της το ρητό “Fight sleepiness and enhance vitality”. Πέραν του πολέμου, όμως, την ίδια περίοδο, στην Ιαπωνία, η χρήση μεθαμφεταμίνης ήταν ευρέως διαδεδομένη και μεταξύ της εργατικής τάξης και ιδίως των εργατών που απασχολούνταν στα εργοστάσια, με σκοπό την αύξηση της παραγωγής μέσω της μείωσης των ωρών ύπνου. Μετά το τέλος του πολέμου, κάθε χώρα είχε τη δική της επιδημία μεθαμφεταμίνης και την περίοδο 1945-1957 επικράτησε ο όρος «Πρώτη Επιδημία». Στην Αμερική, το 1960, η μεθαμφεταμίνη, κυκλοφόρησε και σε ρευστή μορφή και χρησιμοποιήθηκε για την παρασκευή αντικαταθλιπτικών και διαιτητικών φαρμάκων, καθώς επίσης και ως υποκατάστατο για την αντιμετώπιση της εξάρτησης από την ηρωίνη (Ray, 1996), χωρίς ωστόσο να λαμβάνεται υπόψη η εθιστική της δράση. Μάλιστα, αναφέρεται ότι και ο πρόεδρος John F Kennedy, έκανε συχνά ενέσεις μεθαμφεταμίνης σε συνδυασμό με ένα σύμπλεγμα βιταμινών και ορμονών για την αντιμετώπιση των τραύματων πολέμου και για να «διατηρήσει την εικόνα της νεανικής του ακμής» (Rasmussen, 1929/1971). Ωστόσο, εξαιτίας των υψηλών ποσοστών εθισμού, οι αρχές αποφάσισαν την

απαγόρευση της κυκλοφορίας της, με αποτέλεσμα την έναρξη παρασκευής crank και ice σε αυτοσχέδια εργαστήρια και την παράνομη διακίνησή τους.

Η κρυσταλλική μεθαφθεταμίνη (d-methamphetamine hydrochloride) παρασκευάστηκε από τον Ιάπωνα Akira Ogata, το 1919 (Paneka, 2013), μέσω της μείωσης εφεδρίνης και την προσθήκη στη σύστασή της φωσφόρου και ιωδίου. Η ουσία άρχισε να κερδίζει έδαφος στους ομοφυλόφιλους άντρες και τους ΑΣΑ, τη δεκαετία του '80, ως ο μοναδικός δρόμος διαχείρισης των συναισθημάτων μοναξιάς και απομόνωσης, εξαιτίας των σεξουαλικών προτιμήσεων, καθώς και την ελεύθερη έκφραση της σεξουαλικής συμπεριφοράς (Halkitis, 2009).

Γνωστή με τις ονομασίες crystal meth, Tina, ice, crank, speed, glass κλπ, συνήθως, έχει τη μορφή λευκού -διάφανου- κρυστάλλου και η πρόσληψη της μπορεί να επιτευχθεί με διάφορους τρόπους όπως διαμέσου της ρινικής και στοματικής κοιλότητας ή/και ενδοφλεβίως (slamming), μια πρακτική που συναντάται όλο και συχνότερα, όπως και εκείνη της εισαγωγής της ουσίας στον πρωκτό (booty bumping) στους ΑΣΑ.

Ο χρόνος δράσης και η επίδρασή της εξαρτάται από τον τρόπο εισαγωγής της στον οργανισμό. Αναλυτικότερα, η crystal meth φαίνεται να επιδρά άμεσα, περίπου μέσα σε 10-15 λεπτά όταν η χρήση της γίνει ενδοφλεβίως ή μέσα σε 5 λεπτά όταν εισαχθεί στον οργανισμό με ρινική εμφύσηση. Σε περιπτώσεις λήψης μέσω της στοματικής οδού – καπνός, σκόνη, χάπι- η επίδρασή της μοιάζει να ξεκινά μετά από περίπου 20 λεπτά (Anglin, 2000· Buxton & Dove, 2008· Radfar & Rawson, 2013). Οι χρήστες τείνουν να προτιμούν τη λήψη της crystal meth από άλλες ουσίες με παρόμοια δράση, όπως η κοκαΐνη, εξαιτίας της πολύωρης διάρκειάς, η οποία δύναται να φτάσει και τις 12 ώρες.

Η μεθαφθεταμίνη, όπως και η αμφεταμίνη, δρα στο Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (ΚΝΣ), επηρεάζοντας την εγκεφαλική λειτουργία, με το μηχανισμό δράσης της να είναι ίδιος με εκείνων των υπόλοιπων διεγερτικών ουσιών. Πρόκειται για έναν επιλεκτικό αγωνιστή στοιχείων αμινοσχετιζόμενων με τον Υποδοχέα 1 (TAAR1), η ενεργοποίησή του οποίου αυξάνει την κυκλική παραγωγή μονοφωσφορικής αδενοσίνης και την έκκριση ντοπαμίνης, νορεπινεφρίνης και σεροτονίνης, παρεμπονίζοντας την εκ νέου επαναπροσληψή τους (Yu, 2015). Ειδικότερα, με την εισαγωγή της ουσίας στον οργανισμό πραγματοποιείται μαζική απελευθέρωση νευροδιαβιβαστών ντοπαμίνης, νορεπινεφρίνης και σεροτονίνης, παρεμπονίζοντας ταυτόχρονα την επαναπρόσληψή τους και οδηγώντας σε αυξημένα

επίπεδα ευφορίας, σωματικής, σεξουαλικής και ψυχικής διέγερσης και κατ' επέκταση σε έντονο αίσθημα ευφορίας και παντοδυναμίας. Σε σωματικό επίπεδο παρατηρείται αύξηση αρτηριακής πίεσης, καρδιακών παλμών, ταχύτητας αναπνοής, αντανακλαστικών, διαστολή των ματιών, απώλεια όρεξης και ύπνου και αυξημένη σωματική αντοχή (Anglin, 2000· Radfar & Rawson, 2014).

Αναφορικά με τις αρνητικές επιπτώσεις της χρόνιας χρήσης μεθαμφεταμίνης και των παράγωγων της, όπως η crystal meth, τα ερευνητικά δεδομένα υποστηρίζουν ότι μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική απώλεια βάρους, στοματικές λοιμώξεις (meth mouth), δερματικά προβλήματα (meth bug), καρδιαγγειακές παθήσεις, πνευμονικό οίδημα, δυσλειτουργία στο συκώτι, εγκεφαλικά επεισόδια, επιληπτικές κρίσεις και προβλήματα στον κινητικό συντονισμό, τα οποία εκφράζονται είτε με κινητικές δυσκολίες είτε με εμφάνιση επαναλαμβανόμενων ή/και στερεοτυπικών συμπεριφορών. Επίσης, εντοπίζονται δυσκολίες στον ύπνο – κυρίως αϋπνία, έκπτωση των γνωστικών λειτουργιών, οι οποίες εντοπίζονται κυρίως στην ικανότητα διατήρησης της προσοχής ή και εναλλαγής στα ερεθίσματα, αλλά και στη συγκέντρωση και στην ικανότητα για μάθηση. Η μεθαμφεταμίνη έχει, ακόμη, συνδεθεί στενά με την αυξανόμενη εμφάνιση ετερο ή αυτό- επιθετικών συμπεριφορών, εξαιτίας της απώλειας ελέγχου των παρορμήσεων, καθώς και με ευερεθιστότητα, απάθεια, απώλεια κινήτρου και συχνές εναλλαγές της διάθεσης. Επιπλέον, στους χρόνιους χρήστες σημειώνονται υψηλά ποσοστά αγχώδους, καταθλιπτικής και ψυχωτικής συμπτωματολογίας. Τέλος, ερευνητικά δεδομένα υποστηρίζουν ότι η χρήση μεθαμφεταμίνης παρουσιάζει υψηλή συσχέτιση με τη μετάδοση του ιού HIV, της Ηπατίτιδας B και C και άλλων σεξουαλικών μεταδιδόμενων νοσημάτων (σύφιλη, γονόρροια κλπ.), κυρίως εξαιτίας της ενδοφλέβιας χρήσης, αλλά και των παρορμητικών συμπεριφορών που εμφανίζονται υπό την επήρειά της, με προεξάρχουσα τη σεξουαλική συνεύρεση χωρίς προφύλαξη (Halkitis, 2009).

Παρά το χαρακτηρισμό της ως παράνομη ναρκωτική ουσία, η μεθαμφεταμίνη, όπως και η αμφεταμίνη χρησιμοποιούνται ακόμα και σήμερα στην παραγωγή ιατρικών φαρμάκων για την αντιμετώπιση σωματικών και ψυχικών καταστάσεων, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το Adderall XR, που χορηγείται για την αντιμετώπιση της ΔΕΠΥ (Kish, 2008).

2.7.2.Μεφεδρόνη (Mephedrone)

Η πρώτη αναφορά στη μεφεδρόνη (4-methylmethcathinone) τοποθετείται το 1929 από τον Γάλλο Saem de Burnaga Sanchez, ο οποίος περιέγραψε τη χημική συστασή της. Το ερευνητικό πεδίο σχετικά με τη χρήση και τα επακόλουθά της, είναι αρκετά περιορισμένο, καθώς η συστηματική εμφάνιση της Kath-cathinole ξεκίνησε, μόλις, στις αρχές του 2000, στο Ισραήλ, με την ονομασία “Hagigat”, μια ουσία που απαγορεύτηκε σύντομα από τις αρχές, εξαιτίας των αυξημένων νοσηλειών του πληθυσμού που έκανε χρήση. Η απαγόρευση ώθησε στην αλλαγή της χημικής δομής της καθινόλης, με άλλες συνθετικές ενώσεις (Bentur, 2008). Διαδικτυακά, η πρώτη αναφορά στην ουσία φαίνεται να είναι το 2003, αλλά μόλις το 2007 ξεκινά να είναι διαθέσιμη στο ευρύ κοινό στο πλαίσιο της «διασκέδασης» (recreational use). Τα διαθέσιμα βιβλιογραφικά στοιχεία προέρχονται, κυρίως, από αναφορές ατόμων που είναι ή ήταν σε χρήση μεφεδρόνης, καθώς και κλινικών αναφορών από περιπτώσεις οξείας τοξίκωσης.

Στην πιάτσα, η μεφεδρόνη είναι γνωστή και με τις ονομασίες miaow, meph, topcat, bath salt, meow meow κλπ. Συνήθως, διατίθεται υπό τη μορφή λευκής ή κίτρινης σκόνης, δισκίων ή λευκού κρυστάλλου και η πρόσληψή της δύναται να πραγματοποιηθεί ρινικά, στοματικά ή και ενδοφλέβια, παρότι η τελευταία μέθοδος μοιάζει να είναι πιο σπάνια. Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (2010), η χρήση της μεφεδρόνης συναντάται συχνότερα σε νεότερες ηλικίες, μεταξύ 15-24 ετών, με τους άντρες να σημειώνουν υψηλότερα ποσοστά από τις γυναίκες. Αναφορικά με τις μεθόδους πρόσληψης, η ουσία λαμβάνεται είτε με ρινική εμφύσηση, είτε στοματικά, με την κατάποση δισκίων ή τη διάλυση της σκόνης σε νερό ή την κατάποσή της μετά την τοποθέτηση σε ένα λεπτό μαλακό χαρτί. Επίσης, η μεφεδρόνη μπορεί να ληφθεί από τον πρωκτό (booty bumping) ή τέλος, με ενδομυϊκή/ενδοφλέβια ένεση, η οποία έχει συνδεθεί στενά με τον αυξημένο κίνδυνο θανάτου από υπερδοσολογία (EMCDDA, 2010). Η μεφεδρόνη δύναται - και πολλές φορές προτιμάται- να ληφθεί συνδυαστικά με άλλες ουσίες, όπως το αλκοόλ, η κοκαΐνη, η κάνναβη, το MDMA και η κεταμίνη, με σκοπό την ενίσχυση των επιθυμητών επιδράσεων, της διάρκειάς ή/και τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων που λαμβάνουν χώρα κατά το come down. Ο χρόνος έναρξης της δράσης και διάρκειάς της εξαρτάται από τον τρόπο εισαγωγής της ουσίας στον οργανισμό. Συγκεκριμένα, όταν προσλαμβάνεται με ρινική εμφύσηση, όπου σύμφωνα με τους

χρήστες η σωστή δοσολογία είναι περίπου 25-75 mg, οι θετικές επιδράσεις ξεκινούν μέσα σε λίγα μόνον λεπτά και η κορύφωσή τους επισυμβαίνει σε λιγότερο από μισή ώρα, ενώ παράλληλα η δράση της φθίνει αρκετά σύντομα. Σε περιπτώσεις που η μεφεδρόνη ληφθεί στοματικά, ο χρόνος δράσης, αλλά και η δοσολογία που απαιτείται για την εμφάνιση των επιθυμητών επιδράσεων, είναι μεγαλύτερη και υπολογίζεται ότι η ουσία ξεκινά να δρα μετά από 45 λεπτά με 2 ώρες, ένα αρκετά μεγάλο χρονικό εύρος, καθώς επηρεάζεται από μια σειρά φυσιολογικών παραγόντων, όπως η τροφή που υπάρχει στο στομάχι και για αυτό το λόγο οι χρήστες τείνουν να κάνουν χρήση μεφεδρόνης νηστικοί (Vardakou, 2010 · Pantano, 2017·Schifano, 2011). Παρά το γεγονός ότι ο χρόνος έναρξης των θετικών επιδράσεων καθυστερεί περισσότερο, η διάρκειά τους είναι μεγαλύτερη, περίπου 2 με 4 ώρες, και το come down μοιάζει να επισυμβαίνει με πιο ήπια μορφή. Αναφορικά με το booty bumping, από αυτοαναφορές χρηστών και συμμετεχόντων σε chemsex πρακτικές φαίνεται ότι η επίδραση είναι άμεση και μάλιστα χρειάζεται μικρότερη δοσολογία από εκείνη που λαμβάνεται ρινικά και στοματικά (Deluca, 2009). Η πλειοψηφία των χρηστών αναφέρουν ότι προτιμούν τον συνδυασμό της μεφεδρόνης με άλλες διεγερτικές ή/και κατασταλτικές ουσίες για την ενίσχυση του βιώματος και των επιδράσεών της, καθώς και ότι προτιμούν να κάνουν χρήση ρινικά και στοματικά ταυτόχρονα.

Η μεφεδρόνη, όπως και οι άλλες διεγερτικές ουσίες, δρά στο ΚΝΣ του εγκεφάλου (DSM 5, 2013), και συγκεκριμένα μοιάζει να βρίσκεται σε μεγαλύτερη αλληλεπίδραση με τους νευροδιαβιβαστές της ντοπαμίνης, ενισχύοντας την απελευθέρωσή τους και παρεμποδίζοντας ταυτόχρονα την επαναπρόσληψή τους. Οι μελέτες για τη δράση της μεφεδρόνης, επίσης τη συνδέουν και με διάφορους υπότυπους υποδοχέων σεροτονίνης και υποθέτουν ότι η σχέση αυτή, ενδεχομένως, παρουσιάζει και περιγράφει με μεγαλύτερη σαφήνεια τις επιδράσεις της ουσίας, καθώς η εισαγωγή της στον οργανισμό δύναται να προκαλέσει προσωρινή ψυχική και σωματική ευφορία, η οποία συνήθως εκδηλώνεται με έντονη τάση για κοινωνικοποίηση, όπως συμβαίνει και με τη λήψη MDMA και κοκαΐνης (Giorgetti, 2017).

Η σωματική και ψυχική διέγερση και ευφορία που προκαλεί η λήψη μεφεδρόνης, την κάνει μια ουσία αρκετά ελκυστική, ιδίως σε ομάδες ανθρώπων που η διαδικασία κοινωνικοποίησης χρήζει άλλων μηχανισμών, όπως είναι και αυτή των ΑΣΑ. Για αυτό το λόγο, η μεφεδρόνη χρησιμοποιείται εκτεταμένα σε συνδυασμό με άλλες διεγερτικές ουσίες, όπως η crystal meth, το MDMA, η κοκαΐνη, το αλκοόλ κλπ

σε χώρους νυχτερινής διασκέδασης και σε πρακτικές chemsex. Πέραν της σωματικής και ψυχικής διέγερσης και ευφορίας, που προαναφέρθηκε, στις θετικές επιδράσεις της μεφεδρόνης συγκαταλέγονται η ενίσχυση της αυτοπεποίθησης, της κοινωνικότητας, του αισθήματος ανήκειν και σχετίζεσθαι, της σεξουαλικής διέγερσης, της πνευματικής διαύγειας, της απώλειας της αίσθησης του χρόνου, της υπερδιέγερσης και εγρήγορσης στα περιβαλλοντικά ερεθίσματα, της εντατικοποίησης των αισθητήριων εμπειριών και την εμφάνιση αντιληπτικών παραισθήσεων σε περιπτώσεις υπερδοσολογίας (Schifano, 2011). Από αυτοαναφορές συμμετεχόντων σε πρακτικές chemsex, αναφέρεται έντονη σεξουαλική διέγερση, αυξημένος χρόνος διάρκειας της σεξουαλικής συνεύρεσης και μεγαλύτερος αριθμός ερωτικών συντρόφων (Bourne, 2015).

Πέραν όμως των όποιων θετικών επιδράσεων, σύμφωνα με τον Dargan (2010) πάνω από το 56% των ανθρώπων που έχουν κάνει χρήση μεφεδρόνης παρουσιάζουν τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω αρνητικά συμπτώματα, σε σωματικό ή/και ψυχολογικό επίπεδο. Αναλυτικότερα, η μεφεδρόνη φαίνεται να προκαλεί αύξηση των καρδιακών παλμών και της αρτηριακής πίεσης, δυσκολίες στην αναπνοή και πόνο στο στήθος, ενώ κάποιοι χρήστες αναφέρουν ότι τα ακροδάχτυλά τους είναι κρύα και μπλε μετά τη χρήση. Επίσης, δύναται να παρουσιάσουν ερεθισμό ή/και αιμορραγία της ρινικής κοιλότητας- εξαιτίας της έμφυσησης, τρίξιμο δοντίων, ξηροστομία, απότομες εναλλαγές της θερμοκρασίας του σώματος, συρρίκνωση των γεννητικών, αϋπνία και εφιάλτες, απώλεια όρεξης, ναυτία, γαστροεντερικές ενοχλήσεις, τρέμουλο και δυσκολίες κατά την ούρηση. Τέλος, η χρήση μεφεδρόνης είναι πιθανό να δημιουργήσει έντονο αίσθημα άγχους και ανησυχίας, υπεργρήγορση, δυσφορία, σύγχυση, ευερεθιστότητα, καταθλιπτικόμορφο συναίσθημα, ανηδονία, έλλειψη κινήτρου, ενώ αν ληφθεί σε μεγαλύτερες δόσεις δύναται να εμφανιστούν παρανοϊκού τύπου παραισθήσεις, μικρής διάρκειας μανιακά συμπτώματα, δυσκολίες στη μνήμη και τη συγκέντρωση και ψυχική εξάντληση. Κατά τη διάρκεια του come down, φαίνεται να κυριαρχεί έντονο αίσθημα κούρασης, ζαλάδα, τρέμουλο, πονοκέφαλος και τάση για εμετό (Vardakou, 2010). Τέλος, η εκτεταμένη χρήση μεφεδρόνης μοιάζει να αυξάνει τον κίνδυνο μετάδοσης ΣΜΝ (Bourne, 2015) και του τοξικού κόματος ή θανάτου από υπερδοσολογία, καθώς ο οδύς τοξίκωσης αυξάνει ανάλογα με τη συχνότητα χρήσης (Vardakou, 2010).

2.7.3.GHB: Gamma-Hydroxybutyrate/ GBL: Gamma-Butyrolactone

Το GHB (γ-hydroxybutyrate) και το GBL (γ- butyrolactone), γνωστά και με την ονομασία G, είναι χημικές ουσίες που εντάσσονται στην κατηγορία των κατασταλτικών φαρμάκων (depressant drugs), όπως οι βενζοδιαζεπίνες, το αλκοόλ, η κάνναβη κλπ, με τη δράση τους να εντοπίζεται κυρίως στο ΚΝΣ επιβραδύνοντας την εγκεφαλική λειτουργία (World Health Organization, 2012). Στο σημείο αυτό, κρίνεται σημαντικό να επισημανθεί ότι το GHB και το GBL δεν είναι ταυτόσημες ουσίες, αν και πολλές φορές, στις βιβλιογραφικές αναφορές αναφέρονται ως μία. Στο παρόν υποκεφάλαιο θα πραγματοποιηθεί προεσκόπηση των ουσιών, καθώς και αναφορά στα σημεία σύγκλισης και διαφοροποίησης.

Η σύνθεσή του GHB ξεκίνησε αρχικά το 1874 από τον Zeytsevin, αλλά ερευνητικά αναφέρθηκε για πρώτη φορά το 1961 από τον Henri Laborit, ο οποίος επιχείρησε τη διερεύνηση και παρασκευή μιας χημικής ένωσης, παρόμοιας σε σύνθεση με εκείνη του GABA (gamma-aminobutyric acid). Αρχικά, η χρήση του GHB περιορίστηκε στο πεδίο της ιατρικής και χρησιμοποιήθηκε ως αναισθητικό και θεραπευτική μέθοδος για την αντιμετώπιση του εθισμού από το αλκοόλ και άλλες οπιούχες ουσίες (Laborit, 1964), ενώ η μαζική παραγωγή και η διακίνησή του στην αγορά ξεκίνησε, μόλις, στις αρχές του 1990, όπου το GHB κυκλοφορούσε ελεύθερα σε καταστήματα υγιεινής διατροφής και χορηγούταν για την αντιμετώπιση της της αγχώδους συμπτωματολογίας, της αϋπνίας, της απεξάρτησης από το αλκοόλ και άλλες εξαρτησιογόνες ουσίες, καθώς και ως διατροφικό υποκατάστατο στους αθλητές και στους body builders (Freese, 2002). Τα ερευνητικά ευρήματα μοιάζει να λειτούργησαν ενισχυτικά για την χρήση του, καθώς διαφάνηκε η αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση μιας σειράς παθολογικών καταστάσεων, όπως η ναρκοληψία, η κατατονία (Lammers, 1993), η ινομυαλγία και η εξάρτηση, κυρίως, από το αλκοόλ (Addolorato, 2000). Πέραν της όποιας συμβολής του, όμως, στο ιατρικό και ψυχιατρικό χώρο, την ίδια δεκαετία, το GHB άρχισε να εισχωρεί και στο χώρο της διασκέδασης, αποτελώντας μάλιστα μία από τις πιο διάσημες ψυχοδραστικές ουσίες που κέρδισαν έδαφος, κυρίως λόγω της εύκολης πρόσβασης και του χαμηλού της κόστους. Ωστόσο, στα τέλη της δεκαετίας του '90, ο Food and Drug Administration (FDA) απαγόρευσε την κυκλοφορία του, λόγω των υψηλών ποσοστών κρίσεων επιληψίας και κωματόδους κατάστασης που προκλήθηκαν από την εκτεταμένη χρήση του GHB, ενώ το 1997 το GHB έλαβε την ονομασία «Date Rape Drug».

Η διαδικασία παρασκευής του GHB είναι σχετικά απλή, καθώς ουσιαστικά αποτελεί συνδυασμό υδροξειδίου του νατρίου και γ-butyrolactone (GBL) και παρά το γεγονός ότι έχει απαγορευτεί διεθνώς, συνεχίζει να παράγεται σε αυτοσχέδια, παράνομα εργαστήρια, ενώ ταυτόχρονα οι οδηγίες για τη σύνθεσή του είναι διαθέσιμες σε πολλές διαδικτυακές ιστοσελίδες. Το GHB συνεχίζει να πωλείται παράνομα, κυρίως μέσω διαδικτύου, και στο ευρύ κοινό είναι γνωστό με διάφορες ονομασίες, όπως G, Liquid X, Liquid Ecstasy, Georgia Home Boy, Soap, Scoop κλπ. Συνήθως, έχει υγρή – λευκή ή μπλέ- μορφή και πιο σπάνια διατίθεται με τη μορφή λευκού κρυστάλλου. Η πρόσληψή του, τις περισσότερες φορές, γίνεται μέσω της στοματικής κοιλότητας, χωρίς ωστόσο να αποκλείεται και η ενδοφλέβια χρήση, η οποία εμφανίζεται πιο συχνά σε πρακτικές chemsex (Teter, 2001). Η έναρξη της επίδρασης του G, συνήθως, επισυμβαίνει περίπου 15-30 λεπτά μετά την εισαγωγή της ουσίας στον οργανισμό, μέσω της στοματικής κοιλότητας ή/και ενδοφλέβια, με την κορύφωσή της να λαμβάνει χώρα μετά από 25-60 λεπτά και τη συνολική της διάρκεια, να καθορίζεται από τη δοσολογία, περίπου 1 με 6 ώρες. Οι χρήστες τείνουν να επιλέγουν τον συνδυασμό του G με άλλες διεγερτικές ουσίες και η πρόσληψή του, συνήθως, γίνεται ανα τακτά χρονικά διαστήματα.

Από τις αναφορές των χρηστών και τη βιβλιογραφική ανασκόπηση διαφαίνεται ότι σε χαμηλές ή μέτριες δόσεις το GHB δύναται να οδηγήσει σε ανάπτυξη έντονου ευφορικού συναισθήματος, αύξηση της σεξουαλικής διέγερσης, άρση των αναστολών, ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και της κοινωνικοποίησης, υπνηλία, νευρομυϊκή χαλάρωση, μείωση του καρδιακού ρυθμού, της αρτηριακής πίεσης και της θερμοκρασίας του σώματος. Ωστόσο, σε περιπτώσεις αυξημένης δοσολογίας σημειώνονται δυσκολίες στη μνημονική λειτουργία (αμνησία), πονοκέφαλος, ζαλάδα, ναυτία, εμετός, διάρροια, ακράτεια, μυϊκές συσπάσεις και κατ'επέκταση απώλεια ελέγχου των μυών και του κινητικού συντονισμού, εφίδρωση, δυσκολίες στην αναπνοή, σύγχυση, ευερεθιστότητα, σωματική και ψυχική διέγερση, παραισθήσεις, απώλεια αισθήσεων, η οποία μάλιστα μπορεί να διαρκέσει για περισσότερο από 3 ώρες, επιληπτικές κρίσεις ή και θάνατο, ο οποίος δύναται να επισυμβεί σε περιπτώσεις υπερδοσολογίας ή αλόγιστης χρήσης του G σε συνδυασμό με άλλες ουσίες. Το GHB, συνήθως, λαμβάνεται σε συνδυασμό με άλλες ουσίες, κατά κύριο λόγο διεγερτικές, όπως η μεθαμφεταμίνη και η κοκαΐνη, αλλά και με αλκοόλ και φάρμακα για την ενίσχυση της στυρικής λειτουργίας (Viagra), με σκοπό να αποφευχθούν τα αρνητικά συμπτώματα του come down.

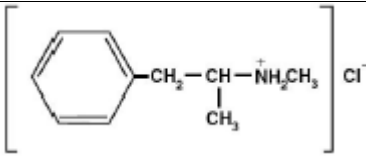
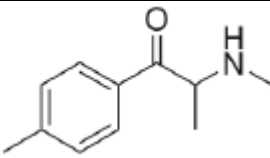
Το GHB βρίσκεται φυσικά στον ανθρώπινο εγκέφαλο, καθώς και σε άλλα εσωτερικά όργανα, όπως το συκώτι, η καρδιά και τα νεφρά, όπου η λειτουργία του είναι άγνωστη (Maitre, 1997). Δρα ως κατασταλτικό στο ΚΝΣ του εγκεφάλου, επιβραδύνοντας τη λειτουργία του και ο μηχανισμός δράσης του αφορά στην αλληλεπίδρασή και στη δέσμευση GABA υποδοχέων (γ-αμινοβουτυρικό οξύ) και συγκεκριμένα στους υποδοχείς GABA-B (Wong, 2004), χωρίς όμως να επηρεάζει και να υπεισέρχεται στο νωτιαίο μυελό. Ο μηχανισμός αυτός, μάλιστα, διαφοροποιεί την ουσία από τα υπόλοιπα κατασταλτικά φαρμακευτικά σκευάσματα αυτής της κατηγορίας, όπως τα βαρβιτουρικά και οι βενζοδιαζεπίνες, που δρουν κυρίως στους υποδοχείς GABA-A (Nicholson & Balster, 2001). Τέλος, βιβλιογραφικά υποστηρίζεται ότι το GHB αποτελεί μια άκρως εξαρτητική ουσία -με σωματικές και ψυχολογικές προεκτάσεις-, κυρίως εξαιτίας της ταχείας ανοχής που αναπτύσσει ο οργανισμός, με αποτέλεσμα να την ανάγκη για άμεση αύξηση της δοσολογίας για την επίτευξη των επιθυμητών αντιδράσεων. Όπως συμβαίνει και με τις άλλες ψυχοδραστικές ουσίες, το GHB μπορεί να συνδέεται με συγκεκριμένα κοινωνικά πλαίσια και συνθήκες, χωρίς αυτομάτως να αποτελεί μια γενικευμένη εξαρτητική συμπεριφορά (Australian Drug Foundation, 2012).

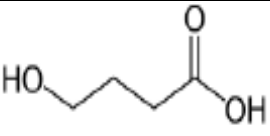
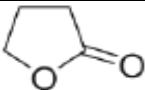
Τέλος, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, κρίνεται σημαντική η αναφορά στο διαχωρισμό του GHB από το GBL, καθώς, πολλές φορές, οι ουσίες αυτές τείνουν να συγχέονται και δη όταν αναφερόμαστε στο φαινόμενο chemsex, στη βιβλιογραφία οι ουσίες παρουσιάζονται ως μία, χωρίς να λαμβάνονται υπόψιν οι διαφορές και συνεπώς ο βαθμός επικινδυνότητας. Πιο συγκεκριμένα, το GBL, το οποίο βρίσκεται φυσικά στον ανθρώπινο οργανισμό, αποτελεί πρόδρομο του GHB, όπως και το 1,4 butanediol και με την εισαγωγή του στον οργανισμό δύναται να μετατραπεί σε GHB μέσω της ηπατικής λειτουργίας. Συνήθως, πωλείται σε υγρή μορφή, σε δοσολογία 125 ml, η οποία όμως δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση μία και μόνο δόση, καθώς η προτεινόμενη δοσολογία είναι 0.5 ml. Οι πλειοψηφία των χρηστών τείνουν να συνδυάζουν το GBL, όπως και το GHB, με άλλες ουσίες, διεγερτικής φύσης, αλκοόλ και φαρμακευτικά σκευάσματα για τη στυτική λειτουργία. Οι επιδράσεις του GBL είναι ίδιες με εκείνες του GHB, ωστόσο, η δοσολογία που χρειάζεται κανείς να πάρει για την επίτευξη αυτών δεν είναι σε καμία περίπτωση η ίδια. Τις περισσότερες φορές, στο χώρο της διασκέδασης το GBL είναι πιο εύκολα προσβάσιμο από το GHB, το οποίο συνήθως διατείνεται διαδικτυακά και συνεπώς όταν αναφερόμαστε στη χρήση G, πιθανώς, τις περισσότερες φορές, η ουσία είναι το GBL. Τέλος, τα συμπτώματα του

come down και της εξάρτησης από το GBL είναι ίδια με εκείνα που παρουσιάζονται και από το GHB.

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζονται συνοπτικά οι τρεις βασικές ουσίες που συνδέονται με τις chemsex πρακτικές ως προς την ονομασία που χρησιμοποιείται εντός των εμπλεκόμενων ατόμων (πιάτσα), αλλά και τη χημική τους σύσταση.

Πίνακας 1. Ουσίες εμπλεκόμενες με το chemsex (chems)

Ουσία	Χημική Ένωση	Μορφή & Τρόποι Πρόσληψης	Θετικές Επιδράσεις	Αρνητικές Επιδράσεις
Crystal-Methamphetamine (Κρυσταλλική-Μεθαφθεταμίνη) Crystal Meth, Crystal, Tina, Ice, Crank, Speed, Glass, Ice Go, Wizz, Dope Speed		Χάπι, σκόνη, διάφανος ή γαλάζιος κρύσταλλος. Κατάποση χαπιού, ρινική εμφύσηση, ενέσιμα, καπνός.	Επαύξηση ευχάριστης διάθεσης, αίσθημα ευφορίας, αύξηση της εγρήγορσης και των επιπέδων ενέργειας, μείωση της όρεξης και αύξηση της σεξουαλικής διέγερσης	Ραβδομυόλυση, υπερυπνία, επιληψία, ψύχωση, εγκεφαλική αιμορραγία. Σε χρόνια βάση απότομες εναλλαγές της διάθεσης, παραισθήσεις, αυτό ή ετερο επιθετικές συμπεριφορές.
Mephedrone (Μεφεδρόνη) Meow, Meph, TopCat, M-Cat, Bath Salt, White Magic, Bubble, 4-MMC,		Χάπι, κάψουλα, σκόνη. Κατάποση, ρινική	Ευφορία, εγρήγορση, επαύξηση του αίσθηματος	Έντονο αίσθημα άγχους, παρανοϊκές ιδέες, υπερερεθισμός

Drone, Charge, Bounce		εμφύσηση, ενέσιμα.	κοινωνικής σύνδεσης.	της καρδιάς και του νευρικού συστήματος.
Gamma-Hydroxybutyric Acid (γ-υδροξυβουτυρικό οξύ) GHB, G, Liquid X, Liquid Ecstasy, Scoop, Georgia, Gamma-OH, Cherry Meth, Salty Water		Λευκή κρυσταλλική σκόνη ή υγρό. Κατάποση με νερό ή χυμό, ενέσιμα.	Ευφορία, άρση αναστολών, σεξουαλική διέγερση.	Ναυτία, ζάλη, υπνηλία, διέγερση, αμνησία, κόμα, δυσκολία στην αναπνοή ή/και θάνατος.
Gamma-Butyrolactone (γ-βουτηρολακτόνη) GBL, Blue Nitro, Firewater		Λευκή κρυσταλλική σκόνη ή υγρό. Κατάποση με νερό ή χυμό, ενέσιμα.	Ευφορία, άρση αναστολών, σεξουαλική διέγερση.	Ναυτία, ζάλη, υπνηλία, διέγερση, αμνησία, κόμα, δυσκολία στην αναπνοή ή/και θάνατος.

2.8. Chemsex και σύγχρονος κοινωνικός δεσμός

Η έναρξη της οικονομικής κρίσης το 2009, η οποία βέβαια όπως φάνηκε στην πορεία της εξέλιξής της είναι κυρίως ανθρωπιστική, παρούσα σε όλες τις εκφάνσεις της καθημερινής ζωής των ανθρώπων, μοιάζει να βιώνεται ως μια τραυματική διαδικασία προκαλώντας ένα γενικευμένο αίσθημα φόβου, ανασφάλειας και οδύνης στα υποκείμενα. Υπό αυτό το απειλητικό καθεστώς, η συνεκτική κοινωνική αλυσίδα διαλύεται και οι πιο «αδύναμοι» αυτής συχνά μετατρέπονται σε αντικείμενα καταστολής, απομάκρυνσης ή/και αποκλεισμού. Όπως εύστοχα υπογραμμίζει και η Μάτσα (2017, σελ.14) «Η καπιταλιστική κοινωνία σε παρακμή, μια κοινωνία

πειθαρχίας και ελέγχου, λειτουργεί σαν μηχανή κοινωνικού αποκλεισμού». Τα υποκείμενα λοιπόν που στοιβάζονται στο περιθώριο, υπό το πρόσχημα διασφάλισης της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής ευημερίας δε φαίνεται να είναι σε θέση να κάνουν τίποτα παρά να βρίσκονται σε ένα αέναο εσωτερικό ταξίδι αναζήτησης νέων οδών διαφυγής από το κοινωνικά κατασκευασμένο περιθώριο.

Το φαινόμενο chemsex, αντικείμενο μελέτης της παρούσας διπλωματικής εργασίας, παρουσίασε μεγάλη αύξηση με την έναρξη της οικονομικής/ανθρωπιστικής κρίσης του 2009, κυρίως σε κεντρικές μεγαλουπόλεις του δυτικού κόσμου, όπως των ΗΠΑ και της Ευρώπης (Αγγλία, Ολλανδία, Γερμανία, Γαλλία κ.α.) (Fawcett, 2015· Schmidt et al., 2016· Stuart, 2019). Ο διττός χαρακτήρας του εν λόγω φαινομένου, δηλαδή η χρήση ουσιών αλλά και η εμπλοκή των μη ετεροκανονικών σεξουαλικότητων- έθεσε εξαρχής ως επιτακτική ανάγκη τη διαθεματική προσέγγισή του, την οποία ωστόσο δε φάνηκε να αφογκράζεται και να ακολουθεί η επιστημονική και ιατρική κοινότητα στο σύνολό τους, που με τη σειρά τους μοιάζει περισσότερο να επικεντρώθηκαν σε θέματα σωματικής υγείας και συγκεκριμένα στα όλο και αυξανόμενα ποσοστά των ΣΜΛ και ιδίως του HIV, που σημειώθηκαν μεταξύ των ΑΣΑ την τελευταία δεκαετία, με αποτέλεσμα τον εκ νέου στιγματισμό ομάδων ατόμων, όπως οι χρήστες και η ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα, οι οποίες παρά τις όποιες προσπάθειες και το έδαφος που έχει ήδη κατακτηθεί μέσω τόσο των ακτιβιστικών δράσεων όσο και εκείνων της επιστημονικής κοινότητας, στο κοινωνικό αφήγημα συνεχίζουν να τοποθετούνται στο περιθώριο.

Σκοπός των επόμενων κεφαλαίων αποτελεί η διερεύνηση και η εις βάθος κατανόηση της εμπλοκής των ατόμων στις εν λόγω πρακτικές υπό το πρίσμα της ψυχαναλυτικής θεωρίας για τη χρήση ουσιών και το τραύμα που φέρει η μη-κανονική σεξουαλικότητα, αλλά και η διάγνωση του HIV. Παρά το γεγονός ότι κάποιες πτυχές της ψυχαναλυτικής θεωρίας ανά τα χρόνια έχουν υπήρξει κατά κάποιο τρόπο στιγματιστικές προς τις μη κανονικές εκφάνσεις της σεξουαλικότητας, σήμερα όλο και περισσότεροι θεωρητικοί τείνουν προς αποκατάσταση και αναπλαισίωση των θέσεων αυτών διανοίγοντας έτσι νέους δρόμους διαπραγμάτευσης και επαναπροσέγγισης των θεματικών αυτών.

Για τη διερεύνηση των chemsex δραστηριοτήτων χρειάζεται να ακολουθήσει κανείς το νήμα από την ανάπτυξη της σεξουαλικότητας και του τραύματος που ενέχει τόσο η «κανονική» αλλά κυρίως η «μη κανονική» σεξουαλικότητα, στο σώμα που καθίσταται ως το μόνο απροσπέλαστο όριο ύπαρξης, απόλαυσης και εγγραφής του

συμπτώματος μέσα από τα περάσματα στην πράξη εντός ενός άνευ όρων και ορίων κοινωνικού ιστού. Παράλληλα, η μορφή που λαμβάνει ο σύγχρονος κοινωνικός δεσμός, η ανάπτυξη της τεχνολογίας και η εκτεταμένη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και γνωριμιών καθώς και η εμφάνιση νέων ψυχοδραστικών ουσιών που ενισχύουν το σεξουαλικό βίωμα και υποβοηθούν τη διαπροσωπική επαφή εξαλείφοντας τα όποια εσωτερικευμένα ομοφοβικά στοιχεία -σε αντίθεση με ουσίες όπως η ηρωίνη που αποκόπτουν το υποκείμενο από τη σεξουαλικότητα και την εγγύτητα- είναι σημεία που χρειάζεται να λάβει κανείς υπόψιν του στη μελέτη του chemsex φαινομένου.

2.8.1. Η γέννηση της σεξουαλικότητας, το έμφυλο σώμα και το μη κανονικό της σεξουαλικότητας

Εσείς οι σοφοί και οι κάτοχοι μιας περίτρανης και βαθιάς επιστήμης

Εσείς που κατανοείτε και γνωρίζετε

Πώς, πού και πότε όλα ενώνονται

...Εσείς σπουδαίοι σοφοί, πείτε μου τι είναι τούτο

Αποκαλύψτε μου τι μου συνέβη

Αποκαλύψτε μου πού, πώς και πότε

Γιατί μου έτυχε τέτοιο πράγμα;

Schopenhauer

Στο πέραςμα των χρόνων έχουν διατυπωθεί ποικίλες θεωρίες, με αφετηρία τόσο το ιατρικό όσο και το ψυχολογικό και δη το ψυχαναλυτικό πεδίο, για την ανάπτυξη και τη διαμόρφωση της σεξουαλικότητας, του σεξουαλικού προσανατολισμού και της ταυτότητας φύλου, πολλές εκ των οποίων έχουν θεωρηθεί στιγματιστικές περιορίζοντας σημαντικά ή και στερώντας σε αρκετές περιπτώσεις, την ελεύθερη διαμόρφωση και έκφραση του υποκειμενικού βιώματος αναφορικά με τη σεξουαλικότητα, εν αντιθέσει με άλλες η προσέγγιση των οποίων λάμβανε το χαρακτήρα μιας περισσότερο διερευνητικής στάσης προς το βίωμα αυτό. Στην παρούσα εργασία η προσέγγιση των ανωτέρω θεμάτων πραγματοποιείται μέσω της διερεύνησης των συνειδητών και ασυνειδητών πλευρών της υποκειμενικής εμπειρίας αναφορικά με τη σεξουαλικότητα, σε μια προσπάθεια κατανόησης της συνθετότητας και της πολυπλοκότητάς της.

Με τον όρο σεξουαλικότητα προσεγγίζεται περισσότερο αυτό που βρίσκεται πέραν του γενετήσιου και της αναπαραγωγής - πολλές φορές αυτές οι δύο έννοιες ταυτίζονται στον κοινό αλλά και στον επιστημονικό λόγο- καθώς είναι αδύνατο να προσπεράσει κανείς την ύπαρξη ενός «σεξουαλικού» που δεν είναι «γενετήσιο», το οποίο δεν έχει δηλαδή καμία σχέση με την αναπαραγωγή και ο,τιδήποτε σεξουαλικό (Freud, 2013). Μιας και για την εξέταση της γέννησης της σεξουαλικότητας αναφερόμαστε αρχικά στο βιβλίο του Freud «Τρία Δοκίμια για τη Σεξουαλικότητα» αξίζει να σημειωθεί ότι το σύγγραμμα αυτό χρειάστηκε να επανεκδοθεί τέσσερις φορές ώστε να καταλήξει στην τελική του μορφή το 1924. Σε κάθε νέα έκδοση ο Freud προσέθετε πληροφορίες, οι οποίες πολλές φορές ανέτρεπαν την ήδη διατυπωμένη θεωρία προσφέροντας ένα πρόσφορο έδαφος μετασχηματισμού και επανεγγραφής της ψυχαναλυτικής σκέψης, αλλά και της ίδιας της θέωρησης της σεξουαλικότητας εντός αυτού του πλαισίου. Η πορεία του συγγράμματος αυτού μοιάζει σε κάποιο βαθμό να αντανακλά και να περιγράφει τη συνθετότητα της ανάπτυξης και της διαμόρφωσης της σεξουαλικότητας, η οποία περνά από μια σειρά εσωτερικών και εξωτερικών σταδίων που καθ'όλη την πορεία τους συνδιαλέγονται και συγκρούονται καθιστώντας το σώμα πεδίο διεγέρσεων. Η σεξουαλικότητα λοιπόν λαμβάνει τον χαρακτήρα -πέραν του φυσικού ενστίκτου- της ισχυρότερης δύναμης στην πολιτιστική ανάπτυξη και κυρίως στην ανάπτυξη κοινωνικών δεσμών εντός και μετέπειτα εκτός του οικογενειακού περιβάλλοντος (Oosterhuis, 2012).

Ο Πούλιος (2020b) αναφερόμενος στην ανθρώπινη σεξουαλικότητα σημειώνει «ο άνθρωπος γεννιέται με έναν οργανισμό αλλά όχι ένα σώμα», με τη φράση αυτή να συμπυκνώνει ακριβώς αυτή την επιτακτική ανάγκη για την κατασκευή ενός σώματος, το οποίο δεν προϋπάρχει της ύπαρξης του υποκειμένου, αλλά που θα δομηθεί μέσω της συνδιαλλαγής του με την εξωτερική πραγματικότητα. Η ανταπόκριση του περιβάλλοντος στις εκφραζόμενες ανάγκες μοιάζει να προσφέρει τις πρώτες εμπειρίες ευχαρίστησης -με την ικανοποίηση των εκφραζόμενων αναγκών- αλλά και δυσαρέσκειας – με την καθυστέρηση ή και την απουσία της ικανοποίησής τους. Η απάντηση του πλαισίου, το οποίο σε έναν πρώτο χρόνο πραγματώνεται μέσα από το πρόσωπο που παρέχει τις πρώτες εμπειρίες φροντίδας, επί της (παρ-)ουσίας προσφέρει αυτές τις, αρχικά αισθητηριακές/σωματικές και έπειτα ψυχικές διεγέρσεις, νοηματοδοτώντας ταυτόχρονα αρχικά τις βιολογικές και μετέπειτα τις συναισθηματικές ανάγκες του βρέφους (Aulagnier, 2001). Ωστόσο, όπως γίνεται αντιληπτό η νοηματοδότηση αυτή προερχόμενη μέσα από την υποκειμενικότητα του

φροντιστή εισάγει το βρέφος σε μια γλώσσα που χρειάζεται να χρησιμοποιήσει για να υπάρξει εντός του κοινωνικού ιστού. Κατά αυτό τον τρόπο η μητέρα συνιστά έναν πρώτο Άλλο (Aulagnier, 2001· Dean & Dyess, 2000· Πούλιος, 2020b), του οποίου η επιθυμία αποτελεί ένα σημαίνον προς διερεύνηση. Υπό αυτή την έννοια το σώμα υποβάλλεται σε μια εξουσία, την οποία η Butler (2009) ονομάζει καθυπόταξη και όπως αναφέρει συνιστά μια παράδοξη μορφή εξουσίας που ενέχει το στοιχείο τόσο της οικειότητας όσο και της οδύνης, καθώς το υπό διαμόρφωση υποκείμενο εξαρτάται ακριβώς από αυτή. Με άλλα λόγια η καθυπόταξη ως εξουσία συνιστά αυτή τη θεμελιώδη εξάρτηση από έναν λόγο που δεν επιλέχθηκε αλλά επιβλήθηκε, ο οποίος τελικά εισάγει το υποκείμενο στο κοινωνικό και το ωθεί σε δράση.

Η εμφυλοποίηση του σώματος του υποκειμένου επισυμβαίνει ήδη από την ανακοίνωση του γιατρού προς τους γονείς για το «φύλο» του μωρού, είναι η στιγμή που αρθρώνεται για πρώτη φορά στο λόγο κάτι για εκείνο χωρίς εκείνο. Υπό αυτή την έννοια το έμφυλο του σώματος που προσδιορίζεται τόσο από τα πρώτα πρόσωπα φροντίδας όσο και από τους σημαντικούς άλλους περνά μέσα από τη δική τους σεξουαλικότητα και τα ασυνείδητα νοήματα για το δικό τους φύλο, τα οποία είναι βαθιά ριζωμένα στις κοινωνικές κατασκευές. Η ίδια η συγκρότηση της σεξουαλικότητας είναι τραυματική (McDougall, 2001), καθώς το υποκείμενο για να εν-σωματωθεί ωθείται προς την υποταγή σε μια γλώσσα που του επιβάλλεται και χρειάζεται να εγγράψει τον εαυτό του ως σημαίνον για τον Άλλον αλλά και να εκπροσωπηθεί από αυτή (Lacan, 2009· Πούλιος, 2018/2020b). Τέλος, το υποκείμενο θα έρθει αντιμέτωπο με το τραύμα της ετερότητας, όπως αυτή εκπροσωπείται από τη διαφορά των φύλων, η συμβολοποίηση της οποίας διχάζει το υποκείμενο (Lacan, 2011). Ο Lacan (2001) επίσης, θα σημειώσει ότι δεν υπάρχει διάφυλη σχέση, στο μέτρο που εντός του ασυνειδήτου δεν υπάρχει το σημαίνον του φύλου, αλλά το φύλο σχετίζεται με το φαλλό, δηλαδή το όριο της απόλαυσης και όχι με το «φύλο» του ατόμου προς το οποίο θα αναπτυχθεί η έλξη και θα πραγματοποιηθεί η συνεύρεση. Η αρρενωπότητα και η θηλυκότητα αναπαριστούν δύο μη συμπληρωματικές δομές, που ορίζονται από τις διαφορετικές σχέσεις προς τον Άλλον με την επιθυμία να παραμένει ανικανοποίητη, καθώς «δεν μπορούμε να είμαστε Ένα» (Lacan, 2011· Homer, 2017).

Εν όψει αυτής της απουσίας της έμφυλης σχέσης το κοινωνικό διεισδύει εντός της με σκοπό τη ρύθμιση και τη διαχείριση αυτής της έλλειψης καθορίζοντας την «αλήθεια» (Foucault, 2011). Σε αυτό το σημείο οι μη κανονικές σεξουαλικότητες εντοπίζονται και εκτοπίζονται σε ένα περιθώριο του κοινωνικού, παρέχοντας τη

δυνατότητα στην επικρατούσα ετεροκανονικότητα να διατηρεί και να διασφαλίζει τις στέρεες βάσεις της. Δεδομένου ότι το κοινωνικό πεδίο και η γλώσσα δομήθηκαν βάσει της ετερόφυλης τοποθέτησης (Blencher, 2009· Gonzalez, 2013· Πούλιος, 2018) το υποκείμενο που εντάσσεται σε μη κανονικές σεξουαλικότητες αδυνατεί συχνά να βρει τη θέση του εντός του πλαισίου. Παρά το γεγονός ότι οι παρακάτω διαδικασίες αφορούν τα υποκείμενα στο σύνολό τους, ανεξαρτήτως φύλου, οι αναφορές στην παρούσα έρευνα θα γίνουν βάσει των ομοφυλόφιλων αντρών ένεκα της διερεύνησης του chemsex, στο οποίο όπως προαναφέρθηκε εμπλέκονται κυρίως ΑΣΑ.

Το αγόρι πριν ακόμη μπορέσει να συνειδητοποιήσει και να αρθρώσει την ομόφυλη επιθυμία του μοιάζει να αισθάνεται ότι χρειάζεται να προσεγγίσει και να προσαρμοστεί στο κοινωνικό ιδεώδες που προβάλεται, το οποίο ταυτόχρονα δεν το εμπειριέχει (Frommer, 1994· Gonzalez, 2013). Ο Gonzalez (2013) αναφέρεται σε αυτό το αγόρι με τον όρο «πρωτο-γκέι» (Proto-gay), σε εκείνο το άτομο δηλαδή που πριν ακόμη μπορέσει να συνηθειτοποιήσει την ταυτότητά του αισθάνεται το αφιλόξενο κοινωνικό περιβάλλον το οποίο αφενός δε δύναται να εμπειριέξει την επιθυμία του και αφετέρου την κατατάσσει στη σφαίρα της μη κανονικότητας. Αποτέλεσμα αυτού του ελλιπούς χώρου είναι ο πρωτο-γκέι να συνδέσει με ενοχές μια σειρά ευχάριστων συναισθημάτων και φαντασιώσεων και παρά την ικανοποίηση που αντλεί από αυτά ελπίζει ότι θα είναι εφήμερα, θα καταφέρει να τα απωθήσει ή ακόμη φτάνει στο σημείο να τα αρνηθεί μέσω μια υπερεπένδυσης στην αρρενωπότητα, όπως αυτή δομείται και προβάλεται κοινωνικά (Πούλιος, 2020b). Η φράση που χρησιμοποιεί ο Frommer (1994) είναι χαρακτηριστική αυτού του φόβου για περιθωριοποίηση και μοναξιά που βιώνει το αγόρι στη συνειδητοποίηση της ομοφυλης επιθυμίας *«Αν δεν μπορεί να είναι σαν και αυτούς, δεν μπορεί να είναι μέρος της ομάδας με την ίδια ταυτότητα φύλου»* Παρά το γεγονός ότι ο πρωτο-γκέι δεν υφίσταται πάντα και ανοιχτά βία, το περιβάλλον του δύναται να αντιλαμβάνεται -συνειδητά ή ασυνείδητα- πολλές φορές πριν ακόμα και από τον ίδιο ότι εκείνος αποκλίνει από το προσδοκώμενο αρσενικό πρότυπο, προσπαθεί να τον επανατοποθετήσει εντός του νομοθετημένου ανδρικού ρόλου μέσω ενός ακόμη αινιγματικού σημαίνοντος για τη σεξουαλικότητα, το οποίο στην καλύτερη των περιπτώσεων μοιάζει να ενισχύει και να επαυξάνει τις ενοχές.

Η συνειδητοποίηση της ομοφυλοφιλίας μοιάζει αμφίθυμη καθώς από τη μία φαίνεται να λειτουργεί καθησυχαστικά προς το υποκείμενο ενώ ταυτόχρονα δύναται να έχει και μια μορφή απειλητική, στο μέτρο που η ομοφυλόφιλη ταυτότητα είναι

εγγεγραμμένη με υποτιμητικούς όρους και τείνει να ταυτίζεται περισσότερο με χαρακτηριστικά που οφείλουν να εμφανίζονται οι γυναίκες (Frommer, 1994· Πούλιος, 2020b). Για τον άντρα, ο τρόμος της ομοφυλοφιλίας έγκειται στο γεγονός ότι οι άλλοι θα τον αντιμετωπίζουν ως γυναίκα, ως θηλυκό, ως κάποιον που δεν είναι αρκετά ή έχει αποτύχει στο να είναι άντρας, μια μορφή τερατώδη (Butler, 2009). Βάσει αυτής της λογικής, για να γίνει κανείς άνδρας οφείλει αρχικά να αποτινάξει και να αποκηρύξει τη θηλυκότητα. Με άλλα λόγια πρόκειται για ένα πένθος, το οποίο όμως δεν επιτελείται με αποτέλεσμα η σκιά του απολεσθέντος αντικειμένου να επισκιάζει το υποκείμενο, το οποίο με τη σειρά του αρνείται με το οποίο τίμημα συνεπάγεται αυτή του η άρνηση (Butler, 2009). Επίσης, ο Freud (2013) υποστήριξε ότι η κοινωνία βασίστηκε επί της απωθμένης ομοφυλοφιλίας των ανδρών και υπό αυτή την έννοια στις μη κανονικές μορφές της σεξουαλικότητας ενυπάρχει ένα στοιχείο αυτού που ονόμασε ως ανοίκειο (Freud, 2009), το οποίο εμπεριέχει ένα τρομακτικό στοιχείο για το υποκείμενο. Υπό την απειλή αυτού του τρομακτικού, που ίσως είναι πιο οικείο από αυτό που το υποκείμενο αντιλαμβάνεται, η ομοφυλοφιλία συνιστά πεδίο επίθεσης. Η υποτίμηση είναι κάτι που υπάρχει και εντός της γκέι κοινότητας και συνδέεται με τους σεξουαλικούς ρόλους, όπου ο παθητικός τοποθετείται σε μια γυναικεία θέση, καθώς δεν είναι αρκετά άνδρας για να υποστηρίξει έναν πιο ενεργητικό ρόλο στο σεξ. Η σύγχυση μεταξύ προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου και έκφρασης φύλου που κάπως όλα μαζί και το καθένα μόνο του απαντούν στο ανδρικό ιδεώδες, εύκολα μπορεί να στιγματίσει το υποκείμενο τόσο στο ετεροκανονικό περιβάλλον όσο και στη γκέι κοινότητα. Η εσωτερίκευση της ομοφοβίας ωθεί το υποκείμενο σε μια υπερ-προσπάθεια για αποδοχή, γεγονός που δύναται να το αποκόψει από το βίωμά του και προκειμένου να το ανακτήσει να χρειάζεται να το επαναφέρει μέσω του σωματικού. Αυτή η επιστροφή στην αισθητηριακότητα και στο σώμα για την ανάκτηση του εαυτού αποτελεί σε πολλές περιπτώσεις εφιαλτήριο για την εμπλοκή σε chemsex πρακτικές, που προσφέρουν στο υποκείμενο τη δυνατότητα εγγραφής σε έναν κοινωνικό δεσμό, στον οποίο απουσιάζει η διαπραγμάτευση της επιθυμίας του, αλλά και των τραυμάτων της ιστορίας του.

2.8.2. HIV: Η ασθένεια της μη κανονικής σεξουαλικότητας

*I grew as I explored
The body I could trust
Even while I adored
The risk that made robust,
A world of wonders in
Each challenge to the skin.
Thom Gunn*

Δεδομένων των αυξημένων ποσοστών HIV μεταξύ των ΑΣΑ και ιδίως εκείνων που εμπλέκονται σε δραστηριότητες chemsex, στο παρόν υποκεφάλαιο κύριος σκοπός είναι η συνοπτική παρουσίαση αφενός κάποιων βασικών ιστορικών στοιχείων για την εμφάνιση και την επικράτηση του HIV και αφετέρου η σύνδεση αυτών με το μη κανονικό της σεξουαλικότητας ως «φυσικό» επακόλουθο της υπαρξής και της έκφρασής της, όπως αυτό έχει εγγραφεί στο κοινωνικό ασυνείδητο.

Ο HIV (Human Immunodeficiency Virus) ή όπως μεταφράζεται στην ελληνική γλώσσα Ιός Ανθρώπινης Ανοσοανεπάρκειας, είναι ένας ιός που προσβάλλει το ανθρώπινο ανοσοποιητικό σύστημα και συγκεκριμένα τα CD4 T- λεμφοκύτταρα προκαλώντας εκτεταμένες βλάβες στον οργανισμό. Η μετάδοσή του φαίνεται να επισυμβαίνει διαμέσου της ανταλλαγής σωματικών υγρών, όπως το αίμα (μετάγγιση αίματος, ανταλλαγή συνέργων κατά τη χρήση ενδοφλέβιων ουσιών κ.α.), το σπέρμα και τα προσπερματικά υγρά, τα κολπικά υγρά, τη βλέννη του ορθού και το μητρικό γάλα (Θετική Φωνή, 2018). Επίσης, επειδή συχνά στον κοινό λόγο οι λέξεις HIV και AIDS τείνουν να συγχέονται είναι σημαντικό οι όροι αυτοί να οριστούν με ευκρίνεια. Όπως προαναφέρθηκε ο HIV είναι ο ιός της ανοσοανεπάρκειας, ο οποίος δύναται να οδηγήσει στην εμφάνιση του AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome) που στα ελληνικά τιτλοφορείται ως Σύνδρομο της Επίκτητης Ανοσολογικής Ανεπάρκειας. Επί της ουσίας το AIDS θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι μια προχωρημένη μορφή της νόσου του HIV, η οποία ωστόσο για να εμφανιστεί προϋποθέτει ότι το άτομο δεν ακολουθεί συστηματικά την αντιρετροϊκή του αγωγή, δεδομένου ότι σήμερα τα φάρμακα που κυκλοφορούν για την αντιμετώπιση του HIV είναι σε θέση να μειώσουν

τόσο του ικό φορτίο που το άτομο φτάνει σε ένα σημείο όπου δεν μπορεί να μεταδώσει και να είναι ο ιός ανιχνεύσιμος στον οργανισμό του.

Η εμφάνιση του HIV χρονολογείται ήδη από τη δεκαετία του 1930, με τους επιστήμονες να υποστηρίζουν επί της ουσίας ότι ο ιός αποτελεί μετάλλαξη ενός άλλου, παραπλήσιου ιού που εντοπίστηκε σε χιμπατζίδες της Αφρικανικής ηπείρου και μεταδόθηκε στον άνθρωπο από τις κυνηγετικές δραστηριότητες. Ωστόσο, ο HIV εμφανίστηκε στο προσκήνιο των δυτικών κοινωνιών, κυρίως στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη, μόλις τη δεκαετία του 1980 και συγκεκριμένα μετά τη δημοσίευση ενός άρθρου του Center of Disease Control (CDC), το 1981, αναφορικά με κάποιες σπάνιες μολύνσεις των πνευμόνων (Pneumocystis Carinii Pneumonia – PCP) που παρατηρήθηκαν σε πέντε νεαρούς ομοφυλόφιλους άντρες ασθενείς σε κλινική στο Los Angeles, αλλά και με σπάνιες μορφές επιθετικού καρκίνου (Kaposi's Sarcoma – KS) που εμφάνισαν ομοφυλόφιλοι άντρες στην περιοχή της Νέας Υόρκης και της Καλιφόρνιας. Ουσιαστικά, τα άρθρα αυτά αναφέρονταν σε αυτό που στις 24 Σεπτεμβρίου του 1982 ο CDC ονόμασε AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome – Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας).

Η εμφάνιση της επιδημίας του HIV/AIDS μοιάζει περισσότερο να ενίσχυσε το κοινωνικό περιθώριο των μειονοτικών ομάδων όπως οι ομοφυλόφιλοι και άλλες μη κανονικές, κοινωνικά αποκλίνουσες σεξουαλικότητες ωθώντας στον εκ νέου στιγματισμό τους. Χαρακτηριστικά παραδείγματα του υπό διαμόρφωση στιγματιστικού πλαισίου αποτελούν τόσο το άρθρο των New York Times στο οποίο για την παρουσίαση και την περιγραφή της επιδημίας και του ιού χρησιμοποιήθηκε ο όρος GRID (Gay-Related Immune Deficiency), ο οποίος ήταν ήδη γνωστός από το χώρο της επιστημονικής κοινότητας όσο και η στάση του προέδρου των ΗΠΑ Bill Clinton σε συνάντηση με κάποιους ομοφυλόφιλους ακτιβιστές, κατά τη διάρκεια της οποίας εκείνος και το επιτελείο του φορούσαν γάντια για να μην κολλήσουν. Άλλωστε, όπως αναφέρει και ο Blechner (2009), ο ιός έχει γνωστός ως σύνδρομο και όχι ως ένας ιός όπως οι υπόλοιποι, που δε διακρίνουν και δε διαπερνούν κοινωνικές ομάδες. Η πλειοψηφία του κόσμου ήταν πεπεισμένη ότι ο HIV/AIDS προσβάλλει συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες -μια άποψη που μέχρι και σήμερα υπάρχει σε ένα μικρό μέρος του πληθυσμού- και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αναφέρονταν τότε στο λεγόμενο “four-H club”, δηλαδή στις τέσσερις ομάδες που δύναται να νοσήσουν από HIV, τους αιμοφιλικούς (Hemophiliacs), τους ομοφυλόφιλους άντρες (Homosexual men), τους χρήστες ηρωίνης (Heroin users) και τους ανθρώπους με καταγωγή από την Αϊτή

(Haitians). Ο ιός λοιπόν αυτομάτως θεωρήθηκε μία πάθηση που εμφανίζεται στους ομοφυλόφιλους, με την επιστημονική κοινότητα και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να συναινούν και να συντηρούν αυτού του είδους τις παραδοχές μέσω του επιστημονικού λόγου χρησιμοποιώντας όρους όπως το GRID. Παρά το γεγονός ότι ήδη από το 1985 διαφάνηκε και πιστοποιήθηκε η μεταδοτικότητά του και στο γυναικείο πληθυσμό, αλλά και στα ετερόφυλα άτομα, ο HIV/AIDS είχε συνδεθεί με τις μη-κανονικές σεξουαλικότητες, τη σεξουαλική ανηθικότητα και ασυδοσία και το κοινωνικό περιθώριο (Πούλιος, 2018). Συνεπώς, παρά τους αγώνες των ακτιβιστών ομοφυλόφιλων για ίσα δικαιώματα και ισότιμη συμμετοχή εντός του κοινωνικού πεδίου, σε αυτό είχε ήδη εγγραφεί το κανονικό της σεξουαλικότητας και αυτομάτως και το μη κανονικό, εκείνο που αποκλίνει και τελικά νοσεί.

Ο HIV λοιπόν, μετατράπηκε από μία σωματική νόσο σε μια «κοινωνική» ασθένεια που ενισχύει το στιγματισμό ανθρώπων και ομάδων (Παπαδοπετράκης & Πούλιος, 2019). Η Susan Sontag (1991) στην προσπάθειά της να σκιαγραφήσει τις κοινωνικές κατασκευές που συνδέονται με τον HIV/AIDS ανέφερε ότι το AIDS αποτελεί μια ασθένεια ικανή να στιγματίζει ταυτότητες, αναπαριστώντας την αμαρτία και το κακό, με το θάνατο που συνεπάγεται να αποτελεί την τιμωρία εκείνου που τον φέρει, ο οποίος πρέπει να υποφέρει μέχρι και στο θανατό του (Gilmore & Somerville, 1994). Με άλλα λόγια, ο HIV πέραν της κατηγοριοποίησής του στις σεξουαλικώς μεταδιδόμενες λοιμώξεις, λαμβάνει τη μορφή μιας τιμωρίας των «περιθωριακών», αποκλίνουσων απολαύσεων και συμπεριφορών, όπως είναι το ομοφυλόφυλο σεξ και η χρήση ουσιών. Χαρακτηριστικά μάλιστα είναι και τα λόγια του Cameron (2005) *«To AIDS είναι μια μεταφορά. Είναι μια απειλή, μια τραγωδία, μια κηλίδα, μια ουλή, ένας λεκές, μια πανούκλα, μια μάστιγμα, ένας αχαλίνωτα δαιμονικός δολοφόνος που δολοφονεί. Είναι πλασμένος ηθικά. Είναι μια καταδίκη ως αποφυγή μιας τιμωρίας, μια αμαρτία, ένα μάθημα, μια επίκριση. Είναι μία ασθένεια»*. Υπό το πρίσμα μιας «θρησκόληπτης» και ηθικοπλαστικής ματιάς, η ασθένεια έρχεται ως τιμωρία με σκοπό τη συμμόρφωση και το σωφρονισμό των νοσούντων, για αυτό το λόγο μάλιστα είναι και ισόβια και εμφανίζεται μόνο σε εκείνους που βρίσκονται εκτός του νορμοθετημένου κοινωνικού πλαισίου και αμαρτάνουν απολαμβάνοντας. Παρά την άμεση επέμβαση της ιατρικής, καθώς σε σύντομο χρονικό διάστημα κατέστη εφικτή η αντιμετώπιση του HIV με συνεχώς εξελισσόμενες φαρμακευτικές αγωγές, μέχρι που σήμερα τεκμηριώνεται ιατρικά ότι τα οροθετικά άτομα που λαμβάνουν σταθερά και με συνέπεια την αντιρετροϊκή αγωγή έχουν το ίδιο προσδόκιμο ζωής με τον υπόλοιπο

πληθυσμό και μάλιστα δεν ελλοχεύει ο κίνδυνος μετάδοσης του ιού όταν το ιικό φορτίο δεν είναι ανιχνεύσιμο, ο HIV συνεχίζει να συνιστά μια ασθένεια που απευθύνεται στον Άλλον (Παπαδοπετράκης & Πούλιος, 2019).

Ο Joffe (1999) αξιοποιώντας τη θεωρία της Melanie Klein (1959) για τους μηχανισμούς άμυνας κατέδειξε ακριβώς, τον τρόπο με τον οποίο ο HIV θεωρήθηκε ως η ασθένεια του Άλλου, προστατεύοντας τα υποκείμενα από το φόβο και το άγχος που εγείρει η παρουσία μιας ασθένειας που η μετάδοσή της μπορεί να επισυμβεί μέσω των απολαύσεων, σαρκικών και ψυχικών. Βάσει της Κλαϊνικής θεωρίας γίνεται αντιληπτό ότι πραγματοποιείται μια σχάση με σημείο αναφοράς την ασθένεια του HIV/AIDS, μια σχάση μεταξύ του κακού και καλού αντικειμένου, όπου το κακό τοποθετείται στο κοινωνικό περιθώριο, ενώ το καλό παραμένει στο σημείο ένταξης και αφομοίωσης εντός του κοινωνικού (Joffe, 1999· Πούλιος, 2018). Ο HIV έχει αποτελέσει και συνεχίζει να είναι ένα όριο μεταξύ των κανονικών, ακόμα και μέσα στη gay κοινότητα, ρυθμίζοντας τον κοινωνικό δεσμό που συντελείται αλλά και τη συμμόρφωση στις κανονιστικές επιταγές της σεξουαλικότητας. Συνδεδεμένος με την ομόφυλη σεξουαλικότητα και μάλιστα με την πλευρά εκείνης που είναι βρώμικη, αποτελεί ένα σημαίνον το οποίο αντιπροσωπεύει το τίμημα που ενέχει η ήδη ενοχοποιημένη ομόφυλη επιθυμία (Πούλιος, 2018/2020b). Η ενοχή και η ντροπή αναφορικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την οροθετικότητα ενυπάρχει πέραν του νορμοθετημένου κοινωνικού πεδίου και εντός της ίδιας της κοινότητας, με την εσωτερικευμένη ομοφοβία και το στίγμα της οροθετικότητας να ορίζουν σε μεγάλο βαθμό την εσωτερική/ψυχική πραγματικότητα του ατόμου και την αυτοεικόνα του καθώς και τους δεσμούς που συγκροτεί με την εξωτερική πραγματικότητα.

Η διάγνωση του HIV φέρει το άτομο αντιμέτωπο με το πραγματικό του σώματος. Η εισβολή του ιού στο σώμα παραλύει τις διαδικασίες της συμβολοποίησης και το σώμα μοιάζει να παραμένει υποδουλωμένο στην ενόρμηση που δρα αδιαμεσολάβητα επί (ε)αυτού. Το σώμα, πραγματικό πια, διατίθεται στον Άλλον σε μια απόλαυση δίχως όριο, χωρίς το υποκείμενο να μετέχει ψυχικά σε αυτή πέραν του σωματικού. Η συμμετοχή σε πρακτικές όπως το chemsex, το barebacking, το slamming κα - με τις δύο τελευταίες να αποτελούν επί της ουσίας διαδικασίες και πρακτικές που εμφανίζονται εντός του chemsex πλαισίου και δη τα οροθετικά άτομα να εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά- είναι κάποια από τα παραδείγματα μιας απόλαυσης χωρίς όριο για το υποκείμενο αλλά και στην ουσία μιας απόλαυσης χωρίς το ίδιο το υποκείμενο. Παράλληλα, η διάγνωση της οροθετικότητας μοιάζει να θέτει

ένα όριο στο σώμα που απολαμβάνει μέσω της άκριτης κατανάλωσης, φαίνεται δηλαδή να εισάγει έναν ευνουχισμό στον κοινωνικό δεσμό (Πούλιος, 2018), μια κίνηση που βοηθά το άτομο να επανακατοικήσει το σώμα του μέσω της εκ νέου επένδυσης σε αυτό.

2.8.3. Το ομιλ-όν σώμα: Σύγχρονη συμπτωματολογία και Chemsex

Θυμήσου, σώμα...

*Σώμα, θυμήσου όχι μόνο το πόσο αγαπήθηκες,
όχι μονάχα τα κρεβάτια όπου πλάγιασες,
αλλά κ' εκείνες τες επιθυμίες που για σένα
γυάλιζαν μες στα μάτια φανερά...,
θυμήσου, μες στα μάτια που σε κοιτάζαν
πώς έτρεμαν μες στη φωνή, για σε, θυμήσου, σώμα.*

Κ.Π. Καβάφης

Παρά την όποια εξέλιξη και ανάπτυξη έχει επιτευχθεί στον τομέα των ιατρικών/βιολογικών επιστημών μέσα από την πολύχρονη έρευνα και εφαρμογή, αλλά και τα εντυπωσιακά θεραπευτικά ευρήματα, το σώμα για το πεδίο της ψυχανάλυσης δεν αποτελεί αποκλειστικά ένα φυσικό/φυσιολογικό φαινόμενο καίτοι δε δύναται να προσεγγιστεί αποκλειστικά μέσω βιολογικών όρων και ορίων. Το σώμα, όπως προαναφέρθηκε, είναι κάτι που κατασκευάζεται ή καλύτερα συν-κατασκευάζεται μέσω συνειδητών, αλλά κυρίως ασυνειδήτων κινήσεων μεταξύ υποκειμένου και εξωτερικής πραγματικότητας. Υπό αυτό το πρίσμα το σώμα μοιάζει να έχει περισσότερο τη μορφή ενός μωσαϊκού με οργανικές και συμβολικές διαστάσεις, αλλά και μιας μήτρας απόλαυσης και στο μέτρο που συμβολίζεται από τον Άλλο έχει ως συνέπεια τη ρύθμιση μιας (παρ-)ουσίας του απολαμβάνειν (Lacan, 1975).

Για τον Lacan (1971, σελ.24) ο Marx υπήρξε ο εφευρέτης του συμπτώματος και μάλιστα του συμπτώματος εκείνου «...που μιλάει. Μιλάει ακόμα και σε όποιον δεν ξέρει να το ακούει. Δεν τα λέει όλα, ακόμη και σε όποιον ξέρει». Το σύμπτωμα αποτελεί έναν τρόπο απόλαυσης του ασυνειδήτου, στο μέτρο που η αλήθεια απωθείται από το ίδιο το υποκείμενο (Blanchet, 2012). Με άλλα λόγια, συνιστά την αλήθεια, η οποία όμως πάντα εκφράζεται μισή, καθώς συνεπάγεται μια απώλεια, ένα κενό στην τάξη του σημαίνοντος. Το σύμπτωμα λοιπόν φαίνεται να έχει δύο όψεις, εκείνη της

αλήθειας που επιδέχεται ερμηνεία και μπορεί να αρθρωθεί γλωσσικά, και εκείνη του πραγματικού, που μένει εκτός νοήματος (Miller, 2011).

Η σύγχρονη δυσφορία στον πολιτισμό σηματοδοτείται από την πορεία προς την αποκαθήλωση του Λόγου του Κυρίου από το Λόγο του Καπιταλιστή και την επικράτηση του τελευταίου στο σύγχρονο κοινωνικό δεσμό, υπό την πίεση του ωφελιμισμού και της αναζήτησης άμεσων και εφήμερων ικανοποιήσεων με ιδεώδες στόχο την πληρότητα, τη μη έλλειψη (Malengreau, 2005). Πιο συγκεκριμένα, ο καπιταλιστικός λόγος αποτελεί τον πέμπτο Λόγο που εισήγαγε ο Lacan στη διδασκαλία του και στον οποίο αποδίδει άμεσο συσχετισμό με την ανάδυση των νέων συμπτωμάτων που συνδέονται με την απόλαυση και ιδίως την προσταγή προς αυτή. Η παρακμή της απαγόρευσης του Πατέρα, στο σύγχρονο καπιταλιστικό καθεστώς, οδήγησε σε μια προτροπή για αναζήτηση όλο και περισσότερο εντασιακών μορφών απόλαυσης (Recalcati, 2016). Υπό το πρόσχημα της υπόσχεσης για ελευθερία και άμεση, ανευ όρων και ορίων, πρόσβαση στην απόλαυση μέσω προσφοράς προς κατανάλωση πληθώρας αγαθών, ο καπιταλιστικός λόγος εδραιώθηκε καθιστώντας το υποκείμενο το μόνο υπεύθυνο για την ευτυχία του. Η ελευθερία όμως αυτή δεν είναι σε θέση να επιφέρει καμία ικανοποίηση, καθώς η πρόσβαση στην απόλυτη απόλαυση μοιάζει ανέφικτη αφού οι προσφερόμενες λύσεις είναι υλικές άρα και εφήμερες, αναλώσιμες με αποτέλεσμα το υποκείμενο να παραμένει μετέωρο, ματαιωμένο και όντας μόνο του τείνει να εσωτερικεύει και να επωμίζεται στο σύνολό της την αποτυχία και την ευθύνη που αυτή φέρει. Πρόκειται δηλαδή για μια ελευθερία κενή, γεμάτη θλίψη και οδύνη, η οποία παρά την υπόσχεση για αποδέσμευση της επιθυμίας φτάνει να την απονεκρώνει, δεδομένου ότι η τελευταία για να υπάρξει χρειάζεται και την ταυτόχρονη ύπαρξη και επιβολή του Νόμου (Recalcati, 2018). Η κυριαρχία του αφηγήματος περί ατομικής ευθύνης και ανεξαρτησίας στερεί από το γεγονός ότι η έκφραση και ο αυτοπροσδιορισμός εξαρτάται από τη σύνδεση με τον άλλον (Πούλιος, 2020a). Στην προσπάθεια αποφυγής της αποτυχίας και της εσωτερίκευσης της όποιας ενοχής και ντροπής αυτή συνεπάγεται, το υποκείμενο απαιτεί την άμεση πρόσβαση σε αγαθά προς κατανάλωση αποκλείοντας από το ενδοψυχικό πεδίο τη διαμεσολάβηση της σκέψης και του λόγου και κατ' επέκταση την ύπαρξη νοηματοδοτημένων αναπαραστάσεων. Εν τη απουσία του ευνουχισμού που επιφέρει η γλώσσα το υποκείμενο βρίσκεται σε άμεση συνδιαλλαγή με την επιθυμία του στη σφαίρα του πραγματικού, το οποίο ίσως και να είναι τόσο πραγματικό που δεν μπορεί κανείς να το αντέξει. Παγιδευμένο στην υπερ-απόλαυση που προστάζεται από την κοινωνία και

υπό την απειλή της επερχόμενης έλλειψης το υποκείμενο επιστρέφει στο σώμα ως μόνο όριο προς ανάκτηση, το οποίο διατίθεται ως τόπος απόλαυσης του Άλλου. Η υπόσχεση καταλήγει σχεδόν σε υποχρέωση από την πλευρά του υποκειμένου για την από-λυτ(σ)η απόλαυση μέσω του σωματικού, η οποία μοιάζει να διανοίγει δρόμους για μια συνδιαλλαγή που συντελείται με τη βίαιη επαφή σώμα με σώμα. Αυτή είναι και η μορφή των νέων συμπτωμάτων για τα οποία γίνεται λόγος σήμερα, χρήση ουσιών, περάσματα στην πράξη, αυτοκτονικότητα κα, τρόποι δηλαδή που επιστρατεύονται από το υποκείμενο με σκοπό την εξαπάτηση της απόλαυσης (Πούλιος, 2018) και την αποφυγή της εκ νέου ματαίωσής του. Όπως προτείνει η McDougall (2001), αυτά τα νεοσυμπτώματα χρειάζεται να προσεγγιστούν ως εθιστικές λύσεις, που κάποιες φορές δύναται να λειτουργούν ως ένας τρόπος διαχείρισης του βιώματος εντός του κοινωνικού.

Μία τέτοια εθιστική λύση φαίνεται να συνιστά και το chemsex, το οποίο αποτελεί σημείο συνάντησης των στιγματισμένων υποκειμένων, που με την εμπλοκή τους στις διαδικασίες μοιάζει να εισάγονται σε μια εκ νέου διαπραγμάτευση της ήδη απορριφθείσας -λόγω της διαφοροποίησης της από τη νόρμα- σεξουαλικότητας και των ενοχών που αυτή ενέχει, με την ταυτόχρονη συμμόρφωση στις επιταγές της σύγχρονης κοινωνίας για συνεχόμενη και ασταμάτητη πράξη που φαινομενικά οδηγεί στην απόλαυση. Παρά το γεγονός ότι το chemsex τείνει περισσότερο να αποτελεί σεξουαλικό θέμα παρά θέμα εξάρτησης (Πούλιος, 2020a), είναι σημαντικό να διερευνηθεί ο τρόπος με τον οποίο οι ουσίες και η χρήση τους εισάγονται και δομούν το πλαίσιο μέσω του οποίου τα υποκείμενα διαπραγματεύονται τη σεξουαλικότητά τους.

Για τη διερεύνηση της κλινικής των εξαρτήσεων είναι σημαντικό η χρήση ουσιών να προσεγγιστεί υπό το πρίσμα μιας συνάντησης που συντελείται μεταξύ της ουσίας ως προϊόν/αντικείμενο προς χρήση, της υποκειμενικής ιστορίας του ατόμου και του κοινωνικο-πολιτισμικού πλαισίου, στο οποίο τα δύο πρώτα εντάσσονται (Olivenstein, 1987). Η εξέταση της χρήσης ουσιών και της εξάρτησης είναι ανέφικτο να εξεταστεί αποκομμένη από το κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο γεννάται και επιτελείται. Όπως είναι ήδη γνωστό, η εξάρτηση δεν εμφανίζεται αποκλειστικά στο πλαίσιο της χρήσης ουσιών, αλλά αποτελεί σημείο της ίδιας της ύπαρξης, στο μέτρο που το άτομο γεννιέται σε ένα καθεστώς εξάρτησης από το εξωτερικό περιβάλλον του και η όποια προσπάθεια προς την αυτονόμησή του -ακόμα και ως αναπτυξιακό ορόσημο- θα περάσει αναπόφευκτα από τη σχέση του με τον άλλον (Laurent, 2012).

Υπό την έννοια αυτή γίνεται φανερό ότι συνδέεται στενά με τη συγκρότηση του σώματος, της σεξουαλικότητας και του υποκειμένου και την ηδονή και την οδύνη που αυτά συνεπάγονται, στο μέτρο που το υπο διαμόρφωση υποκείμενο θα έρθει αντιμέτωπο με την Άλλη απόλαυση, που είναι αποδεσμευμένη από το γλωσσικό σύστημα και τον ευνουχισμό. Η προσπάθεια για την προσέγγιση αυτής της ανευ όρων απόλαυσης μέσω της παραβίασης των ορίων είναι θέματα που αναδύονται συχνά στο chemsex. Η επιλογή της χρήσης ως παυσίλιπου από την οδύνη που επιφέρει το ανέφικτο της απόλαυσης και της προσπέλασης του άλλου είναι επί της ουσίας ταυτόσημη με αυτή την εφήμερη ηδονή, στη διάρκεια της οποίας καταργείται η έννοια του χρόνου, της σκέψης και του άλλου. Στη χρήση λοιπόν το υποκείμενο επιχειρεί να ενσαρκωθεί το αντικείμενο απόλαυσης του από τα αντικείμενα προς κατανάλωση, δηλαδή από τα αντικείμενα εκείνα που αναγνωρίσιμα – μπορεί να τα ονομάσει- και φθαρτά -η διάρκειά τους είναι εφήμερη.

Η στιγμή που το υποκείμενο εισάγεται στο chemsex είναι κομβικής σημασίας, καθώς η στιγμή αυτή μέσα στην οποία τυχαίότητα θεωρείται ότι έχει συνδέεται με την προσωπική ιστορία του υποκειμένου. Η συνάντηση με τη χρήση εντός του chemsex πλαισίου μοιάζει να διαφοροποιεί τελείως τις μέχρι τότε αναπαραστάσεις και νοηματοδοτήσεις αναφορικά με τη σεξουαλικότητα και τη διαπροσωπική επαφή απομειώνοντας ή και αποκλείοντας τις δυσκολίες που παρουσιάζονται αναφορικά με τη συναισθηματική εγγύτητα εξαιτίας της εσωτερικευμένης ομοφοβίας ή και του στίγματος της οροθετικότητας, καθώς και τους περιορισμούς που έχει επιβάλλει η γλώσσα του κοινωνικού Άλλου. Η στιγμή αυτή λοιπόν μοιάζει να εισάγει το υποκείμενο σε μια Άλλη απόλαυση, η οποία διαφεύγει του ευνουχισμού (Laurent, 1996) και την οποία θα αναζητά φαντασιακά σε κάθε επανάληψη της χρήσης, χωρίς ωστόσο να είναι εφικτή η προσέγγιση αυτής της πρώτης φοράς (Πούλιος, 2020a). Στο chemsex πολλές φορές η αναζήτηση για παραβίαση των ορίων δύναται να λαμβάνει και ένα φетиχιστικό χαρακτήρα, καθώς όπως αναφέρουν αρκετοί συμμετέχοντες η διέγερση δύναται να ξεκινήσει με την ιδέα ή και την απόφαση για χρήση, δηλαδή πριν ακόμα εκείνη πραγματοποιηθεί ή με την αναζήτηση και την προμήθεια της ουσίας, ακόμα και με τη διαμόρφωση ενός σκηνικού εντός του οποίου θα ξεκινήσει η χρήση. Παρατηρείται λοιπόν η οργάνωση ενός τελετουργικού, το οποίο θα επιτρέψει την πράξη του απαγορευμένου και το υποκείμενο με τη σειρά του θα εισάγει τον εαυτό του στην παραβίαση των ορίων χωρίς να υποστεί άμεση τιμωρία (Olivenstein, 1987). Η θεσμοθέτηση ενός τελετουργικού μοιάζει να νοηματοδοτεί το πλαίσιο συνάντησης των

υποκειμένων, εντός του οποίου μπορούν να συν-υπάρξουν σε μια ομοιογένεια που προσφέρει από τη μία η ένταξη στη μη κανονική σεξουαλικότητα, αλλά κυρίως η χρήση μέσω της απόδοσης μιας κοινής ταυτότητας σε όσους εμπλέκονται. Τα τελετουργικά που εμφανίζονται συνήθως στο πλαίσιο της χρήσης ουσιών μοιάζουν αν δρουν ενισχυτικά προς τη δόμηση ενός πλαισίου ενότητας και οικειότητας, το οποίο με τη σειρά του λαμβάνει έναν ανακουφιστικό χαρακτήρα προς τον πόνο που επιφέρει ο στιγματισμός και η απομόνωση.

2.9. Ερευνητικοί στόχοι

Βάσει των όσων αναφέρθηκαν στο εισαγωγικό μέρος της παρούσας εργασίας φαίνεται το chemsex να συνιστά σημείο των καιρών δεδομένων των υπό διαπραγμάτευση θεμάτων που τίθενται από την πλευρά του εμπλεκόμενου υποκειμένου. Η επεξεργασία της σεξουαλικότητας και του τραύματος που αυτή ενέχει, αλλά και η προσπάθεια από την πλευρά του υποκειμένου για προσέγγιση του άλλου εντός ενός κοινωνικού δεσμού που θα είναι τόσο αποδεκτό όσο και άρρηκτα συνδεδεμένο μοιάζει να ωθεί στην αναζήτηση διεξόδων, όπως αυτών που παρέχει η διαδικασία της χρήσης ουσιών. Παράλληλα, λειτουργώντας υπό τα σύγχρονα κοινωνικά προστάγματα το υποκείμενο μοιάζει να επιχειρεί την παραβίαση και την υπέρβαση των ορίων με την προοπτική της αποδέσμευσης τόσο σε ψυχικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο από τις ήδη υπάρχουσες αναπαραστάσεις και τη θέσπιση νέων ορίων με σκοπό την επανεγγραφή του στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Κύριος στόχος της παρούσας εργασίας είναι, μέσω της πιλοτικής ποιοτικής εργασίας και ανάλυσης των συλλεχθέντων δεδομένων, η διερεύνηση της εμπειρίας των συμμετεχόντων αναφορικά με την εμπλοκή τους σε chemsex διαδικασίες με ό,τι αυτή περιλαμβάνει από πλευράς κοινωνικών και προσωπικών αναπαραστάσεων για τη σεξουαλικότητα και τη χρήση ουσιών, συναισθημάτων, σκέψεων και εκφραζόμενων συμπεριφορών εντός και εκτός της ομάδας υπό το ταυτόχρονο πρίσμα της προσπάθειας που συντελείται για αποδέσμευση από αυτές φέροντας την όποια δευτερεύουσα επεξεργασία αναφορικά με την εμπλοκή τους εντός του πλαισίου.

Μέσα από το λόγο των συμμετεχόντων της έρευνας επιχειρείται να δοθεί απάντηση στα εξής ερωτήματα:

- Πώς βιώνουν οι συμμετέχοντες την εμπλοκή τους σε chemsex διαδικασίες, εντός του σύγχρονου κοινωνικο-ψυχολογικού ιστού;
- Πώς χρωματίζεται μέσα από αυτές η ενδοψυχική τους πραγματικότητα και η δια-προσωπική τους απεύθυνση;
- Ποια η θέση της ουσίας και της διαδικασίας της χρήσης στη διαπραγμάτευση των συμμετεχόντων με το «ανέφικτο» αίτημα για πληρότητα και τη συνάντηση με τον άλλο;

Απώτερος σκοπός της ερευνητικής αυτής προσπάθειας είναι να σκιαγραφηθεί το οδοιπορικό της εμπειρίας των συμμετεχόντων, υπό το πρίσμα των δύο βασικών διαστάσεων:

- του ιεροτελεστικού χαρακτήρα του πλαισίου και της χρήσης εντός των chemsex δραστηριοτήτων, και
- της προοπτικής «επιλογής» ελέγχου ή/ και εξόδου από αυτή,

οι οποίες αποτελούσαν και τις κεντρικές γενικές θεματικές των δύο υπό ανάλυση συνεντεύξεων της ομάδας εστίασης.

Κεφάλαιο 3

Μεθοδολογία

«Δεν υπάρχει σωστή μεθοδολογία...

*Η επιλογή της καθορίζεται από το είδος των ερευνητικών
ερωτημάτων που ο ερευνητής επιθυμεί να θέσει»*

Case & Light, 2011

3.1. Μεθοδολογική Προσέγγιση

Βασικό και πρωταρχικό βήμα για την έναρξη και την υλοποίηση της εκάστοτε ερευνητικής προσπάθειας αποτελεί η επιλογή της κατάλληλης μεθοδολογικής προσέγγισης, η οποία οφείλει να ανταποκρίνεται στα ακόλουθα τρία βασικά σημεία της έρευνας: το υπό διερεύνηση φαινόμενο, τα ερευνητικά ερωτήματα και τους ερευνητικούς στόχους. Ο Silverman (1993) υποστηρίζει ότι οι όροι μέθοδος και μεθοδολογία διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους, καθώς αναφέρονται σε διαφορετικές όψεις της διαδικασίας διεξαγωγής μιας έρευνας. Συγκεκριμένα, ορίζει τη μέθοδο ως «μια συγκεκριμένη ερευνητική τεχνική» και τη μεθοδολογία ως «μια γενική προσέγγιση στη μελέτη ερευνητικών θεμάτων». Ο όρος μεθοδολογία λοιπόν, αναφέρεται στις ευρύτερες θεωρητικές παραδοχές μιας ερευνητικής προσέγγισης -εξού και ο προσδιορισμός γενική προσέγγιση- και κατ' επέκταση μοιάζει να λειτουργεί ως ένα πολυσύνθετο εργαλείο σκέψης και πλαισίωσης των όποιων ερευνητικών ερωτημάτων τίθονται από την πλευρά του εκάστοτε ερευνητή. Η επιλογή της μεθοδολογικής προσέγγισης όπως καταδεικνύεται και από τους ανωτέρω ορισμούς, δε δύναται να λειτουργεί αποκομμένη από το θεωρητικό υπόβαθρο που αφορμάται μία έρευνα και υπό αυτό το πρίσμα η μεθοδολογία μοιάζει να συνδέει τα θέματα «του θεωρητικού και αφαιρετικού επιπέδου της επιστημολογίας με το μηχανικό επίπεδο των τεχνικών ή μεθόδων έρευνας» (Ισαρη & Πούρκος, 2015:17).

Η ποιοτική μεθοδολογία αποτελεί ένα πεδίο συστηματικής μελέτης και διερεύνησης μη αριθμητικών, ποσοτικών δεδομένων, με κύριο στόχο της την ανάδειξη και την κατανόηση των βαθύτερων προσωπικών νοημάτων, αναπαραστάσεων και

εμπειριών των υποκειμένων σε μια πληθώρα κοινωνικών καταστάσεων και υπό αυτό την οπτική ο σχεδιασμός μίας ποιοτικής έρευνας φαίνεται να ακολουθεί περισσότερο μια ενεργητική, δυναμική, κυκλική και επαναλαμβανόμενη πορεία, που μοιάζει διαρκώς να αλληλοτροφοδοτείται και να μεταβάλλεται (Ιωσηφίδης, 2008). Δεδομένου λοιπόν ότι οι ερευνητές που επιλέγουν να εφαρμόζουν ποιοτικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις ενδιαφέρονται να κατανοήσουν το υποκειμενικό νόημα και βίωμα αποφεύγοντας τη χρήση «μεταβλητών» οι οποίες επί της ουσίας θα επέβαλαν στα υποκείμενα ένα νόημα και θα απέκλειαν στο σύνολό τους την ανάδυση των όποιων προσωπικών εμπειριών. Ουσιαστικά, σε αυτού του είδους τις έρευνες βασικός στόχος είναι η σκιαγράφηση της ανθρώπινης εμπειρίας παρά ο προσδιορισμός σχέσεων αιτίας-αποτελέσματος (Willig, 2013). Επίσης, η ποιοτική μεθοδολογία μοιάζει να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη αφενός για τη διερεύνηση και την εξέταση φαινομένων που δεν έχουν μελετηθεί επαρκώς είτε εξαιτίας της φύσης τους, η οποία απαιτεί ιδιαίτερους ερευνητικούς χειρισμούς είτε λόγω του σύντομου χρόνου εμφάνισης και επικράτησής τους, αλλά και στις περιπτώσεις εκείνες που το βασικό μέλημα των ερευνητών είναι η διερεύνηση και ανάλυση της δομής και λειτουργίας των κοινωνικών σχέσεων που δημιουργούνται εντός τους παρά η ποσοτικοποίηση και η αριθμητική κατηγοριοποίηση των όποιων ευρημάτων (Barker, 2002· Ιωσηφίδης, 2008).

Για τη διεξαγωγή του παρόντος πιλοτικού ερευνητικού εγχειρήματος επιλέχθηκε η χρήση της ποιοτικής μεθοδολογικής προσέγγισης και συγκεκριμένα της ερμηνευτικής φαινομενολογικής ανάλυσης (ΕΦΑ), η οποία χρησιμοποιείται ευρέως στον τομέα της ψυχολογίας και ειδικότερα σε αυτόν της κλινικής ψυχολογίας (Biggerstaff & Thompson, 2008).

Όπως φαίνεται και από την ονομασία της ως μεθοδος η ΕΦΑ αποτελεί μια φαινομενολογική προσέγγιση δεδομένου ότι ακολουθεί τη λεπτομερή εξέταση της υποκειμενικής εμπειρίας και αντίληψης ενός γεγονότος ή κατάστασης και έχει ως βασικό σκοπό τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι συμμετέχοντες της έρευνας αντιλαμβάνονται τόσο την εσωτερική -ψυχική- όσο και την εξωτερική - περιβαλλοντική/κοινωνική- πραγματικότητα, όπως αυτές εκφράζονται μέσα από την εμπειρία, τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τις αντιλήψεις τους (Smith & Osborn, 2008). Για την καλύτερη και πληρέστερη κατανόηση της παρούσας μεθοδολογικής προσέγγισης είναι σημαντική μια σύντομη αναφορά τις καταβολές τόσο της φαινομενολογικής όσο και της ερμηνευτικής προσέγγισης στο πεδίο της έρευνας.

Πιο συγκεκριμένα, η φαινομενολογία, όπως αναπτύχθηκε ως φιλοσοφική προσέγγιση από τους Husserl, Heidegger και Merleau-Ponty ενδιαφέρεται για τον κόσμο όπως αυτός βιώνεται από τους ανθρώπους σε συγκεκριμένα πλαίσια και χρονικές στιγμές. Η φαινομενολογική προσέγγιση εστιάζει στα φαινόμενα που προβάλλουν στη συνείδηση του ανθρώπου κατά τη διαπλοκή και τη συνδιαλλαγή του με τον κόσμο. Ο Husserl ειδικότερα, ως βασικός εκπρόσωπός της, ενδιαφερόταν για την ανάδειξη του τρόπου που ο άνθρωπος θα μπορούσε να έχει επίγνωση της εμπειρίας του από ένα φαινόμενο (Willig, 2013). Στον κλάδο της ψυχολογίας, η φαινομενολογική προσέγγιση φαίνεται να εστιάζει περισσότερο στην ποικιλομορφία και τη μεταβλητότητα που χαρακτηρίζουν την ανθρώπινη εμπειρία παρά στον προσδιορισμό και την αντίληψη της εμπειρίας διαμέσου του φαινομένου αυτού καθαυτού (Spinelli, 1989).

Ο Martin Heidegger, μαθητής του Husserl, σε μια προσπάθεια συνέχισης αλλά και διεύρυνσης της θεωρίας του δασκάλου του, εισήγαγε στο φαινομενολογικό ερευνητικό πεδίο μια ερμηνευτική διάσταση, σύμφωνα με την οποία για να γίνει κατανοητή η ανθρώπινη εμπειρία χρειάζεται η προσπάθεια ερμηνείας της. Βασικό στοιχείο εισαγωγής λοιπόν σε αυτή τη νέα εκδοχή της φαινομενολογίας αποτελεί το γεγονός ότι η παρατήρηση και περιγραφή ενός φαινομένου δε νοείται χωρίς την προσπάθεια για την ερμηνεία του, καθώς η περιγραφή του συνιστά ουσιαστικά μια ερμηνευτική απόπειρα από την πλευρά αφενός του υποκειμένου και αφετέρου του ερευνητή (Willig, 2013). Βάσει της ανωτέρω περιγραφής φαίνεται ότι η ΕΦΑ ως ποιοτική μέθοδος εγκολπώνει πολλά από τα στοιχεία που προαναφέρθηκαν στη σύντομη περιγραφή της ποιοτικής μεθοδολογίας στην αρχή αυτού του κεφαλαίου, κυρίως όσον αφορά στην κυκλική και ανατροφοδοτούμενη πορεία της διαδικασίας της έρευνας, καθώς όπως επισημαίνει και ο Shleiermacher (1998) υπάρχει μια ενδογενής κυκλικότητα στη διεργασία της νοηματοδότησης, την οποία εκείνος ονομάζει «ερμηνευτικό κύκλο», δηλαδή για να κατανοήσουμε τα επιμέρους στοιχεία χρειάζεται να κατανοήσουμε το σύνολο και το αντίστροφο, ένα σύνολο δεν μπορεί να είναι κατανοητό παρά μόνο μέσα από την κατανόηση των επιμέρους στοιχείων που το απαρτίζουν. Στη συνέχεια της ανωτέρω συλλογιστικής πορείας, η ΕΦΑ αφορμάται ακριβώς από την παραδοχή της αδυναμίας πρόσβασης στην ανθρώπινη εμπειρία των συμμετεχόντων στο μέτρο διαμεσολάβησης της ερμηνείας, η οποία είναι αναπόσπαστο μέρος της όποις περιγραφικής προσπάθειας επιχειρείται και διαπερνάται τόσο από την προσωπική ματιά του ερευνητή όσο και την αλληλεπίδραση με τον εκάστοτε συμμετέχοντα ξεχωριστά (Willig, 2013). Μάλιστα, ο ίδιος θεμελιωτής

της ΕΦΑ, Jonathan Smith (1997) την χαρακτηρίζει ως «μια προσπάθεια να ξεδιπλώσουμε τα νοήματα που κρύβονται στις περιγραφές των ατόμων μέσω μιας διεργασίας ερμηνευτικής εμπλοκής με τα κείμενα και τις συνεντεύξεις». Με τη χρήση της ΕΦΑ αναγνωρίζεται αυτόματα ότι ο τρόπος με τον οποίο ο ερευνητής κατανοεί την ατομική εμπειρία δεν μπορεί παρά να διαπερνά τις δικές του παραδοχές και αντιλήψεις, χωρίς αυτό να αποτελεί ένα μεροληπτικό εμπόδιο, αλλά αντιθέτως να συνιστά μια βασική προϋπόθεση για την εις βάθος θέαση και κατανόηση.

Συνεπώς, με την εφαρμογή της ΕΦΑ δύναται να πραγματοποιηθεί η ερμηνεία της υποκειμενικής εμπειρίας του εκάστοτε υποκειμένου που συμμετέχει σε μία έρευνα, το οποίο δεν αντιμετωπίζεται ως ένα ακόμα στατιστικό στοιχείο και αριθμός που εμπριέχεται ή αποκλίνει από το μέσο όρο των ποσοτικών/αριθμητικών δεδομένων, αλλά ως ένα πολυδιάστο ψυχικό, κοινωνικό και βιολογικό όν, του οποίου η σκέψη, η συναισθηματική και συμπερφορική κατάσταση βρίσκονται σε μια διαρκή δυναμική συνθήκη αλληλοεξάρτησης και αλληλοτροφοδότησης.

Βάσει των ανωτέρω στοιχείων γίνεται φανερό ότι η επιλογή και η εφαρμογή της ΕΦΑ στην παρούσα ερευνητική προσπάθεια καθίσταται εφικτή, καθώς η μεθοδολογική αυτή προσέγγιση συναντάται κατά κόρον σε υπό μελέτη φαινόμενα που χαρακτηρίζονται από καινοτομία και συνθετότητα και τα οποία προσεγγίζονται μέσω της υποκειμενικής εμπειρίας των συμμετεχόντων (Smith & Osborn, 2008). Συγκεκριμένα για το φαινόμενο chemsex, αντικείμενο της παρούσας μελέτης, που επί της ουσίας βρίσκεται στο προσκήνιο μόλις την τελευταία δεκαετία, θέτει ως επιτακτική ανάγκη τη διεύρυνση του ερευνητικού πεδίου με την τοποθέτηση της προσωπικής εμπειρίας συμμετοχής στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος με σκοπό την πληρέστερη κατανόησή του και κατ' επέκταση την ενσωμάτωσή του στο ευρύτερο πεδίο της έρευνας.

Τέλος, η ΕΦΑ, όπως και κάθε άλλη μεθοδολογική προσέγγιση, διέπεται από συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες ακολουθήθηκαν στην παρούσα έρευνα και θα αναλυθούν στη συνέχεια του κεφαλαίου, και οι οποίες αφορούν στη δειγματοληπτική μέθοδο, στον αριθμό των συμμετεχόντων, στα μέσα συλλογής δεδομένων και στον τρόπο ανάλυσης τους (Pietkiewicz & Smith, 2014).

3.2 Δείγμα

3.2.1 Δειγματοληψία – Κριτήρια συμπερίληψης και αποκλεισμού

Το σκεπτικό της ποιοτικής μεθοδολογίας απέχει σημαντικά από τη γενίκευση των αποτελεσμάτων σε ένα μεγάλο αριθμό ατόμων και την ανάδειξη σχέσεων αιτίας-αποτελέσματος, καθώς το πρωταρχικό μέλημά της είναι να διερευνήσει και να κατανοήσει σε βάθος την ανθρώπινη εμπειρία βασιζόμενη σε έναν αριθμό ατόμων που θα είναι αρκετά ευρύς έτσι ώστε μέσω της ανάλυσης να αναδυθούν και να μελετηθούν επαρκώς οι κυριότερες διαστάσεις του υπό εξέταση φαινομένου. Δεδομένης λοιπόν της φύσης της ποιοτικής έρευνας γίνεται σαφές ότι δεν υπάρχει μία συγκεκριμένη και καθορισμένη, βιβλιογραφικά, οδηγία αναφορικά με τον αριθμό των ατόμων που χρειάζεται να συμμετάσχουν στην ερευνητική διαδικασία, αλλά αυτό μοιάζει περισσότερο να εξαρτάται από το υπό διερεύνηση φαινόμενο και τα εκάστοτε ερωτήματα. Ωστόσο, επειδή στην παρούσα έρευνα επιλέχθηκε ως μέσο συλλογής δεδομένων η μέθοδος των ομάδων εστίασης και για την ανάλυσή τους η ΕΦΑ, ακολουθήκαν οι βασικές κατευθυντήριες γραμμές που οι δύο παραπάνω ορίζουν. Όπως θα αναφερθεί και παρακάτω, στο κεφάλαιο για τα μέσα συλλογής δεδομένων, στη μέθοδο των ομάδων εστίασης ο αριθμός των συμμετεχόντων χρειάζεται να είναι από 5 έως 8 άτομα, ενώ η ΕΦΑ επιτάσσει τη συμπερίληψη ατόμων μέχρις ότου τα δεδομένα να μην προσθέτουν κάτι διαφορετικό από τα ήδη συλλεχθέντα.

Η παρούσα έρευνα, όπως αναφέρθηκε και πρωτύτερα, αποτελεί μια πιλοτική ερευνητική απόπειρα σε ένα ιδιαίτερα νέο ερευνητικά θέμα για την υλοποίηση της χρειάστηκε να ανοίξει μια συνεργασία με τον Σύλλογο Οροθετικών Ελλάδος «Θετική Φωνή» και συγκεκριμένα με τον σημερινό πια επιστημονικό υπεύθυνο των κέντρων ενημέρωσης, πρόληψης και εξέτασης HIV Checkpoint Αθήνας και Θεσσαλονίκης και της υπηρεσίας Chemsex Support, Αντώνη Πούλιο, καθώς και τον αντιπρόεδρο της Θετικής Φωνής Γιώργο Παπαδοπετράκη, τόσο για την εύρεση των ατόμων που αποτέλεσαν το υπό μελέτη δείγμα αλλά και για τη διεξαγωγή των συναντήσεων της ομάδας εστίασης.

Η δειγματοληπτική μέθοδο που ακολουθήθηκε είναι αυτή της δειγματοληψίας της χιονοστιβάδας (snowball sampling), η χρήση της οποίας συνήθως συνιστάται στις περιπτώσεις εκείνες που η εύρεση και η πρόσβαση στον υπό μελέτη πληθυσμό είναι σημαντικά δύσκολο εγχείρημα. Τα άτομα που εμπλέκονται σε chemsex πρακτικές,

όπως έχει αναφερθεί και στα προηγούμενα θεωρητικά κεφάλαια, είναι πολλαπλά στιγματισμένα (σεξουαλικός προσανατολισμός, χρήση ουσιών, οροθετικότητα κτ) και συνεπώς η πρόσβαση στον πληθυσμό αυτό δεν αποτελεί μια εύκολη διαδικασία, καθώς το όποιο άνοιγμα από την πλευρά τους είναι πιθανό να εγείρει άγχος, ανησυχίες και φόβο για τον πιθανό στιγματισμό τους, αλλά και την προσπάθεια από την πλευρά των ειδικών διακοπής της χρήσης και της συμμετοχής στις εν λόγω δραστηριότητες. Στη δειγματοληπτική διαδικασία με τη μέθοδο της χιονοστιβάδας, ο ερευνητής αποκτά πρόσβαση στο δείγμα μέσω ενός μικρού αρχικού δείγματος που είναι διαθέσιμο και το οποίο μπορεί να είναι αρχικά και ένα άτομο. Με την αξιοποίηση λοιπόν των πολλαπλών αιτημάτων που δεχόταν τόσο η Θετική Φωνή όσο και το Checkpoint, καθώς και με τη συμβολή των ομοτίμων, ως κύριων εκπροσώπων της ομάδας αυτής, κατέστη εφικτή η πρόσβαση και η επιλογή των συμμετεχόντων της έρευνας.

Η διαδικασία για τη συμμετοχή των ατόμων του δείγματος σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε από την ερευνήτρια με την σημαντική συμβολή και ενεργό συμμετοχή του κυρίου Πούλιου και Παπαδοπετράκη. Για την εμπλοκή τους στην ερευνητική διαδικασία οι συμμετέχοντες αρχικά ενεπλάκησαν σε ατομική συνέντευξη με τους συντονιστές της έρευνας – Αποστολίδου, Πούλιος, Παπαδοπετράκης- προκειμένου να ενημερωθούν και να διευκρινιστούν οι σκοποί της έρευνας, αλλά και να αξιολογηθεί από τους δεύτερους η φάση ζωής που διανύει το εκάστοτε άτομο στον παρόντα χρόνο. Στη συνέχεια δόθηκε το αυτοσχέδιο βάσει των σκοπών της έρευνας, έντυπο ενημέρωσης και συγκατάθεσης, το οποίο τους ζητήθηκε να διαβάσουν με προσοχή και να το υπογράψουν για να διασφαλιστεί και από τις δύο πλευρές η δέσμευση στο ερευνητικό εγχείρημα χωρίς φυσικά αυτό να συνεπάγεται την άρνηση σε όποια επιθυμία για απεμπλοκή προέκυπτε. Τελικά, από τις διερευνητικές συνεντεύξεις και τις συζητήσεις που διαμείφθηκαν μεταξύ των ερευνητών τόσο κατά το σχεδιασμό της έρευνας όσο και μετά το πέρας των αρχικών συνεντεύξεων, το δείγμα αποτέλεσαν πέντε (5) άτομα. Σε αυτό το σημείο είναι απαραίτητο να σημειωθεί ότι από τους ερευνητές κρίθηκε σημαντικό στο μέτρο που η παρούσα εργασία αποτελεί πιλοτική μελέτη και όχι μια ολοκληρωμένη έρευνα, ο αριθμός των συμμετεχόντων να είναι αφενός να προσεγγίζει τα επιτρεπτά όρια που ορίζει η βιβλιογραφία και αφετέρου να δομηθεί μια ομάδα εστίασης από την οποία θα παραχθεί το επιθυμητό υλικό προς ανάλυση χωρίς να διακινηθούν και να αναδυθούν έντονα -στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό- άλλες θεματικές που θα ήταν δύσκολο είτε να διαχειριστούν είτε να αποκλειστεί το αναδειχθέν υλικό από τα αποτελέσματα της παρούσας εργασίας.

Ως προς τον ορισμό των κριτηρίων συμπερίληψης και αποκλεισμού, οι συντονιστές αποφάσισαν να συμπεριλάβουν στην έρευνα τα άτομα εκείνα που είχαν ή έχουν ακόμα και σήμερα εμπειρία ψυχοθεραπείας, καθώς θεώρησαν ότι οι συμμετέχοντες αυτοί έχουν αναπτύξει κάποιες βασικές δεξιότητες αυτοδιαχείρισης και ταυτόχρονα είναι πιο πιθανό να εμφανίσουν ενδοσκοπικές και αναστοχαστικές ικανότητες σε σχέση με τη χρήση ουσιών, την οροθετικότητα, την εμπειρία με το chemsex κα, ενώ παράλληλα μοιάζει να είναι λιγότερο ευάλωτοι ως προς τη διαδικασία και αυτά που η τελευταία δύναται να διακινεί. Τέλος, ως βασικά κριτήρια αποκλεισμού από την έρευνα ήταν η απουσία α) ενεργούς ψυχοπαθολογίας με ή χωρίς τη χρήση φαρμακευτικής αγωγής και β) προβλημάτων προκαλούμενα από τη χρήση.

3.2.2. Χαρακτηριστικά Συμμετεχόντων

Το τελικό δείγμα λοιπόν αποτέλεσαν 5 ενήλικες ομοφυλόφιλοι άντρες, ηλικίας 26-44 ετών, οι οποίοι δήλωσαν ως μόνιμο τόπο διαμονής την Αθήνα. Οι δύο εκ των συμμετεχόντων δραστηριοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα, ο ένας είναι ελεύθερος επαγγελματίας, οι δύο είναι δημόσιοι υπάλληλοι και ο τελευταίος άνεργος στην παρούσα φάση της ζωής του. Ως προς το HIV status τους, οι 4 εκ των συμμετεχόντων είναι οροθετικοί και ο 1 οροαρνητικός. Τέλος, στο σύνολό τους οι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι έχουν εμπειρία μακροχρόνιας ψυχοθεραπείας, με τους 2 από αυτούς να βρίσκονται ακόμα σε ψυχοθεραπευτική συνεργασία.

Στον Πίνακα 2, που παρατίθεται αμέσως μετά παρουσιάζονται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων με τη χρήση ψευδωνύμων τα οποία χρησιμοποιούνται και στην παρουσίαση και στην ανάλυση των αποτελεσμάτων, με σκοπό τη διατήρηση και διαφύλαξη του ανώνυμου ασφαλές πλαισίου και της εμπιστευτικότητας, όπως αυτά ορίστηκαν και επικοινωνήθηκαν τόσο από το έγγραφο ενημέρωσης και συγκατάθεσης όσο και από την ίδια την ερευνητική ομάδα κατά τις δια ζώσης ατομικές συναντήσεις με τα άτομα του δείγματος.

Πίνακας 2. Βασικά δημογραφικά στοιχεία του δείγματος

Όνομα	Ηλικία	Επάγγελμα	Διαμονή	HIV Status
Αλκιβιάδης	44	Ελεύθερος Επαγγελματίας	Αθήνα	Οροθετικός
Φίλιππος	35	Δημόσιος Υπάλληλος	Αθήνα	Οροθετικός
Πάρης	37	Ιδιωτικός Υπάλληλος	Αθήνα	Οροθετικός
Ορέστης	30	Ιδιωτικός Υπάλληλος	Αθήνα	Οροθετικός
Σοφοκλής	26	Άνεργος	Αθήνα	Οροθετικός

3.3. Μέσα Συλλογής Δεδομένων – Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων

3.3.1. Μέσα Συλλογής Δεδομένων

Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν η μέθοδος των ομάδων εστίασης και η ημι-δομημένη συνέντευξη. Οι ομάδες εστίασης αποτελούν μια ευρέως χρησιμοποιούμενη μέθοδο για τη συλλογή ποιοτικών δεδομένων σε φαινόμενα που για τη διερεύνησή τους είναι απαραίτητη πέραν όλων των άλλων και η *in vivo* ανάδειξη και παρατήρηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των μελών μιας ομάδας, ενώ ταυτόχρονα η ημι-δομημένη συνέντευξη μοιάζει να διευκολύνει την ανάδυση της προσωπικής εμπειρίας μέσω της αφήγησής της από τους συμμετέχοντες χωρίς την ενεργό λεκτική συμμετοχή του ερευνητή. Παρακάτω γίνεται μια σύντομη περιγραφή των δύο αυτών μεθόδων που αξιοποιήθηκαν στην παρούσα εργασία με σκοπό την πληρέστερη κατανόησή τους.

Η μέθοδος των ομάδων εστίασης (*focus groups*) ή όπως αλλιώς αναφέρεται στη βιβλιογραφία, μέθοδος ομάδων επικέντρωσης συντιστά μια μεθοδολογική προσέγγιση συλλογής ποιοτικών δεδομένων και πληροφοριών για ένα συγκεκριμένο ερευνητικό αντικείμενο, δια μέσου της αλληλεπίδρασης των μελών μιας ομάδας

(Ιωσηφίδης, 2008). Σύμφωνα με τον Krueger (1988), η μέθοδος των ομάδων εστίασης αποτελεί «*μια προσεκτικά οργανωμένη συζήτηση, η οποία είναι σχεδιασμένη να αντλεί πεποιθήσεις και αντιλήψεις σε ένα καθορισμένο ερευνητικό θέμα, μέσα σε ένα επιτρεπτικό, μη απειλητικό για το άτομο περιβάλλον*». Παρά το γεγονός ότι πρόκειται για τη σύσταση μιας ομάδας, η συγκεκριμένη μέθοδος φαίνεται να διαφέρει αρκετά από εκείνη των ομαδικών συνεντεύξεων καθώς προϋποθέτει την άμεση αλληλεπίδραση και την οργανωμένη συζήτηση μεταξύ των μελών της, η οποία μπορεί να λάβει το χαρακτήρα «κάθετης» αλληλεπίδρασης, δηλαδή συνδιαλλαγή μεταξύ των συμμετεχόντων και του ερευνητή, αλλά περισσότερο ενέχει εκείνη της «οριζόντιας» αλληλεπίδρασης δηλαδή μεταξύ των μελών της ομάδας. Άλλωστε, βασικό χαρακτηριστικό της μεθόδου και το πιο σημαντικό σημείο για την αφετηρία της είναι η αξιοποίηση, η κατανόηση και η ερμηνεία της δυναμικής που αναπτύσσεται μεταξύ των μελών της ομάδας. Η μέθοδος των ομάδων εστίασης στην ποιοτική έρευνα βρίσκει αρκετές εφαρμογές σε περιπτώσεις με σκοπό τη διερεύνηση της οργάνωσης και της λειτουργίας -τυπικά ή άτυπα- οργανωμένων κοινωνικών ομάδων, θεσμών, κοινωνικών καταστάσεων κλπ με προεξάρχον το στοιχείο της ατομικής και ομαδικής αλληλεπίδρασης. Αναλόγως του ορισμένου ερευνητικού αντικειμένου και ερωτήματος η εν λόγω μέθοδος δύναται να εφαρμόζεται αυτόνομα ή σε συνδυασμό με άλλες μεθοδολογικές προσεγγίσεις, ποιοτικού ή/και ποσοτικού χαρακτήρα. Συνήθως, στην αυτόνομη εφαρμογή της εν λόγω προσέγγισης βασικός στόχος της έρευνας αποτελεί η διερεύνηση της δυναμική και της αλληλεπίδρασης των μελών της ομάδας, που με τη σειρά τους δύναται να αναδείξουν την εμπειρία, η οποία ωστόσο λαμβάνει περισσότερο το χαρακτήρα μιας ομαδικής εμπειρίας, στερώντας ενδεχομένως σε κάποιο βαθμό από το ατομικό κομμάτι του βιώματος. Τα δεδομένα τα οποία εξάγονται από τη μέθοδο των ομάδων εστίασης φέρνουν στο προσκήνιο την πολυεπίπεδη και δυναμική φύση της ανθρώπινης αντίληψης, αλλά και την πολυφωνία, τη ρευστότητα και τις αντιθέσεις των αντιλήψεων και θέσεων, των συναισθημάτων και των εμπειριών των μελών της ομάδας (Wilkinson, 1998).

Αναφορικά με τη δόμηση του πλαισίου, η μέθοδος των ομάδων εστίασης απαιτεί ο αριθμός των συμμετεχόντων να κυμαίνεται από 5 έως 8 άτομα, τα οποία καθοδηγούνται από έναν έμπειρο συντονιστή/ερευνητή, που έχει ορίσει και ακολουθεί οσό είναι εφικτό έναν οδηγό θεματικών για το υπό μελέτη αντικείμενο. Στην ομάδα επίσης μπορεί να συμμετέχει και ένα ακόμα άτομο ως παρατηρητής, ο ρόλος του οποίου περιορίζεται στην παρατήρηση και καταγραφή της εξωλεκτικής συμπεριφοράς

των συμμετεχόντων, συνήθως βάσει ενός οδηγού παρατήρησης. Στους ρόλους αυτούς, δηλαδή του συνεντευκτή και του παρατηρητή, τοποθετήθηκαν οι Πούλιος και Παπαδοπετράκης αντίστοιχα αφενός λόγω της θέσης και της εμπειρίας τους με το υπό διερεύνηση θέμα αλλά και τους χειρισμούς που απαιτείται για την προσέγγιση της συγκεκριμένης ομάδας ατόμων και αφετέρου εξαιτίας της επιθυμίας για ανάλυση του υλικού από έναν ερευνητή που θα έχει και μια πραγματική απόσταση από τη διαδικασία της ομάδας.

Δεδομένου ότι όπως προαναφέρθηκε η μέθοδος των ομάδων εστίασης δύναται να εφαρμοστεί σε συνδυασμό με άλλες ποιοτικές ή και ποσοτικές μεθόδους, στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιήθηκε και η μέθοδος της ημι-δομημένης συνέντευξης, η χρήση της οποίας επιτρέπει την ανάπτυξη γόνιμου διαλόγου μεταξύ του ερευνητή και των συμμετεχόντων της έρευνας. Βάσει της μεθόδου αυτής καθίσταται εφικτή η συν-διαμόρφωση των δεδομένων, καθώς οι ερωτήσεις του ερευνητή δύναται να τροποποιηθούν ανάλογα με το περιεχόμενο των απαντήσεων που θα λάβει από τους συμμετέχοντες, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα να αναδυθούν και να φωτιστούν τυχόν περιοχές που είτε δεν έχουν είχαν συμπεριληφθεί λόγω απουσίας του από την υπάρχουσα βιβλιογραφία είτε προσεγγίζονταν πιο περιφερειακά. Πέραν όλων των άλλων, η χρήση της ημι-δομημένης συνέντευξης τοποθετεί τον εκάστοτε συμμετέχοντα στο επίκεντρο της ερευνητικής διαδικασίας, ενώ ταυτόχρονα αναγνωρίζεται ως ο μόνος ειδικός βάσει της εμπειρικής εμπλοκής του στο υπο μελέτη φαινόμενο και ως εκ τούτου χρειάζεται να δοθεί ο μέγιστος δυνατός χρόνος και χώρος για να μοιραστεί της προσωπική του εμπειρία. Στην παρούσα μελέτη, η εκάστοτε θεματική συν-διαμορφώθηκε από τους ερευνητές και τα μέλη της ομάδας, θέτοντας από τη μία πλευρά η ερευνητική ομάδα τα πεδία διερεύνησης, ενώ ταυτόχρονα απήθυναν στους συμμετέχοντες την πρόσκληση στη διαμόρφωσή τους για την πληρέστερη κατανόηση του chemsex. Οι προτάσεις των συμμετεχόντων προστέθηκαν στις αρχικές θεματικές που είχαν ήδη διαμορφωθεί βάσει της διεθνούς βιβλιογραφίας (Abdularahim & Bowen-Jones, 2015· Amaro, 2016· Fawcett, 2016) αλλά και της κλινικής εμπειρίας των ερευνητών.

3.3.2. Διαδικασία Συλλογής των Δεδομένων

Πριν από την έναρξη των ομαδικών συναντήσεων ορίστηκαν ατομικές συναντήσεις με τους εν δυνάμει συμμετέχοντες για την αξιολόγηση από την πλευρά

της ερευνητικής ομάδας της πραγματικής αλλά και ψυχικής διαθεσιμότητας για τη συμμετοχή στην ομάδα, καθώς και τη φάση ζωής που διανύει το εκάστοτε άτομο (βλ. 3.2.1. Κριτήρια συμπερίληψης και αποκλεισμού) βάσει της ενημέρωσης για τους σκοπούς και τη διαδικασία της έρευνας. Σε αυτές τις κατ' ιδίαν συναντήσεις συλλέχθηκαν τα δημογραφικά στοιχεία του κάθε συμμετέχοντα. Μετά την επιλογή των συμμετεχόντων ορίστηκε μια πρώτη συνάντηση της ομάδας, στην οποία τα μέλη της ενημερώθηκαν ενδελεχώς για τη λογική των συναντήσεων και της μεθοδολογικής προσέγγισης των ομάδων εστίασης, καθώς και για τους κανόνες της ομάδας που χρειάζεται να τηρούνται τόσο από την πλευρά των συμμετεχόντων όσο και από τους ίδιους τους ερευνητές. Οι κανόνες της ομάδας, η θέσπιση και τήρηση των οποίων έχει ως βασικό και μοναδικό σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της, αναφέρονταν α) στη δέσμευση προς το απόρρητο και την εχεμύθεια των μελών, β) στη δέσμευση στο πλαίσιο, γ) στη διαθεσιμότητα των ερευνητών για κατ' ιδίαν συναντήσεις σε περίπτωση που συντρέχει σημαντικός λόγος, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης υποτροπής, δ) ο χαρακτήρας της ομάδας δεν είναι ψυχοθεραπευτικός, ε) σεβασμός μεταξύ των μελών, αποφυγή άσκησης κριτικής, στ) απουσία κοινής χρήσης όσο η ομάδα είναι ενεργή, ζ) προσπάθεια περιορισμού της χρήσης ουσιών όσο η ομάδα είναι σε λειτουργία η) χρήση του μικρού ονόματος του κάθε συμμετέχοντα με σκοπό την τήρηση του απορρήτου δεδομένης της μαγνητοφώνησης, θ) έγκαιρη ενημέρωση σε περίπτωση απροόπτου, ι) απουσία κινητών τηλεφώνων κ) τήρηση ώρας προσέλευσης. Επίσης, αποτυπώθηκαν επιγραμματικά οι βασικές θεματικές της εκάστοτε συνάντησης με την ερευνητική ομάδα να παραμένει ανοιχτή και διαθέσιμη σε ιδέες και προτάσεις για τον εμπλουτισμό τους. Τέλος, μετά το πέρας της πρώτης συνάντησης χορηγήθηκαν τα τελικά συμβόλαια, τα οποία οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να υπογράψουν για τη συμμετοχή τους στην ερευνητική διαδικασία.

Για τη διεξαγωγή της έρευνας ορίστηκαν και πραγματοποιήθηκαν 2 ομαδικές συναντήσεις του focus group, στις οποίες συμμετείχαν οι 5 επιλεγθέντες συμμετέχοντες. Τη θέση του συνεντευκτή ανέλαβε ο κύριος Πούλιος και του παρατηρητή ο κύριος Παπαδοπετράκης αφού πρώτα είχε καταστή σαφές στους συμμετέχοντες ότι η επεξεργασία, η ανάλυση και η αξιοποίηση των δεδομένων θα πραγματοποιηθεί από την κυρία Αποστολίδου, με την όποια επιπλέον βοήθεια από τους συνεντευκτές. Ως προς το χρονικό πλαίσιο της εκάστοτε συνάντησης, η ερευνητική ομάδα είχε υπολογίσει περίπου το διάστημα των 2 ωρών, το οποίο εν μέρει τηρήθηκε αν λάβει κανείς υπόψιν του ότι οι συναντήσεις διήρκεσαν κατά μέσο όρο

περίπου 2 ώρες και 30 λεπτά και η μεταξύ τους απόσταση ορίστηκε στις 15 ημέρες έτσι ώστε να είναι εφικτή η επεξεργασία των όποιων εμπειριών η εκάστοτε θεματική ανέδνε. Ο χώρος διεξαγωγής των ομαδικών συναντήσεων επιλέχθηκε να είναι εκείνος των γραφείων της Θετικής Φωνής, στο κέντρο της Αθήνας, με τη σκέψη να είναι ένα μέρος γνωστό, οικείο και προσβάσιμο για όλα τα μέλη της ομάδας, το οποίο ταυτόχρονα να θέτει και μια πιο επίσημη διάσταση. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι οι κανόνες της ομάδας που τέθηκαν εξαρχής σε όλους τους συμμετέχοντες δεν τηρήθηκαν με συνέπεια από όλα τα μέλη της ομάδας, καθώς και στις δύο συναντήσεις σημειώθηκαν περιστατικά αργοπορίας.

3.4. Κωδικοποίηση και Ανάλυση των δεδομένων

Σε ένα πρώτο στάδιο πραγματοποιήθηκε η απομαγνητοφώνηση των δύο ομαδικών συναντήσεων από την ερευνήτρια και κύρια συντονίστρια της παρούσας μελέτης, με ακρίβεια τόσο ως προς το λεκτικό όσο και προς το εξωλεκτικό περιεχόμενο (παύσεις, ένταση της φωνής, συνομιλίες μεταξύ των συμμετεχόντων όταν κάποιο μέλος είχε το λόγο κλπ) και σε δεύτερο χρόνο η πραγματοποιήθηκε μία συνάντηση με την υπόλοιπη επιστημονική ομάδα για την ανάγνωση του υπό επεξεργασία υλικού, με σκοπό την ενδεχόμενη συμπλήρωση ή/και διόρθωσή του.

Η ανάλυση των υπό μελέτη υλικού διεξήχθη επίσης από την κύρια ερευνήτρια και συγγραφέα της παρούσας εργασίας, η οποία καθοδηγείτο από την επόπτρια κα Κανελλοπούλου και τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας.

Για την ανάλυση των δεδομένων ακολουθήθηκε η πορεία των 6 σταδίων που προτείνουν οι Smith & Osborn (2008) και περιγράφονται συνοπτικά παρακάτω.

Στο πρώτο στάδιο της ανάλυσης διενεργήθηκε επαναλαμβανόμενη ανάγνωση του υλικού, κυρίως για λόγους εξοικείωσης της ερευνήτριας με το κείμενο, αλλά και σχολιασμό γραμμή-γραμμή του κάθε κειμένου με σκοπό τη σύνοψη, τη συνειρμική σύνδεση τμημάτων και σκέψεων, καθώς και την ανάδειξη ομοιοτήτων, διαφορών ή και αντιφάσεων.

Στο δεύτερο στάδιο έγινε προσπάθεια δημιουργίας ευρύτερων θεματικών βάσει της σύμπτυξης των σχολίων όπως αυτά προέκυψαν από τη διαδικασία του πρώτου σταδίου, με σκοπό αφενός την αποστασιοποίηση από το αρχικό εξατομικευμένο υλικό και αφετέρου τη δυνατότητα για θεωρητικές συνδέσεις είτε εντός των λεγομένων του συμμετέχοντα είτε σε συνδυασμό με τα στοιχεία των υπόλοιπων μελών της ομάδας.

Στο επόμενο βήμα έγινε προσπάθεια ενοποίησης και ομαδοποίησης των δεδομένων που προέκυψαν από τα δύο προηγούμενα στάδια ανάλυσης με σκοπό την ανάδυση τόσο θεματικών όσο και υπερ-θεματικών για την ομαδοποίηση των δεδομένων.

Φυσικά, η διαδικασία αυτή δεν έπαψε στιγμή να αποτελεί μια δυναμική πορεία, με συνεχείς επανεξετάσεις αφενός του πρωταρχικού υλικού με την όποια επιστροφή σε αυτό και αφετέρου στις θεματικές που προέκυψαν από την ανάλυση, με βασικό σκοπό τη διατήρηση και παρουσίαση των εμπειριών που αναδύθηκαν από το αρχικό κείμενο.

Βάσει των σταδίων που ορίζουν οι Smith & Osborn (2008) στο τέταρτο βήμα ο ερευνητής χρειάζεται με αφετηρία την ανάλυση της πρώτης συνέντευξης να επαναλάβει τη διαδικασία και στις υπόλοιπες συνεντεύξεις με σκοπό από τη μία την επιβεβαίωση και ενίσχυση των υπάρχουσων θεματικών και από την άλλη τον μετασχηματισμό, την αναδιαμορφώση ή την ριζική αλλαγή και την προσθήκη νέων.

Δεδομένου ότι στην παρούσα έρευνα χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος των ομάδων εστίασης και όχι η ατομική συνέντευξη, το βήμα αυτό είναι παρόν από την αρχή και διαπερνά στο σύνολό της την ανάλυση των δεδομένων, στο μέτρο που τα λόγια του κάθε συμμετέχοντα ήταν απαραίτητα να λαμβάνονται υπόψιν τόσο σε ένα εξατομικευμένο επίπεδο όσο και στο ευρύτερο πλαίσιο της ομάδας.

Στο πέμπτο στάδιο, από το σύνολο του υλικού και των ποιοτικών δεδομένων που προέκυψαν καθόλη την ανωτέρω πορεία μορφοποιήθηκαν και προσδιορίστηκαν κοινές υπερ-θεματικές που θεωρήθηκε ότι εμπεριέχουν, προσδιορίζουν και συμπυκνώνουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη σειρά των θεματικών όπως αυτές προέκυψαν μέσω της τήρησης των παραπάνω σταδίων.

Στο τελικό στάδιο ανάλυσης η ερευνήτρια προέβει σε μια εκ νέου -δευτερογενή επεξεργασία των δεδομένων όπως αυτά προέκυψαν από τα ανωτέρω βήματα της ανάλυσης πραγματοποιώντας μια σύνδεση μεταξύ των πρωτογενών δεδομένων με τις όποιες ερμηνευτικές απόπειρές της.

Κεφάλαιο 4

Αποτελέσματα

Στο παρόν κεφάλαιο θα πραγματοποιηθεί μια συνοπτική και έπειτα από εις βάθος ανάλυση παρουσίαση των αποτελεσμάτων όπως αυτά προέκυψαν από το τελικό στάδιο της ανάλυσης του αφηγηματικού λόγου των συμμετεχόντων από τις δύο διαφορετικές συναντήσεις, δύο ωρών, που διεξήχθησαν με την ομάδα εστίασης. Αναλυτικότερα, όπως ήδη αναφέρθηκε και στο προηγούμενο κεφάλαιο της μεθοδολογίας, για τη διεξαγωγή της παρούσας πιλοτικής μελέτης, αξιοποιήθηκαν οι δύο συναντήσεις της ομάδας, στις οποίες οι συμμετέχοντες επεξεργάστηκαν θεματικές σχετικά με τη λειτουργία της χρήσης αλλά και της συμμετοχής τους σε chemsex δραστηριότητας, υπό διαφορετικό πρίσμα στην κάθε μία και συγκεκριμένα αρχικά από εκείνο της απόλαυσης σε εκείνο της απουσίας της. Για το λόγο τόσο η ανάλυση και όσο η παρουσίαση των αποτελεσμάτων επιλέχθηκε να παρουσιαστεί ως έναν ενιαίο σύνολο θεματικών και υπο-θεματικών με σκοπό την αναδειξη της ίδιας της πορείας - πραγματικής και ψυχικής- που φάνηκε να ακολουθούν και οι ίδιοι οι συμμετέχοντες που έχουν εμπλακεί σε chemsex. Επίσης, για την πληρέστερη κατανόηση αλλά και υποστήριξη των ευρημάτων κρίνεται σημαντική η παράθεση χαρακτηριστικών αποσπασμάτων από το λόγο των συμμετεχόντων, αλλά και των δυναμικών που έλαβαν χώρα κατά τη διεργασία της ομάδας και υποδεικνύουν τη συνθετότητα που διέπει το chemsex φαινόμενο, τα οποία εντάσσονται στην αντίστοιχη θεματική ενότητα και συμπληρώνονται από τις όποιες ερμηνευτικές προσπάθειες της ερευνήτριας. Τέλος, για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων θεωρήθηκε σημαντικό να αποφευχθεί η συμπερίληψη στοιχείων που είτε ενυπάρχουν σε προηγούμενες έρευνες είτε παραπέμπουν σε αναφορές θεωρητικών προσεγγίσεων, με σκοπό τη δημιουργία μιας σαφέστερης εικόνας στον αναγνώστη του πρωταρχικού υλικού που αναδύθηκε από τις συναντήσεις της ομάδας εστίασης.

Από τη διαδικασία ανάλυσης των απομαγνητοφωνημένων συνάντησεων της ομάδας εστίασης προέκυψαν επτά (7) βασικές θεματικές ενότητες, οι οποίες εμπειρικλείουν επιμέρους υπο-θεματικές που εξηγούν με μεγαλύτερη σαφήνεια το υπό ανάδυση και επεξεργασία υλικό. Στον Πίνακα 3 που παρατίθεται ακριβώς από κάτω

παρουσιάζονται εν συντομία οι βασικές θεματικές και οι υπο-θεματικές του υπό ανάλυση υλικού.

Πίνακας 3. Βασικές Θεματικές και Υποθεματικές του υπό ανάλυση υλικού

Θέματα	Υπο-θέματα
Εθιστική λύση	<ol style="list-style-type: none"> 1) Πολιτισμός εθισμού 2) Δικαίωμα στην αυτοδιάθεση 3) Η μη έλλειψη
Η γέννηση και οι διαστάσεις της ιεροτελεστείας	<ol style="list-style-type: none"> 1) Τα στάδια της ιεροτελεστείας 2) Πλαίσιο ύπαρξης και εμπειρέξεως 3) Η τελετουργία της χρήσης
Παράγοντες ενεργοποίησης, ενίσχυσης και απομείωσης της χρήσης	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ψυχολογική κατάσταση 2) Παρ-ουσία ή απ-ουσία του Άλλου 3) Triggers
Το σεξ υπό το πρίσμα της χρήσης	<ol style="list-style-type: none"> 1) Άλλος εαυτός 2) Σεξουαλικές πρακτικές 3) Συνάντηση με τον άλλον 4) Υπεραπόλαυση: Αντικείμενο-Στόχος 5) Σώμα ως φθαρτό όριο
Το αντικείμενο φετίχ	<ol style="list-style-type: none"> 1) Χρήση 2) Επανάληψη της 1^{ης} φοράς 3) Πορνογραφία 4) Bareback
Έξοδος από τη χρήση	<ol style="list-style-type: none"> 1) Κριτήρια διακοπής 2) Το ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο

	<ul style="list-style-type: none"> 3) Μείωση βλάβης 4) Παράγοντες παρεμπόδισης διακοπής
Παρεμβάσεις: Νέος Κοινωνικός Άλλος	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ενδυνάμωση κοινότητας gay ανδρών 2) Νέες υπηρεσίες υγείας 3) Εξειδίκευση επαγγελματιών ψυχικής υγείας

4.1. Εθιστική Λύση

Η πρώτη θεματική που προέκυψε από την ανάλυση των συναντήσεων της ομάδας εστίασης αφορά στην έννοια της εθιστικής λύσης ως τρόπου διαχείρισης της διαρκούς, άρρητης, πιεστικής κοινωνικής προσταγής για αναζήτηση ικανοποίησης και απόλαυσης άνευ όρων και ορίων, η οποία μοιάζει τελικά να καταλήγει να γίνεται αυτοσκοπός του υποκειμένου. Στο λόγο των συμμετεχόντων διαφάνηκε αυτή η εκ προίμιου παραδοχή της ύπαρξης του εθισμού, αλλά και της εξάρτησης στην ανθρώπινη ζωή, τόσο σε ενδοψυχικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Η αναφορά στο σύγχρονο πολιτισμό, εντός του οποίου οι προς κάλυψη ανάγκες και επιθυμίες τοποθετούνται στον πυρήνα της ύπαρξης και ωθούν προς άμεση ικανοποίηση μέσω της υπερ-κατανάλωσης αγαθών που προβάλλεται ως η μόνη δυνατή λύση για ζωή, μοιάζει να εγείρει έντονο άγχος και ανησυχία στη συνάντηση του υποκειμένου με την έλλειψή του. Η ουσία -αγαθό προς κατανάλωση- έρχεται ως διαφυγή αφενός από την έλλειψη και αφετέρου από το περιθώριο στο οποίο εντάσσεται το μη κανονικό της σεξουαλικότητας, ενώ παράλληλα η διαδικασία χρήσης εγκαθιδρύεται υπό το αφήγημα της αυτοδιάθεσης του σώματος, η οποία ωστόσο φαντάζει για τους συμμετέχοντες τελικά τόσο οξύμωρη, καθώς αναγνωρίζουν και αναλογίζονται γύρω από αυτό το υπόρρητο κοινωνικό πρόσταγμα για «έχειν» το οποίο τελικά φαντάζει κάτι το ανελεύθερο.

4.1.1. Ο εθισμός στον σύγχρονο πολιτισμό. Στο λόγο των συμμετεχόντων διαφαίνεται αυτή η σχέση του υποκειμένου με τον εθισμό, υπό τη μορφή της εξάρτησης, η οποία όπως σημειώνει χαρακτηριστικά και ο Φίλιππος προϋπάρχει αυτού. Ωρμώμενοι από την παραδοχή ότι τόσο η διαδικασία της χρήσης όσο και η ίδια η ουσία έρχονται προς κάλυψη των αναγκών και των επιθυμιών του υποκειμένου, οι συμμετέχοντες αναφέρονται στο ατέρμονο οδοιπορικό ταξίδι προς την ικανοποίηση και την απόλαυση με την ταυτόχρονη προσπάθεια ελέγχου του εθισμού, ο οποίος όμως μοιάζει να μετατίθεται σε άλλες «κοινωνικά αποδεκτές» δραστηριότητες, ένεκα της εγγραφής του στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Χαρακτηριστικός είναι ο λόγος του Αλκιβιάδη ο οποίος εισάγει στην ομάδα το αμφίθυμο και οξύμωρο στοιχείο του εθισμού αλλά και του Σοφοκλή που έρχεται να τον συμπληρώσει αναφερόμενος ακριβώς σε αυτές τις μεταθέσεις, αναγνωρίζοντας και σημειώνοντας ταυτόχρονα τις επιβαρυντικές επιπτώσεις της χρήσης ουσιών και ιδίως του chemsex σε σωματικό, κοινωνικό και ψυχικό επίπεδο.

*«Οι εθισμοί δε διαχειρίζονται αλλά, ούτε και κόβονται, ζούμε σε ένα πολιτισμό του εθισμού, κόβουμε το ένα υπάρχει άλλο, είμαστε εθισμένοι όλοι σε οτιδήποτε»
(Αλκιβιάδης)*

«Μα και βγαίνοντας από το chemsex θα πρέπει να το αντικαταστήσεις με κάτι άλλο με πχ θα μπορούσε να 'ναι το γυμναστήριο να εθιστείς στη γυμναστική, να εθιστείς σε κάτι, σε ένα hobby το οποίο τυχόν να έχεις και πάλι είναι εθισμός... αλλά σίγουρα, δεν είναι τόσο επιβαρυντικό όσο το chemsex... μιλάω για το σωματικό, για το κοινωνικό για το ότι φέρνει πέρα από το ψυχολογικό αυτό του εθισμού...» (Σοφοκλής)

«Ναι ναι συμφωνώ ο εθισμός είναι εθισμός» (Ορέστης)

Η παραδοχή του Ορέστη έρχεται να λύσει τη μικρή διαφωνία που έλαβε χώρα μεταξύ Αλκιβιάδη και Σοφοκλή αναφορικά με τη σημασία και τις επιπτώσεις του της εκάστοτε εθιστικής δραστηριότητας.

Ο Φίλιππος, μετά από μία αρκετά μεγάλη παύση της ομάδας, η οποία ενδεχομένως και να υποδεικνύει αυτό το βίωμα του αδιεξόδου και της ματαιότητας, θα συμπληρώσει ότι ο εθισμός είναι κάτι που ενυπάρχει στον άνθρωπο και κατ'επέκταση ορίζει τόσο το

κοινωνικό όσο και το προσωπικό όριο του, παρουσιάζοντας έμμεσα μια κυκλική και αλληλοτροφοδοτούμενη διαδικασία εγγραφών.

«...ο εθισμός ενυπάρχει σε κάθε άνθρωπο, και σε κάποιους ανθρώπους είναι έτσι η δομή του εθισμού... μέσα τους που ότι και να κάνουν θα πίνουν μέχρι τελικής πτώσεως, κάποιοι πολλοί λίγοι καταφέρνουν και πίνουνε μια φορά το τρίμηνο, και μπορούν να το διαχειρίζονται, τώρα το ερώτημα είναι, για πόσα τρίμηνα θα αντέξουν να το διαχειρίζονται...» (Φίλιππος)

4.1.2. Αυτοδιάθεση. Η ομάδα ερχόμενη αντιμέτωπη με το οξύμωρο στοιχείο της χρήσης και του εθισμού αναφέρεται στην έννοια της αυτοδιάθεσης του σώματος, οριζόμενοι από αυτούς ως τη συνειδητή επιλογή για εμπλοκή σε διαδικασίες όπως η χρήση ουσιών και η συμμετοχή σε chemsex δραστηριότητες, υποστηρίζοντας ότι ακριβώς αυτού του είδους η συνειδητότητα επιλογής δύναται να λειτουργεί ανακουφιστικά, καθώς αποτελεί ένδειξη ικανότητας ελέγχου και διαχείρισης των εν λόγω συμπεριφορών. Η συζήτηση που εκτυλίσσεται μεταξύ του Φίλιππου και του Σοφοκλή μοιάζει να υποδεικνύει αυτό το διττό αλλά ταυτόχρονα και αντιφατικό χαρακτήρα της αυτοδιάθεσης ως ελευθεριακής κίνησης αλλά και ως αμυντικής διαδικασίας, διατηρώντας μια δύσπιστη στάση προς την προβολή του δικαιώματος αυτής, καθώς όπως υπογραμμίζουν η συμμετοχή σε εθιστικές συμπεριφορές -παντός είδους- συνιστούν περισσότερο τρόπους διαχείρισης και επεξεργασίας ψυχικών καταστάσεων.

«...άλλοι υπερασπίζονται την ελεύθερη, έχω κάνει εκτενή συζήτηση επ' αυτού, την ελεύθερη αυτοδιάθεση του σώματός τους και ισχύει και οκ, απλά αρχίζω και αμφιβάλλω κατά πόσο συνεχίζει να είναι κανείς ελεύθερος όταν πια μπει πολύ μέσα σε αυτό το παιχνίδι» (Φίλιππος)

«...πιστεύω στο δικαίωμα του άλλου και ακόμα και αν πολλές φορές δεν το καταλαβαίνω, επειδή ξέρω και ότι το δικό μου το δικαίωμα άλλοι δεν το καταλαβαίνουν προσπαθώ απλά να είμαι λίγο πιο φειδωλός...δεν ξέρω κατά πόσο η κάρτα της, α δικαιωμά μου αυτοδιάθεσή μου, το προβάλλω το κάνω το ράνω, αυτό κοινωνικά θα ήταν θεμιτό ηθικό whatever εκεί έγγυται ο προβληματισμός μου ρε παιδί μου, στο ότι ναι μεν και το άτομο μπορεί να είναι αναγκαίο, αλλά δεν ξέρω και κατά πόσο θα του είναι

χρήσιμο το να μπορέσει πατώντας πάνω σε αυτό το rights based approach να βοηθηθεί και ο ίδιος αυτό, νομίζω ότι πολλές φορές μπορεί να γίνει δικαιολογία, α δικαίωμά μου είναι, σαφώς και είναι δικαίωμά σου το θέμα είναι έχεις και υποχρέωση... υποχρέωση απέναντι στον εαυτό σου» (Σοφοκλής)

Από την άλλη πλευρά, ο Ορέστης φαίνεται να διατηρεί μία υπερασπιτική γραμμή προς την ιδέα της αυτοδιάθεσης προσπαθώντας να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο αυτή δύναται να λειτουργεί ως μια αμυντική κίνηση στις περιπτώσεις εκείνες που το άτομο καθίσταται υπόλογο των πράξεών του στους άλλους, διατηρώντας όμως ταυτόχρονα ανοιχτό το ενδεχόμενο η αμυντική αυτή κίνηση να απευθύνεται και προς τον ίδιο τον εαυτό.

«Εγώ ταυτίζομαι με αυτά που είπε ο Σοφοκλής από την μεριά του άλλου, δηλαδή αυτού που υπερασπίζεται την αυτοδιάθεσή του, αυτά ακριβώς έλεγα όντας μες στη χρήση σαν φιλοσοφική άμυνα για να αποβολήσω όποιον ερχόταν και μου έλεγε ότι έχεις πρόβλημα και κάνε κάτι για 'σένα, άρα αφού εγώ το 'λεγα χωρίς τελικά να το πιστεύω εντελώς, μιλάω μόνο για μένα τώρα, δεν μπορώ να μιλήσω για κάποιον άλλον, κατά πόσο είναι όντως φιλοσοφικό status ας πούμε ή ισχυρότητα του άλλου να κάνει κάτι για την κατάστασή του είναι ερωτήματα αυτά» (Ορέστης)

4.1.3. Η μη έλλειψη. Κατά την αναγνώριση και την επεξεργασία του κοινωνικού προστάγματος για πληρότητα πραγματοποιείται ένας διαχωρισμός ανάμεσα στις ουσίες που χρησιμοποιούνταν στο παρελθόν σε αντιδιαστολή με την εμφάνιση και ανάδειξη των νέων ψυχοδραστικών ουσιών. Όπως μεστά σημειώνουν ο Αλκιβιάδης και ο Φίλιππος οι νέες ουσίες που επικρατούν μοιάζει περισσότερο να προσφέρουν έναν τρόπο διαφυγής και ηδονής σε αντίθεση με τις παλαιότερες που είχαν ως απώτερο σκοπό την έναρξη και τη διαχείριση του πένθους. Παράλληλα, στην πλειοψηφία τους οι συμμετέχοντες φάνηκε να συμφωνούν πως η εμπλοκή στη χρήση ουσιών και κατ'επέκταση στις chemsex διαδικασίες συνιστούν έναν τρόπο διαχείρισης αλλά και απόκρυψης αυτού ελλειμματικού με το οποίο έρχονται αντιμέτωποι ψυχικά και χρειάζεται να το «γεμίσουν» απ'έξω, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα τον κενό και εφήμερο χαρακτήρα των υπο κατανάλωση προϊόντων που επί της ουσίας ανατροφοδοτούν την ύπαρξη της έλλειψης και την ανάγκη για αποφυγή και διαφυγή αυτής.

«...εγώ σε αυτά σε αυτά στα recreational drugs επειδή δεν είναι σαν τα άλλα drugs, έχουνε πολύ κοντινές, πολλούς, πολλοί κοντινές συναρμογές, από θέμα αρχής, πως αρχίζει και πως κατατάς τα κανονικά δηλαδή ναρκωτικά έχουνε το πένθος ως γενικό τίτλο τα recreational drugs έχουνε τη διαφυγή και την ηδονή και την ευδαιμονία μέσα, έχουνε και το πένθος αλλά σε πιο χαμηλά επίπεδα... » (Αλκιβιάδης)

Ο Φίλιππος στο λόγο του περιγράφει με έναν αρκετά παραστατικό τρόπο αυτή τη δυσφορική επιταγή για ζωή και ικανοποίηση, η οποία απαγορεύει το πένθος και την όποια κίνηση προς το «θάνατο» ενώ ταυτόχρονα κάνει τη ζωή έναν τόπο δυσφορίας.

«Ε να πω εγώ; Παλιά πέρνανε drugs για να πεθάνουνε, ενώ τώρα πια παίρνουμε drugs για να αντέξουμε τη ζωή...» (Φίλιππος)

Ενώ σε άλλο σημείο θα αναφερθεί σε αυτό το κενό που χρίζει απόκρυψης, προβαίνοντας σε έναν διαχωρισμό βάσει των επιπτώσεων που έχει ο εκάστοτε εθισμός για το άτομο και ενδεχομένως αφενός όντως της όποιας άγνοιας της επιστημονικής ορολογίας υπάρχει αλλά αφετέρου εκφράζοντας ασυνείδητα αυτή την πιο ψυχασική διάσταση του πραγματικού της απόλαυσης σημειώνει:

«όταν γίνεται κάτι τέτοιο προσπαθεί ο καθένας να γεμίσει ένα κενό μέσα του- αν αυτό το κενό γεμίσει με κάτι πιο αυθεντικά δικό του και κάτι χωρίς να είναι απ έξω προς τα μέσα με κάτι χημικό τόσο το καλύτερο, και πιστεύω ότι έχει διαφορά το σίγουρα άμα κανείς κόψει την ουσία θα θέλει να την αντικαταστήσει με κάτι άλλο, αλλά αυτό το κάτι άλλο θα πρέπει όντως λιγότερο βλαβερό, πνευματικά κυρίως και ψυχολογικά, ψυχασικά δεν ξέρω την ορολογία ακριβώς αυτή τη στιγμή, πριν λίγο ξύπνησα» (Φίλιππος)

Ο Σοφοκλής ακούγοντας τη συζήτηση που εκτυλίσσεται και καταθέτοντας το δικό του συναίσθημα αφενός προς την παρούσα συνδιαλλαγή και αφετέρου γενικότερα προς τέτοιου είδους συζητήσεις μοιάζει να αναδεικνύει αυτόν τον αέναο και κατά περιπτώσεις εγκλωβιστικό χαρακτήρα που ενυπάρχει αναφερόμενος έμμεσα σε αυτό το άρρητο, το οποίο πάντα θα διαφεύγει παρά τις όποιες προσπαθειες για κατανόηση και νοηματοδότηση.

«Εγώ κάθε φορά που πάω να συζητήσω τέτοιου είδους θέματα νιώθω ότι πάω να πιάσω κάτι το οποίο γλιστράει σαν ψάρι, το πιάνω από εδώ, α μετά σκέφτομαι και κάτι άλλο, α και άλλη προσέγγιση, α και το έτσι και η λειτουργία του εγκεφάλου και το κοινωνικό και το έτσι και το ταμπού και το σεξ και η ευχαρίστηση και η καταπίεση, και η κατανάλωση, και ο καπιταλισμός! δηλαδή, καιγομαι» (Σοφοκλής)

Τέλος, μεταξύ του Πάρη, του Σοφοκλή, του Ορέστη και του Αλκιβιάδη αναπτύσσεται ένας διάλογος, στον οποίο αποτυπώνεται με μεγαλύτερη ευκρίνεια τόσο ο ρόλος που διαδραματίζει η προσωπική εμπειρία για τη συμμετοχή σε chemsex δραστηριότητες και σε χρήση ουσιών όσο και αυτό το κενό που υπάρχει πριν και μετά των εν λόγω διαδικασιών, που επί της ουσίας τους καθιστά και πάλι στο σημείο μηδές.

«με λίγα λόγια αν δεν μπορούσες να κάνεις σεξ και πριν να εκφραστείς πόσο εύκολο είναι να γυρίσεις απ' την ουσία, ειδικά από την περίοδο που είναι η καλύτερη φάση που δεν έχεις αρνητικές επιπτώσεις ακόμα για να επιστρέψεις στο πριν... (διακοπή λόγου)» (Πάρης)

«Και αν δεν είχες τίποτα πριν;» (Σοφοκλής)

«Αυτό λέω για ποιο λόγο να επιστρέψει κάποιος άμα δεν είχε τίποτα» (Πάρης)

«Μα αυτό που έχεις όταν κάνεις χρήση είναι ουσιαστικά σαν να μην είχες τίποτα πριν ακόμα και αν είχες πριν, έτσι δεν είναι;» (Ορέστης)

Ενώ μετά από την κατάθεση μιας προσωπικής εμπειρίας του Πάρη, ο Αλκιβιάδης θα καταλήξει εν είδη συμπεράσματος ότι αυτό το κενό και η έλλειψη είναι κάτι που ενυπάρχει και κοινωνικά συντηρείται αλλά ταυτόχρονα δε χαίρει καμίας αποδοχής.

«...κάτι σου λείπει ενώ τα έχεις όλα άμα ρωτήσεις από τον πιο πλούσιο μέχρι τον πιο φτωχό θα σου πει πάντα κάτι του λείπει, ζούμε ακριβώς σε ένα πολύ στρεβλό πολυτισμό...δημιουργεί συνεχώς ελλείψεις για να καταναλώσεις αένα...» (Αλκιβιάδης)

4.2. Η γέννηση και οι διαστάσεις της ιεροτελεστείας

Στην παρούσα θεματική ενότητα, η οποία επί της ουσίας αποτελεί και το βασικό άξονα της μίας εκ των δύο ομαδικών συνάντησεων, τίθεται προς επεξεργασίας η έννοια της ιεροτελεστείας αναφορικά με τη χρήση ουσιών, η οποία λαμβάνει κυρίως δύο διαστάσεις και συγκεκριμένα αυτή της εθιστικής και αποκλίνουσας

συμπεριφοράς, της απαγορευμένης ευχαρίστησης, αλλά και της αναμενόμενης χρήσης στο πλαίσιο της σεξουαλικής συνεύρεσης. Από την αρχική στάση των μελών της ομάδας και την μετέπειτα ανάλυσή της από την ερευνήτρια φάνηκε ότι το θέμα της ιεροτελεστείας, σε έναν πρώτο χρόνο, προκάλεσε αμηχανία στους συμμετέχοντες, οι οποίοι φάνηκε να δυσκολεύονται αρχικά στη σύλληψη και κατανόηση αυτής καθ' αυτής της έννοιας των ιεροτελεστειών μια δυσκολία που εκφράστηκε κυρίως με τη μορφή ερωτήσεων και πειραγμάτων προς τον συνεντευξιαστή. Επίσης, η αμηχανία τους αυτή μοιάζει να αντανακλάται και στο γεγονός ότι κατά την έναρξη της συνάντησης και με τη διατύπωση της ερώτησης οι συμμετέχοντες δεν μπορούσαν να αποφασίσουν ποιος θα πάρει πρώτος το λόγο *«Το είπα εγώ αυτό; ...ααα ναι rituals...η ιεροτελεστεία είναι, δεν την έχω χρησιμοποιήσει εγώ αυτή τη λέξη»*, αντιμετωπίζοντας ταυτόχρονα τη θεματική με χιούμορ *«Βοήθειά μας...να αρχίσει αυτός που το είπε»*.

Από τις αφηγήσεις των συμμετεχόντων διαφάνηκε ότι η ιεροτελεστεία σχετίζεται στενά με στοιχεία από την προσωπική ιστορία του εκάστοτε ατόμου, ενώ παράλληλα συνιστά και έναν τ(ρ)όπο συνάντησης και ενεργής ύπαρξης εντός ενός αυτό-διαχειριζόμενου πλαισίου, η δόμηση του οποίου συνιστά κομμάτι της ίδιας της ιεροτελεστικής διαδικασίας. Επιπλέον, κάποιοι από τους συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στα διακριτά στάδια που λαμβάνουν χώρα εντός του πλαισίου, αλλά και στην ίδια την ουσία, η οποία φάνηκε τελικά να αποτελεί αφορμή συνάντησης και ανάπτυξης εγγύτητας και οικειότητας με τον άλλο.

4.2.1. Τα στάδια της ιεροτελεστείας. Παρά το γεγονός ότι βιβλιογραφικά δε φάνηκε να υπάρχουν συγκεκριμένα στάδια στην εμφάνιση μιας συνθήκης με ιεροτελεστικό χαρακτήρα, στις αφηγήσεις κάποιων εκ των συμμετεχόντων πραγματοποιήθηκε ένας διαχωρισμός προοδευτικών βημάτων, σταδίων, για τα οποία ο καθένας έκανε λόγο, συμπληρώνοντας τους υπόλοιπους βάσει της δικής του προσωπικής εμπειρίας του. Παρά το γεγονός ότι τα στάδια της ιεροτελεστικής διαδικασίας δεν αναφέρθηκαν από όλους τους συμμετέχοντες, κατά την απομαγνητοφώνηση και την ανάλυση του υλικού κρίθηκε σημαντική η δημιουργία της παρούσας υπο-θεματικής δεδομένης της περιφεριακής και εξωλεκτικής στάσης των υπόλοιπων μελών της ομάδας που ενώ δεν τοποθετήθηκαν ανοιχτά ενίσχυναν τους ομιλούντες με νεύματα και χειρονομίες συμφωνίας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν τα λόγια του Αλκιβιάδη και του Σοφοκλή, οι οποίοι προσπάθησαν να αποδώσουν με το λόγο τους τα βήματα αλλά και τα διαφορετικά στάδια με σημείο αναφοράς την επιθυμία που κυριαρχούσε στον

καθένα στο εκάστοτε βήμα. Οι δύο αυτοί συμμετέχοντες έκαναν λόγω για το στάδιο της συντροφικότητας και της επιθυμίας για σχετιζέσθαι και με άλλους ανθρώπους είτε στο πλαίσιο μιας διερευνητικής διαδικασίας είτε ως τρόπος διαχείρισης της εγγύτητας στις διαπροσωπικές σχέσεις, με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες να μην έχουν ενεργό λόγο, αλλά να συμπληρώνουν λεκτικά αλλά και εξωλεκτικά τα λεγόμενα των προαναφερθέντων.

«...σε εμένα είχε στάδια, είχε το συντροφικό στάδιο, την εισαγωγή όπως είπα γιατί εμένα με εισήγαγαν...ένα αρχικά διαφορετικό στάδιο ιεροτελεστικό μαζί με τους άλλους ανθρώπους, με την καύλα των άλλων ανθρώπων με την παρέα...στόχος ήταν τα πρόσωπα μέσα στο παιχνίδι αυτό άρχισε να αδυνατίζει με την πάροδο του χρόνου γιατί δυνάμωνε το άλλο κομμάτι πάντοτε δυναμώνει το άλλο κομμάτι...» (Αλκιβιάδης)

«...τόρα είναι λίγο στη φάση που δεν κατέχεις τι συμβαίνει και είναι λίγο στο πιο εξερευνητικό στάδιο το πρώτο από ένα σημείο και μετά αυτή η τελετουργία συνδέεται με καταστάσεις με ανθρώπους με συναισθήματα με φάσεις είτε αυτή είναι το σεξ είτε αυτή μπορεί να είναι το να πάρουμε ένα γραμμάριο κόκα με τον γκόμενό μου για να μιλήσουμε...» (Σοφοκλής)

Στα δύο παραπάνω αποσπάσματα διαφαίνεται ότι η χρήση ουσιών έχει ως πρωταρχικό αντικείμενο-στόχο τη διαπροσωπική επαφή και την εγκαθίδρυση σχέσεων εγγύτητας εντός των οποίων θα υπάρξουν κοινές επιθυμίες και βιώματα. Η τελετουργία στο λόγο των συμμετεχόντων λαμβάνει επί της ουσίας τον χαρακτήρα του πλαισίου.

4.1.2. Πλαίσιο ύπαρξης και εμπειρίας. Δεδομένου ότι κύριος στόχος του chemsex είναι η δόμηση ενός περιβάλλοντος εντός του οποίου το υποκείμενο είναι σε θέση να έρθει σε επαφή -σωματική και ψυχική- με τον άλλον, η δημιουργία του αυτού λειτουργεί εν είδη μιας τελετουργικής διαδικασίας, στην οποία το άτομο δύναται να υπάρξει και να εμπεριεχθεί όπως είναι, αποδεσμευμένο από το όποιο στίγμα φέρει η σεξουαλικότητα, οι επιθυμητές σεξουαλικές πρακτικές, ο HIV και ό,τιδήποτε άλλο ενυπάρχει στην προσωπική του ιστορία.

Ο Αλκιβιάδης προσεγγίζει τον ορισμό της τελετουργίας από την πλευρά αφενός εκείνου που διοργανώνει τη συνάντηση, ο οποίος σύμφωνα με τον ίδιο είναι το πρόσωπο αναφορά που φέρει όλη την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία της και

αφετέρου από την πλευρά του συμμετέχοντα ο οποίος παρουσιάζεται εντός αυτής και αποτελεί ενεργό μέρος της.

«Τελετουργίες το πως εμφανίζεσαι μέσα στην ερωτική διαδικασία το πώς λειτουργείς μέσα στην ερωτική διαδικασία το πως πλασάρεις την εικόνα σου μέσα στην ερωτική διαδικασία κλπ. Η παρτούζα δεν είναι απλό πράγμα έχει έναν, άγραφο κανόνα πώς να το πούμε, έχει άγραφους κανόνες έχει, πώς, πώς πόσο να σε ψήσει, πόσο να σε ψήσω τρόπους, πώς θα τους βάλεις μαζί θα τους ενώσεις, πώς θα κάνεις το casting, είναι μία θεατρική παράσταση σαν σαν ένα καλοπαιγμένο θεατρικό έργο όταν οι πρωταγωνιστές οι κομπάρσοι ενωθούνε, τέλεια είναι αποτυχημένη όταν ξεφύγουν τα πράγματα είτε από θέματα casting είτε από θέματα πάντοτε φταίει αυτός που φτιάχνει την παρτούζα, εάν αυτός, η κεφαλή φταίει πάντα αυτός είναι ο μαριονετίστας και αυτός που κινεί τα νήματα αν αυτός χάσει τον έλεγχο υπάρχουν στοιχεία που μπλέκουνε άλλες τελετουργίες, τη βασική τελετουργία τη δίνει σε μια παρτούζα αυτός που διοργανώνει την παρτούζα»
(Αλκιβιάδης)

Αντίστοιχα, ο Ορέστης παρουσιάζει με μεγαλύτερη γλαφυρότητα αυτή τη συνάντηση υπό το πρίσμα ενός μυστικιστικού τελετουργικού εντός του οποίου οι εμπλεκόμενοι συνδέονται σε ένα τόσο σωματικό όσο και πνευματικό επίπεδο και συμπληρώνει τα λόγια του Αλκιβιάδη περί παρουσίασης του εαυτού μέσω του μοιράσματος της προσωπικής του εμπειρίας και την ανάγκη του να ανήκει και να είναι αποδεκτός από μία ομάδα ανθρώπων που διαπραγματεύονται και εκείνοι με τη σειρά τους τα προσωπικά τους βιώματα. Η ανάγκη και η επιθύμια για ανήκειν αλλά και οι ιδανικές αρχικές συναντήσεις λειτουργούν ως μια υπόσχεση εμπειρίας και κρατήματος του ατόμου.

«Μου έκανε ένα κλικ αυτό το όνομα έτσι όπως το 'πες, την τε-λε-τουργία! και το να περάσουμε όλοι από την χρήση, σαν εντελώς, το είπες τελετουργικό πήγε το μυαλό μου σε εκκλησία είναι σαν να περνάμε όλοι από τη θεία κοινωνία του ίδιου πράγματος για να μεταλαβούμε μετά από εκεί όλοι μαζί σε κάπου αλλού, είναι εντελώς, τότε το 'κανα καμία σχέση τώρα επειδή έχω και, μια πίστη ας πούμε στο θεό ταυτόχρονα είναι λίγο παραλλαγμένο το, της εκκλησίας, η συγκέντρωση και όλοι μαζί παίρνουμε από το ίδιο πράγμα και πάμε κάπου στον ουρανό ας πούμε, εντελώς, λογοτεχνικό αλλά ταυτόχρονα μου κάνει και πολύ νόημα αυτή τη στιγμή, παρόλα αυτά αυτό το ιδανικό να πάμε όλοι

στον ουρανό ήταν αυτό που για εμένα προσπαθούσα κάθε φορά, το 'χα ζήσει τις πρώτες φορές πολύ ιδανικά και πολύ, με τεράστια πληρότητα ψυχοσωματική ηδονική και συναισθηματική, και σχετιστική, ήτανε η σωστή δοσολογία των σχέσεων και της χημείας με τον άλλον τα βλέμματα! ή το σωστό timing! Όλα σωστά...ή το 'χα παίζει πολύ ειδικός τότε εκπληρωνόταν μέσα μου κάτι πολύ μεγάλο της αποδοχής και της, του ανήκειν, ο καθένας ψάχνει λοιπόν τα δικά του εμένα αυτό ήτανε αυτό που ποθούσα πίσω από αυτά και ταυτόχρονα να γίνω cool γιατί εγώ ποτέ δεν ήμουν cool ήμουν λίγο φλώρος, το, λίγο nerd λίγο το σπασικλάκι λίγο αυτά, εκεί ήμουν πιο cool άκουγα πράγματα για εμένα για το πως:, ήμουν σεξουαλικά κάτω από αυτές τις καταστάσεις που θεωρούσα ότι μου κάνουν πλάκα ότι ήταν κάτι υπερβολικά, έπαιρνα πάρα πολλή αναγνώριση και πολύ feedback τρομερό και είχα φτιάξει μια εικόνα για τον εαυτό μου ότι ήμουν πιο cool γαμάτος τύπος και ταυτόχρονα παρόλα που πίνω είμαι και πολύ καλό παιδί» (Ορέστης)

Παράλληλα, τα λόγια του Ορέστη λειτουργούν ενισχυτικά προς την άποψη του Αλκιβιάδη αναφορικά με τον δημιουργό της τελετουργίας, ο οποίος είναι ο διοργανωτής της συνάντησης. Παραθέτοντας μια ακόμα προσωπική ιστορία από την πλευρά όχι του απλού συμμετέχοντα αλλά του διοργανωτή, ο Ορέστης σημειώνει τη δύναμη που συγκεντρώνουν κάποια κομβικά πρόσωπα στο πλαίσιο του chemsex, όπως ο διοργανωτής (host) και εκείνος που προμηθεύει με ουσίες (dealer), παρουσιάζοντας μια αντίθεση σε σχέση με την προηγούμενη αναφορά του στην ισότητα και ισοτιμία που υπόσχεται το πλαίσιο στους συμμετεχόντες.

«επειδή ήμουν πολλές φορές ο host στο σπίτι μου ταυτόχρονα για ένα μεγάλο διάστημα εγώ πουλούσα και έγινα «dealer» (γελά) για ένα μεγάλο διάστημα, θεωρούσα ότι είχα και πολλή δύναμη στα χέρια μου, όχι οικονομική, έβγαζα εκείνο το διάστημα αρκετά, αλλά ήμουν ο καλός dealer... μπορώ να κοινωνάω πολύ» (Ορέστης)

Αναφορικά με το πλαίσιο και πέραν από τα πραγματικά, παρόντα στη διαδικασία πρόσωπα που το δημιουργούν φαίνεται ότι και η ίδια η προετοιμασία του του χώρου, σε πρακτικό επίπεδο, λαμβάνει το χαρακτήρα μιας ιεροτελεστικής διαδικασίας, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η συνεννόηση με τα πρόσωπα που θα προσκληθούν και θα παρευρεθούν – με την επαφή να πραγματοποιείται συνήθως μέσω των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης-, η εύρεση και αγορά των ουσιών, την προετοιμασία του χώρου

και των συνέργων που θα έπρεπε να υπάρχουν εντός αυτού πχ προφυλακτικά, καλαμάκια, χυμοι κα, η ανάληψη ρόλων για την προστασία του πλαισίου πχ ποιος θα βάλει ξυπνητήρι για το G ο'clock, αλλά και το πως θα πλασιωθεί με φροντίδες το come down.

«Τώρα όσον αναφορά την ιεροτελεστεία ήτανε, καταρχάς να, αν δεν είχα να πάω να αγοράσω, να κανονίσω, να προκανονίσω με κάποιους ή να κανονίσω μετά, να ψαχτώ τα ψαχτήρια social media, ήτανε να στρώσω το κρεβ, το σαλόκι έτσι ώστε να γίνει «το μπουρδελάκι γινότανε» (γελά) να έχουμε να συνεννοηθώ ποιος θα φέρει χυμούς ποιος θα φέρει σύριγγες ποιος θα φέρει το 'να, ποιος θα φέρει G ποιος θα φέρει αυτό, sildenafil, και μετά κατά τη διάρκεια τη: αυτό να έχουμε, ο ένας πάνω στον άλλον με μια αδελφική σπαρτιατική έγνοια για το μην πάρει πιο πολύ να τον προστατεύσω όλο αυτό και φυσικά το G time ποιος θα βάλει ξυπνητήρι να δούμε τι ώρα είναι να μην πάρει κανείς υπερβολή αν κάποιος είναι λίγο στην άλλη κοσμάρα να τον προσέχουμε λίγο να τον τονώνουμε: υπήρχε μία πολύ ωραία προστασία... Μετά εμένα εγώ ήμουνα και πολύ προστατευτικός στο μετά δηλαδή, επέμενα για κάποιον που ήταν πολλές ώρες μαζί με εμένα και πίναμε ότι πρέπει να φάει, κάτι ότι το καλύτερο είναι το αυγό ότι:, αφού τελειώσει πρέπει να πάρουμε τη βιταμίνη 12 μας, ότι να πιούμε ένα τσάι για να καθαρίσει αυτό: να κάνουμε αυτό με αλατόνερο για να φύγει απ τη μύτη» (Ορέστης)

4.2.3. Η τελετουργία της χρήσης. Ο ορισμός της τελετουργίας της χρήσης αν και αναφέρθηκε αρκετές φορές στο λόγο των συμμετεχόντων φαίνεται να αποτελεί μια δύσκολη διαδικασία, καθώς από τη μία οι συμμετέχοντες εστίαζαν στη διάσταση της φетиχοποίησης χρήσης ή και της ουσίας, μια θεματική που θα αναλυθεί στη συνέχεια του κειμένου, ενώ ταυτόχρονα δυσκολεύονταν και να εντοπίσουν εκείνα τα σημεία που συντελούν στην ύπαρξη μιας τελετουργικής διάστασης. Ο Αλκιβιάδης και ο Σοφοκλής, οι πρώτοι δύο συμμετέχοντες που άνοιξαν και τη συνάντηση συσχέτισαν την τελετουργία της χρήσης με τις προσωπικές αναφορές και την ιστορία του κάθε ατόμου.

Ο Αλκιβιάδης συγκεκριμένα, ο οποίος είναι το μέλος της ομάδας που ξεκίνησε να μιλά στη συνάντηση αυτή αναφέρεται ουσιαστικά σε ένα διαχωρισμό μεταξύ σεξ και χρήσης, τα οποία από μόνα τους δύναται να συνιστούν τελετουργικές διαδικασίες και η σύνδεσή τους μοιάζει να συνδέεται με την προσωπική ιστορία του εκάστοτε ατόμου και κατ'επέκταση με τα κομμάτια της ιστορίας που διαπραγματεύεται.

«Η ερωτική συνεύρεση είναι από μόνη της μια ιεροτελεστεία καταρχήν αν και τυπικά να το δεις. Τώρα πως κουμπώνει η ιεροτελεστεία της της χρήσης είναι ένα άλλο κομμάτι, άντε να αρχίσω πάλι εγώ, αχ. Έχει να κάνει, με τα σημαίνοντα και τα σημαινόμενα του καθενός, με τις αναφορές που 'χει ο καθένας, από τι θα πιαστεί, από τι θα κρατηθεί, από τι, απ' τι, τι θα του κάνει κλικ μέσα σε όλη αυτή τη διαδικασία, άλλοι slatάρουνε άλλοι σνιφάρουνε, άλλοι, άλλοι, υπάρχουν διάφορες τεχνικές, όπως, όπως όλοι ξέρουμε είναι πως θα του κουμπώσει, θα του κουμπώσει του καθένα καλύτερα» (Αλκιβιάδης)

Ο Σοφοκλής ενδεχομένως ορμώμενος από τη σκέψη σχετικά με τις προσωπικές αναφορές θα προσθέσει στο λόγο του την έννοια του συναισθήματος με το οποίο ο κάθε συμμετέχοντας έχει συνδέσει τη χρήση στην πρώτη επαφή μαζί της, ενώ ταυτόχρονα θα προβεί και σε ένα διαχωρισμό της διαδικασίας της τελετουργίας ανάλογα με την ουσία και τον τρόπο με τον οποίο κανείς μπαίνει στη χρήση. Μέσω του παραδείγματος διαχωρισμού της προετοιμασίας ενός τσιγάρου χόρτου από την διαδικασία για τη χρήση συνθετικών ουσιών, στην προσπάθειά του ενδεχομένως να εξομοιώσει όλων των ειδών τις ουσίες απομειώνοντας ταυτόχρονα τις όποιες αρνητικές επιπτώσεις ενέχουν οι συνθετικές ψυχοδραστικές ουσίες σε σχέση με τις υπόλοιπες, ο Σοφοκλής αναφέρεται και στο κομμάτι του ψευδαισθησιακού ελέγχου και της επιβολής που το άτομο πιστεύει ότι έχει επί της διαδικασίας και κατ'επέκταση της ίδιας της ουσίας.

« Νομίζω ότι έχει να κάνει όντως με τις αναφορές που έχει ο καθένας δηλαδή το που είδε αυτή την τελετουργία, που είδε τη χρήση για πρώτη φορά που σίγουρα δεν ήτανε, πως να στο πω in real life, αλλά ήταν κάπου σε κάποια ταινία σε κάτι αυτό, αυτό είχε ένα συναίσθημα, ένα μια εγρήγορση ένα, μια αίσθηση παρανομίας; ξερω γω, τι είναι. Τελετουργία από την άλλη πως να στο πω θα μπορείς, μπορείς να θεωρήσεις από το να στρίψεις ένα τσιγάρο, ένα έτσι ένα μπάφο, ας πούμε· και αυτό το απολαμβάνω, από εκεί και πέρα με τις σκόνες κτλ είναι λίγο διαφορετική, η αίσθηση «δεν ξέρω» , είναι αντικείμενα τα οποία δεν τα, τους κάνεις διαφορετική χρήση από αυτήν, για την οποία «προορίζονται;», τέλος πάντων και αυτό θα μου πεις ποιος το ορίζει, ποιος ορίζει ότι αυτό το καλαμάκι είναι για το milkshake;· τέλος πάντων, καταλαβαίνεις τι εννοώ (γελά), είσαι λίγο απλά στη μέση· παρόλο που εγώ δεν έχω slatάρει και δεν θα το κανα δεν μου είναι απειλή, αλλά, έστω και για το G ρε παιδί μου το ότι πιάνεις κάτι το οποίο έτσι και

*αλλιώς, πως να το πω ειδικά αν δεν είσαι επαγγελματίας υγείας εκείνη τη στιγμή το τι χρησιμοποιείς αυτό το αντ- έχει κάτι που, δεν μπορώ να το προσδιορίσω ακριβώς»
(Σοφοκλής)*

Ο Πάρης από την άλλη πλευρά, κάνει αναφορά στην τελετουργία εισάγοντας τη συνιστώσα του χρόνου, υπό το πρίσμα της χρονικής διάρκειας που βρίσκεται κανείς μέσα σε πρακτικές χρήσης καταλήγοντας ότι η τελετουργική διαδικασία μοιάζει να είναι κάτι που επισυμβαίνει στα αρχικά στάδια της χρήσης, όπου η ουσία βιώνεται ως το απόλυτο αγαθό που ενισχύει την επιθυμία και το συνολικότερο βίωμα, ενώ μέσα στο χρόνο και όσο περισσότερο εμπλέκεται κανείς καταλήγει ενδεχομένως η διαδικασία της χρήσης να έχει έναν περισσότερο διεκπεραιωτικό χαρακτήρα που προσφέρει το πέρασμα σε κάτι-κάποιον άλλο(ν) που το άτομο αναζητά.

«Το κομμάτι τελετουργία δεν το έχω βιώσει τόσο έντονα, εγώ θεία κοινωνία δεν θα το λέγα δεν θα ‘κανα αυτόν τον παραλληλισμό σίγουρα αλλά, είναι περισσότερο στη διάρκεια του χρόνου του διαστήματος που κάνεις είναι, τις πρώτες φορές που γυρνάς ξαφνικά σηκώνεσαι ξενερώνεις κάποια στιγμή μετά από κάμποσες ώρες κοιτάς το τραπέζι και βλέπεις, καλαμάκια κάρτες, ένα πιάτο μια σύριγγα πεταμένη και είσαι, τη νύχτα, «τι νύχτα ήταν και αυτή» ξερω ‘γω αλλά αυτός πες με ήταν και μία εικόνα δηλαδή ήταν οι τελετουργίες τους κάποτε αυτή τη στιγμή δεν θα γυρίζω να α μια κάρτα ποιος ξέχασε την κάρτα του θα ‘ναι δεν θα ‘ναι ότι α το καλαμάκι (το περιγράφει πιο αγχωμένα) η εικόνα δεν θα με συγκινήσει τόσο τελετουργικά αυτή τη στιγμή παλιά ναι στις αρχές αρχές... τελετουργικά τελετουργικά ότι- ουάου ξέρω ‘γω τι, δεν το ‘χω τόσο έντονα ίσως στην αρχή, τότε που ήτανε πιο, αλλιώς, τώρα είναι πιο διεκπεραιωτικό θα έλεγα, το κομμάτι, ναρκωτικά, ότι, δεν μου προκαλεί κάτι ιδιαίτερο ότι θα σπάσω αλλά, ότι απλά θα γίνει για να επιφέρει κάτι άλλο...» (Πάρης)

4.3. Παράγοντες ενεργοποίησης, ενίσχυσης και απομείωσης της χρήσης

Στη θεματική αυτή ενότητα φάνηκε από το λόγο των συμμετεχόντων ότι υπάρχει πλειάδα παραγόντων που δύναται να δρουν τόσο ενεργοποιητικά και ενισχυτικά όσο και απομειωτικά ως προς τη διαδικασία της χρήσης και της εμπλοκής σε διαδικασίες chemsex. Συγκεκριμένα, στην πλειοψηφία τους οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν για ακόμα μία φορά στα μοναδικά ατομικά χαρακτηριστικά που του κάθε υποκειμένου, καθώς και στη ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρίσκεται στον

παρόντα χρόνο και η οποία δύναται είτε να επηρεάσει είτε και να καθορίσει την εμπλοκή τους σε τέτοιου είδους διαδικασίες. Επίσης, φαίνεται ότι σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και η ύπαρξη ή μη συντρόφου και η διαχείριση του σχεσιακού και της εγγύτητας, τα οποία μοιάζει να λειτουργούν διττά είτε ως ένας προστατευτικός εξισοροπιτικός παράγοντας είτε ως ενισχυτικός παράγοντας προς την εμπλοκή σε διαδικασίες χρήσης. Τέλος, ενεργοποιητικά μοιάζει να λειτουργούν αφενός η ίδια η ιδέα και η φαντασίωση της σεξουαλικής συνεύρεσης και της χρήσης, αλλά και η προσδοκία επαναβίωσης της πρώτης ιδανικής εμπειρίας.

4.3.1. Ψυχολογική κατάσταση του εκάστοτε ατόμου. Σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στα ατομικά ιδιοσυγκρασιακά χαρακτηριστικά που διέπουν το εκάστοτε άτομο, αλλά και στη ψυχολογική κατάσταση που βρίσκονται στον παρόντα χρόνο. Χαρακτηριστικά ήταν τα λόγια του Αλκιβιάδη, του Ορέστη και του Σοφοκλή, οι οποίοι αναγνωρίζουν στον εαυτό τους τα μοτίβα που αναπτύσσονται αναφορικά με τη χρήση σε σχέση με τη ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρίσκονται, γεγονός που όπως αναφέρουν δύναται να λειτουργεί και με έναν ελεγκτικό και ενδεχομένως προστατευτικό τρόπο προς τον εαυτό αλλά και τη διασφάλιση του πλαισίου.

«Το πρώτο που μου έρχεται εμένα είναι η ψυχολογική κατάσταση, το πως είσαι εκείνη την περίοδο... Αν η ψυχολογική κατάσταση είναι σε καλή καμπύλη και τη χρήση άμα τη βάλεις, άμα είσαι στα, άμα είσαι στα πιο down επηρεάζεται και η χρήση... Αυτή την αλληλεξάρτηση βλέπω...είναι δεμένα σαν ένα γόρδιο δεσμό...Εξαρτάται από το άτομο, από την ιδιοσυγκρασία του» (Αλκιβιάδης)

«Εγώ ταυτίζομαι, το ότι είμαι καλά ψυχολογικά μπορεί να με κάνει να πω αα είμαι καλά μπορώ να το κάνω πιο πολύ ή δεν είμαι καλά άρα έχω ανάγκη να το κάνω πιο πολύ» (Ορέστης)

«Κοίτα να σου πω εγώ όταν είμαι σε καλό mood γενικά στη ζωή μου ψυχολογικά και λοιπά τότε περισσότερο θα κάνω χρήση...όταν δεν είμαι καλάξέρω ότι θα με γαμήσει εντελώς θα με πετάξει στο πάτωμα οπότε το αποφεύγω από μόνος μου...θα πιω αλκοόλ» (Σοφοκλής)

«Και εγώ συνήθως όταν δεν είμαι καλά, τέλος πάντων το είσαι δεν είσαι καλά αυτό το κρίνεις εσύ που το τι επίπεδα αυτό μπορεί να έχει από κάτω δηλαδή πως να το πω άλλο το σκέφτομαι σε ποιο επίπεδο το σκέφτομαι ποτέ δεν μπορείς να ξέρεις» (Πάρης)

Παράλληλα, ο Πάρης περιγράφει με αρκετά γλαφυρό τρόπο τη διαδικασία της προσωπικής του διεργασίας σκέψης -συνειδητής και ασυνειδητής- αναφορικά με την απόφαση να ενδώσει ή όχι στη χρήση σε μια προσπάθεια ψευδαισθητικού ελέγχου στη συμπεριφορά του.

«...Πάντα προσπαθούσα το κομμάτι του ασυνείδητα να το κάνω, ήτανε πρώτα το να κάτσω να δω που είναι τι κάνω τι θέλω τώρα τι πέρασα αυτή την εβδομάδα υπάρχει λόγος για τον οποίο εγώ θα ήθελα έστω και χωρίς να το καταλαβαίνω να θέλω να πιω ασ πούμε να φύγω από κάτι χωρίς να το καταλαβαίνω. Τώρα τι νόημα έχει και αυτή η ερώτηση τρέχα γύρευε, κάποιες φορές τέλος πάντων μου δίνει την αίσθηση ή την ψευδαίσθηση ότι έχω τον υποτυπώδη έλεγχο πάνω σε αυτό που κάνω» (Πάρης)

4.3.2. Παρ-ουσία ή απ-ουσία του Άλλου. Μία ακόμα διάσταση που αναδύθηκε από το λόγο των συμμετεχόντων ήταν αυτή της χρήσης ως τρόπος διαχείρισης αφενός της σχεσιακής, συντροφικής κατάστασης και αφετέρου των δυσφορικών συναισθημάτων που άπτονται καταστάσεων της προσωπικής ιστορίας και ζωής του κάθε ατόμου. Από τη μία λοιπόν, προκύπτει ένας πραγματικός αλλά και ψυχικός διαχωρισμός στον τρόπο με τον οποίο οι ίδιοι εμπλέκονται στη χρήση και σε πρακτικές chemsex ανάλογα με την ύπαρξη ή μη συντροφικής σχέσης, καθώς μοιάζει το βίωμα της ίδιας της χρήσης να αλλάζει μορφή και κατεύθυνση με την παρουσία ή την απουσία σταθερού συντρόφου, με τις όποιες ατομικές διαφορές προκύπτουν μεταξύ των συμμετεχόντων. Ταυτόχρονα, όπως πολύ εύστοχα σημειώνουν κάποιοι από τους συμμετέχοντες η χρήση ουσιών καθώς και το ίδιο το chemsex λειτουργούν ως ένα κάλυμμα της δυσφορίας που ενδεχομένως βιώνουν και μία διέξοδο από τα προβλήματα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα λόγια του Αλκιβιάδη και του Φίλιππου μέσα από τα οποία αναδύεται ακριβώς αυτή η διάσταση της δυσφορίας η οποία πιέζει προς άμεση συγκάλυψη.

«Εγώ είχα μια πιο εσωκρατημένη χρήση ενώ ήμουν στις αρχές και με τον γκόμενο, σε trapping μπήκαμε όταν φύγαμε από το αλκοόλ και μπήκαμε in full glory και σε trapping ακόμα πιο πολύ όταν την έκανα πια μόνος μου» (Αλκιβιάδης)

Στα λόγια του Αλκιβιάδη παρουσιάζεται ακριβώς αυτός ο διαχωρισμός που επισυμβαίνει ανάλογα με την ύπαρξη ή μη συντροφικής σχέσης αναφορικά με τον τρόπο που το υποκείμενο θα σχετιστεί με τη χρήση. Για τον Αλκιβιάδη μοιάζει η σχέση να αποτελεί έναν τρόπο ελέγχου της χρήσης καθώς η τελευταία επισυμβαίνει περισσότερο στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ίδιας της συντροφικότητας και του μοιράσματος ως βιώματα, εν αντιθέσει με τον Σοφοκλή, ο οποίος αναφέρει ότι η ύπαρξη συντρόφου λειτουργεί ως αποκλειστικά ενισχυτικός παράγοντας για την αυξανόμενη χρήση.

«Έχω βιώσει εντελώς ανάποδα το δικό σου δηλαδή όταν είμαι με κάποιον τον οποίον γουστάρω είμαστε μαζί σχέση το ο,τιδήποτε τότε θα κάνω πάλι μεγαλύτερη χρήση πιο συχνή χρήση γιατί νομίζω, όχι νομίζω γιατί όντως το απολαμβάνω περισσότερο και ως υπάρχει άλλος κόσμος αλλά είμαι ρε παιδί μου κάπου που γουστάρω και περνάω όμορφα και το θέλω πιο έντονο» (Σοφοκλής)

Από την άλλη πλευρά ο Φίλιππος μοιάζει να βιώνει αμφίθυμα την ύπαρξη συντροφικής σχέσης την περίοδο της χρήσης, καθώς από τη μία φαίνεται αυτή να λειτουργούσε εξισορροπιστικά προς τη δική του υπερεμπλοκή και ανορίωτη κατανάλωση, ενώ ταυτόχρονα βιώνεται ως κάτι καταπιεστικό στο οποίο μάλιστα επιχειρεί να υποτιμήσει και να εκδικηθεί όταν λήξει.

«Πάντως και εγώ όταν ήμουν σε σχέσεις ακόμα και σε σχέσεις που κάναμε μαζί τέτοιες φάσεις παρόλο που δεν κρατούσα ισορροπία. Εγώ ήμουν αυτός που έπινε πιο πολύ και δεν υπήρχε ισορροπία, όταν ήμουν πιο ελεύθερος ως πούμε του έδινα και καταλάβαινε σαν εκδίκηση στην καταπίεση της σχέσης που είχα» (Φίλιππος)

«Όταν είμαι μόνος μου το κοντρολάρω. Όταν είμαι με, όταν έχω σχέση μπορώ πιο εύκολα να πέσω ακριβώς επειδή υπάρχει κάποια perks τα οποία μπορείς να τα πάρεις γιατί εμένα το ζητούμενό μου δεν είναι να αντιδρώ στο high μόνος μου και λοιπά...εγώ έχω στο νου μου στο ότι αν είναι να κάνω χρήση με κάποιον άλλον ο οποίος με

ενδιαφέρει κιόλας...θα είναι ένα κουμπί επιτάχυνσης της σχέσης θα δώσει μία στιγμιαία ασφάλεια, θα μου δώσει πληροφορίες τις οποίες ο άλλος δεν μου τις δίνει γιατί στη σφαίρα της νηφαλιότητας υπάρχουν 50 φράχτες που πρέπει να πηδήσει για να έρθει πιο κοντά μου...θα έχω την ευκαιρία... για να έρθω πιο κοντά στον άλλον εκεί πέρα» (Πάρης)

Στην αφήγηση του Πάρη που παρατίθεται παραπάνω γίνεται φανερή η τάση του για επαύξηση της χρήση ως μια δίοδο προς την επιταχυμένη σύνδεσή του με τον άλλο. Η άρση αναστολών που επισυμβαίνει κατά τη διάρκεια της χρήσης και υπό την επήρεια της ουσίας προσφέρει τη δυνατότητα σύναψης σχέσεων χωρίς τη χρήση αμυντικών διεργασιών και υπό αυτό το πρίσμα θεωρείται από τον Πάρη ότι είναι εφικτή η συλλογή πληροφοριών για τον άλλον στο σύνολό του.

Αναφορικά με τη χρήση ουσιών ως τρόπου διαχείρισης των δυσφορικών συναισθημάτων και καταστάσεων, ο λόγος των συμμετεχόντων ορμώμενος είτε από μια γενική αναφορά και συνειδητοποίηση είτε από προσωπικές εμπειρίες είναι χαρακτηριστικός, με τον Αλκιβιάδη και τον Φίλιππο να αποτελούν ξεχωριστά παραδείγματα.

«...γίνεται ομπρέλα η ουσία γίνεται ομπρέλα η παρτούζα καλύπτει δηλαδή με ένα πέπλο για να καλυφθείς από όλες τις δυσχέρειες οι οποίες σε κηνυγάνε είτε real life ή και on real life» (Αλκιβιάδης)

Στην αφήγηση του Αλκιβιάδη δίνεται αυτή η αίσθηση της προσπάθειας της συν-καλύψης της δυσφορίας μέσα από τη χρήση και την ομαδική σεξουαλική συνεύρεση, τα οποία μοιάζει να λειτουργούν προστατευτικά, παρά τον εφήμερο χαρακτήρα τους. Επίσης, γίνεται μια ακόμα, μάλλον ασυνείδητη, διαφοροποίηση ως προς τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα υποκείμενα και συγκεκριμένα ο Αλκιβιάδης αναφέρεται σε αυτές τις δυσκολίες που υπάρχουν μέσα στο χρόνο (real life) και τίθονται με μια επαναληψιμότητα προς διαχείριση και σε εκείνες που είναι παρούσες στο παρόν (on real life).

Σε άλλο σημείο ο Αλκιβιάδης θα αναφερθεί σε αυτή την ανάγκη για προστασία, η οποία όμως φαίνεται ότι τελικά όταν εγκαθιδρυθεί αφήνει το άτομο μετέωρο κάθε φορά η χρήση απουσιάζει και την αναζητά ως λύση και προσωρινή ανακούφιση.

«Τα ναρκωτικά, το chemsex είναι ένα ρούχο το φοράμε για να νιώσουμε καλύτερα... όταν δηλαδή σου ταιριάζει τέλεια, σου καλύψει τις ατέλειες ακτινοβολήσεις και περάσεις όμορφα σε ο,τιδήποτε άλλο μετατραπεί είναι λάθος κάθε τράβηγμα σκανδάλης όταν γίνει δηλαδή καλυπτικό όταν γίνει προστατευτικό... διαφύγεις... άρα έχει σημασία ο λόγος που θα τραβήξεις τη σκανδάλη όχι η σκανδάλη η ίδια... ο λόγος που θα φορέσεις το ρούχο» (Αλκιβιάδης)

Η αναφορά της προσωπικής εμπειρίας από την πλευρά του Ορέστη έρχεται προς επίρρωση και συμπλήρωση των όσων αναφέρθηκαν προηγουμένως από τον Αλκιβιάδη, ο οποίος έθεσε το θέμα της διαφυγής μέσω της χρήσης σε ένα πιο αφηρημένο και γενικευμένο πλαίσιο. Για τον Ορέστη όπως φαίνεται και από τα λόγια του η εκτεταμένη χρήση ουσιών και η απώλεια ελέγχου εμφανίστηκε στο πλαίσιο διαχείρισης της απώλειας ενός οικείου προσώπου με το οποίο είχε αναπτύξει έναν ισχυρό δεσμό. Το γεγονός μάλιστα ότι το πρόσωπο αυτό ήταν η γιαγιά του, στην οποία μπορεί να κάνεις να προσδώσει και πιο φροντιστικές/μητρικές λειτουργίες ενδεχομένως και να υποδεικνύει το μέγεθος του από-χωρισμού, όπως αυτός επισυμβαίνει και στα πρώτα χρόνια ζωής του ατόμου.

«έπιασα πάτο ας πούμε από την πολλή χρήση ήταν αμέσως μετά το θάνατο της γιαγιάς μου που ήμασταν πολύ δεμένοι και φεύγοντας η γιαγιά μου ένιωσα ότι πως σαν να χωρίζεις από μια σχέση» (Ορέστης)

4.3.3. Triggers, παράγοντες ενεργοποίησης και επιθυμίας για χρήση

Παρά το γεγονός ότι στους παράγοντες ενεργοποίησης της επιθυμίας για χρήση ο κάθε συμμετέχοντας αναφέρθηκε σε κάτι ξεχωριστό διαφάνηκε ότι στο σύνολό τους όλοι αυτοί οι παράγοντες σχετίζονται περισσότερο με την επιθυμία για συνάντηση και διαπροσωπική επαφή. Το ενδεχόμενο της σεξουαλικής συνεύρεσης όπως αυτή εμφανίζονταν στη φαντασία των ατόμων ή και στο πορνογραφικό υλικό που παρακολουθούσαν αποτελεί ένα ενεργοποιητικό παράγοντα για τη χρήση και την εμπλοκή σε chemsex. Παράλληλα, όπως αναφέρουν οι άλλοι συμμετέχοντες η ανάγκη για επικοινωνία και κοινωνικοποίηση, αλλά και ο τρόπος με τον οποίο αυτή μπορεί να δομηθεί μέσα από τη χρήση απρόσωπων διαδικτυακών εφαρμογών δημιουργεί επιθυμία για εμπλοκή σε τέτοιου είδους πρακτικές. Τέλος, ο Ορέστης και ο Φίλιππος

αναφέρονται σε αυτή την προσπάθεια επαναβίωσης της ιδανικής πρώτης φοράς μέσα από την ουσία.

*«Πάλι διαφέρουν από άτομο σε άτομο το ίδιο το σεξ είναι ένα trigger καταρχήν...βασική σκανδάλη και από τη στιγμή που θα ενωθούν αυτά τα δύο (εννοεί το σεξ και η χρήση)...»
(Αλκιβιάδης)*

«...πολλές φορές ίσως και από ανασφάλεια θα ζητήσω από κάποιον να έρθει σπίτι για να περάσουμε χρόνο μαζί...επίσης έχω παρατηρήσει σε φάσεις που τυχαίνει και δεν μπορεί να έρθει κανένας και είμαι όντως μόνος μου εκεί νιώθω το challenge του τι κάνω τώρα...τι πράγματα θα γεμίσω το χρόνο μου γιατί το πρώτο που μου ερχότανε ήταν να ανοίξω το καυλαντήρι ήταν το αποκούμπι...θες να μιλήσεις να επικοινωνήσεις θες να κοινωνικοποιηθείς...» (Σοφοκλής)

Ο Σοφοκλής μοιάζει να θίγει με μεγάλη ευθύτητα την ανάγκη για εγγύτητα και διαπροσωπική επαφή, την οποία κάλυπτε μέσω των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης, στις οποίες λόγω της εκτεταμένης χρήσης από μια μεγάλη μερίδα ατόμων, χρησιμοποιούσε ως μια διέξοδο από την ανασφάλεια που του προκαλούσε το γεγονός ότι κάποιες φορές χρειάζεται να είναι μόνος του. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι εφαρμογές αυτές χρησιμοποιούνται κατά κόρον για την εύρεση σεξουαλικών συντρόφων, η διαπροσωπική επαφή που αναζητούσε κατέληγε σε μια αποκλειστικά πραγματική επαφή μέσω του σώματος.

«Για εμένα ήταν πολύ trigger από ένα σημείο και μετά ότι μπορεί να έβλεπα μόνος μου κάποια βίντεο από το ιντερνετ και αυτό άναβε τη σπίθα, ήταν το ψαχτήρι πολύ ειδικά αν έβλεπα κάτι εξωτικό...και έμαχνα το διαφορετικό το ιδανικό να το ξανασυναντήσω, ήταν η ίδια η χρήση η προσδοκία της χρήσης...αλλά το μεγαλύτερο αυτό excitement που ένιωθα συνήθως ήταν από τη στιγμή που κανόνιζα, με κάποιον που τα βρίσκαμε μέχρι να συναντηθούμε...μετά άρχιζαν οι δυσκολίες από τη στιγμή που υπήρχε η φυσική συνάντηση... » (Ορέστης)

Η παρακολούθηση βίντεο και πορνογραφικού υλικού, στα οποία συνήθως παρουσιάζεται μια ιδανική εικόνα της σεξουαλικής συνεύρεσης μοιάζει να λειτουργεί για τον Ορέστη ως ενεργοποιητικό ερέθισμα για την εμπλοκή με τη χρήση και το

chemsex. Επίσης, στο λόγο του διαφαίνεται έντονα και η επιθυμία για την επαναβίωση αυτής της πρώτης ιδανικής συνάντησης, στην οποία κυριαρχεί η σαγήνη για την εξερεύνηση του νέου και διαφορετικού πλαισίου, το οποίο όμως μοιάζει τελικά απατηλό στην πραγματικότητα, όταν η συνάντηση βιωθεί εντός του πραγματικού. Ο Φίλιππος μέσα από ένα περιγραφικό παράδειγμα μοιάζει να ενισχύει αυτή την υπόθεση για την επαναβίωση της πρώτης συνάντησης με τον άλλον.

«...έχεις βρεθεί με κάποιον έχεις περάσει ωραία και το χεις και το θυμάσαι ρε παιδάκι μου αα ο Γιώργος από τα Κιούρκα είχαμε περάσει τέλεια...δηλαδή η προσπάθεια του να αναβιώσεις αλλά περισσότερο μέσα σε ένα κομμάτι κάτι το οποίο ήδη το έχεις κάνει δηλαδή όχι το υπάρχει και ένας Γιώργος από τα Κιούρκα παίζει να περάσουμε καλά...αλλά τον ξέρω έχουμε περάσει υπέροχα...θέλω να ξαναπεράσω υπέροχα γιατί τελικά ταιριάζαμε...ή το να προσπαθείς να επαναλάβεις τη διαδικασία δεν πετυχαίνει πάντα...» (Φίλιππος)

4.4. Το σεξ υπό το πρίσμα της χρήσης.

Δεδομένου ότι το chemsex συνιστά μια συνθήκη στην οποία συνδυάζονται το σεξ και η χρήση ουσιών με βασικό σκοπό τη σχεσιακή συνδιαλλαγή και εγγύτητα, στη θεματική αυτή εξετάστηκε η ουσία ως μέσο για τον ορισμό της διαπροσωπικής επαφής και της σεξουαλικής συνεύρεσης. Στην αφήγηση διαφάνηκε ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ της σεξουαλικής συνεύρεσης χωρίς τις ουσίες και στη συνεύρεση με τη χρήση ουσιών αναφορικά αφενός με το βίωμα αυτής καθαυτής της συνεύρεσης και των πρακτικών που ακολουθεί κανείς και αφετέρου με την εγγύτητα ή και απόσταση που δημιουργεί στη σχέση με τον άλλον. Στην πλειοψηφία τους οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν σε αυτή την ανάδυση ενός «άλλου εαυτού», τον οποίο μοιάζει να συνδέουν με τις σεξουαλικές πρακτικές αλλά και τον τρόπο με τον οποίο βίωναν και παρουσίαζαν τον εαυτό τους εντός του πλαισίου. Παράλληλα, η άρση αναστολών που προσφέρουν οι ουσίες -χωρίς αυτή σε καμία περίπτωση να συνδέεται με ένα πέρασμα στην ανηθικότητα- μοιάζει να λειτουργεί ενισχυτικά προς τον πειραματισμό ή και την ελεύθερη έκφραση επιθυμιών, οι οποίες όμως κάποιες φορές δύναται να λάβουν έναν πιο ακραίο χαρακτήρα και το μόνο όριο σε αυτές τις περιπτώσεις να καθίσταται το σώμα, με τις όποιες συνεπακόλουθες φθορές. Τέλος, ο λόγος των συμμετεχόντων φέρει στην επιφάνεια τη μετατόπιση από την απόλαυση της επαφής, τόσο της σωματικής αλλά κυρίως της ψυχικής, στην υπεραπόλαυση, στην επιθυμία για

κατανάλωση σε μια προσπάθεια επαναβίωσης αυτής της πρώτης ιδανικής φοράς του high, όπου το υποκείμενο μετατρέπεται σε έρμαιο της επιθυμίας λειτουργώντας αποκλειστικά προς την εκπλήρωσή της.

4.4.1. Άλλος εαυτός. Η εισαγωγή της ουσίας εντός του πλαισίου της συνάντησης, διαπροσωπικής και σεξουαλικής, με τον άλλον μοιάζει να διανοίγει νέους δρόμους θέασης και αντίληψης του εαυτού τόσο από το ίδιο το άτομο όσο και από τον άλλον. Η ουσία φαίνεται να λειτουργεί προς όφελος μια ορατότητας του ατόμου με τον τρόπο που το ίδιο φαινομενικά επιλέγει και επιθυμεί. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτού του άλλου εαυτού συναντώνται στα λόγια του Αλκιβιάδη και του Φίλιππου, οι οποίοι αναφέρονται στην αλλαγή αυτή που επισυμβαίνει μέσα από τη χρήση.

«...αν το σεξ είναι ένα κομμάτι του εαυτού μας που είναι σαν ένα πάρα πολύ γρήγορο όχημα αν σε αυτό το όχημα βάλεις βενζίνη που είναι όχι απλά σούπερ, είναι το φυσικό να βάλεις σούπερ για άλλο για πύραυλο ας πούμε τουρμπίνα πυραύλου αυτό το αμάξι θα χάσει την ιδιότητά του ως αμαξιού και θα γίνει πύραυλος» (Φίλιππος)

Στην αφήγηση του Φίλιππου διακρίνεται αφενός η σημαντικότητα του σεξ ως αναπόσπαστο κομμάτι του εαυτού και της ζωής και αφετέρου πως αυτό δύναται να αλλάζει μέσω της χρήσης ουσιών. Οι ιδιότητες της εκάστοτε ουσίας λειτουργούν ως τρόπος αλλαγής και μετατροπής του εαυτού, ο οποίος μέσω της συνεισφοράς της δύναται να δρα επιταχυμένα ενώ ταυτόχρονα μοιάζει να χάνει την προηγούμενη υπόστασή του. Παράλληλα, σκιαγραφείται και μία από τις διαστάσεις αυτής της αλλαγής, κατά την οποία κυριαρχεί ένα αίσθημα παντοδυναμίας που με τη σειρά του οδηγεί στην αναζήτηση μιας απόλαυσης δίχως όριο.

«επειδή με θεωρούσανε παρθενοπιπίτσα...με ιντρίγκαρε φοβερά που βλέπανε ένα άλλο, ένα άλλο άτομο» (Αλκιβιάδης)

Για τον Αλκιβιάδη φαίνεται ότι η ουσία λειτουργεί ως ένα μέσο απελευθέρωσης και παρουσίασης του εαυτού με τρόπο που για τους άλλους δεν ήταν συνηθισμένος αλλά και ενέχει το στοιχείο της πρόκλησης. Παράλληλα, ενώ για τον Αλκιβιάδη είναι σημαντικό οι γνωστοί του να δουν και αυτή την άλλη εικόνα, η οποία θα γκρεμίσει τις αναπαραστάσεις που έχουν για αυτόν για τον Πάρη φαίνεται να λειτουργεί

αντίστροφο, δηλαδή προτιμά να μην εκτίθεται σε άτομα με τα οποία δύναται να σχετισθεί και εκτός της χρήσης και του chemsex.

«...δε θέλω να πάω γιατί με αυτό το άτομο σχετίζομαι ή υπάρχουμε σε ένα άλλο κοινωνικό πλαίσιο το οποίο θες είναι το δικό μου υπερεγώ το ότι εγώ δε θέλω ας πούμε αυτό το άτομο να με δει έτσι;»

Ενώ σε ένα άλλο σημείο ο Πάρης θα σημειώσει, συμπληρώνοντας τα λόγια τόσο του Φίλιππου σχετικά με τη διαφορά του σεξ χωρίς και με τη χρήση ουσιών όσο και του Αλκιβιάδη αναφορικά με την ουσία ως μέσο ανάδυσης του άλλου εαυτού μέσω μιας αλλοίωσης.

«η ουσία κάπως αλλοιώνει την προσωπικότητα, την αλλοιώνει, βγάζει πράγματα τα οποία υπάρχουν εκεί πέρα και το άτομο δεν μπορεί να τα κάνει perform στη σφαίρα της νηφαλιότητας...» (Πάρης)

Ταυτόχρονα όμως σε αρκετά σημεία των αφηγήσεων κάποιων συμμετεχόντων διαφαίνεται μια απώλεια τελικά της ιδιότητάς τους ως υποκείμενα με τα μόνα στοιχεία που τους απομένουν να συνανόνται στο πραγματικό του διεγερμένου σώματος. Η από-υποκειμενοποίηση αυτή γίνεται αντιληπτή μέσα από μεμονομένες λέξεις ή φράσεις των συμμετεχόντων αναφερόμενοι στην προσπάθειά τους είτε να εμπλακούν σε σεξουαλικές πρακτικές που σε νηφάλιο σεξ θα εμπλέκονταν είτε στη συνεύρεση με άλλους, οι οποίοι έχαναν και εκείνοι την υπόστασή τους.

«τότε εγώ έκανα πράγματα που σήμερα χωρίς τις ουσίες δε θα το κάνω και αυτό για μενα είναι το εκεί που στραβώνει...δεν λέω ότι είναι κακό το fist είναι καλό το fist αλλά εγώ σήμερα δεν μπορώ να κάνω fist αν δεν είμαι λιώμα και μάλιστα σε προχωρημένο σημείο και μετά» (Φίλιππος)

Από την ανωτέρω περιγραφή φαίνεται ότι για τον Φίλιππο η ουσία λειτουργούσε ως ένας τρόπος εμπλοκής σε σεξουαλικές πρακτικές που υπό νηφάλιο σεξ δε θα δοκίμαζε ή δε θα επέλεγε εύκολα να εμπλακεί. Πέρα από την άρση αναστολών και τη σωματική χαλάρωση η ουσία στα λόγια του Φίλιππου μοιάζει να αποτελεί και ένα μέσο

διαχωρισμού του υποκειμένου σε δεύτερο χρόνο -το υποκείμενο από το υποκείμενο-κυριαρχεί απλά η ουσία που κινεί τα νήματα στο σεξ.

Ταυτόχρονα ο Ορέστης έρχεται να συμπληρώσει αυτή την αφήγηση περί από-υποκειμενοποίηση χαρακτηρίζοντας το σεξ με τη χρήση ουσιών ως σεξ χωρίς σκέψη, δίνοντας αυτή τη διάσταση του περάσματος στην πράξη.

«...κάνεις σεξ χωρίς σκέψη...» (Ορέστης)

«...τα άτομα είχαν πάρει έναν άλλον ρόλο α εμείς είμαστε φιλαράκια θα μου τον δώσεις γιατί το αντιλαμβάνεσαι και πολλές φορές είχα βρεθεί σε μια θέση του τύπου να τι πως το εξηγείς αλλά εμένα μου έχει φύγει ρε παιδί μου γενικά αποδομούνταν...είχα δύο επιλογές ή που θα γίνω λιώμα, θα γίνω λιάρδα έτσι ώστε να μη με νοιάζει το τι θα γίνει απλά είναι ξέρω γω μια πούτσα με πόδια...» (Πάρης)

Ο Πάρης περιγράφει την προσπάθειά του για εμπλοκή με δικούς του όρους που όταν αποτύγχανε η ουσία λειτουργούσε ως διέξοδο για τη συνδιαλλαγή του με τους άλλους, καθώς το υποκείμενο μετατρέποταν αποκλειστικά σε ένα σώμα έτοιμο να απολαύσει.

4.4.2. Σεξουαλικές πρακτικές. Στην πλειοψηφία τους οι συμμετέχοντες αναφέρουν ότι με τη χρήση ουσιών μπορούσαν με μεγαλύτερη ευκολία να εμπλακούν σε σεξουαλικές πρακτικές που είτε δεν είχαν δοκιμάσει μέχρι εκείνη τη στιγμή είτε απέφευγαν στο νηφάλιο σεξ. Η αναφορά και η συζήτηση περί σεξουαλικών πρακτικών φαίνεται να προκάλεσε στους συμμετέχοντες αμηχανία καθώς έσπευσαν να αντιμετωπίσουν αρχικά την ερώτηση με χιούμορ, στο οποίο μοιάζει να εκφράζεται μια δυσκολία αναφορικά με την ηθική και τις προσταγές της. Χαρακτηριστική είναι η συνομιλία μεταξύ του Αλκιβιάδη και του Ορέστη οι οποίοι με γλαφυρό και χιουμοριστικό τρόπο αναφέρονται στη δοκιμή νέων πρακτικών τις οποίες χαρακτηρίζουν ως απαγορευμένες υπό το πρίσμα μιας θρησκευτικότητας εν είδη αστείου. Επίσης, στη συζήτηση περι σεξουαλικών πρακτικών τίγονται θέματα αναφορικά με τη σεξουαλική θέση που είτε επιθυμεί είτε όχι και λαμβάνει το υποκείμενο κατά τη σεξουαλική πράξη. Παρά το γεγονός ότι αρχικά οι συμμετέχοντες δεν αναγνωρίζουν άμεσες συσχετίσεις μεταξύ ουσίας και μετατροπή της θέσης στο σεξ, στο λόγο τους σταδιακά αναδύονται πλευρές εσωτερικευμένης ομοφοβίας που

ωθεί το υποκείμενο στην απόκρυψη της επιθυμίας του, με την ουσία ενδεχομένως να δρα ενισχυτικά προς την έκφρασή της.

«Αν δοκιμάζει καινούργια πράγματα (γελά) και τι δε δοκιμάζει αχ. Σαφώς ναι δοκιμάζει τα αδοκίμαστα ότι μπορεί κανείς να δοκιμάσει το δοκιμάζει» (Αλκιβιάδης)

«Όλους τους απαγορευμένους καρπούς» (Ορέστης)

Για τον Φίλιππο παρότι αποκλείει στο λόγο του την ηθική διάσταση των σεξουαλικών πρακτικών φαίνεται ότι η άρση αναστολών που προσφέρουν οι ουσίες, αλλά και η επίδρασή τους στη χαλάρωση του σώματος διευκολύνουν την εμπλοκή σε νέες πρακτικές.

«...ο καθένας κάνει ότι θέλει όσον αφορά, όταν αποφασίζεις ο ίδιος για τον εαυτό σου δε βάζω κανένα ηθικό θέμα είναι όλα αποδεκτά αλλά τότε εγώ έκανα πράγματα που σήμερα χωρίς τις ουσίες δε θα το κάνω...» (Φίλιππος)

Ο λόγος του Ορέστη ωστόσο έρχεται να συμπληρώσει την ιδέα περί ηθικής προσπαθώντας να αναφερθεί στα δικά του ηθικά όρια εντός του chemsex πλαισίου, τα οποία αφορούν αποκλειστικά στη συναίνεση για σεξουαλική συνεύρεση και χρήση ουσιών. Με μια γλαφυρή και ενδεχομένως κάπως τρομακτική περιγραφή αναφέρεται σε μια πλευρά που λαμβάνει χώρα στο chemsex, αυτή της κακοποίησης του άλλου ο οποίος όντας υπό την επήρεια δεν είναι σε θέση να αρνηθεί, το οποίο βέβαια βάσει και των ανωτέρω στοιχείων μοιάζει να εμπίπτει και σε μια προσπάθεια ένταξης στο ίδιο το πλαίσιο αλλά και στην καλλιέργεια ενός αίσθημα ανήκειν μέσω της ομοιογένειας με τους άλλους.

«Παρόλα αυτά να συμπληρώσω σε κάτι για το θέμα του ηθικού έχω πέσει πολύ συχνά σε παρέες μπροστά μου που για μενα ξεπερνούσε και το θέμα του ηθικού δηλαδή πως θα κάνουμε το μικρό που ήρθε τώρα να κάνει χρήση να του ρίζουμε G στο ποτό πώς θα κάνουμε το μικρό που ήρθε τώρα να κάνει bareback...να του σκίσουμε το προφυλακτικό και να τον γαμήσουμε χωρίς να το καταλάβει...να χύσουμε μέσα του χωρίς να το καταλάβει...να τον κάνουμε θετικό...κάτι που το θεωρώ ότι αυτό ξεπερνάει τα όρια» (Ορέστης)

Αναφορικά με τη σεξουαλική θέση του υποκειμένου στις chemsex διαδικασίες διαφαίνεται ότι η ουσία περισσότερο δρα ως μέσο μετατροπής αυτής παρά ως ορισμού ή και καθορισμού της.

«Από τη δικιά μου εμπειρία δεν το καθορίζει γιατί όλοι είναι bare ή top ή verse ή είναι bottom τις έχουν αυτές τις ταμπέλες ότι το μετατρέπει το μετατρέπει εν μία νυχτή εν μία»
(Αλκιβιάδης)

«Μυτιά» (Πάρης)

Ο Αλκιβιάδης περιγράφει αυτή τη ρευστότητα που υπάρχει ακριβώς στη θέση που έχει το υποκείμενο στη σεξουαλική πράξη, αλλά ίσως δυσκολεύεται να εκφράσει λόγω των αναπαραστάσεων που υπάρχουν γύρω από αυτές. Ωστόσο, όπως αναφέρει εκείνος αλλά συμπληρώνει και ο Πάρης με ένα χιουμοριστικό τρόπο η ουσία δύναται να φέρει στην επιφάνεια αυτή τη ρευστότητα μέσω της ευκολότερης εναλλαγής των ρόλων.

Παράλληλα ο Ορέστης προσεγγίζει αυτή τη ρευστότητα μέσω μιας φασματικής προσέγγισης θέτοντας αφενός ένα θέμα κανονικότητας, το οποίο ορίζει ως την πιο ελεύθερη έκφραση της επιθυμίας μέσω της χαλάρωσης που προσφέρει η ουσία και αφετέρου στην αμετακίνητη επιλογή μιας θέσης, η οποία δύναται να γίνει τόσο πιεστική που να καταστρέφει όλο το πλαίσιο.

«Υπάρχει ένα φάσμα...είμαι πολύ σφιγμένος και πολύ, παίρνω drugs για να χαλαρώσω να πάω στο κανονικό, υπάρχει και ο κανονικός που αν πάρει drugs πολλές φορές το έχω δει να πάει τρομερά στο εγωπαθές, τρομερά εγωπαθές ας πούμε είμαι power bottom...έρχεται εκεί για να είναι μόνο αυτός και να τον γαμάνε όλοι και εσύ που θες να κάνεις verse είσαι ηλίθιος...γινότανε χάλια όλη η χημεία αυτόματα...αυτό το φάσμα εννοώ ανάλογα με το πως είσαι στα κανονικά σου μεταλλάσσονται σε κάτι...» (Ορέστης)

Ωστόσο, στη συνέχεια της συζήτησης παρατηρείται μια αντίφαση σε σχέση με τις αρχικές αναφορές των συμμετεχόντων για τον τρόπο με τον οποίο η ουσία λειτουργεί μετατρεπτικά προς τη σεξουαλική θέση. Συγκεκριμένα, ενώ στην αρχή το αφήγημα κινήθηκε περισσότερο προς μία αναμενόμενη και φυσική λειτουργία της ουσίας ως μέσο χαλάρωσης των αναστολών και έκφραση με μεγαλύτερη ευκολία των επιθυμιών, σταδιακά ξεκίνησε να αναδύεται στο λόγο των υποκειμένων η διάσταση της

εσωτερικευμένης ομοφοβίας και των αναπαραστάσεων αναφορικά με το ομόφυλο σεξ και τη σεξουαλική θέση που λαμβάνει το υποκείμενο σε αυτό. Η συζήτηση ξεκινά με την αναφορά στα διάφορα στερεότυπα που διακρίνονται μέσω των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης και συναναστροφής με τον Ορέστη να θίγει πρώτος το θέμα της bottom θέσης που ενέχει κάποιες φορές το αίσθημα ντροπής.

«Το να είσαι top και να θες να γίνεις bottom είναι πιο σύνηθες από το να είσαι bottom και να ντρέπεσαι που είσαι bottom και να πάρεις drugs για να, αυτό νομίζω πιο πολύ» (Ορέστης)

Ο Αλκιβιάδης στη συνέχεια τοποθετεί από τη μία τη διάσταση του top εντός του chemsex, μια θέση που όπως λέει είναι δυσεύρετη και αυτός που την κατέχει γίνεται αντικείμενο πόθου των υπόλοιπων συμμετεχόντων, με τις όποιες αναπαραστάσεις συτό συνεπάγεται για τον ανδρισμό και τα πρότυπα που τον συνοδεύουν, ενώ ταυτόχρονα αναφέρεται στην ομόφυλη επιθυμία διείσδυσης αλλά και στις ασυνείδητες ετεροκανονικές και κυρίως ομοκανονικές αναπαραστάσεις σε σχέση με τη bottom, παθητική θέση, στην οποία φαίνεται να προσδίδονται πιο «γυναικεία» χαρακτηριστικά.

«Από τη στιγμή που εκφέρεται η λέξη top από την εμπειρία μου εμένα γίνεται ένας αλλαλαγμός...εγώ verse είμαι αλλά επειδή είχα βγάλει το όνομα του top με καλούσανε συνέχεια για να γαμήσω ήθελα κάποια στιγμή να γαμηθώ ρε πούστη μου και δε με γάμαγε κανένας εν τω μεταξύ δε μου έπεφτε και εύκολα παρόλη τη χρήση...έχω βιώσει το top λίγο τραυματικά...Ο gay θέλει top είναι μια φαντασίωσή του θέλει κάποιον να διεισδύσει μέσα του η διείσδυση είναι το κεντρικό σημείο στην ερωτική διαδικασία...Υπάρχει μια μικρή, υπάρχει μια μικρή μερίδα που θα πει α bottom είσαι...είναι η εσωτερικευμένη ομοφοβία, bottom υποτίθεται στο συλλογικό ασυνείδητο είναι λίγο πιο χαριτωμένος, ο πιο θηλυπρεπής, ο πιο ακόλαστος, ο πιο slutty, ο πιο πιο, ενώ ο top είναι ο άντρας» (Αλκιβιάδης)

Σε αυτή την εσωτερικευμένη ομοφοβία αναφέρεται και ο Φίλιππος συσχετίζοντάς την άμεσα με τις κοινωνικές αναπαραστάσεις αλλά και την ηθική διάσταση του σεξ και των ρόλων εντός αυτού, αναγνωρίζοντας ότι μέρος αυτών των αντιλήψεων έχει υιοθετήσει και η ίδια η κοινότητα, παρά τον τραυματικό τους χαρακτήρα, ενώ

παράλληλα επισημαίνει την άμεση σχέση μεταξύ της ουσίας ως τρόπου απομείωσης της εσωτερικευμένης ομοφοβίας αναφορικά με την αντρική και τη γυναικεία θέση στο σεξ.

«...ξαναέρχομαι στο κομμάτι της ηθικής, δηλαδή φεύγει από το κομμάτι της ηθικής μαζί με αυτό παίρνει και ένα κομμάτι στερεότυπο...όλο το στερεότυπο χτίστηκε πάνω σε αυτή την ηθική. Πρώτα από όλα έχουμε γενικότερα πρόβλημα να μιλήσουμε για το σεξ πόσο μάλλον να μιλήσουμε για έναν άντρα που γαμιέται και αυτό το έχει όλη η κοινωνία και έχουμε καταφέρει και εμείς να πάρουμε ένα κομμάτι του ακόμα και αν το κάνουμε το έχουμε το ότι είναι πούστης είναι αυτός που πηδιέται...όχι όλα τα θηλυκά χαρακτηριστικά που θέλουμε να αποδώσουμε σε μια γαμιόλα...δηλαδή έχουμε τσιμπήσει ένα μισογυνισμό...» (Φίλιππος)

«...σου κλείνει (η ουσία) και την κοινωνική ηλιθιότητα που μας δέρνει...μπορεί να πει για να φύγει από το στερεότυπο» (Φίλιππος)

Σε συμφωνία με τον Φίλιππο έρχεται και ο Πάρης ο οποίος προσθέτει τη διάσταση του φόβου, παρά την όποια αυτό-αποδοχή έχει επιτύχει το άτομο με την εικόνα του, η πιθανή τιτλοφόρησή του ως μη-άνδρα με την αναφορά στα πιο θηλυπρεπή στοιχεία εγείρει φόβο και ντροπή, τα οποία γίνονται διαχειρίσιμα μέσα από τη χρήση.

«ναί πολύ αυτό και για αυτό είναι και τόσο διαφορετική η εμπειρία του sex ρε παιδί μου γιατί:, και κάπως είναι ότι περισσότερο φοβάσαι για τον εαυτό σου να μην σε πουν θηλυπρεπή, ενώ εσύ ξέρεις ότι και με τον θηλυπρεπή, και, φουλ θέμα είναι ο άλλος, και μπορεί και να καυλώνεις ρε παιδί μου και, και εσύ να το νιώθεις ότι με την πάρτυ σου είσαι καλά με αυτό, και ότι δεν το κρίνεις, δεν, αυτό και σου είναι και διεγερτικό, αλλά άμα αυτό το γυρίσεις πίσω στο πώς με βλέπουν οι άλλοι και το πώς είμαι εγώ και αν είμαι εγώ εκεί, εκεί, υπάρχει θεματάκι» (Πάρης)

Ωστόσο, διακρίνεται μια αντίθεση στην εμπειρία του Σοφοκλή, ο οποίος αναφέρεται σε μια συμπεριληπτικότητα των ατόμων εντός του chemsex, όπου η αυστηρή θέσπιση των ρόλων απουσιάζει και κυριαρχεί περισσότερο μια ρευστότητα στην προσπάθεια κάλυψης της επιθυμίας τους, με τα λόγια του να προκαλούν ασυνείδητες εντάσεις στα μέλη της ομάδας που ενδεχομένως βίωσαν πιο έντονα την ομοφοβία και την επίκριση

λόγω του Bottom. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν ο σχολιασμός του Ορέστη όταν ο Σοφοκλής αναφέρεται σε αυτό το αίσθημα συμπερίληψης που βίωσε μέσα από τη ρευστότητα των θέσεων.

«Έγω έχω βρεθεί σε λίγες παρτούζες που υπήρχε αυτή η αυστηρή δυαδικότητα στους ρόλους...συνήθως ήταν πιο φλου και αυτό εγώ το εκτιμούσα το έβλεπα συμπεριληπτικό ωραίο» (Σοφοκλής)

«Αυτό το ότι όλοι πήγαμε σε παρτούσα και αυτός πήγε σε κολεκτίβα δεν το καταλαβαίνω να ξέρετε (όλη η ομάδα γελά)» (Ορέστης)

4.4.3. Η συνάντηση με τον άλλον. Όπως έχει ήδη αναφερθεί στη θεωρητική ανάλυση του chemsex ένας από τους βασικούς λόγους εμπλοκής σε αυτό είναι η διαπροσωπική επαφή και συνδιαλλαγή με τον άλλον εντός ενός φαινομενικά αποστιγματισμένου πλαισίου. Ωστόσο, μοιάζει αρκετά οξύμωρο το γεγονός ότι αυτή η συνάντηση και η εγγύτητα έρχεται μέσα από την χρήση ουσιών, δηλαδή εντός του χώρου που δημιουργείται μεταξύ των ατόμων εισάγεται ένα τρίτο στοιχείο, η ουσία, η οποία τελικά όπως περιγράφουν και οι ίδιοι οι συμμετέχοντες είναι αυτή που αφενός διευκολύνει την προσέγγιση και τη δημιουργία ενός οικείου περιβάλλοντος και αφετέρου λειτουργεί ως παράγοντας διατήρησης μιας απόστασης μεταξύ του ατόμου και του άλλου. Ο λόγος του Ορέστη είναι χαρακτηριστικός αυτής της διττής ιδιότητας της ουσίας, καθώς περιγραφεί πως ο ίδιος προσπαθεί να θέσει ένα προσωπικό όριο μεταξύ σεξ με ουσίες και νηφάλιο σεξ.

«...κανονίζεις με κάποιον ωραία πινετε και βρίσκεστε δεύτερη και τρίτη φορά ξαφνικά έχει γίνει αρκετές φορές και λες ότι ξέρεις κάτι εγώ τώρα πρέπει να κάνω σεξ και χωρίς...δούλεψε καλά να σου πω την αλήθεια έχει κρατήσει ωραίες αποστάσεις» (Ορέστης)

Αργότερα στην αφήγησή του θα κάνει πιο συγκεκριμένη αυτή την αμφιθυμία που υπάρχει στο πλαίσιο καθώς αναγνωρίζει ότι η οικειότητα που αναπτύσσεται μεταξύ των συμμετεχόντων στα parties καταλήγει να απομειώνει και να υποβαθμίζει την ευχαρίστηση από την εμπλοκή στις διαδικασίες, ενώ στη θέαση και συμμετοχή ενός

νέου ατόμου η επιθυμία επιστρέφει και όλοι στρέφονται προς εκείνο, το άγνωστο, το ανοίκειο, που βρίσκεται εκεί προς κατάκτηση.

«Η οικειότητα σκότωνε, η πολλή οικειότητα σκότωνε την έξαψη του αγνώστου στο σεξ χρησιμοποιούσες κάποια φιλαράκια για να δημιουργηθεί το πλαίσιο αλλά από εκεί και πέρα όλοι θέλατε να καταβροχθίσετε το καινούργιο» (Ορέστης)

Συμπληρωματικά και ενισχυτικά αυτού λειτουργεί και η αφήγηση του Πάρη, ο οποίος περιγράφει συνοπτικά το βίωμα από την πρώτη εικόνα και επαφή μέχρι την αίσθηση του σχετίζεσθαι με τον άλλον καταλήγοντας σε αυτή την αποδόμηση του και στην εκ νέου αναζήτηση νέων ατόμων και νέων δεσμών καθιστώντας την επαφή και την εγγύτητα μια αέναη συνθήκη.

«...η εμπειρία ενός άλλου ανθρώπου ενός σεξουαλικού συντρόφου μπορεί να ξεκινάει με το οπτικό το οποίο μπορεί να είναι τέλειο, τέλεια χέρια τέλεια πόδια τέλειο σώμα τέλειο πρόσωπο τέλειος πούτσος τέλεια τρύπα όλα τέλεια αλλά αυτή όσο τον γνωρίζεις το πως τον βιώνεις ρε παιδί μου το αλλάζει, με κάθε πληροφορία που παίρνεις για αυτό το άτομο, το πως το παρατηρείς, το πως κινείται, το τι κάνει το τι ράνει...το αποδομούσα...δεν μπορούσα να κάνω σεξ με τα ίδια άτομα σε πλαίσιο chemsex για παραπάνω από δύο φορές» (Πάρης)

«...αφορμή ήταν η ουσία που έδινε, κεντρικός στόχος ήταν τα πρόσωπα μέσα στο παιχνίδι, αυτό άρχιζε να αδυνατίζει με την πάροδο του χρόνου γιατί δυνάμωνε το άλλο κομμάτι, πάντα δυναμώνει το άλλο κομμάτι» (Αλκιβιάδης)

Τέλος, ο Αλκιβιάδης επισημαίνει την επίδραση που τελικά έχει η ουσία στη σχέση με τον άλλον, καθώς ενώ στην αρχή η χρήση έχει ως στόχο τη χαλάρωση και την επαφή με τον άλλον, αλλά αρκετά γρήγορα ο στόχος γίνεται η ίδια η ουσία, σαν να παίρνει τη θέση του άλλου.

4.4.4. Υπερ-απόλαυση: Αντικείμενο-Στόχος. Η απόλαυση αποτελεί μια κομβική έννοια τόσο στο πεδίο της χρήσης και της εξάρτησης όσο και στο πεδίο του σεξ. Ακριβώς επειδή η απόλαυση -ιδιώς στην ψυχαναλυτική θεωρία- δεν είναι συνώνυμη με αυτή της ευχαρίστησης και της ικανοποίησης, αλλά εγκολπώνει και αυτή την αίσθηση του πόνου και της οδύνης στο μέτρο που η εκφόρτιση δεν είναι και δεν

μπορεί να είναι ποτέ πλήρης, το υποκείμενο αναζητά τρόπους προσπέλασης αυτού του ορίου. Αναφερόμενοι λοιπόν στην υπερ-απόλαυση γίνεται λόγος για αυτή απόλαυση που παραμένει εγκλωβισμένη εντός του ψυχισμού αυξάνοντας την ένταση και την εσωτερική πίεση για την κάλυψή της. Στο λόγο των συμμετεχόντων διαφαίνεται ακριβώς αυτή η προσπάθεια για συνεχή απόλαυση διαμέσου της χρήσης, η οποία όμως δεν μοιάζει να είναι ποτέ αρκετή με αποτέλεσμα να πιέζει προς μια συνεχή αναζήτηση νέων πρακτικών και κατ'επέκταση στην επαύξηση της χρήσης.

Αυτή τη διάσταση της ατέρμονης αναζήτησης της απόλαυσης διαμέσου της ουσίας θα περιγράψει ο Ορέστης λέγοντας:

«...έλεγα δεν το έχω ευχαριστηθεί ακόμα (μιλάει για την ουσία), βέβαια τις ουσίες ποτέ δεν τις ευχαριστιέσαι αυτό είναι το πρόβλημα πάντα και ποτέ δεν είσαι έτοιμος να κόψεις, πάντα λες λίγο ακόμα και λίγο ακόμα...δεν είσαι ποτέ έτοιμος να πεις τώρα είμαι έτοιμος να την κόψω, το χόρτασα» (Ορέστης)

Το αίσθημα αυτό του αδιεξόδου και της έλλειψης ελέγχου περιγράφει και ο Φίλιππος μέσω μιας μεταφοράς όπου το σώμα είναι ένα αυτοκίνητο και η ουσία το καύσιμο που θα του δώσει την ενέργεια. Ανάλογα με την ποιότητα καυσίμου το όχημα αποκτά και άλλες ιδιότητες και ανακαλύπτει νέες διαδρομές μέχρις ότου αντιληφθεί ότι η πορεία που διαγράφει ενδεχομένως και να οδηγεί σε αδιέξοδο στο οποίο όμως μοιάζει παγιδευμένο καθώς για την αλλαγή πορείας επαναλαμβάνει την ίδια απολαυστική διαδρομή.

«αν το sex είναι ένα κομμάτι του εαυτού μας που είναι σαν ένα πάρα πολύ γρήγορο όχημα αν σε αυτό το όχημα βάζεις και βενζίνη που είναι όχι απλά super, είναι το φυσικό να βάλεις super για άλλο, για πύραυλο ας πούμε, τουρμπίνα πυραύλου αυτό το αμάξι θα χάσει την ιδιότητά του ως αμαξιού θα γίνει κάτι άλλο, πύραυλος- αυτό το αμάξι λοιπόν μπορεί να τρέχει επιτυχημένα, τρομερά γρήγορα μέσα σε μια τεράστια λεωφόρο και να είναι πολύ απολαυστικό το ταξίδι, παρόλα αυτά με τις ουσίες πολλές φορές βγαίνει από τη λεωφόρο και πάει σε παράδρομους σε χωματόδρομους σε αδιέξοδα που το πρόβλημα είναι ότι ειδικά όταν μπεις σε αδιέξοδο, δεν το καταλαβαίνεις ότι είσαι σε αδιέξοδο κάνεις όπισθεν και ξανακάνεις μπροστά, κάνεις όπισθεν και ξακουτουλάς συνέχεια στο αδιέξοδο μέχρι να έρθει κάποιος να σου πει ωπ έχεις πέσει σε:, έχεις πέσει σε κάποιο πρόβλημα, βγες από το αδιέξοδο, αυτό το παρομοιάζα τότε με αυτό ακριβώς το

παράδειγμα τότε και που και που έπινα το 'παιζα ειδήμων και έλεγα παιδιά προσέξτε μην μπειτε σε αδιέξοδο γιατί αυτό φρίκες την ώρα του σεξ και αυτά» (Φίλιππος)

Ο Πάρης επίσης αναφέρεται σε αυτή την ιδιότητα της ουσίας για επαύξηση της απόλαυσης «...αυτό που κάνω εκείνη τη στιγμή εντείνει και την απόλαυση...», ενώ ταυτόχρονα θα χαρακτηρίσει ως «*trophy fuck*» τη σεξουαλική συνεύρεση με ένα νέο άτομο στο πλαίσιο του chemsex σε μια προσπάθεια να αναδείξει ακριβώς αυτή την τάση για ενίσχυση και τη μεγέθυνση της απόλαυσης.

Τέλος, ο Φίλιππος αναφερόμενος στη χρόνια και εκτεταμένη χρήση θα αναφερθεί στο αίσθημα του ανικανοποίητου που αναπτύσσει το άτομο, το οποίο για να αποφύγει τη δυσφορία που του προκαλεί το τελευταίο γίνεται άπληστο επιζητώντας όλο και περισσότερο προς κατανάλωση.

«...μάλιστα από την παρατεταμένη πολύχρονη χρήση ξεχνάς, χάνεις την αίσθηση του τι α όντως μου αρέσει...υπήρχε μια απληστία και μια πλεονεξία και τελικά αυτό το ακραίο που έκανες δεν σου έφτανε γιατί ταυτόχρονα ήσουν εδώ αλλά και έψαχνες κάτι άλλο» (Φίλιππος)

4.4.5. Σώμα ως φθαρτό όριο. Στη συνάντηση αυτή η αναφορά στο σώμα συντελείται υπό το πρίσμα ενός πραγματικού ορίου, με τη φθορά του -προσωρινή ή πιο μόνιμα- να σηματοδοτεί και μια εφήμερη διακοπή. Όπως ήδη έχει αναφερθεί και παραπάνω η επίδραση της ουσίας οδηγεί σε άρση αναστολών και θέτει υπό διαπραγμάτευση την υπέρβαση των παλαιότερων ορίων και κανόνων του ατόμου, όπως χαρακτηριστικά το περιγράφει ο Φίλιππος λέγοντας: «*αυτόματα υπάρχει μια νέα σειρά από όρια που παλαιότερα δεν υπήρχε*». Οι σωματικές φθορές που προκαλούνταν είτε από την ουσία αυτή καθ' αυτή είτε από την επίδρασή της μοιάζει να αφαιρούσε εκ των υστέρων από το άτομο αυτή την αίσθηση παντοδυναμίας που του προσέδιδε όσο ήταν υπό την επήρειά της.

Αρχικά, ο Σοφοκλής θα αναφερθεί αφενός σε αυτή την πιο χρηστική διάσταση της χρήσης, η οποία βοηθά στη σωματική χαλάρωση διευκολύνοντας ταυτόχρονα τη σεξουαλική επαφή και αφετέρου στη χρήση ως μέσο για την προσπέλαση των όποιων ηθικών φραγμών τίθονται κοινωνικά για το σεξ και τις πρακτικές που υιοθετεί κανείς.

«...υπάρχουν και πράγματα τα οποία ναι χρειάζεται να χαλαρώσουν με κάποιον τρόπο διάφορους μυς του σώματος έτσι ώστε να είναι να λειτουργούν πιο εύκολα και ναι οκ ίσως χρειαστεί ένα κάτι να πιεις...» (Σοφοκλής)

«...ντάξει κατανοώ ότι έχεις έναν ηθικό φραγμό και πρέπει να πιεις λιγάκι έτσι ώστε να σου φύγει» (Σοφοκλής)

Από την άλλη πλευρά ο Φίλιππος ορμώμενος από τη συζήτηση για το προσωπικό όριο που θέτει το εκάστοτε άτομο που εμπλέκεται σε chemsex διαδικασίες θα κάνει λόγω για αυτό το όριο του σωματικού, το οποίο υπό την επήρεια το άτομο ξεπερνούσε με τις όποιες επιπτώσεις αυτή η υπέρβαση επέφερε κάθε φορά.

«όλα είναι αποδεκτά είναι σωματικό το όριο και εγκαταλειπτικό πολύ... καταρχάς η ώρα που τραβούσε το σεξ και κανονικό σεξ να ήταν είχε αρχίσει να λιώνει το πουλί από ένα σημείο και μετά δεν μπορούσες να το πιάσεις πρηζότανε είναι δηλαδή ξεπερνούσες τη βιολογική σου αντοχή, η αντοχή η συναισθηματική και η σωματική δηλαδή ήσουν μια μηχανή που δεν καταλάβαινε που έπρεπε να σταματήσει οπότε μιλάγαμε για φθορές δερματικές κα...δε συζητάω για το fisting...υπήρχαν πολλοί που ζητούσαν παραπάνω για τον ίδιο τον εαυτό τους από ότι βλέπουν ότι αντέχει και να τους το κάνουν θα γινόταν κακό και όντως έχω δει πολλά...» (Φίλιππος)

Ο Ορέστης στο λόγο του θα αναφερθεί σε όλα εκείνα τα ορατά και αόρατα σημάδια που αφήνει η ουσία όταν περάσει η επίδρασή της (come down) καθώς και το πως το άτομο τον πρώτο καιρό μπαίνει σε μια διαδικασία φροντίδας του σώματος μετά το τέλος του party, ενώ σταδιακά αυτό χάνεται και περνά από το διεκπαιρωτικό κομμάτι στην απουσία φροντίδας, με τις όποιες επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική υγεία αλλά και στον κοινωνικό και επαγγελματικό περίγυρο.

«...αυτό στην πορεία βέβαια δεν, ήταν κάθε φορά που περνούσε ένα διάστημα ένας μήνας δύο μήνες κάθε φορά όλα αυτά ήταν πολύ πιο βαριά να τα κάνω δηλαδή έχανα τη χαρά την ενέργεια και το να κάνω το detox μετά, και κατέληξα σιγά σιγά να πηγαίνω κατευθείαν και πιωμένος να πηγαίνω να δουλεύω να πηγαίνω να είμαι στους δρόμους να οδηγώ με κίνηση, να, στο φως του ήλιου να με σφάζει σα μαχαίρι εκεί που ήμουν τόσες ώρες στο σκοτάδι να πρέπει να βγω έξω να με νοιάζει πως θα φανούν οι μαύροι κύκλοι οι άσπροι και αυτό το φρόντιζα στην αρχή, έβαζα ένα κάτι σαν ρουζ κάτι σαν για

τους μαύρους κύκλους μετά από ένα σημείο και μετά είχε τόσο χάλια τα πράγματα που δεν φτιαχότανε πια τίποτα ήταν ένα ζόμπι η κατάσταση» (Ορέστης)

Τέλος, γίνεται αναφορά από τον Φίλιππο στις σεξουαλικά μεταδιδόμενες λοιμώξεις, η εμφάνιση των οποίων μοιάζει να είναι αρκετά συνηθισμένη. Θα σημειώσει ότι δεν αναφέρεται στον HIV καθώς όντας οροθετικός και σε αγωγή δεν είναι κάτι που τον απασχολεί, αλλά εστιάζει σε όλες τις υπόλοιπες λοιμώξεις και στον αντίκτυπο που έχουν αφενός στο σωματικό επίπεδο και στην αυτό-εικόνα του και αφετέρου στην εικόνα που θα σχηματίσει ο εκάστοτε σύντροφος στον οποίο ίσως μεταδώσει.

«Εμένα πιο πολύ με ενοχλούσε και σε σημείο, λίγο, μεγάλου προβληματισμού για πολλά διαστήματα ότι ναι μεν είμαι οκ HIV, παίρνω και τα φάρμακα, τι θα γίνει όμως κάθε τρεις και λίγο θα πηγαίνω για ενέσεις για σύφιλη; κάθε τρεις και λίγο θα πρέπει να 'χω γονόρροια, είχα στο ψυγείο μου ολόκληρη σειρά από μπουκαλάκια για ενέσεις για γονόρροια, είχα μάθει και τους έκανα, μου κάνανε αλλά, με είχε προβληματίσει αυτό, και το 'χα συνδέσει και με σχέση και με την αγάπη, δηλαδή αν κάποια στιγμή έχω μια σχέση και εγώ κάνω αυτά που κάνω εκτός σχέσης, και κολλάει και ο άλλος γονόρροιας και σύφιλης, τι θα πρέπει να γίνεται;» (Φίλιππος)

4.5. Το αντικείμενο φετίχ

Στην θεματική του αντικειμένου φετίχ γίνεται αναφορά στην τάση των συμμετεχόντων να παραμείνουν σε μια απολαυσιακή συνθήκη υποθέτοντας και ελπίζοντας ότι θα επιτύχουν το ιδανικό. Το φετίχ ως μέσο διαφυγής του ευνουχισμού και ανάδειξης της έλλειψης είναι κεντρικής σημασίας τόσο στο σεξ και τη χρήση ξεχωριστά όσο και στο chemsex, που λειτουργεί συνδυαστικά των δύο. Στο λόγο των συμμετεχόντων αναδύθηκαν διαφορετικές πλευρές της φετιχοποίησης της διαδικασίας, οι οποίες μάλιστα δεν είναι σταθερές και εξαρτώνται στενά αφενός από την προσωπική ιστορία του υποκειμένου και αφετέρου στη φάση στην οποία βρίσκεται αναφορικά με το chemsex.

Στις υπο-θεματικές του κεντρικού θέματος του φετισμού συνοψίζονται οι διάφορες μορφές που δύναται να λάβει για το κάθε άτομο, ξεκινώντας από την ίδια τη διαδικασία της χρήσης ή και της ουσίας φτάνοντας έως και την πρακτική του barebacking.

4.5.1. Χρήση. Η διαδικασία της χρήσης όπως προαναφέρθηκε περνά μέσα από μία σειρά σταδίων με αρχικό στόχο τη διαπροσωπική επαφή και το σχετίζεσθαι ως τη φетиχοποίηση της ίδιας της διαδικασίας ή και της ουσίας. Ο Αλκιβιάδης θα περιγράψει την πορεία που είχε διανύσει έως ότου φетиχοποιήσει την ίδια τη διαδικασία της χρήσης, μετατρέποντάς την σε αυτοσκοπό της συνολικότερης διαδικασίας και εμπειρίας. Τόσο στο λόγο και στον τρόπο που τον εκφέρει όσο και στην εξωλεκτική του συμπεριφορά αναδύεται μια ηδονική διάσταση από την ενδεχόμενη άντληση ηδονής μέσω κυρίως της έναρξης της διαδικασίας της χρήσης.

« άλλος φетиχοποιεί συγκεκριμένο κομμάτι εγώ σου είπα ποιο «φетиχοποίησα στο τέλος», ποιο φетиχοποίησα στην αρχή, στην αρχή ήταν η συντροφικότητα και όλο αυτό που οδηγούσε μετά, φетиχοποιήθηκε σε σιγά σιγά η διαδικασία, και σιγά σιγά μετά φетиχοποιήθηκε το ίδιο, η διαδικασία που οδηγούσε στην ηδονή, μετά «σιγά, σιγά» φетиχοποιήθηκε πια ασχέτως ηδονής η ίδια η διαδικασία, έβλεπα το πιάτο! έβλεπα τους κρυστάλλους! έβλεπα τη σκόνη! και είχα φτιάξει ένα ολόκληρο «ιδεολόγημα»! το πως από όλο αυτό, αντλούσα ηδονή χωρίς να αντλώ ηδονή, δεν αντλούσα τόσο όσο αν την έκανα με άλλους, αλλά αντλούσα ένα άλλο είδος ηδονή όταν έσπαγα, να μην κάνω πάλι την ίδια περιγραφή όπως, (γέλια) αλλά ήτανε τρ-, αντλούσα τρ-, αντλούσα «πάθαινα σπασμούς» όταν την έσπαγα και ρούφαγα την πρώτη τέτοια, για αυτό λέω φетиχοποίηση έχει φетиχοποιηθεί πια η διαδικασία, περισσότερο από την ίδια την ουσία. Αυτό ισχύει για εμένα.» (Αλκιβιάδης)

Αντίθετα, για τον Πάρη η έναρξη της διαδικασίας δε μοιάζει να προκαλεί ιδιαίτερη αίσθηση, όπως και η ίδια η διαδικασία, αλλά στέκεται περισσότερο σε αυτό που εκείνη υπόσχεται ότι θα επιφέρει αργότερα.

«το κομμάτι, ναρκωτικά, ότι, δεν μου προκαλεί κάτι ιδιαίτερο ότι θα σπάσω αλλά, ότι απλά θα γίνει για να επιφέρει κάτι άλλο το οποίο θα είναι κάτι πιο...δε βρίσκω τη λέξη πάμε παρακάτω» (Πάρης)

Σε άλλο σημείο ο Αλκιβιάδης θα αναφερθεί πάλι στο δικό του φετίχ αναφορικά με τη χρήση, αλλά αυτή τη φορά θα το προσεγγίσει από την πλευρά της ίδιας της ουσίας ως απλά μια εικόνα, η οποία μοιάζει να δημιουργεί μια φαντασίωση για αυτό που έπεται. Υπό αυτό το πρίσμα διαφαίνεται ενός είδους συμφωνία με τη σκέψη του Πάρη για τον

οποίο όπως προαναφέρθηκε η προσοχή είναι πέραν της χρήσης και της ουσίας, στραμμένη σε αυτά που θα επιφέρουν.

«...πώς ήτανε πως ήτανε ο, αχ πώς λέγεται, ο ηθοποιός που 'χει το συν, στο νονό που 'χει το σύννεφο εκεί πάνω, το το βουναλάκι απ' τη σκόνη πώς λέγεται ο ηθοποιός, ο Al Patsino στο στο τελικό στάδιο, είχα φетиχοποιήσει αυτό το, ήθελα βουνά σκόνης «να τα βλέπω απλώς αφού τα κάνω πια», (γελά) φетиχοποιώ πολύ και εικόνες, η εικόνα δηλαδή, λόγω του φωτογραφικού, η εικόνα μου δίνει τεράστια ηδονή το να έχω! βουνό σκόνης ή «μικρό βουνό σκόνης», (γελά) και απλά να το κοιτάω μου προσδίδει μου προσδίδει και αυτό τα ίδια πριν κάνω, πριν κάνω το τέτοιο» (Αλκιβιάδης)

Τέλος, ο Ορέστης θα αναφερθεί στην πρακτική του slamming ως φετίχ και τελετουργικό ταυτόχρονα, το οποίο δημιουργούσε μια μικρή ομάδα εντός της ευρύτερης ομάδας των συμμετεχόντων, η οποία διατηρούσε μια ομερτά. Η φетиχοποίηση της ίδιας της πρακτικής του slamming στον εαυτό αλλά και της εύρεσης ατόμων που θα «πείθονταν» να εισαχθούν σε αυτή καλλιεργούσε ένα μύθο γύρω από τα άτομα αυτά αλλά και την ίδια τη διαδικασία.

«το άκρον άωτον του φετίχ ήταν πια όταν ήρθε το slam εκεί πια ήταν, και αυτή, αυτή και αν ήταν τελετουργία!, αλλά ήταν το, η τρομερή συνομωσία ειδικά μεταξύ αυτών που κάναμε slam (γέλια) και οι άλλοι δεν κάνανε «να μου το κάνεις να σου κάνω και πιάνει το χέρι σου και εσύ είσαι καλός και αυτό και να το κάνουμε την ώρα που: κάνουμε σεξ και να φτιαχνούμε επί τόπου και να είσαι ήδη μέσα μου και αυτά να να να», ειχε μυθοποιηθεί απίστευτα» (Ορέστης)

4.5.2. Επανάληψη της 1^{ης} φοράς. Η πρώτη φορά μέσα στο πλαίσιο του chemsex παρουσιάζεται από πληθώρα συμμετεχόντων ως μια ιδανική συνθήκη, ως ένα πέρασμα σε έναν απολαυσιακό κόσμο. Ωστόσο, δεδομένου ότι όσο περισσότερη είναι η εμπλοκή τους στις διαδικασίες αυτές τόσο ανακαλύπτουν, γνωρίζουν και οικειοποιούνται τα πρόσωπα και το συνολικότερο πλαίσιο με αποτέλεσμα την επιθυμία και την ανάγκη για αναζήτηση κάτι νέου που θα επαναφέρει στο προσκήνιο αυτή την εμπειρία της πρώτης φοράς. Η φетиχοποίηση της πρώτης φοράς τίθεται αρχικά από τον Ορέστη σε μια προσπάθεια να περιγράψει αυτό το ιδανικό που προσφέρει στο άτομο η συμμετοχή σε chemsex.

«για εμένα προσπαθούσα κάθε φορά, το 'χα ζήσει τις πρώτες φορές πολύ ιδανικά και πολύ:, με τεράστια πληρότητα ψυχοσωματική ηδονική και συναισθηματική, και σχετιστική, ήτανε η σωστή δοσολογία των σχέσεων και της χημείας με τον άλλον τα βλέμματα! η το σωστό timing! Όλα σωστά και μετά ξαφνικά άρχισαν να στραβώνουν κάποια πράγματα» (Ορέστης)

Στην αφήγηση του Ορέστη ο Φίλιππος θα συμπληρώσει με ένα κατατοπιστικό και συνάμα χιουμοριστικό παράδειγμα πως είναι αυτή η διαδικασία της προσπάθειας επαναβίωσης της ιδανικής συνθήκης.

«...έχεις βρεθεί με κάποιον έχεις περάσει ωραία και το 'χεις και το θυμάσαι ρε παιδάκι μου, «α ο Γιώργος απ' τα Κιούρκα» είχαμε περάσει τρέλα, με το που θα μπορεί να ξαναμείνετε με το Γιώργο απ' τα Κιούρκα δηλαδή η προσπάθεια του να το αναβιώσεις αλλά περισσότερο μέσα σε ένα κομμάτι, κάτι το οποίο ήδη το 'χεις κάνει δηλαδή όχι το α υπάρχει και ένας Γιώργος στα Κιούρκα παίζει να περάσουμε και καλά επειδή έχουμε μιλήσει και τα 'χουμε πει καλά αλλά τον εξέρω έχουμε περάσει υπέροχα και εγώ με αυτόν τον άνθρωπο θέλω να ξαναπεράσω υπέροχα γιατί τελικά, ταιριάζαμε ρε παιδάκι μου, στο ό,τι κάναμε, στο πως βγήκε, στο ό,τι ήπιαμε στο ότι τέτοιο, ή το να προσπαθήσεις να επαναλάβεις τη διαδικασία, δεν πετυχαίνει, πάντα, δεν μπορεί ο Γιώργος απ' τα Κιούρκα την πρώτη φορά να ήταν καταπληκτικός τη δεύτερη να ήταν καταπληκτικός, την τρίτη τέταρτη πέμπτη έκτη και είσαι γιατί ρε Γιώργο...» (Φίλιππος)

4.5.3. Πορνογραφικό Υλικό. Η παρακολούθηση πορνογραφικού υλικού τόσο σε ιδιωτικό πλαίσιο όσο και κατά τη διάρκεια των chemsex parties είναι μια συνήθης διαδικασία. Η αύξηση της σεξουαλικής διέγερσης που προκαλεί η παρακολούθησή του αλλά και η ώθηση για αναζήτηση αυτής της ιδανικής σεξουαλικής σκηνής είναι σημεία που δύναται να καθιστούν το πορνογραφικό υλικό φετίχ για κάποιους από τους συμμετέχοντες.

Για τον ίδιο τον Αλκιβιάδη παρά το γεγονός ότι το πορνό δεν αποτελεί φετίχ αναγνωρίζει την ύπαρξή του ως τέτοιο κυρίως λόγω της προβολής και επιβολής μια ιδανικής εικόνας της σεξουαλικής πράξης. Αναφερόμενος στο bareback -που θα αναλυθεί στη συνέχεια- θίγει ακριβώς αυτή τη διάσταση του πορνό ως μέσο αναζήτησης του τέλειου σεξ.

«Να πούμε και ότι οι τσόντες έχουν παίξει ένα παράγοντα στην φιλευθερ-, φιλε-, έχουν βάλει το mainstream φοβικό κοινό να ποθεί το bareback κολασμένα γιατί δεν υπάρχουν πια.;, ελάχιστες τσόντες έχουν προφυλακτικό» (Αλκιβιάδης)

Ο Σοφοκλής από την άλλη ενώ αναγνωρίζει ακριβώς αυτή την ιδιότητα το πορνό αναφέρεται σε μια πιο προσωπική σχέση που έχει αναπτύξει με αυτό τονίζοντας ότι στην αντίληψη της προβολής αυτού του στερεοτυπικά ιδανικού σεξ ο ίδιος αποφάσισε να κινηματογραφήει τις σεξουαλικές του συνευρέσεις παράγοντας το δικό του προσωπικό πορνογραφικό υλικό το οποίο προόριζε αποκλειστικά για δική του χρήση.

«...εγώ το πορνό το έχω βγάλει αρκετό καιρό απ' τη ζωή μου έχω το δικό μου το πορνό όπου ακόμα και όταν θέλω να τραβήξω μαλακία έχω ένα φάκελο με τα δικά μου βίντεο τα οποία είναι real...Σε σχέση με το πορνό λοιπόν αυτό, μπήκε σε μια, κάπως το χαρακτήρισα ως όχι αληθινό, είχα και την εμπειρία βέβαια στην παρτούζα ότι μπορούσα να το κάνω άρα ήμουν στη φάση ότι; εγώ είμαι το πορνό, εγώ είμαι το πορνό μου, καταλαβαίνεις το ότι δεν θέλω, δεν υπάρχει λόγος να φέρω, σεξουαλικές αναφορές, τέτοιου τύπου πορνογραφικά references, καταστάσεις σεξουαλικές και να προσπαθήσω εγώ να χωρέσω τον εαυτό μου μέσα θέλω, ούτε το ότι υπάρχει το setting της παρτούζας και εγώ πρέπει να μπω μέσα ήμουν σε φάση ότι εγώ θέλω εγώ να είμαι μέσα σ' αυτό ρε παιδί μου να να είναι και δικό μου» (Σοφοκλής)

4.5.4. Bareback. Το bareback συνιστά μια σεξουαλική πρακτική αρκετά συνηθισμένη ειδικά στο πλαίσιο του chemsex που αφορά στη σεξουαλική συνεύρεση χωρίς προφύλαξη. Το bareback μοιάζει να αποτελεί μια σεξουαλική πρακτική ταμπού καθώς ακόμα και σε gay σκηνές που αφορούν κατά κύριο λόγο αυτή την πρακτική απουσιάζει ο λόγος, υπό το πρίσμα μιας προσωπικής οριοθέτησης. Επίσης, η αναφορά στο σεξ χωρίς προφύλαξη ενεργοποιεί αυτομάτως αναπαραστάσεις σχετικές με τον HIV και το στίγμα που τον συνοδεύει. Ωστόσο, όπως αναφέρει και η πλειοψηφία των συμμετεχόντων η εξέλιξη των φαρμάκων για την προστασία και την αντιμετώπιση του HIV οδήγησε στην τήρηση μιας πιο αποστιγματοποιητικής στάσης πέραν προς τα οροθετικά άτομα και προς το ίδιο το barebacking ως σεξουαλική πρακτική, η οποία μοιάζει να υιοθετείται από όλο και περισσότερους νέους ΑΣΑ οι οποίοι μάλιστα δεν έχουν έρθει σε επαφή με παλαιότερες εικόνες οροθετικών ασθενών. Επομένως, αν σε

παλαιότερες εποχές η χρήση προφυλακτικού σηματοδοτούσε τη διασφάλιση της ζωής και τη φροντίδα του εαυτού σήμερα η μη χρήση προφύλαξης στο σεξ μοιάζει να συνδέεται με την επιθυμία αφενός για απελευθέρωση και αφετέρου για εγγύτητα. Όλοι οι συμμετέχοντες συμφωνούν ότι το bareback ως σεξουαλική πρακτική είναι αναπόσπαστο κομμάτι των chemsex parties, χωρίς αυτό να συνεπάγεται αυτόματα ότι το άτομο θα ενταχθεί στο πλαίσιο για να αναζητήσει αυτή την πρακτική. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Αλκιβιάδης, ο Αλκιβιάδης, ο Φίλιππος και ο Σοφοκλής το bareback ως φετίχ υπήρχε στη σεξουαλική τους ζωή πριν ακόμα ξεκινήσουν να εμπλεκονται σε chemsex.

«Εγώ από ένα σημείο, πριν αρχίσω το chems άρχισα, άρχισα να κάνω bareback πριν το chems, δυο χρόνια πριν το chems, άρχισα σταδιακά, είχα δει ότι στ, είχα δει ότι υπήρχε μια σκηνή, στο crowd της Αθήνας ήδη, που έκανε bareback χωρίς να πολυλέει είτε, χωρίς να, χωρίς να το διασαφηνίζουνε, ερχόμασταν σπίτι και γαμιόμασταν, δεν το λέγαμε, δεν φοράγαμε προφυλακτικό, δεν ρωτάγαμε stats...» (Αλκιβιάδης)

«Εγώ πρώτα είχα το φετίχ με το bareback και μετά ήρθε το chems, είχα το φετίχ με το bareback...πρώτα είχα θέμα εγώ με το bareback μετά, και μετά μπήκα στα chems, που ήταν το celebration ας πούμε του bareback, που ήδη φετίχ στο κεφάλι μου, μέσα από όλη αυτή τη γοητεία, και δεν, εννοείται για 'μένα να καλέσουμε κάποιον που δεν του 'χουμε πει ότι κάνουμε bareback και αν μας βγει ότι θέλει να κάνουμε sex τι θα κάνουμε; θα ξενερώσουμε τελείως έλεγα εγώ μέσα μου, δηλαδή ήμουνα πιο:, ήμουνα από τους πλώνες ας πούμε αυτής της διεκδίκησης του δηλαδή όσο φετίχ ήτανε η χρήση τόσο ήταν και το bareback, αν απ' τη χρήση έλειπε το bareback θα ξενέρωνα, αν αν το bareback ξενερ, έλειπε η χρήση πάλι θα ξενέρωνα» (Φίλιππος)

«...ο λόγος για τον οποίο το είχα κάνει φετίχ το bareback και το, και το αποζητούσα, ενώ για πολλά χρόνια νόμιζα ότι αυτό αφορά την αίσθηση και του είχα δώσει και μια φυσιολογικότητα αν θέλεις, το ότι οι άνθρωποι είναι έτσι, αυτό είναι το extra, μπλα μπλα μπλα, άρα αυτό είναι το φυσικό άρα, δηλαδή αυτό ήτανε, το από πάνω, το από κάτω όμως ήταν άλλο, για 'μένα, και αυτό ήταν...το bareback που έκανα ήτανε in the dark, like a warm, δεν μιλάω, δεν κάνω, δε ράνω, πολλή φοβική στάση- και η ευχαρίστηση που τελικά έπαιρνα, ήτανε, εγώ, τη βίωνα σε ένα, κατά τη διάρκεια του sex, αλλά, ένα

κομμάτι της, είδα αργότερα, ότι δεν, ότι δεν θέλω να αφορά το sex, γιατί δεν θέλω το sex να το έχω για να τιμωρούμε...» (Σοφοκλής)

Στο λόγο του Σοφοκλή αναδύεται το αίσθημα ντροπής αναφορικά με τη σεξουαλικότητα, την ευχαρίστηση, το σεξ και την ανευ όρων απόλαυση που γεννά ενοχές και ωθεί προς την τιμωρία. Το bareback ως μέσο διαπραγμάτευσης μιας «βρώμικης» σεξουαλικότητας και σεξουαλικής απόλαυσης για την οποία δε γίνεται λόγος αλλά το υποκείμενο αναζητά εν είδη τιμωρίας.

Επίσης, ο Αλκιβιάδης και ο Ορέστης αναφέρονται σε αυτή τη διαφορά που συναντάται μεταξύ των ηλικιακών ομάδων σε σχέση με τη χρήση ή μη προφύλαξης στο σεξ εστιάζοντας κυρίως στις αναπαραστάσεις με τις οποίες μεγάλωσε η κάθε γενιά.

«Υπάρχει, υπήρχε ένα στίγμα, πιο έντονο παλιότερα, ατόνισε με τα χρόνια, τα μικρά, ας πούμε, επειδή έχουνε βιώσει, δε δεν έχουν καμία ανάμνηση από εικόνες, ανθρώπων που πεθαίνουνε σκελετωμένοι κλπ, τα 20 something οι μηδένες δηλαδή, έχουνε βιώσει την ανάδυση πορνό, την ανάδυση των φαντασιώσεών τους και όλα αυτά, μέσα σε ένα σύννεφο bareback, οπότε το έχουνε απενοχοποιήσει πάρα πολύ και το 'χουνε κανονικοποιήσει, δηλαδή τα μικρά μου ζητάνε, μου ζητάνε πάρα πολύ, baredog και είναι και σχεδόν άφοβα, ξέρουν πια ότι υπάρχουν τα αντιρετροϊκά...» (Αλκιβιάδης)

«...οι πιτσιρικάδες εκτός του ότι δεν έχουν την εικόνα τους βλέπεις ότι, ξέρεις κάτι δεν θα παιθάνω από αυτό και να κολλήσω δηλαδή σου λέει θα πεθάνω πιο εύκολα από το να με πατήσει λεωφορείο, να πέσει αεροπλάνο και να πέσει με τη μύτη πάνω μου ξέρω 'γω, το 'χουνε, δηλαδή άμα κάνεις κουβέντα με ένα 25χρονο σου λέει ε δεν θα πεθάνω και από αυτό και να κολλήσω, και είσαι, οκ, δηλαδή το 'χει δει εντελώς διαφορετικά απ' ότι το 'χαμε δει εμείς κάποτε...» (Ορέστης)

Τέλος, φαίνεται να δημιουργείται μία ρήξη ανάμεσα στον Σοφοκλή και τον Ορέστη αναφορικά με την επικοινωνία της πρακτικής του barebacking σε κάποιο chemsex party, με τον Σοφοκλή να υποστηρίζει ότι σημαντικότητα της συζήτησης της ίδιας της πρακτικής αλλά και της οροθετικότητας και τον Ορέστη να τάσσεται περισσότερο προς την προσωπική ευθύνη του εκάστοτε συμμετέχοντα να παρατηρήσει όλες τις πληροφορίες που παρέχονται μέσω των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης. Η ρήξη

αυτή αναφέρεται ακριβώς γιατί και οι δύο προηγουμένως από τη μία πλευρά αναγνώρισαν και συμφώνησαν περι της φετιχοποίησης του bareback, με την οποία νοσηματοδότηση έκανε ο καθένας αναφορικά με αυτό και από την άλλη ο καθένας αντιπροσωπεύει αφενός μια άλλη ηλικιακή γενιά -ο Σοφοκλής είναι 28 ετών ενώ ο Ορέστης 39 ετών- και αφετέρου ο πρώτος είναι οροθετικός ενώ ο δεύτερο οροαρνητικός και λαμβάνει PrEP.

Συνεπώς, οι διαφορετικές θέσεις που κατέχει και εκφράζει ο καθένας από τους δύο αλλά και η προσωπική τους ιστορία μοιάζει να αντιπροσωπεύουν τη συνθετότητα με την οποία χρειάζεται κανείς να ακούσει και να κατανοήσει το εμπλεκόμενο υποκείμενο.

«πολύ συνειδητά παίρνω ευχαρίστηση από, από αυτό ότι ο άλλος ξέρει, και αν είναι να κάνω bareback, θα το κάνω, αλλά θέλω να νιώθω την ασφάλεια, αυτό, δεν θέλω την ανασφάλεια στη σεξουαλική μου ζωή, θέλω να νιώθω την ασφάλεια του ότι ακόμα και αν είμαι οροθετικός, είμαι ανοιχτά οροθετικός σε 'σένα που παίζεται να γαμηθούμε και θέλω να σου δώσω το περιθώριο να επιλέξεις, γιατί δεν θέλω εγώ μετά να το 'χω ψυχικό βάρος, και αυτό είναι το πιο σημαντικό για 'μένα» (Σοφοκλής)

«Πάντως πολλές φορές για να αποφύγω την κουβέντα, αυτή που περιγράφεις ότι, περί, φροντίζω έτσι ώστε πρώτα απ' όλα οποιοσδήποτε να έρθει να γνωρίζει ότι κάνουμε bareback, το γράφει το προφίλ μου, δηλαδή δεν, είναι αρκετά ξεκάθαρο το, το κομμάτι ότι, παρόλα αυτά άμα κάποιος, δεν θα 'χω πρόβλημα να κάνω sex με καπότα άμα ο άλλος θέλει να βάλει καπότα οκ- αλλά, για να αποφύγω όλη αυτή την πάρλα, από κοντά, την όποια περιγράφεις η οποία σου αρέσει, εγώ ίσως στο bareback είμαι λίγο παραπάνω από ότι καταλάβατε...» (Ορέστης)

4.6. Έξοδος από τη χρήση.

Την πορεία διαπραγμάτευσης για τη διακοπή τόσο της διαδικασίας της χρήσης όσο και της αποδεδυμμευσης από το συνολικότερο πλαίσιο του chemsex, η ομάδα την επεξεργάστηκε στην τελευταία συνάντηση με τις όποιες αντιστάσεις φάνηκε να εμφανίζει για την εν λόγω θεματική. Στην έννοια της διακοπής οι συμμετέχοντες προσέδωσαν δύο κύριες διαστάσεις και πιο συγκεκριμένα αναφέρθηκαν σε αυτή του ελέγχου της ίδιας της διαδικασίας της χρήσης αλλά και της συμμετοχής σε chemsex δραστηριότητες σε επίπεδο μείωσης βλάβης, ενώ ταυτόχρονα αναδύθηκε και η

αναγκαιότητα ενός δεύτερου επιπέδου επεξεργασίας αναφορικά με τις ανάγκες και τις επιθυμίες που οι πρακτικές αυτές μοιάζει να εξυπηρετούν και καλύπτουν υπό το πρίσμα μιας ψυχικής επεξεργασίας και συνειδητότητας της πράξης. Στην πλειοψηφία τους οι συμμετέχοντες απέρριψαν την ιδέα της παροχής άμεσης βοήθειας και συμβουλευτικής στο υποθετικό σενάριο που κάποιο άτομο αιτούνταν τη γνώμη του αναφερόμενοι στα ατομικά -συνειδητά και ασυνειδήτα- στοιχεία που διέπουν την ιστορία του. Ωστόσο, όλοι οι συμμετέχοντες ομόφωνα υποστήριξαν τη σημαντική και πολλές φορές κομβική σημασία του ψυχοθεραπευτικού πλαισίου για τη διαπραγμάτευση της εξόδου από τις δραστηριότητες αυτές.

4.6.1. Κριτήρια διακοπής. Σε αυτή την πρώτη υπο-θεματική από πλευράς δυναμικών της ομάδας μοιάζει να παρουσιάζονται στοιχεία παρόμοια με εκείνα που είχαν παρατηρηθεί και στη θεματική αναφορικά με την έννοια και τη διαδικασία της ιεροτελεστείας. Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες μοιάζει να χρειάζονται διευκρινήσεις στην αρχική ερώτηση που θέτη ο συνεντευξιαστής, για παράδειγμα ο Σοφοκλής αναφέρει «*Δεν κατάλαβα*», ενώ μετά τις όποιες επιπλέον πληροφορίες προστίθονται ακολουθεί μία βουβή διερώτηση στην ομάδα για το ποιος συμμετέχοντας θα πάρει πρώτος το λόγο. Στην έναρξη της συζήτησης, οι συμμετέχοντες μοιάζει να παραμένουν σε ένα πιο γενικό και περιφερειακό επίπεδο προσέγγισης της θεματικής, αναφερόμενοι, ιδίως ο Αλκιβιάδης και Ορέστης, για ακόμα μια φορά σε αυτή την υποκειμενική διάσταση, ενώ ταυτόχρονα προβαίνουν στη θέσπιση μιας σειράς κριτηρίων, ενδεχομένως στην προσπαθειά τους να διαχειριστούν τις δυσκολίες που εγείρει η εν λόγω θεματική της εξόδου αλλά και να οργανώσουν τη σκέψη τους.

«Εξαρτάται την περίπτωση είναι πάλι, είναι πάλι προσωπικό είναι καθαρά προσωπικό, δεν μπορείς να έχεις ένα, πρέπει να το αποφασίσεις μόνος σου, να βάλεις κάτω το, τα δεδομένα της ζωής σου τα δεδομένα της χρήσης, τα δεδομένα, τα δεδομένα! γενικά όλων των καταστάσεων που σε φέρνουν σε αυτή την κατάσταση και να αποφασίσεις, αν αν αν είναι ανέλεγκτο θα πρέπει να: το ελέγξεις, αν δεν μπορείς να το ελέγξεις θα πρέπει να το, «κόψεις»». (Αλκιβιάδης)

«...θα καταλάβαινα αν είναι ικανός να συνεχίσει να κάνει ή αν θα πρέπει να κάνει ή αν έχουν περαστεί κάποιες κόκκινες γραμμές, τις οποίες όλοι έχουμε, διαφορετικές για τον καθένα...»

Στο λόγο του Αλκιβιάδη επιτελείται ένας διαχωρισμός μεταξύ ελέγχου και διακοπής, ο οποίος περνά από μια διαδικασία ψυχικής επεξεργασίας της προσωπικής ιστορίας του εκάστοτε συμμετέχοντα, θέτοντας ως συμπληρωματικό κριτήριο για τη διακοπή την ανικανότητα που εμφανίζει κάποιος στον έλεγχο της χρήσης, η οποία με τη σειρά της εμπίπτει στο προσωπικό όριο που έχει τεθεί από τον καθένα. Όπως και ο Αλκιβιάδης έτσι και ο Ορέστης αναφέρει ότι θα απέφευγε να εμπλακεί στην απόφαση κάποιου για διακοπή της χρήσης ή και του chemsex, συμπληρώνοντας ωστόσο ότι για τον ίδιο βασικό κριτήριο αποτελεί η συνειδητοποίηση της ανάγκης που καλύπτεται μέσω της χρήσης και της ουσίας.

«Εγώ κατά γενικό κανονά θεωρώ ότι θα πρέπει κάποιος, να περιορίσει ή να σταματήσει τη χρήση όταν, έχει συνδεθεί, με μία ανάγκη, που χωρίς τη χρήση, δεν μπορεί να την ικανοποιήσει, εκεί θεωρώ ότι αρχίζει και δημιουργείται το πρόβλημα για τον ίδιο, τώρα από εκεί και ύστερα συμφωνώ στο, είναι δικό του θέμα αν θα το συνεχίσει ή θα το σταματήσει» (Ορέστης)

Παρά το γεγονός ότι οι υπόλοιποι συμμετέχοντες δεν πήραν ανοιχτά θέση στο θέμα των κριτηρίων φάνηκε να παρεμβαίνουν στο λόγο τόσο του Αλκιβιάδη όσο και του Ορέστη επικυρωτικά προς αυτόν, ιδίως αναφορικά με την προσωπική διάσταση της επιλογής για διακοπή και έλεγχο, αλλά και να δίνουν την αίσθηση ότι στο άκουσμα των ανωτέρω απόψεων συμπληρώνεται κάτι από τη δική τους σκέψη.

4.6.2. Ψυχοθεραπευτικό Πλαίσιο. Στις αφηγήσεις όλων των συμμετεχόντων η έναρξη ψυχοθεραπείας μοιάζει να αποτελεί ένα κομβικό σημείο της διαδικασίας διαπραγμάτευσης της εξόδου από τη χρήση και το chemsex, ένεκα ότι και στο σύνολό τους οι ίδιοι βρίσκονται σε ψυχοθεραπευτική συνεργασία είτε ατομική είτε στο πλαίσιο ομάδας. Ιδίως για τον Αλκιβιάδη, τον Σοφοκλή και τον Πάρη η ψυχοθεραπεία συνιστά έναν ασφαλή τόπο κατανόησης και επεξεργασίας συνειδητών αλλά κυρίως ασυνειδητών πλευρών του εαυτού, τόσο με ενδοψυχική όσο και με κοινωνική προσέλευση υπό τη συνάντησή τους με ένα θεραπευτή, ο οποίος κατέχει τη θέση του ενεργού ακροατή και προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες ανάγκες των συμμετεχόντων.

«Γιατί πρέπει να γνωρίσει τον εαυτό του πρώτα θα του έλεγα καταρχήν «να έχεις αυτογνωσία να γνωρίσεις διάφορα πράγματα για τον εαυτό σου, έχεις γνωρίσει τον εαυτό σου;» και αν τα δεδομένα τα οποία η κοινωνία σου έχει συσσωρεύσει και τα δεδομένα τα οποία εσύ θεωρείς ότι έχεις ως κεκτημένα σου θα του έκανα διάφορες ερωτήσεις και φυσικά θα τον έστελνα στον κατάλληλο άνθρωπο, έναν ψυχοθεραπευτή γιατί όταν έχουμε χαθεί στον λαβύρινθο να βρούμε το νήμα δεν μπορούμε μόνοι μας... Και ενώνει και όλα τα κομμάτια γιατί ενώ η χρήση ενώνεται με πολλά κομμάτια του παρατηρώ τη θεραπεία επειδή ενώνει όλα αυτά τα κομμάτια και να στο να τα διερευνήσεις είναι το ότι καλύτερο» (Αλκιβιάδης)

«Να ξεκινήσει ψυχοθεραπεία...αποτελεσματική μέθοδος για όλα γιατί όμως... επειδή είναι και one to one είναι virtualized... έχεις ένα άτομο το οποίο είναι εκεί να ακούσει τις ανάγκες σου όπως αυτές είναι δεν πάει να τις χωρέσει σε ένα μοντέλο σε ένα best practice σε ένα ακούει σου λέει» (Σοφοκλής)

«Βασικά βοηθάει πάρα πολύ για να δείς τι ανάγκες είχες και μπορούσες να μάλλον πήγαινες να τις καλύψεις μέσω (διακοπή λόγου από άλλο συμμετέχοντα)» (Πάρης)

Παράλληλα, ο Σοφοκλής θέτει τρία άτυπα κριτήρια για την ψυχοθεραπεία, η οποία όπως τονίζει «δεν κάνει για όλους...». Για τον Σοφοκλή η έναρξη ψυχοθεραπείας προκύπτει: 1) από τη διατύπωση ενός αιτήματος από την πλευρά του θεραπευόμενου, 2) τη συνειδητότητα σε σχέση με την προβληματική του chemsex και της χρήσης, 3) την αντίληψη ανάγκης για βοήθεια, συμπληρώνοντας ότι η εύρυθμη λειτουργία του πλαισίου συνδέεται στενά με τη στάση και την κατάρτιση του ειδικού, θίγοντας ακροθιγώς την επιτακτική ανάγκη για ενημέρωση και εκπαίδευση των ειδικών σε θέματα γύρω από το chemsex.

«Η ψυχοθεραπεία δεν κάνει και για όλους...εγώ τουλάχιστον από την πλευρά του θεραπευόμενου ξέρω ότι εσύ θα πρέπει να έχεις το αίτημα θα πρέπει να έχεις έστω το minimum συνειδητότητας του έχω πρόβλημα χρειάζομαι βοήθεια θα πάω να τη βρω εκεί. Κάποιοι άνθρωποι ομολογουμένους τους λείπουν αυτά τα τρία κομμάτια άρα σε αυτές τις περιπτώσεις τι κάνεις, όταν δεν έχει δεν υπάρχει συνειδητότητα της προβληματικής κατάστασης, όταν δεν υπάρχει πίστη στη μορφή της λύσης πώς θα βρεθεί η κινητοποίηση για να να φύγει η πρώτη πεταλιά; Επίσης, ακόμα και να πας στον

ψυχοθεραπευτή εκεί πέρα ανοίγουμε άλλο κεφάλαιο σου κάνει ο ψυχοθεραπευτής; Ποια είναι η προσέγγισή του; Ο ψυχοθεραπευτής τι δικιά του σκατίλα θα ξεράσει επάνω σου;»

Ο Ορέστης κατά τη διάρκεια της συζήτησης φαίνεται να αναθεωρεί την άποψή του σχετικά με την ψυχοθεραπεία, ένεκα της απορριπτικής οδού που ενδεχομένως να ακολουθήσει ο ειδικός ερχόμενος αντιμέτωπος με θέματα χρήσης. Παρά το γεγονός ότι για εκείνον το ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο λειτούργησε εμπειρικτικά, παρά τη συνέχιση της χρήσης το πρώτο διάστημα, αναγνωρίζει και καταθέτει την ανησυχία του για την έλλειψη γνώσης των ειδικών γύρω από τα εν λόγω θέματα.

«Εγώ δεν θα του έλεγα να παέι σε ψυχολόγο θα ήταν καλό να πήγαινε σε ψυχολόγο αλλά η δική μου εμπειρία είναι ότι εγώ πήγαινα σε ψυχολόγο και έκανα χρήση για τουλάχιστον 1.5 χρόνο συνήθως οι ψυχολόγοι μάλιστα αν μάθουν ότι κάνεις χρήση εεε δε σε κρατάνε σε διώχνουνε, οι πιο πολλοί δεν είναι ε να δέχονται ανθρώπους που κάνουνε ουσίες από ότι ξέρω, η δικιά μου πίστεψε σε μένα και δεν με έδιωξε ας πούμε με κράτησε...»

(Ορέστης)

Επίσης, για τον Ορέστη σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε και το πρόγραμμα αυτοβοήθειας που είναι ενταγμένος, το οποίο όπως αναφέρει απέχει από τη νοοτροπία των ομάδων απεξάρτησης, καθώς στοχεύει πέραν της διακοπής στην ανάδυση και επεξεργασία της προσωπικής ιστορίας του εκάστοτε ατόμου, η οποία πλαισιώνεται από την υπόλοιπη ομάδα. Σημαντικός παράγοντας μοιάζει να είναι ακόμα ότι στο πλαίσιο της ομάδας συμμετέχουν ομότιμοι, η παρουσία των οποίων φαίνεται να λειτουργεί αφενός προστατευτικά και αφετέρου να παρέχει μία άλλη μελλοντική προοπτική. Με άλλα λόγια η λειτουργία της κοινότητας για την ίδια την κοινότητα δύναται να λειτουργεί ενισχυτικά τόσο για τον Ορέστη όσο και για κάποιους άλλους εμπλεκόμενους, ένεκα της ανάγκης και επιθυμίας τους για συνδιαλλαγή, η οποία εξυπηρετείται στο πλαίσιο της ομάδας.

«...το πρόγραμμα που πάω και αυτό δεν είναι ένα πρόγραμμα μπετοναρισμένο είναι ένα πρόγραμμα το οποίο αυτό που του είπα δηλαδή είναι ότι θα πας και θα ανακαλύψεις το δικό σου δρόμο γιατί αυτό κάνει και πέρα αφού κανείς καθαρίζει από τις ουσίες εεε τον βάζει σε μια διαδικασία μέσα απ' τη γραφική δουλειά που γίνεται να γνωρίσει ο ίδιος τον εαυτό του και να φτιάξει όλες τις άλλες όψεις του εαυτού... εγώ αυτό μπορώ να

προτείνω... Το πρόγραμμα σου δίνει τη δύναμη της ομάδας μέσα από την ταύτιση γιατί δεν έχει μέσα ούτε ψυχολόγους ούτε κοινωνικούς λειτουργούς είναι μέσα άνθρωποι που: έχουν μαζευτεί για τον ίδιο για τον ίδιο λόγο διαφορετικοί άνθρωποι με διαφορετικά είδη χρήσης chemsex... αυτό που λέει το πρόγραμμα δεν μας ενδιαφέρει τι ή πόσο έπινες μας ενδιαφέρει τι θες να κάνεις για αυτό και έχει μια πολύ ενισχυμένη δομή γιατί είναι ένα πρόγραμμα που έχει ξεκινήσει ήδη από τους ΑΑ και έχει μεταλλαχθεί σε ΝΑ... παραδέχομαι ότι έχω ένα πρόβλημα και θέλω να κάνω κάτι για αυτό και μετά από εκεί και πέρα αρχίζει η ταύτιση γιατί ακούς μοιράζεσαι και μέσα από τα μάτια από αυτό που μοιράζεται ο άλλος που είναι εντελώς διαφορετικός άνθρωπος από σένα εεε απομυθοποιείς αυτό που έχεις τεράστιο στο κεφάλι σου...» (Ορέστης)

Ο Πάρης μοιάζει να είναι σκεπτικός με την εμπειρία της ομάδας και αναφέρει ότι για τον ίδιο η μοναδική πρόταση είναι η έναρξη ψυχοθεραπείας, καθώς αναγνωρίζει ότι το κομμάτι τόσο του εθισμού στην ουσία όσο και της συμμετοχής σε chemsex δραστηριότητες λειτουργεί ως ένα εξωτερικό κάλλυμα προς κάτι εσωτερικό, το οποίο χρήζει διερεύνησης και αναπλήρωσης εκ των έσω. Ταυτόχρονα, ο Πάρης εισάγει την έννοια του τρίτου που εισάγεται στη σχέση μεταξύ ατόμου και ουσίας/chemsex, ο οποίος μοιάζει να την επανοηματοδοτεί.

«Να σου πω εγώ; Σε εμένα και σε περιστατικά τα οποία έχω και τα οποία θα έχω και θα μου ζητήσουν βοήθεια αυτό που ξέρω είναι ότι βλέπουν κάποιον ειδικό σε επίπεδο ψ... προφανώς για να μη μπορεί να φύγει από συγκεκριμένες διαδικασίες είναι μια κατάσταση την οποία πρέπει να διαχειριστεί στον εγκέφαλο δεδομένου ότι δεν υπάρχουν στερητικά σωματικά... είναι καθαρά σε ψυχολογικό επίπεδο οπότε από τη στιγμή που δεν έχει να διαχειριστεί στερητικά και διάφορα άλλα πράγματα... Η χρήση πάντοτε γίνεται λόγω άλλων πραγμάτων» (Πάρης)

«...βρίσκεται σε μία κατάσταση που δεν είναι διαχειρίσιμη το βλέπει και ο ίδιος και από τη στιγμή που δεν είναι διαχειρίσιμη από τον ίδιον προφανώς και θα πρέπει να επέμβει και να τον βοηθήσει κάποιος τρίτος ο οποίος να έχει λίγο πιο καθαρό μυαλό μια πιο αποστασιοποιημένη στάση από όλο το θέμα και να μπορεί να του δώσει κάποια skills...» (Πάρης)

4.6.3. Μείωση Βλάβης. Για την πλειοψηφία των συμμετεχόντων η μείωση βλάβης, τόσο από τους ίδιους προς τον εαυτό ή προς άλλους, όσο και από τους ειδικούς είναι απαραίτητη, καθώς αποτελεί έναν τρόπο προφύλαξης και επαναφοράς του ελέγχου για το άτομο. Ειδικά για τον Πάρη και τον Σοφοκλή στη μείωση βλάβης σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν τα υπόλοιπα εμπλεκόμενα πρόσωπα αλλά και η προσωπική γνώση για τις ουσίες και τις σεξουαλικές πρακτικές καθώς το ποσοστό συνειδητότητας του εκάστοτε συμμετέχοντα.

«Προσπάθησε να είσαι άτομα τα οποία εμπιστεύεσαι άτομα τα οποία θεωρείς ή τουλάχιστον από την εμπειρία την οποία έχεις ότι διαχειρίζονται καλύτερα από εμένα την κατάσταση ώστε να μην ξεφεύγεις συγκεκριμένα κυρίως ως προς το θέμα του G επειδή το χα δει αρκετές φορές εεε στον τρόπο τη μείωση βλάβης... Αν είναι γενικότερα το περιβάλλον μη ευνοϊκό για τον ίδιο όπως το αντιλαμβάνεται στην κατάσταση στην οποία βρίσκεται εκεί είναι επιβαρυντικό ακόμα περισσότερο από ότι πρακτικά αυτό καθ' αυτό το chemsex, οπότε θα πρέπει να είναι αυτά τα δεδομένα δηλαδή αν θες να αισθανθείς καλύτερα να ξέρεις ρε παιδί μου ότι και να συμβεί θα είναι ο Α. ο Χ. ο οποίος ρε παιδί μου μπορεί να διαχειριστεί λίγο καλύτερα από εμένα την όλη κατάσταση και άμα τύχει να πάει να γίνει κάτι που εγώ δεν ελέγχω θα μπει μπροστά, εγώ το κανα αυτό γενικότερα» (Πάρης)

Η εστίαση στον άλλο και στον κοινωνικό δεσμό, το οποίο μάλιστα είναι και το βασικό ζητούμενο στην εμπλοκή σε chemsex δραστηριότητες, μοιάζει για τον Πάρη να δημιουργεί ένα πρόσφορο έδαφος για ανάπτυξη ασφάλειας και απομείωση των κινδύνων που οι εν λόγω πρακτικές ενέχουν.

Στη μείωση βλάβης ο Σοφοκλής εστιάζει περισσότερο στο ίδιο το άτομο και στη γνώση που χρειάζεται να έχει κατακτήσει τόσο ως προς τις προσωπικές ανάγκες και επιθυμίες όσο και προς την ίδια τη διαδικασία και τις ιδιότητες των ουσιών, μεταφέροντας την ευθύνη στην πλευρά του ατόμου.

«...προσπάθησε να το κάνεις λίγο πιο συνειδητά τι θα πει αυτό πριν μπεις στη διαδικασία σκέψου όσο μπορείς ρε παιδί μου λίγο πάρε λίγο χρόνο ένα λεπτό όταν θα πας μόνος σου στο μπάνιο να χέσεις ή όσο θα κάνεις μπιντέ whatever να σκεφτείς εγώ τι θέλω; Τι νιώθω τώρα; Γιατί το θέλω... Μάθε ποια είναι η ουσία, τι είναι αυτό που παίρνεις»

δηλαδή: ξεκάθαρα με science γιατί σε μένα έχει παίξει τεράστιο ρόλο και το πως έχω βιώσει το κάθε high το ότι είχα στο νου μου από πριν γιατί είχα διαβάσει ότι αυτό κάνει 1 2 3 γιατί πηγαίνει εκεί και εκεί και εκεί παρόλο που επιστήμονας δεν είμαι βιολόγος δεν είμαι χημικός δεν είμαι αυτό που έλεγε αυτό που διάβαζα εμένα μου ήταν σημαντική πληροφορία, δηλαδή αν ήξερα ότι ήταν διεγερτικό πως να στο πω ήθελες να πάρεις ένα άτομο το οποίο να το χεις μεγαλώσει μέσα σε ένα δωμάτιο και να μην έχει ακούσει ποτέ να μην έχει έρθει ποτέ σε επαφή με την έννοια των ναρκωτικών και μετά απλά να πας να του κάνεις τεστ 1 2 3, καταλαβαίνεις;» (Σοφοκλής)

Τέλος, ο Ορέστης, αλλά και ο Πάρης σε συνέχεια των πρακτικών συμβουλών για τη μείωση βλάβη αναφέρονται και σε εκείνες τις καταστάσεις η επένδυση στις οποίες δύναται να λειτουργήσουν βοηθητικά προς τη διακοπή των εν λόγω συμπεριφορών. Στο λόγο και των δύο αναδύεται για ακόμα μια φορά η σημαντικότητα της ύπαρξης του τρίτου στοιχείου τόσο από την πλευρά των σημαντικών άλλων -ανθρώπων ή και ζώων- είτε από την αλλαγή της καθημερινότητας με την εισαγωγή εντός αυτής νέων δραστηριοτήτων.

«να πάει 90 μέρες κάθε μέρα σε ομάδα αυτό προτείνεται στην αρχή και να παίρνει τηλέφωνο εμένα ανθρώπους που εμπιστεύεται που πιστεύουν σε αυτόν... εγώ πήρα δυο γάτες τότε, ναι τώρα είναι τρεις πια... αυτό είναι πολύ σημαντικό που έβαλε εε να γεμίσει το πρόγραμμά σου να είσαι με ανθρώπους που σε εμπνέουν και που πιστεύουν σε εσένα και που: πιστεύεις με αυτούς εε πιστεύεις σε αυτούς...» (Ορέστης)

«να βγεις έξω από αυτό και να θες να σταματήσεις γέμισε τη ζωή σου με δραστηριότητες με ανθρώπους που νιώθεις άνετα, ψάξε δες τι σου άρσε πριν από την ουσία σε γέμιζε σε ευχαριστούσε δηλαδή πράγματα τα οποία κάνω εγώ...Κατοικίδιο...» (Πάρης)

4.6.4. Παράγοντες παρεμπόδισης της διακοπής. Όπως έχει καταστεί σαφές και από τα παραπάνω η διακοπή και τελικά η έξοδος από τις εν λόγω διαδικασίες δεν είναι εύκολη υπόθεση. Οι συμμετέχοντες αναγνωρίζουν και αναφέρουν μια σειρά παραγόντων, από την προσωπική τους εμπειρία, οι οποίοι μοιάζει λειτούργησαν ανασταλτικά προς την όλη διαδικασία της εξόδου από το πλαίσιο. Στους παράγοντες αυτούς οι συμμετέχοντες συγκαταλέγουν τη δημιουργία μιας ρουτίνας που είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ουσία και συγκεκριμένα για τον Ορέστη αυτή η ρουτίνα

αφορούσε στη σεξουαλική συνεύρεση και στη χρήση των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης και γνωρισμών.

«...αρχίζει συνεχίζει κάποιες ρουτίνες που ούτως ή άλλως τον οδηγούσαν εκεί... εγώ ας πούμε για ένα διάστημα έπρεπε να σταματήσω να κάνω σεξ δε γινόταν να κάνω σεξ χωρίς χρήση ήταν κάτι δεδομένο... έπρεπε να διαγράψω τις εφαρμογές γιατί με το που τις έβλεπα μακριά αμέσως άναβε το αντίστοιχο λαμπάκι της χρήσης, ήταν όλα αυτά πάρα πολύ δεμένα...» (Ορέστης)

Ο Πάρης προσθέτει την έννοια του φαντασιακού της όλης διαδικασίας συμπληρώνοντας τα λόγια του Ορέστη αναφορικά με αυτή την καλά δομημένη ρουτίνα, προσθέτοντας ότι για τον ίδιο ανασταλτικός παράγοντας αποτέλεσε και το ίδιο το πορνό και η άρρητη υπόσχεση για απελευθερωμένη σεξουαλική συνεύρεση ακριβώς όπως τη φαντασιωνόταν και την παρακολουθούσε στο πορνογραφικό υλικό.

«Έχει κάποιες διαδικασίες, το chemsex δεν είναι αυτό καθ'αυτό μόνο η στιγμή που κάνεις αυτό που κάνεις είναι και μια ολόκληρη ζωή γύρω γύρω...Κινείσαι γύρω από αυτό και είναι πάρα πολύ δύσκολο εεε δηλαδή σε μένα ήταν πάρα πολύ δύσκολο και είναι να αποποιηθώ το πορνό το είδος του σεξ το οποίο θα δω στο πορνό που θα με καυλώσει για να αυνανιστώ είναι δύσκολο... Τα groups τα chems τα έτσι τα αλλιώς ήταν μια διαδικασία που με έφτιαχνε δεν ήταν αυτό που είχα συνηθίσει το πιο πριν...» (Πάρης)

Για τον Ορέστη, τον Πάρη και τον Αλκιβιάδη ανασταλτικά προς τη διακοπή και την απεμπλοκή δύναται να λειτουργεί και η απουσία δραστηριοτήτων και υποχρεώσεων από την καθημερινότητα, την οποία ο Αλκιβιάδης ονομάζει «*ραστώνη*», ενώ ο Σοφοκλής «*οκνηρία*» προσθέτοντας ενδεχομένως μια διάσταση αμαρτήματος από την πλευρά του ατόμου.

«Το να έχεις μια άδεια μέρα το να κάθεται όλη μέρα είναι σε οδηγεί εκεί βασικά αν είσαι πολύ κοντά στη χρήση το να μην έχεις να κάνεις τίποτα βγες έξω και σκάβε» (Ορέστης)

«Η τεμπελιά το να μην δηλαδή εεε έχω πιάσει τον εαυτό μου να ναι τεμπέλης προς τον εαυτό μου το να μην θέλω να κάνω κάτι καλό προς εμένα ενώ ξέρω τι πρέπει να κάνω για να αισθανθώ καλύτερα να μην το κάνω γιατί βαριέμαι να το κάνω και απλά να κάθομαι» (Πάρης)

«Βασικό εμπόδιο νομίζω είναι να συμφιλιωθεί με τον εαυτό του ότι και να ναι αυτό μάλλον εδώ πηγάζει η όλα τα δεινά όλων όλων των τέτοιων που πέραν της χρήσης και της κατάχρησης η συμφιλίωση με τον εαυτό μας είναι το βασικό εμπόδιο αν δεν έχουμε συμφιλιωθεί με τον εαυτό μας...με το βασικό πυρήνα του εαυτού...» (Αλκιβιάδης)

Τέλος, στο λόγο του Σοφοκλή αναδύεται ως παράγοντας αυτός του προβληματικού της υπάρξης, αναφερόμενος εμμέσως στο μη κανονικό της σεξουαλικότητας, το οποίο κοινωνικά δεν μπορεί παρά να απορρίπτεται και αυτό να εσωτερικεύεται και από το ίδιο το άτομο, το οποίο για να υπάρξει διανοιγεί δρόμους εντός των οποίων είναι σε θέση να εκφράσει την επιθυμία του.

«εγώ το σκέφτομαι πολλές φορές αλλά έχω καταλήξει ότι αυτό που έχει σημασία όντως είναι αυτό που κάνω και όσο τσιτάτο και αν ακουστεί νομίζω το ότι όταν αυτό που είσαι «ότι και αν αυτό σημαίνει» σου είναι προβληματικό με τον οποιοδήποτε τρόπο το να αρχίσεις έστω ακόμα και αν προσποιήσε στην αρχή να φέρεσαι σαν αυτή η version του εαυτού σου που θα ήθελες να είσαι είναι μια λαβή η οποία μόνο μπροστά μπορεί να σε πάει ρε παιδί μου και επειδή μετά το σκοτεινό κομμάτι αυτής της προσέγγισης έρχεται πάλι στο ότι προσποιούμαι δεν είμαι εκεί πέρα έρχεται λίγο η πίστη στη δύναμη της συνήθειας» (Σοφοκλής)

4.7. Παρεμβάσεις: Νέος Κοινωνικός Άλλος.

Στην τελευταία αυτή θεματική εξετάζονται οι εκφραζόμενες ανάγκες των συμμετεχόντων αναφορικά με τις ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες υγείας και ψυχικής υγείας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων -σωματικών, ψυχικών, κοινωνικών- που ενέχει η χρήση και οι chemsex δραστηριότητες. Οι συμμετέχοντες σε διάφορα σημεία των συναντήσεων έχουν εστιάσει στον τρόπο που κοινωνικά προσεγγίζεται τόσο το θέμα της χρήσης όσο και εκείνο της μη κανονικής σεξουαλικότητας, με τα άτομα που εμπíπτουν σε αυτές τις δύο κατηγορίες να στιγματίζονται και να «ταμπελοποιούνται» εσωτερικεύοντας το στίγμα και αναζητώντας οδούς διαφυγής. Ταυτόχρονα, ωρμόμενοι

είτε από προσωπικές εμπειρίες είτε από εμπειρίες άλλων αναφέρονται στα ελλείμματα των υπηρεσιών υγείας και ψυχικής υγείας και στην άγνοια των ειδικών. Τέλος, θίγεται το θέμα της ίδιας της gay κοινότητας, η οποία μοιάζει να παραμένει προσκολλημένα στα υπόλοιπα κινήματα παραγνωρίζοντας τις όποιες εξατομικευμένες ανάγκες υπάρχουν εντός της.

4.7.1. Ενδυνάμωση της κοινότητας gay ανδρών. Οι συμμετέχοντες στην ερώτηση για τις μορφές παρέμβασεις που θεωρούν χρήσιμες να προστεθούν στις ήδη υπάρχουσες ή/και να γεννηθούν από εκείνες φέρουν στο προσκήνιο την «προβληματική» της LGBT+ κοινότητας, στην οποία εντάσσεται ένα μεγάλο μέρος ταυτοτήτων με διαφορετικές ανάγκες με αποτέλεσμα -δικαιολογημένα- να εμφανίζει δυσκολία στη διεκδίκηση των εξατομικευμένων αναγκών της εκάστοτε ταυτότητας.

Ιδιώς για τον Σοφοκλή φαίνεται να είναι σημαντική η ενδυνάμωση της κοινότητας των gay ανδρών, η οποία από μόνη της αποτελεί μια συλλογικότητα και χρειάζεται να στραφεί προς τις δικές της ανάγκες. Υπό αυτό το πρίσμα έρχεται στο προσκήνιο αυτή η προβληματική που ενυπάρχει κοινωνικά ως προς την εξομοίωση των εξατομικευμένων αναγκών αποστερώντας από το υποκείμενο την ατομική ύπαρξη.

«...ένα group το οποίο να μην είναι LGBT, φτάνει με τα LGBT εεε φτάνει με τα LGBT να εξηγήσω γιατί το λέω νομίζω ότι στην Αθήνα δεν υπάρχει ένα group το οποίο να είναι αποκλειστικά για gay άντρες και αυτό είναι κενό το οποίο και 'γω το 'χω νιώσει το παρατηρώ whatever μπορεί να 'ναι και δικό μου impression αλλά αυτό θα πω σε άλλες χώρες ρε παιδί μου που έχω πάει βλέπω κοινότητες οι οποίες είναι ενωμένες έχουνε κέντρα πάνε οργανώνουν εκδρομές σκατά φατά από εδώ από εκεί κάνουν τα χίλια δύο εννοώ ότι υπάρχουν σαν κοινότητες μέσα στην πόλη δεν είναι σπασμένη σε 15 κομμάτια και ακριβώς επειδή η η gay κοινότητα εδώ πέρα συγκεκριμένα η gay κοινότητα δεν είναι στο επίπεδο του να μπορεί έχει τόσα πολλά θέματα συλλογικά οπότε δεν είναι δε θεωρώ ότι είναι στο σημείο που μπορεί τα θέματά της αυτά να τα λύσει εεε χέρι χέρι και με τα θέματα των υπόλοιπων ταυτοτήτων της κοινότητας ίσως οι υπόλοιπες ταυτότητες της κοινότητας να έχουν τα δικά τους δικό τους χώρ τους δικούς τους χώρους να βρίσκουν την άκρη τους δεν ξέρω...» (Σοφοκλής)

Ο Φίλιππος, ο οποίος δεν έχει μιλήσει σχεδόν καθόλου σε αυτή τη συνάντηση καθώς ενδεχομένως να δυσκολεύεται με το κλείσιμο, μέσα από το λόγο του προσπαθεί εν είδη συμφωνίας με τον Σοφοκλή να απενοχοποιήσει και αυτή την ανάγκη για διάσπαση της LGBT+ κοινότητας.

«γενικώς της στοχευμένης παρέμβασης ας πούμε δεν είναι κατά τη γνώμη μου καθόλου κακό ούτε είναι εε ότι στιγματίζει άλλες ομάδες, δεν είναι πρόβλημα να το πεις στα υπόλοιπα άτομα είναι αρκετά υγιές κατά τη γνώμη μου και είναι ξέρεις κάτι πώς ήταν η ΛΟΑΤ δεν είναι ότι παράγανε πολιτικό λόγο μαζεύοντουσαν και έλεγαν τον πόνο τους μιλάγανε για μουνιά γιατί έξω αν βγεις να μιλήσεις για ένα μουνί έχεις πρόβλημα σε κοιτάνε όλοι «λες για μουνιά τώρα» ενώ όταν είσαι σε μια μεικτή παρέα αντρών γυναικών είναι πάρα πολύ απλό να μιλήσεις για μια πούτσα οπότε το να δημιουργήσεις ένα safe space για όλα αυτό δεν είναι κακό γενικότερα και να αποκλείσεις κόσμο και ας ακούγεται άσχημο το αποκλείσεις» (Φίλιππος)

4.7.2. Νέες υπηρεσίες υγείας. Η ανάγκη για ενσωμάτωση νέων υπηρεσιών υγείας προκύπτει στο λόγο όλων των συμμετεχόντων, οι οποίοι αναφέρουν ότι οι ήδη υπάρχουσες δεν είναι σε θέση, κυρίως λόγω άγνοιας, να ανταποκριθούν στο σύνολο των αναγκών που φέρει το chemsex.

Συγκεκριμένα για τον Αλκιβιάδη είναι απαραίτητη η ύπαρξη υπηρεσιών που να εξειδικεύονται σε θέματα σεξουαλικότητας, χρήσης και chemsex πρακτικών, ενώ για τον Πάρη χρειάζεται επίσης στις υπηρεσίες αυτές να συμμετέχουν άτομα από την κοινότητα είτε ως ομότιμοι είτε ως ειδικοί υγείας.

«Μια ιατρική υπηρεσία που να ειδικεύεται πάνω σε αυτό ρε παιδί μου να μπορείς γιατί είναι ένα πράγμα ειδικό... διαφέρει από την κανονική χρήση. εμπλέκεται με την προσωπικότητα του ατόμου και στην κανονικότητά της ζωής του εμπλέκεται μπλέκεται με πολλά πράγματα και του gay ατόμου και του straight ατόμου εεε εγώ εγώ θα λεγα ειδική υπηρεσία στην Ελλάδα... » (Αλκιβιάδης)

«...η οποία να είναι όμως community based να είναι από άτομα τα οποία να έχουν υπάρξει μες στο chemsex να περιέχει και τέτοια άτομα που έχουνε βγει, θα μπορούσε να λειτουργήσει κάτι τέτοιο... Να έχει βγει και να το 'χει διαχειριστεί ας πούμε πχ δε θα

θεωρούσα ότι εγώ θα 'μωνα κατάλληλος για κάτι τέτοιο γιατί πιστεύω ότι δεν το 'χω διαχειριστεί ακόμα...» (Πάρης)

Επίσης, για τον Αλκιβιάδη και τον Πάρη φαίνεται να είναι σημαντικό η εκάστοτε υπηρεσία να μπορεί να αφουγκραστεί τις ανάγκες του εν λόγω πληθυσμού και να προσαρμόζεται σε αυτές, αναφερόμενοι κυρίως στο επίπεδο της ενημέρωσης και της μείωσης βλάβης εν τη απουσία της αποκλειστικής εστίασης στην αποδέυση και την έξοδο από το πλαίσιο της χρήσης και του chemsex, μια προσέγγιση που μοιάζει περισσότερο να έχουν βιώσει από υπηρεσίες που ασχολούνται με θέματα χρήσης και απεξάρτησης.

«Αυτή η υπηρεσία στην ουσία θα μπορούσε και επιστημονικά να βοηθήσει να έχει διάφορα παραρτήματα και για τους επιστήμονες για να αποκτήσει κανείς να τους ενημερώσει και για το κοινό...» (Αλκιβιάδης)

«Ναι αλλά να έχει και την αίσθηση της μείωσης βλάβης μην είναι ας πούμε ΚΕΘΕΑ δεν μπορεί το ΚΕΘΕΑ να κάνει μία προσέγγιση στη συγκεκριμένη κοινότητα» (Πάρης)

4.7.3. Εξειδίκευση επαγγελματιών ψυχικής υγείας. Κλείνοντας την ανωτέρω θεματική κρίθηκε απαραίτητη η αναφορά στην ανάγκη για εξειδίκευση των επαγγελματιών ψυχικής υγείας που στελεχώνουν τις ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες μέσα από τις αρνητικές εμπειρίες των συμμετεχόντων.

Στο λόγο του Αλκιβιάδη αναδύεται αυτή η αναγκαιότητα για προσαρμογή του ειδικού στις ιδιαίτερες ανάγκες του θεραπευόμενου, ενώ παράλληλα αναγνωρίζει ότι διάφορα παρακλάδια στο χώρο της ψυχικής υγείας δύναται να λειτουργούν ενδυναμωτικά σε έναν ωστόσο πιο βραχυπρόθεσμο επίπεδο.

«κάποιοι δεν θέλουν ένα θέλουν μια φιγούρα η οποία σε επίπεδο χρόνου ή παρέμβασης παρεμβατικότητας του θεραπευτή τη θέλουν πιο έντονη από αυτή που επιτρέπει εν πάση περιπτώσει το πλαίσιο της ψυχοθεραπείας... Οι life coaches δε θεραπεύουνε τίποτα απλά με ρητά και με τσιτάτα και με διάφορα «do it like this» απλώς κάνουν ενδυνάμωση είναι εντελώς διαφορετικό από τη θεραπεία δε θεραπεύουνε δυναμώνουνε...» (Αλκιβιάδης)

Παράλληλα ο Ορέστης στο λόγο του αποτυπώνει αυτό το στίγμα του χρήστη το οποίο αποκλείει τα άτομα που εμπλέκονται σε chemsex από το ψυχοθεραπευτικό πλαίσιο ιδίως στις περιπτώσεις η χρήση δεν έχει διακοπή, χωρίς ο ειδικός να λαμβάνει υπόψιν του, λόγω άγνοιας, τις διαφορές των δύο πλαισίων.

«...συνήθως οι ψυχολόγοι μάλιστα αν μάθουν ότι κάνεις χρήση δε σε κρατάνε σε διώχνουνε, οι πιο πολλοί δεν είναι να δέχονται ανθρώπους που κάνουνε ουσίες από ότι ξέρω» (Ορέστης)

Τέλος, ο Πάρης θέτει το θέμα της εξειδίκευσης των ειδικών μέσα από τη δική του εμπειρία διασύνδεσης άλλων ανθρώπων, κατά την οποία η συμπεριληπτικότητα των ειδικών ψυχικής υγείας φαίνεται να αναιρούσε το θεραπευτικό πλαίσιο, υποδεικνύοντας μέσα από το λόγο του τόσο την αναγκαιότητα για ενημέρωση και εκπαίδευση όσο και την «επικινδυνότητα» που δύναται να ενυπάρχει στην άγνοια αυτή.

«απλά υπήρχανε πολλές περιπτώσεις στέλνει στο συνάδελφο που το έτρεχε κάποιος «είμαστε το ίδιο» και του λέει ο άλλος «τι εννοείς;» «οροθετικός και εγώ είμαι από τα άτομα από τα οποία γουστάρει στη σχέση του να φέρει να θέτει τους όρους του»».
(Πάρης)

Κεφάλαιο 5

Συζήτηση

5.1. Σύνοψη των ερευνητικών ευρημάτων.

Βασικός σκοπός του παρόντος ερευνητικού εγχειρήματος αποτέλεσε η εφαρμογή μιας πιλοτικής ποιοτικής μελέτης για τη διερεύνηση της βιωμένης εμπειρίας των συμμετεχόντων στην εμπλοκή τους σε chemsex δραστηριότητες και στην όποια προσπάθεια επιτελέστηκε από πλευράς τους για την αποδέσμευση από αυτές. Αναφερόμενοι στους δύο αυτούς πυλώνες, δηλαδή στη βιωμένη εμπειρία από τη μία και στην προσπάθεια αποδέσμευσης από την άλλη θεωρείται χρήσιμο να σημειωθεί ότι τόσο η συμμετοχή όσο και η αποστασιοποίηση δεν αποτελούν δύο παγιομένες και απόλυτες θέσεις των εμπλεκόμενων υποκειμένων. Ίσως θα ήταν πιο χρήσιμο να αποτυπωθούν αυτές οι θέσεις πάνω σε ένα συνεχές, στο οποίο το υποκείμενο δύναται να μετακινείται «ελεύθερα» ορμώμενο κάθε φορά από τις διάφορες ενδοψυχικές και κοινωνικές συνθήκες και δυναμικές.

Για το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή αλλά κυρίως για τη συλλογή του υπό μελέτη υλικού της έρευνας χρειάστηκε να ληφθούν υπόψιν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διέπουν αφενός το πλαίσιο του chemsex και αφετέρου τον ιδιαίτερο πληθυσμό των ΑΣΑ και υπό αυτή την προϋπόθεση επιλέχθηκε και εφαρμόστηκε η μέθοδος των ομάδων εστίασης (focus groups), καθώς θεωρήθηκε σημαντική -πέραν της ακρόασης και ανάλυσης των προσωπικών αφηγήσεων- η παρατήρηση και η μελέτη των δυναμικών και των αλληλεπιδράσεων που αναπτύχθηκαν εντός της ομάδας, τα οποία με τη σειρά τους φάνηκαν να λειτουργούν συμπληρωματικά της εικόνας του πλαισίου που αναδύθηκε από τις προσωπικές αφηγήσεις των συμμετεχόντων. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι οι chemsex πρακτικές λαμβάνουν χώρα κυρίως σε ομαδικό επίπεδο και εντός του πλαισίου συντελείται μια τόσο ενδοψυχική όσο και διαπροσωπική διαπραγμάτευση της συνάντησης με τον άλλο και της επανεγγραφής του υποκειμένου στον σύγχρονο κοινωνικό δεσμό από τον οποίο η μη ετεροκανονικές σεξουαλικότητες απορρίπτονται και αποκλείονται, η μελέτη ενδεχομένως να παρουσιάζε σημαντικές ελλείψεις σε περίπτωση που απουσίαζε η συνολικότερη ομαδική αφήγηση που επιλέχθηκε για τη διεξαγωγή της. Αναφορικά με την ανάλυση του υλικού ακολουθήθηκαν οι αρχές της ερμηνευτικής φαινομενολογικής προσέγγισης (ΕΦΑ),

ένεκα της προσπάθειας για μια συνολικότερη κατανόηση και νοηματοδότηση τόσο της ενδοψυχικής όσο και της εξωτερικής πραγματικότητας των υποκειμένων που έλαβαν μέρος στην έρευνα. Η ΕΦΑ επιτρέπει στον ερευνητή να διαχειριστεί το υλικό μέσα από τη δική του υποκειμενικότητα χωρίς ωστόσο να υπερβαίνει το αφήγημα, αλλά περισσότερο να δρα ενισχυτικά αυτού μέσα από την ερμηνεία και τη σύνθεση και σύνδεσή της με τα ερευνητικά δεδομένα.

Στην παρούσα ενότητα επιχειρείται η παρουσίαση της σύνοψης των αποτελεσμάτων όπως αυτά προέκυψαν από την εις βάθος ανάλυση του πρωταρχικού υλικού που αναδύθηκε από τις συναντήσεις της ομάδας εστίασης και τα οποία εμπλουτίζονται τόσο από σύγχρονες βιβλιογραφικές αναφορές και δεδομένα όσο και από μια ψυχοδυναμική οπτική μέσω της οποίας το επεξεργασμένο υλικό δύναται να λάβει και θεωρητικές προεκτάσεις.

Μέσα από την αξιοποίηση των αφηγήσεων των συμμετεχόντων προέκυψε ένα πλούσιο και πολυσύνθετο υλικό, το οποίο κατηγοριοποιήθηκε μέσω της ανάλυσης, σε επτά βασικές θεματικές ενότητες, που καλύπτουν ένα μεγάλο εύρος της προσωπικής εμπειρίας των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα προς την εμπλοκή τους σε chemsex δραστηριότητες και στην προσπάθειά τους εξόδου ή αποστασιοποίησης από αυτές. Πιο συγκεκριμένα, οι κεντρικοί πυλώνες πάνω στους οποίους φάνηκε να στηρίζεται ο λόγος και οι αφηγήσεις των συμμετεχόντων αφορούν στην προσπάθεια διαχείρισης, ένταξης και εγγραφής στο σύγχρονο κοινωνικό γίνεσθαι μέσα από την εμπλοκή τους σε εθιστικές συμπεριφορές, στην ανάδυση τελετουργικών διαδικασιών και δυναμικών εντός του chemsex πλαισίου, με τις όποιες προεκτάσεις αυτά λαμβάνουν τόσο σε προσωπικό/ψυχικό όσο και σε διαπροσωπικό επίπεδο, στους παράγοντες που είτε ενισχύουν είτε λειτουργούν απομειωτικά προς το τελευταίο και στη μορφή που λαμβάνει η σεξουαλική συνεύρεση υπό την επήρεια χρήσης ουσιών ιδίως ως προς τη ψυχική και διαπροσωπική πραγματικότητα αλλά και υπό το πρίσμα ενός σωματικού ορίου. Στις βασικές θεματικές εντάσσονται επίσης και οι όποιες προσπάθειες συντελούνται από την πλευρά των συμμετεχόντων για έλεγχο, διακοπή ή/και έξοδο από τη χρήση και τον chemsex χώρο, καθώς και οι εκφραζόμενες ανάγκες για πλαισίωση από τις υπηρεσίες υγείας και ψυχικής υγείας, οι οποίες στο λόγο τους παρουσιάζονται ελλειμματικές ή/και ανύπαρκτες, γεγονός που επικυρώνει το αίσθημα της απόρριψης και του αποκλίνοντος. Στο σημείο αυτό είναι απαραίτητο να σημειωθεί ότι η σειρά των υπό μελέτη θεματικών καθορίστηκε από την ίδια την ερευνήτρια μετά από την ανάλυση της εκάστοτε συνάντησης της ομάδας εστίασης και την προσπάθεια

σύνοψης των εξαγόμενων ευρημάτων και κατά συνέπεια δεν ακολουθεί πιστά τη σειρά των όποιων ανοιχτών ερωτημάτων τέθηκαν από την πλευρά του ερευνητή στην κάθε συνάντηση της ομάδας, με σκοπό να αποτυπωθεί με όσο μεγαλύτερη σαφήνεια είναι εφικτό η εξελικτική πορεία που ακολουθείται -σε συνειδητό αλλά κυρίως ασυνειδητο επίπεδο- από τους συμμετέχοντες προς την εμπλοκή και την αποταύτισή τους από τις chemsex διαδικασίες.

Η θεματική που αναδύθηκε αναφορικά με την εμφάνιση εθιστικών συμπεριφορών εν είδη διαχείρισης του υπόρρητου κοινωνικού προστάγματος για ικανοποίηση και άνευ όρων απόλαυση, φάνηκε να καθορίζεται κυρίως από τις κοινωνικές αναπαραστάσεις και κατασκευές χωρίς να αποκλείεται ταυτόχρονα, από την πλευρά των συμμετεχόντων, η όποια συμβολή των ψυχικών παραγόντων και διαστάσεων. Άλλωστε, η διερεύνηση τόσο της χρήσης ουσιών όσο και των chemsex πρακτικών, καθώς και άλλων εθιστικών συμπεριφορών δε δύναται να πραγματοποιηθεί ανεξάρτητα από το χωρο-χρονικό κοινωνικό πλαίσιο εντός του οποίου οι εν λόγω συμπεριφορές εκδηλώνονται αλλά και των σημείων εκείνων που συντελείται η συνάντηση και η σύνδεση της προσωπικής ιστορίας με την ίδια την ουσία (Olivenstein, 2004).

Σε ένα πρώτο χρόνο, βασικό σημείο εστίασης των μελών της ομάδας αποτέλεσε το βίωμα της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας εντός της οποίας η ύπαρξη του υποκειμένου υφίσταται μόνο υπό την προϋπόθεση αναζήτησης από εκείνο της πληρότητας και της απόλαυσης που τελικά συντελείται μέσω της κατανάλωσης των προσφερόμενων αγαθών, τα οποία όμως όντας εφήμερα αναγεννούν αυτή του την ανάγκη για κατανάλωση φέροντάς συνεχώς αντιμέτωπο το υποκείμενο με την έλλειψή του, η οποία κοινωνικά είναι μη αποδεκτή, αναζητώντας εκ νέου λύσεις για την κάλυψή της. Στην πλειοψηφία τους οι συμμετέχοντες αναγνωρίζοντας και προσπαθώντας να ανταποκριθούν στο κοινωνικό αίτημα για διαρκή και άνευ όρων απόλαυση, υποστήριξαν ότι η συνθήκη αυτή φαντάζει αρκετά οξύμωρη καθώς η χρήση ουσιών αλλά και ο εθισμός από αυτές συγκαταλέγεται στην κατηγορία των αποκλίνοντων συμπεριφορών παρά το γεγονός ότι κοινωνικά άλλες μορφές εθισμού μοιάζει να είναι περισσότερο αποδεκτές ή ακόμα και θεμιτές, συμπληρώνοντας προς επίρρωση της ανωτέρω διαπίστωσης ότι η έξοδός τους από τις chemsex δραστηριότητες και τη χρήση ουσιών δε συνεπάγεται αυτομάτως και τη διακοπή της εθιστικής συμπεριφοράς, αφήνοντας ανοιχτό το ενδεχόμενο της μετάθεσής της σε μια νέα κατάσταση που εμπίπτει εντός του νορμοθετημένου κοινωνικού πεδίου. Σε συνέχεια

του συλλογισμού και των αφηγήσεών τους τα υποκείμενα της έρευνας, ήρθαν αντιμέτωπα αφενός με την προσπάθεια αποφυγής της έλλειψης (που ενυπάρχει στον καθένα) και αφετέρου με τον, εν τέλει, ανελεύθερο και ματαιωτικό χαρακτήρα αυτής της υπόσχεσης για πληρότητα και της άνευ όρων απολαυσιακής συνθήκης αναφερόμενοι σε μία κυκλική ανατροφοδοτούμενη πορεία εντός της οποίας η ουσία λειτουργεί ως μία διέξοδος.

Από πλευράς βιβλιογραφικής ανασκόπησης διαφάνηκε ότι μια πλειάδα θεωρητικών συντονίζεται με τα ανωτέρω ενισχύοντας ταυτοχρόνως και την αξία των ευρημάτων αυτών και υποστηρίζοντας ότι εντός που σύγχρονου πολιτισμικού πλαισίου τα υποκείμενα έρχονται αντιμέτωπα με την υπόσχεση από πλευράς του κοινωνικού για άμεση πρόσβαση στην απόλαυση μέσω της προσφοράς πληθώρας αγαθών προς κατανάλωση, που διατίθενται ως λύση της μη έλλειψης, τα οποία όμως δεδομένου του εφήμερου χαρακτήρα τους μοιάζει να αφήνουν τα υποκείμενα εκτεθειμένα και ματαιωμένα, καθώς εναποτίθεται σε εκείνα η αποκλειστική ευθύνη για την επιτυχία και την ευτυχία τους (Brousse, 2006· Πούλιος, 2020a· Recalcati, 2016/2018· Sauret, 2009). Η δυσφορία του σύγχρονου πολιτισμού είναι παρούσα και στα ήδη κεκτημένα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της πολιτικής ορθότητας, τα οποία πέραν της σημαντικότητάς τους για την εγκαθίδρυση και τη διαφύλαξη της ισότητας μοιάζει να χρησιμοποιούνται και υπό το πρόσχημα μιας ελευθεριακής συνθήκης στην επανατοποθέτηση των υποκειμένων εντός του δικτύου παραγωγής-κατανάλωσης (Βεργέτης, 2013· Brousse, 2006· Πούλιος, 2020a). Σύντομη με την προαναφερθείσα αντιφατική συνθήκη μοιάζει να είναι και η έννοια της αυτοδιάθεσης που αναδύθηκε στο λόγο των συμμετεχόντων της έρευνας ως αναφαίρετο δικαίωμα του ανθρώπου και η οποία πυροδότησε μια σειρά -συνειδητών και ασυνειδητών- αντιδράσεων σε επίπεδο ομαδικής δυναμικής. Αναλυτικότερα, στην πλειοψηφία τους οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στο δικαίωμα του εκάστοτε ανθρώπου για αυτοδιάθεση, στο οποίο ωστόσο μια μερίδα εξ' αυτών φάνηκε να διατηρεί και να εκφράζει μια πιο καχύποπτη και δύσπιστη στάση, καθώς εντόπισε μια σειρά αντιφατικών στοιχείων αναφορικά με τη θέση αυτή σε σχέση με τον σύγχρονο κοινωνικό δεσμό, υποστηρίζοντας μάλιστα πως μια τέτοια συνθήκη προσομοιάζει περισσότερο σε μια ψευδαισθησιακή αντίληψη και τοποθέτηση, δεδομένης της προκαθορισμένης εξαρτητικής πορείας των υποκειμένων εντός του κοινωνικού και των αιτημάτων του παρά ως ένδειξη ελεύθερης επιλογής. Τα δυναμικά της ομάδας που πυροδοτήθηκαν κατά τη συζήτηση περί αυτοδιάθεσης αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτής της αέναης

σύγκρουσης που λαμβάνει χώρα εντός του υποκειμένου στην προσπάθειά του να φανεί αντάξιο των κοινωνικών προσταγμάτων και προσδοκιών για να εγγραφεί στο σύγχρονο κοινωνικό δεσμό ως όλον, από τον οποίο αποκλείεται λόγω της μη κανονικής σεξουαλικότητάς του. Από τη μία πλευρά λοιπόν έρχεται στο προσκήνιο από κάποιους συμμετέχοντες, αυτή η ψευδής αίσθηση ελέγχου που καλλιεργείται μέσω του δικαιώματος για αυτοδιάθεση και κατ'επέκταση του αφηγήματος που αναπτύσσεται γύρω από αυτό περί ελεύθερης και συνειδητής επιλογής, η οποία φαινομενικά μοιάζει να στερεί από το πεδίο του εθισμού, ενώ παράλληλα αναδύεται ακριβώς αυτή καθ'αυτή η έννοια της αυτοδιάθεσης ως ανθρώπινο κεκτημένο δικαίωμα. Στη παρούσα λοιπόν συνθήκη, το υποκείμενο που άλλοτε μαχόταν προς την κατάλυση της καταπιεσμένης απόλαυσης καλείται να διαχειριστεί την άμεση σχέση με την Άλλη απόλαυση που σχεδόν του επιβάλλεται και η οποία σχετίζεται με την απόλαυση εκείνη που δεν υπόκειται στη δομή της γλώσσας άρα βρίσκεται πέραν του ευνουχισμού (Κανελλοπούλου, 2007· Πούλιος, 2018, 2020· Sauret, 2009) και αποτυπώνεται στη σύγχρονη συμπτωματολογία που χαρακτηρίζεται από περάσματα στην πράξη, έμμονη ενασχόληση με το σώμα και θέματα εθισμού κι εξαρτήσεων, με τα τελευταία επί της ουσίας να αποτελούν, κατά τη McDougall (2001), εθιστικές λύσεις που το υποκείμενο χρειάζεται να εφεύρει για να διαχειριστεί τα βιώματά του εντός του κοινωνικού (Amaro, 2016· Evans, 2019· Hickson et al., 2018· Malengreau, 2005). Με άλλα λόγια η υπέρβαση και η παραβίαση των ορίων που εγκαθιδρύεται και θεμελιώνεται ως νόρμα και μετατρέπεται σε αυτοσκοπό από την πλευρά των υποκειμένων εντός της σύγχρονη κοινωνικής πραγματικότητας, μοιάζει να διαμορφώνει νέα όρια ένταξης, απόκλισης, παθολογίας και συμπτωματολογίας, διατηρώντας και συντηρώντας την ψευδαίσθηση της εξάλειψης των όποιων στερήσεων και ελλειμμάτων. Η επικράτηση του αιτήματος αυτού για πληρότητα μοιάζει να στερεί από το πεδίο των ψυχικών αναπαραστάσεων και της ψυχικής επεξεργασίας με αποτέλεσμα την εμφάνιση αυτού που ο Green (2002) ονόμασε «ψυχικό βραχυκύκλωμα» σύμφωνα με το οποίο η συμπεριφορά που εκδηλώνεται χαρακτηρίζεται από ένα επαναληπτικό, εκφορτιστικό και παρορμητικό πέρασμα σε πράξη.

Στην προσπάθεια εκπλήρωσης των κοινωνικών αιτημάτων, παρά τις όποιες επιπτώσεις δύναται να εκδηλωθούν σε σωματικό, ψυχικό και διαπροσωπικό επίπεδο, αλλά και ανάγκης για διαφυγή από το αδιέξοδο που τα ανωτέρω ενέχουν οι ψυχοδραστικές ουσίες και η χρήση τους έρχονται στο προσκήνιο ως μια νέα οδός

διαχείριση αυτών. Στο λόγο κάποιων συμμετεχόντων διαφάνηκε ακριβώς αυτός ο ιδιαίτερος χαρακτήρας των νέων ψυχοδραστικών ουσιών που διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από εκείνον των ουσιών που επιλέγονταν παλαιότερα (ηρωίνη, βενζοδιαζεπίνες κα) καθώς με τη χρήση τους διανοίγονται νέοι δρόμοι διαφυγής χωρίς τα υποκείμενα να στερούνται απόλαυσης. Πράγματι, οι προσλαμβανόμενες ουσίες εντός του chemsex πλαισίου φαίνεται να προσδίδουν στους συμμετέχοντες ένα αίσθημα ευφορίας ενισχύοντας τη σεξουαλική διάθεση, την αυτοεκτίμηση και κατ'επέκταση διευκολύνοντας τη διαπροσωπική συνδιαλλαγή, ενώ παράλληλα διατηρούν υψηλά τα επίπεδα διέγερσης και εγρήγορσης, με αποτέλεσμα οι συνευρέσεις να έχουν διάρκεια στο χρόνο (Bourne et al. 2015· Desai et al., 2018· Hickson et al., 2018· Maxwell et al., 2019). Για την κατανόηση της προαναφερθείσας διαφοράς τόσο σε επίπεδο ουσίας όσο και σε εκείνο της επιθυμίας που έρχεται να καλύψει η τελευταία αξίζει μόνο να αναλογιστεί κανείς την περιγραφή που κάνει ο Burroughs (1953) στο βιβλίο *Junky* «*Η πρέζα βραχυκυκλώνει το σεξ. Δεν υπάρχει παρόρμηση για γνωριμίες. Η πρέζα σου παίρνει τα πάντα και δε σου δίνει παρά την ασφάλεια απέναντι στην αρρώστια της πρέζας... Όταν σουτάρεις ικανοποιείσαι λες και έχεις φάει ένα γερό γεύμα. Μια ένεση προκαλεί επιθυμία για άλλη ένεση ώστε να παραμείνεις χάρη*». Εν αντιθέσει με την ανωτέρω περιγραφή οι συμμετέχοντες αναφέρονται σε αυτή την αναδυόμενη επιθυμία και ανάγκη για τη σύναψη στενών διαπροσωπικών σχέσεων που διέπονται από οικειότητα και εγγύτητα εντός ενός αποστιγματιστικού πλαισίου ως προς τη σεξουαλικότητα, τον HIV και άλλες πτυχές της προσωπικής ταυτότητας, οι οποίες χρήζουν αποκλεισμού από τον κοινωνικό ιστό λόγω της μη «συμμόρφωσής» τους στην κοινωνικά ορισμένη νόρμα. Συγκεκριμένα, ομόφωνα οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν σε αυτή την αναζήτησή τους για ένα πλαίσιο το οποίο αφενός θα δημιουργούσε ένα χώρο ελεύθερου σεξουαλικού πειραματισμού -με τις όποιες προεκτάσεις αυτός ενέχει και στον πειραματισμό με τις διαπροσωπικές σχέσεις- και αφετέρου θα λειτουργούσε διευκολυντικά προς την εκπλήρωση της επιθυμίας για συνάντηση και συνεύρεση -ψυχική και σωματική- με άλλα πρόσωπα, λαμβάνοντας ταυτόχρονα ένα χαρακτήρα ιεροτελεστικής συνάντησης. Η επιλογή λοιπόν ουσιών όπως η κρυσταλλική μεθαμφεταμίνη, η μεφεδρόνη και το G που προεξάρχουν και ορίζουν το chemsex πλαίσιο καθώς και ο συνδυασμός τους με άλλες διεγερτικού και κατασταλτικού τύπου ουσίες (κοκαΐνη, poppers, κεταμίνη κα) ενισχύουν το ευφορικό συναίσθημα και άρουν τις αναστολές με αποτέλεσμα να καθίσταται δυνατή η πραγμάτωση της επιθυμίας για διαπροσωπική επαφή. Ερευνητικά έχει φανεί ότι το

chemsex συνιστά ένα χώρο (συν)-ύπαρξης και διαχείρισης της μη κανονικής σεξουαλικότητας και το τραύμα που αυτή φέρει, καθώς και ένα τ(ρ)όπο συνάντησης μεταξύ ανθρώπων στους οποίους κυριαρχούν οι ενοχές για τα μη αποδεκτά κομμάτια της ταυτότητάς τους και περιθωριοποιούνται εξαιτίας αυτών (Longstaff, 2019· Πούλιος, 2020b).

Παράλληλα, η εισαγωγή της ουσίας εντός του σχεσιασκού σώματος μοιάζει να λειτουργεί βοηθητικά προς τη διαχείριση της εσωτερικευμένης τόσο ομοφοβίας όσο και ομοκανονικότητας, οι οποίες είναι παρούσες και εντός της gay κοινότητας αλλά και ευρύτερα στην κοινότητα των ΑΣΑ. Όπως διαφάνηκε και στο λόγο των υποκειμένων που έλαβαν μέρος στην έρευνα, η ουσία λειτουργεί ως διευκολυντικός παράγοντας τόσο για τον κατευνασμό των ενοχών αναφορικά με την ομόφυλη σεξουαλικότητα και της προσωπικής εσωτερικευμένης ομοφοβίας όσο και για την αντιμετώπιση -διαμέσου κυρίως της αποφυγής- ομοφοβικών συμπεριφορών από τα υπόλοιπα μέλη της κοινότητας. Η χρήση ουσιών μοιάζει, πέραν των όποιων επιδράσεων σε επίπεδο φυσιολογίας δύναται να επιφέρει - για παράδειγμα η χρήση poppers βοηθά στη χαλάρωση των μυών του σώματος και κατ' επέκταση διευκολύνεται η σεξουαλική συνεύρεση-, μια μορφή αποδέσμευσης του υποκείμενο υπό τις όποιες εσωτερικευμένες ομοφοβικές και κοινωνικά στερεοτυπικές, μη αποδεκτές αντιλήψεις σχετικά με το ομόφυλο σεξ και το μη κανονική της σεξουαλικότητας. Από το λόγο των συμμετεχόντων διαφάνηκε η σημαντικότητα της άρσης αναστολών τόσο σε επίπεδο σχετίζεσθαι όσο και σε εκείνο των σεξουαλικών πρακτικών. Στις αφηγήσεις όλων των μελών της ομάδας εστίασης αποτυπώθηκε αυτή η αναγκαιότητα και σημαντικότητα για άρση της σκέψης και των φραγμών - εσωτερικών και κοινωνικών υπό μια ηθική διάσταση- κατά τη διαπροσωπική και σεξουαλική επαφή, καθώς δεδομένης της ομοκανονικότητας που εμφανίζεται στην κοινότητα τα υποκείμενα στιγματίζονται διπλά και εγκλωβίζονται εκ νέου στο περιθώριο. Ως προς τις σεξουαλικές πρακτικές φάνηκε ότι υπό την επήρεια των ουσιών οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα σεξουαλικού πειραματισμού και της λήψης διάφορων ρόλων στο σεξ, χωρίς απαραίτητα αυτό να επικρίνεται. Κανένα μέλος της ομάδας ωστόσο δεν ανέφερε να έχει προβληματιστεί ή να έχει αισθανθεί εκτεθειμένο στο βλέμμα του άλλου ποτέ αναφορικά με τη θέση που επιθυμεί ή καλείτε να πάρει στο σεξ, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα ότι για κάποιους η χρήση ουσιών και η επίδρασή τους ενεργεί είτε προς τη μεταστροφή των σεξουαλικών ρόλων -με το αφήγημα κυρίως να προσδιορίζει την παθητική θέση- είτε προς τη δοκιμή νέων

πρακτικών, οι οποίες δύναται να συνιστούν συμπεριφορές υψηλού κινδύνου και να χαρακτηρίζονται ως πιο kinky ή/και βρώμικες, όπως για παράδειγμα το bareback. Τα ερευνητικά δεδομένα μοιάζει να ενισχύουν το εν λόγω εύρημα μιας και όπως αναφέρουν ένας από τους βασικότερους παράγοντες εμπλοκής των υποκειμένων σε chemsex δραστηριότητες είναι η εσωτερικευμένη ομοφοβία και η ρητορική μίσους που αναπτύσσεται τόσο εκτός όσο και εντός της κοινότητας, η οποία συνδέεται κυρίως με το κομμάτι του ιδανικού άντρα, στον οποίο προσδίδονται πιο ενεργητικά χαρακτηριστικά, όπως είναι και αυτό της διείσδυσης εν αντιθέσει με τους ΑΣΑ που προτιμούν να κατέχουν έναν πιο παθητικό ρόλο στο σεξ, οι οποίοι συνήθως χαρακτηρίζονται ως θηλυπρεπείς και τους προσδίδονται περισσότερο γυναικεία χαρακτηριστικά. (Bourne et al., 2015· Smith & Tasker, 2017· Edmundson et al., 2018· Maxwell et al., 2019· Stuart, 2019). Επίσης, σε μια σειρά ερευνών υποστηρίζεται ότι πέραν της ουσίας η εσωτερικευμένη ομοφοβία και η ομοκανονικότητα είναι και ο λόγος που οι εμπλεκόμενοι σε τέτοιου είδους πρακτικές επιλέγουν περισσότερο τη χρήση διαδικτυακών εφαρμογών από τη δια ζώσης γνωριμία (Desai et al., 2018· Giorgetti et al., 2017· Maxwell et al., 2019), καθώς το εικονικό περιβάλλον επιτρέπει την προβολή μιας ιδανικής εικόνας η οποία είναι ελκυστική προς τον άλλο, αλλά συνάμα δύναται να οδηγήσει στην ανάδυση δυσφορικών και ματαιωτικών συναισθημάτων δεδομένου ότι αυτή η τέλεια εικόνα του ιδανικού άντρα παρτενερ και συντρόφου δε δύναται να πραγματοποιηθεί (Bonner-Thompson, 2017· Πούλιος, 2020a).

Όπως προαναφέρθηκε η συνάντηση αυτή που συντελείται διαμέσου του chemsex πλαισίου περιγράφηκε με όρους ιεροτελεστικής τελετής από τους συμμετέχοντες της έρευνας. Μάλιστα ένας εξ αυτών ακούγοντας προσεκτικά και σχεδόν συνεπαρμένα τις τοποθετήσεις και τα βιώματα όλων των άλλων συμμετεχόντων προσέδωσε σε αυτή την ιεροτελεστική συνθήκη το χαρακτήρα θρησκευτικού μυστηρίου, υπό το πρίσμα μιας συνάντησης εντός της οποίας τα συμμετέχοντα υποκείμενα εξομοιώνονται και ομοιογενοποιούνται εξαλείφοντας κάθε διαφορά μεταξύ τους και υποτάσσονται στην ανώτερη επιθυμία τους τόσο για διατήρηση της ίδιας της μεταξύ τους επαφής όσο και της ανάπτυξης ενός κοινού βιώματος μέσω του μοιράσματος της ουσίας και της εμπειρίας που αυτή γεννά. Ο Recalcati (2018) γράφοντας για την έννοια της επιθυμίας αναφέρει ότι εκείνη δε σηματοδοτείται σε καμία περίπτωση από την κατανάλωση του αντικειμένου και του εαυτού αλλά από την αντίσταση προς το απόλυτο όνειρο και την ομοιογενοποίηση. Όπως γίνεται αντιληπτό από την προηγούμενη πρόταση παρά το γεγονός ότι τα

εμπλεκόμενα σε chemsex, υποκείμενα καταβάλουν υπέρμετρες προσπάθειες μέσω της κατανάλωσης των ουσιών για τη διατήρηση αυτού του κοινού ψυχικού και πραγματικού τόπου συνάντησης, η εξομοίωση της υποκειμενικότητάς τους μέσω της κατανάλωσης (ε)αυτών στερεί από το πεδίο της επιθυμίας και αυτομάτως τα μεταστρέφει σε αντικείμενα προς κατανάλωση.

Για κάποιους άλλους συμμετέχοντες, η έννοια της τελετουργίας συνδεόταν περισσότερο με τις συνθήκες δόμησης του ίδιου του πλαισίου. Πιο συγκεκριμένα, ένας ακόμα συμμετέχοντας ανέφερε ότι η όλη διαδικασία δόμησης και λειτουργίας του πλαισίου συνιστά από μόνη της μια τελετουργία διαδικασία και την προσομοιάζει με μια θεατρική παράσταση, στην οποία οι ρόλοι κατά κάποιο τρόπο κατανέμονται, πριν ήδη ξεκινήσει η συνάντηση από εκείνον που τη διοργανώνει, ο οποίος παράλληλα είναι υπεύθυνος για την εύρυθμη λειτουργία του πλαισίου και της συνάντησης.

Ωστόσο, στο σημείο αυτό μοιάζει να τίθεται έμμεσα ένας πρώτος περιορισμός στο πλαίσιο, ένεκα της αναφοράς στους ρόλους τους οποίους καλούνται οι συμμετέχοντες να ενσαρκώσουν ακόμα και αν στην πορεία δεν το επιθυμούν πια. Συμπληρωματικά αυτής της τοποθέτησης, ένας ακόμα συμμετέχοντας αναφέρεται και στον πολυσήμαντο ρόλο των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης και γνωριμίας, οι οποίες αφενός κατά κάποιο τρόπο ορίζουν το πλαίσιο μέσω της επιλογής και πρόσκλησης των εμπλεκόμενων ατόμων, ενώ ταυτόχρονα δύναται να αποτελούν και σημείο έναρξης της τελετουργικής συνθήκης. Όπως προέκυψε από τις ανωτέρω αφηγήσεις αλλά και από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση οι ιεροτελεστικές συνιστούν συγκεκριμένες πράξεις, οι οποίες εμφανίζονται εν είδη τελετουργικής διαδικασίας στο πλαίσιο μιας ομάδας δημιουργώντας χώρο για την ανάπτυξη κοινών συναισθηματικών βιωμάτων (Grønnestad, Sagvaag & Lalander, 2019). Ο Collins (1993,2004) αναφερόμενος στην έννοια της αλληλεπιδραστικής τελετουργίας σημειώνει ότι μετά το πέρας αυτής, τα μέλη της ομάδας αισθάνονται ευφορία και αναπτύσσουν μεταξύ τους αλληλέγγυα συναισθήματα μέσω του μοιράσματος και της συνύπαρξης σε μια κοινή πραγματικότητα την οποία χαρακτηρίζει ως «η “κόλλα” που κρατά την κοινότητα ενωμένη είναι η συναισθηματική ενέργεια που μοιράζεται».

Ταυτόχρονα, στη σύγχρονη βιβλιογραφία συναντάται η σύνδεση των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης και γνωριμίας με το chemsex, καθώς με τη χρήση τους μοιάζει να καθιστάται πιο εύκολη τόσο η πρόσβαση στις υπό αναζήτηση ουσίες όσο και η διαπροσωπική συνδιαλλαγή και επιλογή συντρόφου. Ιδίως για τις ομάδες εκείνες που η έκφραση της επιθυμίας τους δε χαίρει εκτίμησης και σεβασμού εντός του

κοινωνικού, όπως τα gay άτομα και οι ΑΣΑ, οι εφαρμογές αυτές δύναται να αποτελούν ένα αρκετά χρήσιμο μέσο, προστατεύοντας τους χρήστες τόσο από ετεροκανονικές όσο και από ομοκανονικές επιθέσεις (Amaro, 2016· Hickson, 2018· Παπαδοπετράκης, 2019· Πούλιος, 2020a· Stuart, 2019).

Συμπληρωματικά με τα ανωτέρω στοιχεία, οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στους παράγοντες εκείνους που δύναται να λειτουργούν ενισχυτικά της συμμετοχής ή/και απομειωτικά αυτής. Αναλυτικότερα, σημαντικό ρόλο φάνηκε να διαδραματίζει η φάση ζωής την οποία διανύουν και η ψυχολογική τους κατάσταση, καθώς κύρια δράση των ουσιών αποτελεί η επαύξηση των ήδη υπάρχοντων συναισθημάτων. Σε κάποιους από αυτούς διαφάνηκε η τάση για εμπλοκή σε περιόδους που χρειάστηκε να διαχειριστούν μια σειρά δυσφορικών συναισθημάτων, ενώ για άλλους το πλαίσιο του chemsex αποτελούσε ένα χώρο συνάντησης, εντός του οποίου εντεινόταν το ήδη υπάρχον ευφορικό συναίσθημα. Επίσης, στους παράγοντες αυτούς συμπεριλήφθηκε και η ύπαρξη ή μη συντροφικής σχέσης στη ζωή των συμμετεχόντων, με κάποιους από αυτούς να δηλώνουν ότι η συντροφική σχέση λειτουργούσε παρακινητικά προς την εμπλοκή σε chemsex δραστηριότητες, αναζητώντας κυρίως πειραματισμό αλλά και ενίσχυση της σεξουαλικής ζωής, ενώ για άλλους ο χωρισμός από τη συντροφική σχέση μοιάζει να ενεργοποιούσε την επιθυμία για συμμετοχή στις εν λόγω διαδικασίες δεδομένης της αποδέσμευσης από μία καταπιεστική συνθήκη που βίωναν εντός της σχέσης.

Επιστρέφοντας στην τελετουργική συνθήκη που διαμορφώνεται εντός του chemsex πλαισίου, οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν σε μια αλλαγή που επισυμβαίνει εντός αυτού με το πέρασμα του χρόνου, η οποία σχετίζεται με την ίδια τη διαδικασία της χρήσης που λαμβάνει εκείνη πια έναν τελετουργικό χαρακτήρα. Στην πλειοψηφία τους οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στη σημαντικότητα τόσο της προσωπικής ιστορίας του εκάστοτε συμμετέχοντα όσο και στη χρονική στιγμή που θα εισαχθεί στο πλαίσιο η ουσία, υπό το πρίσμα όχι τόσο του πραγματικού χρόνου όσο κυρίως του ψυχικού, καθώς επίσης και τη σύνδεση που θα πραγματοποιήσει το εκάστοτε άτομο σε σχέση με την ουσία και την επίδρασή της. Χαρακτηριστικός είναι ο λόγος ενός εκ των συμμετεχόντων ο οποίος αναφέρεται σε αυτό το αίσθημα παντοδυναμίας και ψευδούς ελέγχου που προσφέρει -τουλάχιστον σε πρώτο χρόνο- η ουσία αλλά και σε αυτή τη σχέση που αρχίζει να αναπτύσσεται υποδόρια, η οποία με τη σειρά της απομακρύνει το υποκείμενο από τον πρωταρχικό του στόχο για διαπροσωπική επαφή, θέτοντας σχεδόν το υποκείμενο σε μια συγχωνευτική σχέση μαζί της, διατηρώντας ωστόσο μια

ελάχιστη επένδυση στο κοινωνικό (Fain, 1979· Μπόμπος, 2014). Σε αυτή τη χρονική στιγμή μοιάζει το σεξ και η σεξουαλική διέγερση να μην έχουν σημασία και να λειτουργούν περισσότερο στο πλαίσιο αναζήτησης της ουσίας, η οποία φαίνεται να έχει αντικαταστήσει τόσο την επιθυμία για σεξ όσο και εκείνη για συνάντηση με τον άλλον (Fawcett, 2016). Σε αυτή τη συνθήκη κυριαρχεί πια μια επαναληψιμότητα -του τραύματος- η οποία απαγορεύει την όποια διαπραγμάτευση επιχειρείται από πλευράς του υποκειμένου, με την ουσία να έχει τοποθετηθεί στη θέση του Άλλου αποκλείοντας το υποκείμενο από το σχετίζεσθαι (Malengeau, 2012· Miller, 2011· Πούλιος, 2020a).

Παράλληλα, ο χρόνος συνάντησης με την ουσία και το chemsex φαίνεται και για τους υπόλοιπους συμμετέχοντες να αποτελεί κομβικό σημείο για την ανάδυση τελετουργικών διαδικασιών αναφορικά πια με την ίδια τη διαδικασία της χρήσης αλλά και της ουσίας. Άλλωστε η στιγμή συνάντησης του υποκειμένου με το chemsex και τις ουσίες δεν είναι σε καμία περίπτωση τυχαία καθώς συνδέεται συνήθως εκ των υστέρων με σημεία από την προσωπική ιστορία του υποκειμένου (Πούλιος, 2020b). Αυτό είναι κάτι που αναγνωρίζουν και οι ίδιοι οι συμμετέχοντες στη συζήτηση που αναπτύσσουν για τις προσπάθειες απεμπλοκής τους από το chemsex, κατά τις οποίες ξεκίνησαν να συνδέουν τη σχέση αυτή με την ουσία με διάφορες πτυχές της προσωπικής τους ιστορίας. Αυτή η πρώτη συνάντηση θα αναζητάται ξανά και ξανά μέσω της ίδιας επανάληψης της χρήσης, η οποία όμως σε καμία περίπτωση δεν είναι εφικτό να επανεμφανιστεί.

Στη συμμετοχή σε chemsex διαδικασίες δύναται να εντοπίσει κανείς την ανάδυση ενός φετιχιστικού τρόπου υπέρβασης και παραβίασης των ορίων (Amaro, 2016· Fawcett, 2016· Maxwell et al., 2019). Από το λόγο των συμμετεχόντων διαφάνηκε αυτού του είδους η προσπάθεια μέσω της ανάδειξης μιας σειράς φετιχοποιημένων αντικειμένων και καταστάσεων, διαφορετικών για τον καθένα, που ωστόσο φάνηκε να έχουν ως κοινό παρανομαστή την προσπάθεια επαφής και συνάντησης υπό το πρίσμα της παραβίασης τόσο του προσωπικού ορίου του εαυτού και του άλλου όσο και την ανασυγκρότηση της ηθικής που διέπει τη σεξουαλικότητα και ειδικά τη μη ετεροκανονική σεξουαλικότητα. Συγκεκριμένα, από την ανάλυση των αφηγήσεων προέκυψαν τέσσερις φετιχιστικές μορφές, οι οποίες αφορούσαν στη διαδικασία της χρήσης, της ατέρμονης προσπάθειας για επαναβίωση της πρώτης συνάντησης με την ουσία εντός του chemsex πλαισίου, την παρακολούθηση πορνογραφικού υλικού καθώς και τη σεξουαλική πρακτική του bareback, οι οποίες φαίνεται από το λόγο των συμμετεχόντων να λειτουργούσαν διεγερτικά πριν ακόμα οι

ίδιοι ενταχθούν στο πλαίσιο. Οι εν λόγω συμπεριφορές οι οποίες αφορούν επί της ουσίας στη χρήση και στην εμπλοκή σε «υψηλού κινδύνου» σεξουαλικές συμπεριφορές (bareback, πρακτικές που προβάλλονται σε πορνογραφικό υλικό) μοιάζει να φέρνουν σε ρήξη τα άτομα με τη σεξουαλική κανονικότητα που μέχρι τότε είχαν συγκροτήσει και να προσφέρουν μια οδό διαφυγής, έστω και εφήμερη ή/και ψευδαισθησιακής, μέσω της οποίας είναι σε θέση να επαναδιαπραγματευθούν τα όρια υπό την επήρεια της ουσίας. Οι διαδικασίες αυτές μοιάζει να εγείρουν ηθικούς φραγμούς αναφορικά με τη «βιαιότητα» και τη «βρώμικη» σεξουαλική συνεύρεση που συντελείται εντός του πλαισίου, οι οποίοι καταστέλλονται ή/και εξαφανίζονται με την εισαγωγή της ουσίας στον οργανισμό.

Σε συνέχεια της συζήτησης περί της διαπραγμάτευσης των ορίων διαμέσου της χρήσης ουσιών οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στις επιπτώσεις που αυτή ενέχει για το σώμα. Αναλυτικότερα, από τις αφηγήσεις τους επανήλθε στο προσκήνιο αυτή η έννοια του πραγματικού, το οποίο ενδεχομένως και να είναι πιο πραγματικό από αυτό που το υποκείμενο μπορεί να διαχειριστεί και να αντέξει υπερβαίνοντας τόσο τις σωματικές όσο και τις ψυχικές του αντοχές. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι υπό την επηρέα των προς χρήση ουσιών έμοιαζε σαν να καταργούνταν κάθε όριο και τη θέση του να έπαιρνε ένα καινούργιο που άλλοτε μπορεί να ξεπερνούσε κατά πολύ το παλαιότερο ενώ σε άλλες περιπτώσεις ένεκα και της ορατής αλλά και αισθητής φθοράς του σώματος να έπρεπε να επανέλθει και να κυριαρχήσει το προηγούμενο. Πολλές φορές επίσης στο λόγο τους μοιάζει να αποτυπώνεται σχεδόν μια κατάσταση από-υποκειμενοποίησης κατά τη διάρκεια της οποίας το μόνο παρόν στη διαδικασία είναι το σώμα. Η ελλειμματική ψυχική ζωή αντισταθμίζεται μέσω της παρορμητικής και επαναλαμβανόμενης αναζήτησης ερεθισμάτων της εξωτερικής πραγματικότητας, τα οποία προσλαμβάνονται εντός ενός αισθητηριακού πλαισίου αντίληψης. Με άλλα λόγια μοιάζει να εκδηλώνεται μια επιτακτική ανάγκη το υποκείμενο να βλέπει, να ακούει, να αγγίζει, να αισθάνεται το σωματικό πόνο, να βρίσκεται σε μία συνεχή δράση για να είναι αντιληπτή η ύπαρξή του και να αισθάνεται ότι είναι ζωντανό (Μπόμπος, 2014). Σύμφωνα με τον Freud (2016/1913) σε τέτοιες καταστάσεις η ηρεμία επέρχεται μόνον ως αποτελέσματα τόσο της ψυχικής όσο και της σωματικής κούρασης. Σε αυτό το σημείο ακριβώς το πραγματικό του σώματος μέσω της φθοράς του από τη βίαιη ενσωμάτωση στην απολαυσιακή συνθήκη της χρήσης και του chemsex υφίσταται εν είδη ενός πραγματικού φυσικού ορίου επαναφέροντας στο προσκήνιο το υποκείμενο.

Τέλος, στην τελευταία θεματική που προέκυψε από την ανάλυση του υπό μελέτη υλικού κρίθηκε σημαντική η ανάδειξη των ιδιαίτερων αναγκών των συμμετεχόντων σε chemsex δραστηριότητες όπως αυτές εκφράστηκαν από τα μέλη της ομάδας. Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες οι πρακτικές που το υπάρχον σύστημα υγείας και ψυχικής υγείας ακολουθεί δεν επαρκεί για την κάλυψη και διαχείριση των εξατομικευμένων αναγκών των συμμετεχόντων και των υπό ανάδυση θεμάτων. Από τις αφηγήσεις τους προέκυψε ανάγκη τόσο για εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας σε θέματα σεξουαλικότητας, ταυτότητας φύλου, chemsex πρακτικών, χρήσης ουσιών και μείωσης βλάβης για τη χρήση και τις σεξουαλικές πρακτικές όσο και για τη δημιουργία εξειδικευμένων δομών οι οποίες θα ακολουθούν διαθεματική προσέγγιση για τη διαχείριση των ανωτέρω δυσκολιών. Παρά το γεγονός ότι όλοι οι συμμετέχοντες αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα και την αναγκαιότητα σε πολλές περιπτώσεις, της ψυχοθεραπευτικής συνθήκης, οι αρνητικές εμπειρίες που είχαν στο παρελθόν τους καθιστά σκεπτικούς απέναντι στους επαγγελματίες και τις δομές, καθώς όπως ανέφεραν η προσέγγισή τους εστιάζει περισσότερο στο κομμάτι της χρήσης ουσιών παραγκωνίζοντας εκείνο της πολυσύνθετης ταυτότητας την οποία διαχειρίζονται διαμέσου συμπεριφορών όπως το chemsex. Στα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα υποστηρίζεται η αναγκαιότητα της ίδρυσης δομών που θα απευθύνεται αποκλειστικά σε άτομα που εμπλέκονται σε chemsex δραστηριότητες, καθώς από τα παραδείγματα διάφορων ευρωπαϊκών χωρών, όπως η Αγγλία και η Γαλλία, φαίνεται να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές ως προς τη μείωση των μολύνσεων από τον ιό HIV αλλά και από τα χαμηλότερα ποσοστά των υπόλοιπων σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων (Torres et al., 2020· Maxwell et al. 2019· Stuart & Weymann, 2015). Η διαθεματικότητα που επιβάλλει η διαχείριση του chemsex δυστυχώς απουσιάζει από τις υπηρεσίες υγείας αλλά και τις δομές ψυχικής υγείας, καθώς όπως ανέφεραν και οι συμμετέχοντες αλλά και επικυρώνει η διεθνής βιβλιογραφία τα εμπλεκόμενα σε chemsex άτομα συνήθως καταλήγουν είτε σε δομές απεξάρτησης λόγω μη έγκυρης και ορθής παρέμβασης που έχει ως αποτέλεσμα η διαχείριση της χρήσης να είναι απαραίτητο να βρίσκεται σε πρώτο πλάνο λόγω των σοβαρών επιπτώσεων της παραλείποντας τη μετέπειτα πορεία που χρειάζεται να ακολουθηθεί για την καλύτερη πλασίωση και αντιμετώπιση είτε να διατηρούν μια αρνητική στάση προς την απεύθυνσή τους σε κάποια δομή λόγω λανθασμένων ή/και στιγματιστικών παρελθοντικών εμπειριών, το οποίο φαίνεται να λειτουργεί αρκετά επιβαρυντικά.

5.2. Περιορισμοί της έρευνας.

Όπως ήδη έχει αναφερθεί και στα προηγούμενα κεφάλαια, σκοπός της παρούσας ερευνητικής προσπάθειας αποτέλεσε η διερεύνηση του βιώματος των συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια εμπλοκής τους σε chemsex δραστηριότητας, αλλά και στην όποια προσπάθεια επιτελείται από πλευράς τους για αποταύτιση από αυτές. Βάσει του στόχου αυτού αλλά και της μεθόδου των ομάδων εστίασης για τη συλλογή των δεδομένων επιλέχθηκε για την ανάλυση τους η ΕΦΑ ως η καταλληλότερη μέθοδος για την απόδοση της πολυπλοκότητας και την αποτύπωση ενός μεγάλου εύρους του υπό μελέτη φαινομένου, η οποία σε ένα δεύτερο χρόνο συμπληρώθηκε από τη θέαση και την επεξεργασία του υλικού υπό το πρίσμα μιας ψυχοδυναμικής οπτικής. Παρόλα αυτά, είναι σημαντικό να αναγνωριστούν και οι όποιοι περιορισμοί προέκυψαν τόσο κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας όσο και κατά τη συγγραφή της παρούσας εργασίας.

Αρχικά, η επιλογή της ποιοτικής μεθοδολογικής προσέγγισης για τη διεξαγωγή της έρευνας καθιστά εκ προοίμιου επισφαλής τη δυνατότητα γενίκευσης των αποτελεσμάτων, η οποία ωστόσο σε καμία περίπτωση δε συνιστούσε στόχο της ερευνητικής διαδικασίας συντονιζόμενη με τις εξατομικευμένες ανάγκες του εν λόγω πληθυσμού αλλά και του εκάστοτε συμμετέχοντα. Δεύτερον, ως προς τα χαρακτηριστικά του δείγματος, όλοι οι συμμετέχοντες ήταν ήδη αρκετό χρονικό διάστημα σε ψυχοθεραπεία με την πλειοψηφία να απέχει αρκετό καιρό από τις εν λόγω δραστηριότητες. Παρά το γεγονός ότι τα κοινά αυτά χαρακτηριστικά δύναται να λειτούργησαν βοηθητικά προς την κατανόηση της εμπείριας των συμμετεχόντων, ωστόσο η απουσία τόσο της ποικιλομορφίας στο δείγμα όσο και της ενημέρωσης αναφορικά με το χρονικό διάστημα της ψυχοθεραπείας μοιάζει να αποτελούν βασικούς περιορισμούς της έρευνας. Η συμπερίληψη συμμετεχόντων από διαφορετικά στάδια της πορείας που αναδείχθηκε από τις αφηγήσεις των συμμετεχόντων, χωρίς απαραίτητα αυτή να έχει τεθεί υπό επεξεργασία σε χρόνια βάση θα μπορούσαν να προσφέρουν μεγαλύτερο εύρος στο υπό διερεύνηση υλικό. Ωστόσο, κρίνεται απαραίτητο να σημειωθεί ότι εξαιτίας του διεγερτικού χαρακτήρα της θεματικής αυτής χρειάζεται να ληφθούν υπόψιν τα προσωπικά χαρακτηριστικά του εκάστοτε συμμετέχοντα προς αποφυγή της όποιας υποτροπής.

Τέλος, δεδομένου ότι το παρόν εγχείρημα αποτελεί μια πιλοτική μελέτη «συγκεκριμένων» θεματικών του υποκειμενικού βιώματος συμμετοχής σε chemsex δραστηριότητες δε δύναται να αποτυπώνει στο σύνολό της την εμπειρία της εμπλοκής.

5.3. Αντί Επιλόγου.

Η συγγραφή της παρούσας εργασίας πραγματοποιείται εντός μιας ταραγμένης χρονικής περιόδου τόσο από πλευράς της επιδημίας Covid-19, η οποία πέραν όλων των άλλων λειτουργεί ανασταλτικά προς τις διαπροσωπικές σχέσεις όσο και από εκείνη του τεράστιου κύματος οργής και πένθους που έχει ξεσπάσει για τα δύο χρόνια που πέρασαν μετά την άγρια δολοφονία στο κέντρο της Αθήνας του ακτιβιστή Ζάκ Κωστόπουλου/Zackie Oh, αλλά και τα επτά χρόνια από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, στην Αθήνα.

Τα δύο αυτά συμβάντα φαντάζουν να μη χωρούν σε αυτή τη δεκαετία, καθώς έχει κατακτηθεί μετά χρόνιες διεκδικήσεις ένας χώρος που επιτρέπει τόσο την ελευθερία έκφρασης και διακίνησης των ιδεών όσο και της ελεύθερης έκφρασης της υποκειμενικής ύπαρξης. Ωστόσο, τα δύο αυτά γεγονότα δε θα μπορούσαν να χωράν και πουθενά αλλού παρά μόνο μέσα σε αυτά τα χρόνια που υπό το πρόσχημα μιας ελευθεριακής συνθήκης, απαλλαγμένης από τις προκαταλήψεις του παρελθόντος, η καταστολή των υποκειμένων έρχεται μέσα από μια τόσο απλή και αυθαίρετη κατηγοριοποίηση: «ακίνδυνο» - «επικίνδυνο», «σωστό» - «λάθος», «κανονικό» - «μη κανονικό». Επιλέγω να κλείσω λοιπόν αυτή την εργασία με το ποίημα του Κώστα Βάρναλη «Οι πόνοι της Παναγιάς», όπου ο ποιητής διερωτάται πως θα προστατεύσει το γιό του όντας πια ένας αδύναμος, αποκαθλωμένος πατέρας εντός μιας κοινωνίας που βράζει από θυμό και κανένα φράγμα δε μπορεί να τον συγκρατήσει με αποτέλεσμα να εκφράζεται ωμός πάνω στο σώμα.

*Πού να σε κρύψω, γιόκα μου, να μη σε φτάνουν οι κακοί;
Σε ποιό νησί του Ωκεανού, σε ποιάν κορφή ερημική;
Δε θα σε μάθω να μιλάς και τ' άδικο φωνάζεις.
Ξέρω, πως θα 'χεις την καρδιά τόσο καλή, τόσο γλυκή,
που μες στα βρόγια της οργής ταχιά θε να σπαράξεις.
Συ θα 'χεις μάτια γαλανά, θα 'χεις κορμάκι τρυφερό,
θα σε φυλάω από ματιά κακή κι από κακόν καιρό,
από το πρώτο ζάφνιασμα της ζυπνημένης νιότης.
Δεν είσαι συ για μάχητες, δεν είσαι συ για το σταυρό.
Εσύ νοικοκερόπουλο, όχι σκλάβος ή προδότης.*

.....

*Κι αν κάποτε τα φρένα σου το Δίκιο, φως της αστραπής,
κι η Αλήθεια σου χτυπήσουνε, παιδάκι μου, να μην τα πεις.
Θεριά οι ανθρώποι, δεν μπορούν το φως να το σηκώσουν.
Δεν είναι αλήθεια πιο χρυσή σαν την αλήθεια της σιωπής.
Χίλιες φορές να γεννηθείς, τόσες θα σε σταυρώσουν.*

Βιβλιογραφία

- Abdulrahim D., Bowden-Jones O., (2015). *Novel Psychoactive Treatment UK Network (NEPTUNE): Guidance on the clinical management of acute and chronic harms of club drugs and novel psychoactive substances*. The Health Foundation Inspiring Improvement.
- ACMD. *Consideration of the Novel Psychoactive Substances ('Legal Highs')*. London: ACMD; 2011
- Addolorato, G., Caputo, F., Capristo, E. (2000) Gamma-hydroxybutyric acid: efficacy, potential abuse and dependence in the treatment of alcohol addiction. *Alcohol*, 20 (17), 217–222.
- American Psychological Association. (2006). Answers to your questions about transgender individuals and gender identity. Retrieved from <http://www.apa.org/topics/transgender.html>.
- American Psychological Association. (2012). Guidelines for psychological practice with lesbian, gay, and bisexual clients. *American Psychologist*, 67(1), 10–42. <https://doi.org/10.1037/a0024659>.
- American Psychiatric Association (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.)*. Arlington, VA: Author.
- Amaro, R. (2016). Taking chances for love? Reflections on love, risk and harm reduction in a gay slamming subculture. *Contemporary Drug Problems*, 43(3), 216-227.
- Ανδροπούλου, Δ. (2012). Η λακανική κλινική της τοξικομανίας: Από το φάρμακον στο σύμπτωμα. Στο Ν. Λινάρδου & Ρ. Μπλανσε (Επιμ.), *Διαβάζοντας το σύμπτωμα*. Αθήνα: Εκκρεμές.

- Anglin Douglas M., Burke C., Perrochet B., Ewa Stamper & Samia, Dawud-Noursi (2000). History of the methamphetamine problem. *Journal of Psychoactive Drugs*, (32), 137–141.
- Allen, J.L. & Mowbay, O. (2016). Sexual orientation. Treatment utilization and barriers for alcohol related problems: findings from a nationally representative sample. *Drug and Alcohol Dependence*, 161, 323 – 330.
- Barker, C., Pistrang, N., & Elliott, R. (2002). *Research methods in clinical psychology: An introduction for students and practitioners* (2nd ed.) Chichester, England: John Wiley & Sons.
- Benotsch, E. G., Lance, S. P., Nettles, C. D., & Koester, S. (2012). Attitudes Toward Methamphetamine Use and HIV Risk Behavior in Men Who Have Sex with Men. *The American Journal on Addictions*, 21, 35–42. doi: 10.1111/j.1521-0391.2012.00294.x
- Bentur Y., Bloom-Krasik A., Raikhlin-Eisenkraft B. (2008). Illicit cathinone (“Hagigat”) poisoning. *Clinical Toxicology*, 46, 206–210.
- Βεργέτης, Δ. (2013). Φυλο-δοξίες και επαναστάσεις στον 21^ο αιώνα, *Αλήθεια*, 7, 5-15.
- Blancher, R. (2012). Το επίκεντρο του συμπτώματος. Στο Ν. Λινάρδου & Ρ. Μπλανσε (Επιμ.), *Διαβάζοντας το σύμπτωμα*. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Blencher, M. (2002). Intimacy, pleasure, risk and safety: discussion of Cheuvront’s “High risk sexual behavior in the treatment of HIV-negative patients. *Journal of Gay and Lesbian Psychotherapy*, 6 (3), 27-33.
- Blencher, M. (2009). *Sex Changes: Transformations in society and psychoanalysis*. New York: Routledge.

- Bourne, A., Ong, J. & Pakianathan, M. (2018). Sharing solutions for a reasoned and evidence-based response: Chemsex/party and play among gay and bisexual men. *Sexual Health, 15*, 99 – 101.
- Bourne, A., Reid, D., Hickson, F., Torres-Rueda, S. & Weatherburn, P. (2015). Illicit drug use in sexual settings (chemsex) and HIV/STI transmission risk behavior among men in South London: findings from a qualitative study. *Sexual Transmission Infections, 91*, 564 – 568.
- Bourne, A., Reid, D., Hickson, F., Torres-Ruenda, S., Weatherburn, P. (2014). *Chemsex study: drug use in sexual settings among gay men in Lambeth, Southwark & Lewisham*. London: Sigma Research.
- Brousse, M. H. (2006). Κοινή αγορά και διακρίσεις. Προς μια καινούργια ψυχαναλυτική κλινική. Στον Ν. Παπαχριστόπουλος (επιμ.) *Ψυχανάλυση και κοινωνικά συμπτώματα* (σελ. 73-100). Αθήνα: Βιβλιόραμα.
- Burroughs, W. S. (1953). *Junky: Confessions of an Unredeemed Drug Addict*. Ace Books.
- Butler, J. (2009). *Οι ψυχικές καταστάσεις τις εξουσίας*. Αθήνα: Πλέθρον.
- Buxton, J. A., Dove, N. A. (2008). The burden and management of crystal meth use, *CMAJ, 178*(12), 1537-1539.
- Cameron, E. (2005). *Witness to AIDS*. Cape Town: Tafelberg Publishers.
- Clements-Nolle, K., Marx, R., & Katz, M. (2006). Attempted suicide among transgender persons: The influence of gender-based discrimination and victimization. *Journal of Homosexuality, 51*, 53–69.
- Collins, R. (1993). Emotional energy as the common denominator of rational action. *Rationality and Society, 5*(2), 203–230.

Collins, R. (2004). *Interaction ritual chains*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Crepaz, N, Marks, G., Liao, A., Mullins, M. M., Aupont, L. W., Marsall, J. K., Jacobs, D., Wolitski, R. J. (2009). Prevalence of unprotected analintercourse among HIV-diagnosed MSM in the United States: Meta-analysis. *AIDS*, 23(13),1617–29.

Deluca P., Schifano F., Davey Z., Corazza O., Di Furia L. & Psychonaut Web Mapping Research Group (2009). Mephedrone Report. *Institute of Psychiatry, King's College London, London (UK)*. Ανακτήθηκε από: www.psychonautproject.eu.

Desai, M., Bourne, A., Hope, V., & Halkitis, P. N. (2018). Sexualised drug use: LGTB communities and beyond. *International Journal of Drug Policy*, 55, 128–130. doi: 10.1016/j.drugpo.2018.04.015

Diaz, R.M., Ayala, G., Bein, E., Henne, J., & Marin, B.V. (2001). The impact of homophobia, poverty, and racism on the mental health of gay and bisexual Latino men: Findings from 3 US cities. *American Journal of Public Health*, 91, 927–932.

Drückler, S., van Rooijen, M. S., & de Vries, H. J. C. (2017). Chemsex Among Men Who Have Sex with Men. *Sexually Transmitted Diseases*, 1. doi: 10.1097/OLQ.0000000000000753

Dyess, C., & Dean, T. (2000). Gender. The impossibility of meaning. *Psychoanalytic Dialogues*, 10(5), 735-756.

Edmundson, C., Heinsbrock, E., Glass, R., Hope, V., Mohammed, H., White, M. & Desai, M. (2018). Sexualised drug use in the United Kingdom (UK): a reiview of the literature. *International Journal of Drug Policy*, 55, 131 – 148.

- Ellis, S. J., Riggs, D. W., Peel, E. (2019). *Lesbian, Gay, Bisexual, Trans, Intersex, and Queer Psychology: An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Evans, K. (2019). The psychological roots of chemsex and how understanding the full picture can help us create meaningful support. *Drugs and Alcohol Today*, 19 (1), 36 – 41.
- Evans-Polce, R.J., Veliz, P.T., Boyd, C.J., Hughes, T.L. & McCabe, S.E. (2019). Associations between sexual orientation, discrimination and substance use disorders: differences by age in US adults. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 5, 101-110.
<https://doi.org/10.1007/s00127-019-01694-x>.
- Θετική Φωνή, 2018. Τι είναι ο HIV/AIDS. Αθήνα, Ελλάδα. Ανάσυρση στις 25 Αυγούστου 2020 από τη διαδικτυακή διεύθυνση <https://positivevoice.gr/3914>.
- Fawcett D. (2015). *Lust, men, and meth: A gay man's guide to sex and recovery*. Wilton Manors. Florida: Healing Path Press
- Foucault, M. (2011). *Η ιστορία της σεξουαλικότητας: Η βούληση για γνώση*, (Τ. Μπέτζελος, μετ.). Αθήνα: Πλέθρον.
- Foucault, M. (2011). *Οι μη κανονικοί. Παραδόσεις στο Κολλέγιο της Γαλλίας: 1974-1975*. (Σ. Σιανδαμούρας, μετ.). Αθήνα: Εστία.
- Freud, S. (2016). *Τοτέμ και ταμπού*. Αθήνα: Νίκας.
- Freud, S. (2013). *Τρεις μελέτες για τη θεωρία της σεξουαλικότητας*. Αθήνα: Νίκας.
- Freud, S. (2009). *Το Ανοίκειο*. Αθήνα: Πλέθρον.
- Freud, S. (2005). *Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό*. Αθήνα: Επίκουρος.

- Frommer, M. S. (1994). Homosexuality and psychoanalysis: technical considerations revisited. *Psychoanalytic Dialogues*, 14(4), 215-233.
- Gelpi-Acosta, C. (2010). Reconsidering the Internet and HIV/STD risk for men who have sex with men, *AIDS and Behavior* (14), 1353–1361.
- Giorgetti, R., Tagliabracci, A., Schifano, F., Zaami, S., Marinelli, E. & Busardò, F.P. (2017). When “chems” meet sex: a rising phenomenon called “chemsex”. *Current Neuropharmacology*, 15, 762 – 770.
- Gilbart, V. L., Simms, I., Jenkins, C., Furegato, M., Gobin, M. Oliver, I. Hart, G., Gill, O. N., Hughes, G. (2015). Sex, drugs and smart phone applications: findings from semistructured interviews with men who have sex with men diagnosed with *Shigella flexneri* 3a in England and Wales. *Sex Transmitted Infection*, 91, 598-602.
- Gilmore, N. & Somerville, M. A. (1994). Stigmatization, scapegoating and discrimination in sexually transmitted diseases: Overcoming "them" and "us". *Social Science & Medicine*, 39(9), 1339–1358. DOI: [https://doi.org/10.1016/0277-9536\(94\)90365-4](https://doi.org/10.1016/0277-9536(94)90365-4)
- González, F. (2013). Another Eden: proto-gay desire and social precocity. *Studies in Gender and Sexuality*, 14 (2), 112 – 121.
- Glynn, R.W., Byrne, N., O’Dea, S., Shanley, A., Codd, M., Keenan, E., Ward, M., Igoe, D. & Clarke, S. (2018). Chemsex risk behaviours and sexually transmitted infections among men who have sex with men in Dublin. Ireland. *International Journal of Drug Policy*, (52), 9 – 15.
- Graf, N., Dichtl, A., Deimel, D., Sander, D., Stover, H. (2018). Chemsex among men who have sex with men in Germany: motives, consequences and the response of the support system. *Sexual Health*, 15(2), 151-156.

- Green, A. (2002). *Idees Directrices pour une Psychanalyse Contemporaine*. Paris: PUF.
- Grønnestad T. E., Sagvaag, H., Lalander, P. (2019). Interaction rituals in an open drug scene, *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 1-13.
- Halkitis, P. N., Pollock, J. A., Pappas, M. K., Dayton, A., Moeller, R. W., Siconolfi, D. & Solomon T. (2011). Substance use in MSM population of New York City in the era of HIV/AIDS. *Substance use and Misuse*, 46, 273-274.
- Halkitis, P.N, Solomon, T. M, Moeller, R.W, et al (2009). Methamphetamine use among gay, bisexual and nonidentified men-who-have- sex-with-men: an analysis of daily patterns and contexts for use. *Journal of Health Psychology*, 14, 222-231.
- Halkitis P.N. (2009). *Methamphetamine addiction: biological foundations, psychological factors, and social consequences*. Washington, DC: APA.
- Hammoud, M.A., Vaccher, S., Jin, F.Y. et al. (2018). The new MTV generation: using methamphetamine, Truvada™ and Viagra™ to enhance sex and stay safe. *The International Journal of Drug Policy*, 55, 197 – 204.
- Hampel, B., Kusejko, K., Kouyos, R., Böni, J., Flepp, M., Stöckle, M., ... Nicca, D. (2019). Chemsex drugs on the rise: a longitudinal analysis of the Swiss HIV Cohort Study from 2007 to 2017. *HIV Medicine*. doi: 10.1111/hiv.12821
- Hart, C. & Ksir C. (2012). *Drugs, society and human behavior* (17th edition) London: McGraw-Hill Education.
- Hegazi, A, Lee, MJ, Whittaker, W, Green, S, Simms, R, Cutts, R, Nagington, M, Nathan, B & Pakianathan, MR (2017). Chemsex and the city: sexualized substance use in gay, bisexual and other men who have sex with men attending sexual health clinics. *International Journal of STD and AIDS*, 28 (4), 362 – 366.

- Hickson F. (2018). Chemsex as edgework: towards a sociological understanding. *Sexual Health, 15* (2), 102 – 107.
- Hughes, T.L., Matthews, A.K., Razzano, L., & Aranda, F. (2002). Psychological distress in African American lesbian and heterosexual women. *Journal of Lesbian Studies, 7*, 51–68.
- Homer, S. (2018). *Εισαγωγή στον Ζακ Λακάν*. Αθήνα: Oposito Personas.
- Ίσαρη, Φ., & Πουρκός, Μ. (2015). *Ποιοτική μεθοδολογία έρευνας. Εφαρμογές στην ψυχολογία και στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Ιωσηφίδης, Θ. (2008). *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Κριτική.
- Joffe, H. (1999). *HIV Risk and 'the Other'*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Κανελλοπούλου, Α. (2017). *Φάκελος Σημειώσεων από το μάθημα, Ψυχαναλυτική Κλινική: Λακανική Προσέγγιση*. Αθήνα: Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Κανελλοπούλου, Α. (2007). Τι είναι μια λακανική ψυχανάλυση στη «δυσφορία μέσα στον πολιτισμό»; *Αλήθεια, 2*, 125 – 136.
- Κεφάλας, Π. (2004). Μορφώματα του τοξικού: από την αρχαιότητα ως τις υπηρεσίες μας. Στο Μ.Μαρινοπούλου & Π. Κεφαλός (Επιμ. Έκδ.), *Η εξαρτητική διαδικασία* (177-202). Αθήνα: Χατζηνικολή.
- Kish, S. J. (2008). Pharmacologic mechanisms of crystal meth, *Canadian Medical Association Journal, 178* (13), 1679-1682.
- Klein, M. (1935). *A contribution to the psychogenesis of manic-depressive states*. In M. Klein, *Love, Guilt and reparation*. London: Vintage.

- Kong, T. S. K. & Laider, K. J. (2018). The Paradox for Chem-Fun and Gay Men: A Neoliberal Analysis of Drugs and HIV/AIDS Policies in Hong Kong, *Journal of Psychoactive Drugs*, 52, 77-85.
- Laborit, H. 1964. Sodium 4-hydroxybutyrate. *International Journal of Neuropharmacology*, 3, 433–52.
- Lacan, J. (1971). *Le Seminaire. Livre XVIII. On a discourse that might not be a semblance*. Paris: Seuil.
- Lacan, J. (2011). *Encore/Ακόμη*. Αθήνα: Ψυχογιός.
- Lacan, J. (2014). *Σεμινάριο Δέκατο Έβδομο: Το αντίστροφο της Ψυχανάλυσης*, Ν. Περτέση, Ν. Κατσόγιαννη, Φ. Σιάτιστας, Δ. Βεργέτης (μετ.). Αθήνα: Ψυχογιός.
- Lammers, G., Arends, J. J., Declerck, A. C., Ferrari, M. D., Schouwink, G., Troost, J. (1993). Gammahydroxybutyrate and narcolepsy: a double-blind placebo-controlled study, *Sleep*, 16(3), 216-220.
DOI: <https://doi.org/10.1093/sleep/16.3.216>.
- Laurent, E. (2012). *Η κοινωνία του συμπτώματος*. Στο Δ. Ανδροπούλου, Ε. Θεοδωρίδης & Ν. Παπανικολάου (επ. εκδ.) Λακανική κλινική της τοξικομανίας (σελ. 23 – 52). Αθήνα: Εκκρεμές.
- Lee, S. J. & Levounis P. (2008). Gamma Hydroxybutyrate: An Ethnographic Study of Recreational Use and Abuse, *Journal of Psychoactive Drugs*, 40 (3), 245-253,
DOI: 10.1080/02791072.2008.10400639.
- Levitt, H. M. (2019). A Psychosocial Genealogy of LGBTQ+ Gender: An Empirically Based Theory of Gender and Gender Identity Cultures, *Psychology of Women Quarterly*, 1-13. DOI: <https://doi.org/10.1177/0361684319834641>.

- Lim, S. H., Akbar, M., Wickersham, J. A., Kamarulzaman, A., & Altice, F. L. (2018). The management of methamphetamine use in sexual settings among men who have sex with men in Malaysia. *International Journal of Drug Policy*, *55*, 256–262. Doi: doi: 10.1016/j.drugpo.2018.02.019
- Maitre M. (1997). The g-hydroxybutyrate signaling system in brain: organization and functional implications. *Progress in Neurobiology*, *51*, 337–361.
- Malengreau, P. (2012). Για την ψυχαναλυτική κλινική της τοξικομανίας. Στο Δ. Ανδροπούλου, Ε. Θεοδωρίδης & Ν. Παπανικολάου (Επιμ.) *Λακανική κλινική της τοξικομανίας* (σελ. 53 – 78). Αθήνα: Εκκρεμές.
- Μάτσα, Κ. (2017). *Παριές ανάμεσα στους παριές. Τοξικομανείς και ψυχοπαθολογία*. Αθήνα: Άγρα.
- Μάτσα, Κ. (2012). *Η οικογένεια στη δίνη της παγκοσμιοποίησης*, στο Ν. Παπαχριστόπουλος & Κ. Σαμαρτζή (επ. εκδ.), *Οικογένεια και νέες μορφές γονεϊκότητας* (σελ. 173-191). Πάτρα: Orportuna
- Μάτσα, Κ. (2008). *Το αδύνατο πένθος και η κρύπτη. Ο τοξικομανής και ο θάνατος*. Αθήνα: Άγρα.
- Μπόμπος, Φ. (2014). *Τραύματα και ανάγκες*, στο Ι. Βαρτζόπουλος & Ν. Λαμνίδης (εκδ.), *Οιδίπους: Εξαρτήσεις και Εθισμοί*. Αθήνα: Ποταμός.
- McDougall, J. (2001). *Τα χίλια και ένα πρόσωπα του έρωτα*, (Δ. Τσαρμακλή, μετ.). Αθήνα: Νεφέλη.
- Mereish, E. H., O' Cleirigh, C., Bradford, J. B. (2013). Interrelationships between LGBT-based victimization, suicide, and substance use problems in a diverse sample of sexual and gender minorities, *Psychology, Health & Medicine*, *19*, 1-13.

- Meyer, I. H. (2003). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: Conceptual issues and research evidence. *Psychology Bulletin*, 129, 674–697. DOI: 10.1037/0033-2909.129.5.674.
- Maxwell, S. Shahmansesh, M. & Gafos, M. (2019). Chemsex behaviors among men who have sex with men: a systematic review of the literature. *International Journal of Drug Policy*, 63, 74 – 89.
- Miller, J.-A. (2012). Κλείσιμο της Ημερίδας. Στο Δ. Ανδροπούλου, Ε. Θεοδωρίδης & Ν. Παπανικολάου (Επιμ.) *Λακανική κλινική της τοξικομανίας*. Αθήνα: Εκκρεμές.
- Μπόμπος, Φ. (2014). Τραύματα και ανάγκες, *Οιδίπους*, 12, 333-345.
- Nicholson, K. L.& Balster R. L. (2001). GHB: a new and novel drug of abuse. *Drug Alcohol Dependence*, 63(1), 1-22. DOI: 10.1016/s0376-8716(00)00191-5.
- Office of National Statistics (2014). *Drug misuse: Findings from the 2013/2014 crime survey from England and Wales*. London: Office of National Statistics.
- Olievenstein, C (2004). *Το μη-λεχθεν των συναισθημάτων* (Μ. παραδέλη μετ.). Αθήνα: Κέδρος.
- Oosterhuis H. (2012). Sexual modernity in the works of Richard von Krafft-Ebing and Albert Moll. *Medical History* 56(2), 133-155.
- Παγάνης, Φ. (2020). Βασικές έννοιες και ΛΟΑΤΚΙ+ ορολογίες. Στο Ν. Παπαθανασίου και Ε. Ο. Χρηστίδη (επιμ.) *Συμπερίληψη και Ανθεκτικότητα* (σελ. 70 -84). Αθήνα: Gutenberg.
- Pakianathan, M., Whittaker, W., Lee, M.J. et al. (2018). Chemsex and new HIV diagnosis in gay, bisexual and other men who have sex with men attending sexual health clinics. *HIV Medicine*, 19, 485 – 490.

- Παπαδοπετράκης, Γ & Παπατριανταφύλλου, Α (2017). Chemsex: η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών σε περιβάλλοντα ανδρών που κάνουν σεξ με άνδρες (ΑΣΑ). Αθήνα: Αδημοσίευτη διπλωματική εργασία, 18 Άνω.
- Παπαδοπετράκης, Γ. & Πούλιος Α. (2019). Το HIV/AIDS και η μετάδοση του στίγματος. Εφημ. Εφημερίδα των Συντακτών (Αθήνα), ένθετο Αόρατη Ιστορία. Διαδρομές, Βιώματα και Πολιτικές των ΛΟΑΤΚΙ+ στην Ελλάδα (Δ. Αγγελίδης, Ν. Παπαθανασίου & Ε.-Ο. Χρηστίδη επ εκδ). 8-9/6/2019, σελ 32 – 33.
- Panenka WJ, Procyshyn RM, Lecomte T, et al. Methamphetamine use: a comprehensive review of molecular, preclinical and clinical findings. *Drug Alcohol Depend* 2013; 129: 167–179.
- Plankey, M., Ostrow, D., Stall, R., Cox, C., Li, X., Peck, J., et al. (2007). The relationship between methamphetamine and popper use and risk of HIV seroconversion in the Multicenter AIDS Cohort Study. *JAIDS: Journal of Acquired Immune Deficiency Syndromes*, 45, 85–92.
- Pantanoa F., Tittarellia R., Mannocchia G., Pacificib R., Luca A., Busardò F. P., & Marinellia E., (2017). Neurotoxicity Induced by Mephedrone: An up-to-date Review, *Current Neuropharmacology*, 15, 738-749.
- Plateau, T., Rebody, R., Dunbar, N., Lebacq, T. & Collins, B. (2019). The problematic chemsex journey: a resource for prevention and harm reduction. *Drugs and Alcohol Today*, 19 (1), 49 – 54.
- Phillip E. Mason, M.D., William P. Kerns II, M.D., (2002). Gamma Hydroxybutyric Acid (GHB) Intoxication. [Academic Emergency Medicine](#), 9(7):730-739 DOI: 10.1111/j.1553-2712.2002.tb02154.x.
- Πούλιος, Α. (2020a). Εισαγωγή στο Chemsex: Από το φαινόμενο στο υποκείμενο. Στο Ν. Παπαθανασίου & Ε. Ο. Χρηστίδη (επ) Συμπερίληψη και Ανθεκτικότητα: Βασικές αρχές ψυχοκοινωνικής στήριξης σε θέματα σεξουαλικού

προσανατολισμού, ταυτότητας, έκφρασης και χαρακτηριστικών φύλου. *Αθήνα: Gutenberg.*

Πούλιος, Α. (2020b). Σεξουαλικότητα και HIV. Γκέι και κοινωνικά μεταδιδόμενα νοσήματα. Στο Ν. Παπαθανασίου & Ε. Ο. Χρηστίδη (επ) Συμπερίληψη και Ανθεκτικότητα: Βασικές αρχές ψυχοκοινωνικής στήριξης σε θέματα σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας, έκφρασης και χαρακτηριστικών φύλου (σελ. 342-370). *Αθήνα: Gutenberg.*

Πουλιος Α. (2015). Από τη βία της σεξουαλικότητας στη σεξουαλικότητα της βίας: η κλινική της σεξουαλικότητας εντός του λόγου του Καπιταλιστή. *Σύναψις*, 39 (2), 55 – 58.

Πούλιος, Α. (2018). Υστορίες οροθετικότητας: το σώμα ως φραγμός στην εισβολή του σύγχρονου κοινωνικού Άλλου. Στο Λ. Κανελλοπούλου (επ) Η υποκειμενικότητα σε δοκιμασία στο σύγχρονο κοινωνικό δεσμό (σελ. 104 – 128). *Αθήνα: Πεδίο.*

Πούλιος, Α., Πρωτοπαπάς, Κ., Ψυχογιού, Μ., Παπαδοπετράκης, Γ., Παπαδοπούλου, Μ., Χάνος, Σ., Τσιόδρα, Μ., Ταπεινός, Θ., Μάτης, Σ., Αντωνιάδου, Α. & Κανελλοπούλου, Λ. (2019). Η συσχέτιση οροθετικότητας με την ψυχαγωγική χρήση ψυχοτρόπων ουσιών στο σεξ (chemsex) και τις επιπτώσεις της σε άνδρες που κάνουν σεξ με άνδρες (ΑΣΑ). *Ελληνικά Αρχεία AIDS*, 27 (1), ΔΑ19 40 – 41.

Radfar, S. R. & Rawson, R. A. (2014). Current Research on Methamphetamine: Epidemiology, Medical and Psychiatric Effects, Treatment, and Harm Reduction Efforts, *Addict Health*, 6(3-4), 146-154.

Race, K. (2015). “Party and Play”: Online hook-up devices and the emergence of PNP practices among gay men, *Sexualities*, 18 (3), 253-275.

Rasmussen, N. (2008). America’s first amphetamine epidemic 1929–1971: a quantitative and qualitative retrospective with implications for the present, *American Journal of Public Health*, (98), 974–985.

- Recalcati, M. (2018). *Πορτρέτα Επιθυμίας*. Αθήνα: Κέλευθος.
- Recalcati, M. (2016). *Το Σύμπλεγμα του Τηλέμαχου*. Αθήνα: Κέλευθος.
- Ray, O. & Ksir, C. (1996). *Drugs, Society, and Human Behavior*. St. Louis, Missouri: Mosby-Year Book. Inc.
- Rietmeijer, C. A, McFarlane M. (2009). Web 2.0 and beyond: risks for sexually transmitted infections and opportunities for prevention, *Current Opinion of Infection Disease*, 22(1):67–71.
- Sauret, J. M. (2009). *Malaise dans la capitalisme*. Toulouse: Presses Universitaires du Mirail.
- Schifano, F., Albanese, A., Fergus, S., Stair, J. L., Deluca P., Corazza O., Davey Z., Corkery J., Siemann H., Scherbaum N., Farre M., Torrens M., Demetrovics Z., Hamid Ghodse A., Psychonaut Web Mapping & ReDNet Research Groups (2011). Mephedrone (4-methylmethcathinone; ‘meow meow’): chemical, pharmacological and clinical issues, *Psychopharmacology*, 214, 593-602.
- Schmidt, A.J., Bourne, A., Weatherburn, P., Reid, D., Marcus, U. & Hickson, F. (2016). Illicit drug use among gay and bisexual men in 44 cities: findings from the European MSM Internet Survey (EMIS). *International Journal of Drug Policy*, 38, 4 – 12.
- Sontag, S. (1991). *Illness as metaphor and AIDS and its metaphors*. London: Penguin Books.
- Smith, J. A., Flowers, P., & Larkin, M. (2009). *Interpretative Phenomenological Analysis: Theory, method and research*. London: Sage Publications Ltd.
- Smith, J. A., & Osborn, M. (2008). Interpretative Phenomenological Analysis. In J.

- Smith J. A. (2009). *Qualitative Psychology: A Practical Guide to Research Methods* (pp. 53-80). London: Sage.
- Smith, V. & Tasker, F. (2017). Gay men's chemsex survival stories. *Sexual Health*, 15 (2), 116 – 122.
- Spinelli, C., Vassiliou, V., & Vassiliou, G. (1970). Milieu-development and male female roles. In G. Seward and R. Williamson (Eds.), *Sex Roles in Changing Society*. New York: Random House.
- Stuart, D. (2019). Chemsex: origins of the word, a history of the phenomenon and a respect to the culture. *Drugs and Alcohol Today*, 19 (1), 3 – 10.
- Stuart, D. & Weymann, J. (2015). Chemsex and care planning: one year practice. *HIV Nursery*, 15, 24-28.
- Teter C. J. & Guthrie, S. K., FCCP (2001). A Comprehensive Review of MDMA and GHB: Two Common Club Drugs, *Pharmacotherapy*, 21(12), 1486–1513.
- Todd, M. (2016). *Straight Jacket*. Ealing: Bantam Press.
- Tomsic S. (2020). Το καπιταλιστικό ασυνείδητο- Marx & Lacan. *Αθήνα: Futura*.
- Torres, T.S., Bastos, L., Kamel, L., Bexerra, D.R., Fernandes, N.M., Moreira, R.I., Garner, A., Veloso, V.G., Grinsztejn, B. & De Boni, R.B. (2020). Do men who have sex with men report alcohol and illicit drug use before/during sex (chemsex) present moderate/high risk for substance use disorders? *Drug and Alcohol Dependence*, DOI: <https://doi.org/10.1016/j.drugalcdep.2020.107908>.
- Yu, S., Zhu, L., Shen, Q., Bai, X., Di, X. (2015). Recent advances in methamphetamine neurotoxicity mechanisms and its molecular pathophysiology. *Behavioral Neurology*, 103969. DOI: <http://dx.doi.org/10.1155/2015/103969>.

Vardakou, I., Pistos, C., Spiliopoulou, Ch. (2010). Drugs for youth via Internet and the example of mephedrone, *Toxicology Letters*, 201, 191-195.

Willig, C. (2013). *Introducing qualitative research in psychology* (3rd ed.). London: Open University Press.

Wong, N. S., Kwan T.H., Lee K., Lau, J.Y., Lee, S.S. (2020). Delineation of chemsex patterns of men who have sex with men in association with their sexual networks and linkage to HIV prevention, *International Journal of Drug Policy*, 75,102591.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Παρακαλώ διαβάστε με προσοχή το παρόν έντυπο ενημέρωσης και συγκατάθεσης για τη δέσμευση συμμετοχής σας στην έρευνα. Για τυχόν απορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στα μέλη της επιστημονικής ομάδας.

Η παρούσα μελέτη διερευνά τις ενδοψυχικές διεργασίες και τους τρόπους της υποκειμενικής νοηματοδότησης που συντελούνται από τους συμμετέχοντες σε chemsex δραστηριότητες. Επίσης, μελετά την τελετουργική διάσταση που δύναται να λάβουν οι εν λόγω πρακτικές.

Το ερευνητικό αυτό εγχείρημα διεξάγεται από την ψυχολόγο Άννα Αποστολίδου, τελειόφοιτη φοιτήτρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Κλινικής Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στο πλαίσιο εκπόνησης της διπλωματικής της εργασίας για την απόκτηση του αντίστοιχου μεταπτυχιακού τίτλου.

Σκοπός της ομάδας

Σκοπός της ομάδας που θα συσταθεί είναι η εις βάθος κατανόηση και χαρτογράφηση της υποκειμενικής εμπειρίας κατά την τελετουργική συνθήκη των chemsex πρακτικών, αλλά και του βιώματος που προκύπτει κατά την έλευση του come down. Ο ρόλος της ομάδας θα είναι κατά κύριο λόγο ερευνητικός και θα έχει ως αντικείμενο τη συζήτηση και τον αναστοχασμό μεταξύ των μελών της. Σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί θεραπευτική ομάδα παρά το γεγονός ότι δύναται να αναδυθούν σημεία από την προσωπική ιστορία ή/και θεραπευτική πορεία του εκάστοτε συμμετέχοντα.

Συμμετέχοντες

Η ομάδα αποτελείται από αυτοπροσδιοριζόμενους άντρες που κάνουν σεξ με άντρες και που στο παρελθόν ή/και στον παρόντα χρόνο έχουν εμπλακεί σε χρήση ψυχοδραστικών ουσιών στο σεξ και είναι πρόθυμοι να αφηγηθούν και να συζητήσουν τη δική τους υποκειμενική εμπειρία με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας. Ωστόσο, η

ύπαρξη ενεργών προβλημάτων από τη χρήση ουσιών ή άλλων παραγόντων λειτουργεί ως αποτρεπτικός παράγοντας για τη συμπερίληψη στην ομάδα, ιδίως στο μέτρο που αυτά λειτουργούν επιβαρυντικά.

Διάρκεια

Με την ομάδα θα πραγματοποιηθούν δύο συναντήσεις, οι οποίες μεταξύ τους θα έχουν απόσταση 15 ημέρες. Η χρονική διάρκεια της εκάστοτε συνάντησης έχει υπολογιστεί στις 2 ώρες.

Πιθανές ενοχλήσεις και κίνδυνοι

Η αξιολόγηση από την πλευρά των ερευνητών καθώς και η πρώτη ατομική συνάντηση έχουν ως βασικό στόχο την πρόληψη και ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων κινδύνων. Ωστόσο, ενδεχομένως κατά τη διάρκεια των συναντήσεων κατά την αφήγηση ή ακρόαση των προσωπικών εμπειριών, ιδίως εκείνων που αφορούν στη χρήση ουσιών, να αισθανθείτε σωματική, ψυχική ή/και σωματική διέγερση αλλά και να αναδυθεί η ανάγκη και η επιθυμία για επανάληψη της διαδικασίας της χρήσης. Ο κίνδυνος αυτός ενδέχεται να είναι αυξημένος σε περίπτωση που στην παρούσα περίοδο βρίσκεστε σε διαδικασία διακοπής της χρήσης ουσιών ή/και απεμπλοκής από το chemsex πλαίσιο. Οι ψυχολόγοι της ερευνητικής ομάδας δηλώνουν υπεύθυνα ότι θα είναι στη διάθεσή σας σε περιπτώσεις που τους χρειαστείτε.

Πιθανά οφέλη

Παρά το γεγονός ότι η ομάδα που θα συσταθεί δεν έχει θεραπευτικό χαρακτήρα εκτιμούμε ότι προσφέρει την ευκαιρία επικοινωνίας και συζήτησης της ατομικής εμπειρίας εντός ενός προστατευμένου και αποστιγματισμένου πλαισίου που χαρακτηρίζεται από σεβασμό και αποδοχή. Δεδομένου ότι τόσο η χρήση ουσιών όσο και η χρήση ουσιών στο σεξ είναι θέματα που κοινωνικά θεωρούνται ταμπού η συζητήσή τους δύναται να βοηθήσει στην αποδόμηση της τρομακτικής και στιγματιστικής διάστασής τους, καθώς και του προσωπικού αναστοχασμού. Σε ερευνητικό επίπεδο, κρίνουμε ότι τα πιθανά οφέλη θα είναι ιδιαιτέρως σημαντικά καθώς η εμφάνιση και η επιστημονική διερεύνηση του εν λόγω φαινομένου είναι αρκετά πρόσφατη και τα δεδομένα σημαντικά περιορισμένα, ιδίως για την ελληνική πραγματικότητα. Βάσει των συλλεχθέντων δεδομένων δύναται να μπορέσουμε να

σκιαγραφίσουμε τις ιδιαίτερες ανάγκες του εμπλεκόμενου πληθυσμού και να είμαστε σε θέση να καταρτιστούμε καλύτερα ως ειδικοί.

Διαδικασία

Οι ερευνητικές συναντήσεις θα ηχογραφούνται και το υλικό θα απομαγνητοφωνηθεί. Η πρώτη συνάντηση της ομάδας θα έχει το χαρακτήρα γνωριμίας και θα διαρκέσει περίπου 30 λεπτά. Σε αυτή τη συνάντηση θα παρευρίσκονται τα μέλη της ερευνητικής ομάδας και όλοι οι συμμετέχοντες και θα δοθεί χρόνος και χώρος για γνωριμία, επίλυση τυχόν αποριών και τυφλών σημείων, καθώς και μια εκ νέου αναφορά στους κανόνες που χρειάζεται να τηρούνται από όλα τα μέλη της ομάδας και έχουν εξηγηθεί στον εκάστοτε συμμετέχοντα και στην ατομική συνάντηση, όπου του δόθηκε και το αντίστοιχο έντυπο των κανόνων αυτών.

Στις δύο αυτές συναντήσεις θα γίνει αναφορά σε δύο βασικές θεματικές στις οποίες η ομάδα καλείτε να τοποθετηθεί, να συζητήσει και να επεξεργαστεί τις αναδυόμενες εμπειρίες. Είναι σημαντικό το κάθε μέλος να στέκεται με σεβασμός και αποδοχή στα διάφορα σημεία που θα φέρει ο εκάστοτε συμμετέχοντας ακόμη και αν διαφωνεί με αυτά, αλλά και να τοποθετείτε με τρόπο που να καθιστά εφικτή την απομαγνητοφώνηση του υλικού.

Εμπιστευτικότητα και Απόρρητο

Η ίδια η διαδικασία της έρευνας και τα συλλεχθέντα δεδομένα εμπίπτουν στη νομοθεσία περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Όλα τα μέλη της ερευνητικής ομάδας έχουν πρόσβαση στο συλλεχθέν υλικό και πρέπει να τηρούν τους κανόνες εχεμύθειας και να υπογράψουν το αντίστοιχο συμφωνητικό.

Στα αρχεία των συμμετεχόντων θα έχουν πρόσβαση μόνο το επιστημονικό προσωπικό της ερευνητικής ομάδας και η ταυτότητά σας θα παραμείνει εμπιστευτική. Όλα τα παραπάνω πρόσωπα δεσμεύονται από τις Αρχές περί Εμπιστευτικότητας. Ειδικότερα, πέραν της απομαγνητοφώνησης στην οποία θα περιλαμβάνεται το μικρό σας όνομα, κανένα από τα έγγραφα της μελέτης δεν θα περιλαμβάνει αναφορά στο όνομα σας. Σε αυτά τα έγγραφα το όνομά σας θα αντικαθίσταται από ένα ψευδώνυμο.

Η τελική μορφή των αποτελεσμάτων θα αξιοποιηθεί για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας καθώς και δύναται να δημοσιευθεί ή/και θα ανακοινωθεί σε επιστημονικές επιθεωρήσεις/συμπόσια/περιοδικά. Η οποια δημοσίευση ή/και η ανακοίνωση δεν θα

περιλαμβάνει τα προσωπικά δεδομένα των συμμετεχόντων ενώ θα παραλλαχθούν όπου χρειαστεί στοιχεία που θα μπορούσαν να ταυτοποιήσουν πρόσωπα.

Εθελοντική Συμμετοχή

Η συμμετοχή στην έρευνα και στην ομάδα είναι εθελοντική και ο κάθε συμμετέχων έχει δικαίωμα να αποσυρθεί από τη διαδικασία όποτε το επιθυμεί χωρίς να δεσμεύεται να εξηγήσει τους λόγους της αποχώρισής του.

Αφού ολοκληρώσετε την ανάγνωση του παρόντος εγγράφου και βεβαιωθείτε ότι δεν έχετε επιπλέον απορίες για τις οποίες μπορείτε να απευθυνθείτε στα μέλη της επιστημονικής ομάδας, σας καλούμε να υπογράψετε τη δήλωση συγκατάθεσης δηλώνοντας ότι επιθυμείτε να λάβετε μέρος εθελοντικά στην παρούσα μελέτη και επιτρέπετε τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων που θα προκύψουν.